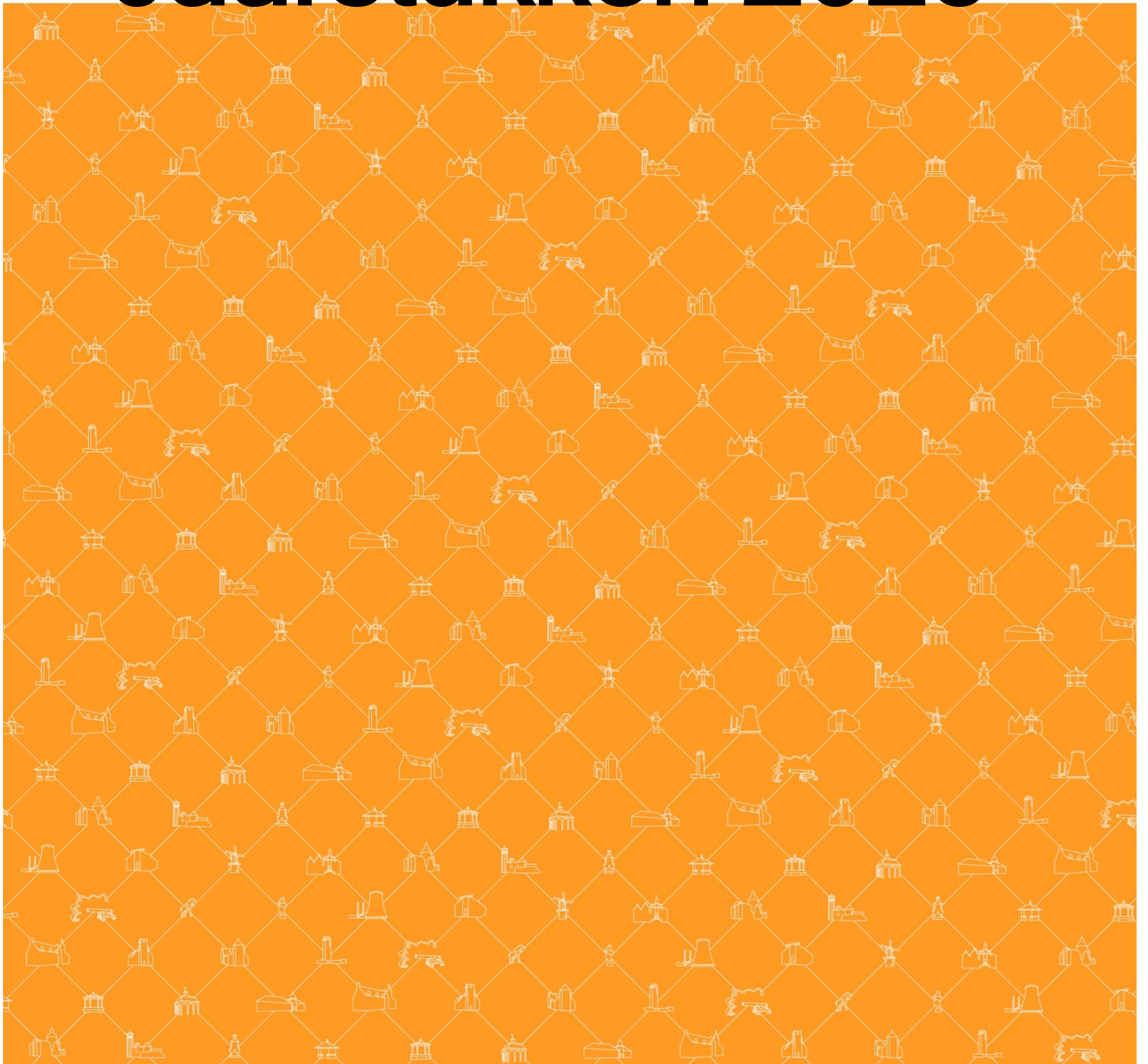

Jaarstukken 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Inleiding	7
Voorwoord	7
Samenvatting	9
In één oogopslag	13
RIO (Rekening in een oogopslag)	13
Programma 1 Opgave Leefbaarheid	15
1.1 Wat hebben we bereikt?	15
1.1.1 Verbeteren sociale cohesie	15
1.1.2 Verhogen participatie en eigenaarschap	17
1.1.3 Verbeteren (fysieke aspecten) openbare ruimte	18
1.1.4 Verhogen van veilige woon- en werkomgeving	19
1.1.5 Verbeteren bereikbaarheid	21
1.1.6 Stimuleren vergroening	22
1.2 Wat hebben we daar voor gedaan?	23
1.2.1 Integraal wijkgericht werken	23
1.2.2 Samen sterk in uw buurt	24
1.2.3 Meerjarig duurzame inrichting van de openbare ruimte	24
1.2.4 Duurzame koppelkansen bij projecten in 2025	25
1.2.5 Veiligheid in de openbare ruimte	25
1.2.6 Datagedreven werken	26
1.3 Wat heeft het gekost?	26
1.4 Investerings	27
Programma 2 Opgave Duurzaamheid	28
2.1 Wat hebben we bereikt?	28
2.1.1 Een energieneutraal en fossielvrij Geertruidenberg in 2050 of eerder	28
2.1.2 Alle verplaatsingen in Geertruidenberg zijn in 2050 duurzaam	29
2.1.3 Een circulair Geertruidenberg in 2050	31
2.1.4 Een klimaatbestendig Geertruidenberg in 2050 of eerder	32
2.2 Wat hebben we daar voor gedaan?	33
2.2.1 Energietransitie	33
2.2.2 Duurzame mobiliteit	34
2.2.3 Circulaire economie	34
2.2.4 Klimaatbestendigheid	35
2.3 Wat heeft het gekost?	36
2.4 Investerings	36

Programma 3 Opgave Mens en Zorg	37
3.1 Wat hebben we bereikt?	37
3.1.1 Inwoners zijn en blijven vitaal	37
3.1.2 Inwoners zijn (financieel) redzamer	39
3.1.3 Meer sociale cohesie in de lokale samenleving	40
3.1.4 Eerder erbij en een gezamenlijke en integrale aanpak	41
3.1.5 Houdbare basisondersteuning	43
3.2 Wat hebben we daar voor gedaan?	44
3.2.1 Bewust (samen)leven	44
3.2.2 Werken met talent	44
3.2.3 Gelukkig opgroeien	45
3.2.4 Financieel zelfredzaam	45
3.2.5 Vrije inloop	46
3.2.6 Transformatie sociaal domein	46
3.3 Wat heeft het gekost?	47
3.4 Investeringen	49
Programma 4 Opgave Wonen	50
4.1 Wat hebben we bereikt?	50
4.1.1 Creëren woonruimte naar behoefte	50
4.1.2 Verbeteren, bewaken en behouden van balans	51
4.1.3 Regie pakken op woningmarkt	53
4.1.4 Ontwikkelingen vinden plaats in samenspraak met inwoners en stakeholders	54
4.2 Wat hebben we daar voor gedaan?	55
4.2.1 Woonruimte naar behoefte	55
4.2.2 Verbeteren, bewaken en behouden balans	55
4.2.3 Regie op de woningmarkt	56
4.2.4 Ontwikkelingen in samenspraak met inwoners en stakeholders	56
4.3 Wat heeft het gekost?	56
4.4 Investeringen	57
Programma 5 Opgave Economie en Toerisme	58
5.1 Wat hebben we bereikt?	58
5.1.1 Het vestigingsklimaat voor ondernemers verbeteren	58
5.1.2 Een circulaire, duurzame en innovatieve economie in 2050 of eerder	59
5.1.3 De gemeente is gastvrij naar bewoners en bezoekers	60
5.2 Wat hebben we daar voor gedaan?	61
5.2.1 Verbeteren vestigingsklimaat	61
5.2.2 Circulaire, duurzame & innovatieve economie	61
5.2.3 Gastvrij naar bezoekers	62

5.3 Wat heeft het gekost?	62
5.4 Investerings	63
Programma 6 Opgave Bestuur en Dienstverlening.....	64
6.1 Wat hebben we bereikt?	64
6.1.1 We hebben inzicht in de toekomstscenario's van de gemeente op zowel de korte als de lange termijn	64
6.1.2 Wij zijn als college en gemeenteraad samen één overheid	65
6.1.3 Wij zijn betrouwbaar, toegankelijk en werken continu aan inclusiviteit	66
6.1.4 Verbeteren van de kwaliteit, professionaliteit en continuïteit van de dienstverlening	66
6.1.5 Wij zijn dichtbij en weten nog beter wat er speelt in de gemeente	67
6.1.6 We betrekken onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners meer dan voorheen bij zaken die hen raken	68
6.2 Wat hebben we daar voor gedaan?	69
6.2.1 Klaar voor de toekomst	69
6.2.2 Betrouwbaar, toegankelijk en inclusief	70
6.2.3 Kwaliteit, professionaliteit en continuïteit van onze dienstverlening	70
6.2.4 Klantgerichtheid, we zijn dichtbij en weten wat er speelt	71
6.2.5 Betrekken inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners bij zaken, we doen het samen	71
6.3 Wat heeft het gekost?	72
6.4 Investerings	72
Programma 7 Opgave Financiën en Organisatie.....	74
7.1 Wat hebben we bereikt?	74
7.1.1 We zorgen voor een sluitende begroting met ruimte voor tegenslagen	74
7.1.2 We hanteren vastgestelde, waaronder ook wettelijke, objectieve en meetbare criteria en ratio's	75
7.1.3 We ontsluiten de P&C-producten voor iedereen en op een eenvoudige manier ...	75
7.1.4 We streven meer inzicht in de (financiële) voortgang van alle opgaven na	75
7.1.5 We zorgen ervoor dat de bestedingen rechtmatig worden gedaan.....	76
7.2 Wat hebben we daar voor gedaan?	76
7.2.1 Lastendruk is in balans met de ambities die vanuit alle opgave zijn geformuleerd	76
7.2.2 Inwoners en partners hebben inzicht in de wijze waarop wij conform wet en regelgeving onze middelen besteden en de mate waarin we de doelen realiseren.....	77
7.3 Wat heeft het gekost?	77
7.4 Investerings	78
Algemene dekkingsmiddelen	79
Paragrafen.....	81
Paragraaf A - Lokale heffingen	81

Paragraaf B - Weerstandsvermogen en risicobeheersing	90
Paragraaf C - Onderhoud kapitaalgoederen	96
Paragraaf D - Financiering	100
Paragraaf E - Bedrijfsvoering	101
Paragraaf F - Verbonden partijen	105
Paragraaf G - Grondbeleid	108
Paragraaf H - Openbaarheid	109
Paragraaf I - Donge oevers	110
Paragraaf J - De Rekenkamer	112
Jaarrekening	113
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	113
Balans	121
Overzicht baten en lasten 2025	134
Toelichting op het overzicht baten en lasten	135
P1 Opgave Leefbaarheid	135
P2 Opgave Duurzaamheid	141
P3 Opgave Mens en Zorg	143
P4 Opgave Wonen	154
P5 Opgave Economie en Toerisme	156
P6 Opgave Bestuur en Dienstverlening	159
P7 Opgave Financiën en Organisatie	161
Overzicht incidentele baten en lasten	168
Overzicht baten en lasten per programma	171
Overzicht baten en lasten per taakveld naar programma	171
Overzicht budgetoverhevelingen naar 2026	173
Programma taakveld baten en lasten	175
Rechtmatigheidsverklaring	177
Overige Gegevens	179
Bijlage 1 SISA verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen	179
Bijlage 2 Overzicht baten en lasten per taakveld	195

Inleiding

Voorwoord

Met genoegen bieden wij u het jaarverslag en de jaarrekening van de gemeente Geertruidenberg over het boekjaar 2025 aan. Hierin verantwoorden wij het gevoerde beleid, de behaalde resultaten en de financiële positie van onze gemeente.

Als lokale overheid zien wij de complexiteit van de samenleving en de maatschappelijke opgaven toenemen. Wij zien ook dat onze rol daardoor verandert. Na pilots om te onderzoeken wat opgavegericht werken betekent (in 2023) en evaluatie daarvan, heeft het college eind 2024 opdracht gegeven aan de directie om deze manier van werken verder te implementeren en een daarbij passende structuurwijziging door te voeren. Per 1 april 2025 werd de structuraanpassing een feit. Het uitgangspunt is dat hiermee een basis is gelegd voor slimmer en beter samenwerken, met de maatschappelijke opgaven als centraal vertrekpunt. Een koers die niet alleen een kwalitatieve verbeterslag moet opleveren, maar ons ook tot een flexibele wendbare organisatie maakt.

Door diverse opvolgende wisselingen in bestuur (burgemeester, gemeentesecretaris en een wethouder) en de effecten die dat gaf op organisatie, directie en management, heeft de inhoudelijke doorontwikkeling conform het organisatieplan in 2025 helaas nog niet alle aandacht gekregen die het verdient.

Het boekjaar 2025 sluiten we af met een positief saldo van € 3.437.000 na mutaties reserves. Voorstel is budgetten ter waarde van totaal € 1.410.000 over te hevelen naar 2026, waarna een resultaat van € 2.027.000 resteert ten gunste van de Vrije Algemene Reserve.

De verklaring voor het afsluiten van het jaarresultaat met een overschot, kan worden gevonden in een veelheid van (veelal incidentele) afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025. In de uitvoering lopen we op zowel het fysieke als het sociale domein aan tegen toenemende uitdagingen in capaciteit en bezetting (als gevolg van ziekte, hoge door-/ uitstroom en inhuur binnen de begrote loonsom). Dat betekent dat projecten vertragen en er een uitdaging is op overdracht en (dossier)kennis. In 2025 is op een totaal salarisbudget van ca € 16 miljoen bijna € 1,9 miljoen vrijgevallen als gevolg van niet-gevulde vacatures. Het begrote bedrag aan inhuur en ziektevervanging (€ 1,04 miljoen) is als gevolg daarvan met bijna € 2 miljoen overschreden (met dekking uit vrijval salarisbudget en vergoedingen van het UWV). Het is een serieus signaal dat de kwetsbaarheid van de organisatie onderstreept; de uitvoering van diverse taken staat echt onder druk.

Op het gebied van grondexploitatie en het innen van leges hebben we enkele voordelen kunnen inboeken en hier zien we ook voor 2026 nog mogelijkheden ter optimalisatie van ons resultaat.

Tot slot is er een vrij fors overschot ingeboekt op de overhead kosten die met systeemverbeteringen te maken hebben, veelal omdat implementaties vertraagd of uitgesteld zijn en deels worden overgeheveld naar 2026. Op zichzelf is dit een aandachtspunt, omdat verbetering van de informatiehuishouding niet alleen wenselijk, maar hoogst noodzakelijk is.

Ondanks voorgenoemde uitdagingen heeft de gemeente Geertruidenberg ook in 2025 veel zaken succesvol aangepakt. Hieronder **per opgave** enkele noemenswaardigheden:

Leefbaarheid:

- Sociale cohesie en zelfredzaamheid wordt versterkt doordat wijkgericht werken verankerd is in onze organisatie;

- In februari 2025 werd het DIOR vastgesteld: de toekomstige kaders voor de beeldkwaliteit van de openbare ruimte (implementatie start vanaf 2027);
- Er zijn diverse projecten opgeleverd die bijdragen aan de verkeersveiligheid, zoals de reconstructie Beethovenlaan, de Achterste dijk en openstelling van de nieuwe verbindingsweg Kloosterweg / A59.

Duurzaamheid:

- De Amervisie is tot stand gekomen na een succesvol burgerparticipatietraject;
- Ons laadpalennetwerk in de gemeente is uitgebreid met 58 openbare laadpalen en ons eigen wagenpark vergroenen we, door aanschaf van 2 elektrische wagens;
- We hebben een nieuw afvalbeleid ingevoerd en dit heeft geresulteerd in een aanzienlijke afname van het fijn huishoudelijk restafval.

Mens en Zorg:

- Er is geïnvesteerd in de sportaccomodaties, o.a. kunstgras bij FC Right-Oh;
- Buurtsportcoaches hebben diverse evenementen georganiseerd, o.a. NAC Street League;
- De transitie van het sociaal domein is ingezet, met meer nadruk op eigen kracht. Met onze partners (CJG, Surplus etc) zijn we gestart met een proof-of-concept richting de vorming van SLT's (sterke lokale teams). Hier werken we intensief samen met gemeente Drimmelen.
- Er is een aanpak ontwikkeld om jongerenparticipatie vorm te geven.

Wonen:

- De opvang van Oekraïense ontheemden en asielzoekers in het Hoge Veer werd verlengd tot 1 november 2028. Voor de blijvende opgave op het gebied van opvang en huisvesting van ontheemden, statushouders, spoedzoekers en overige bijzondere aandachtsgroepen heeft een heroriëntatie plaatsgevonden en ligt nog voor de locatie De Driehoek;
- Voor de voorgenomen woningbouwontwikkelingen aan het Schonckplein (30 woningen), De Waailanden (44 woningen) en Barbeelweg (29 woningen) werden anterieure overeenkomsten en ruimtelijke procedures voorbereid;
- De sloop en (her-)nieuwbouw aan de Zoutmanstraat (+19 woningen) is aangevangen en voor de sloop en (her-)nieuwbouw aan de Ravelijn (+50 woningen) is een startnotitie vastgesteld. Ook zijn voorbereidingen voor het project Achter de Hoeven (180 woningen) opgestart;
- Er werd een beleidsregel voor woningsplitsing vastgesteld, het budget voor de startersleningen werd verhoogd en de huisvestingsverordening werd verlengd.

Economie en Toerisme:

- Geertruidenberg heeft zich aangesloten bij Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT) de Langstraat en het Toeristisch Informatiepunt op de Markt is behouden;
- Er is groen toegevoegd in het winkelcentrum Raamsdonksveer en op Dombosch zijn de Snoekweg en Forellenweg volledig heringericht met vergroening en zijn wandelopgangen naar de dijk gerealiseerd;
- Voor bedrijventerreinen Dombosch en Pontonnier hebben we het actieprogramma van het Keurmerk Veilig Ondernemen uitgevoerd en zijn we gestart met een haalbaarheidsonderzoek Energiehub Dombosch.

Bestuur en Dienstverlening:

- In 2025 heeft bureau Van de Laar onderzoek gedaan naar de organisatiekracht;
- In april is een structuurwijziging ingegaan, conform Organisationsplan 2025;
- De publiekshal is verbouwd, als onderdeel van ontwikkelingen rond het KCC;

- Regionale samenwerking is toegenomen binnen de Stedelijke regio Breda Tilburg (SRBT) en de Baronie-gemeenten. Met het tot stand komen van de Gemeenschappelijke Regeling De Baronie en vaststelling van de kernagenda is de democratische legitimatie geborgd. Ook participeren we in de ontwerptafel Powerport regio Moerdijk en de Dijkversterkingsopgave van het WAD.

Financiën en Organisatie:

- Er is succesvol gewerkt volgens een in het eerste kwartaal van '25 vastgesteld plan van aanpak ombuigingen zodat een sluitende begroting voor 2026 en 2027 kon worden gepresenteerd.
- De overdracht van de uitvoering van de taken voor de Wet Onroerende Zaken (WOZ) en de Basisadministratie Adressen en Gebouwen (BAG) van de gemeente Geertruidenberg naar het Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling (SVHW) is succesvol verlopen en achterstanden weggewerkt.
- De Financiële Verordening, het Treasurystatuut en verschillende overige samenhangende Nota's werden herzien en aangepast.

De komende jaren leiden de opstapeling van maatschappelijke opgaven in onze gemeente, de kwetsbaarheid in de organisatiekracht en de financiële druk op zowel reguliere taken als aanvullende bestuurlijke ambities tot een uitdagend geheel. Versterking van onze positie in regionale samenwerking is een must en een constructieve interne bestuurlijk-ambtelijke samenwerking een belangrijke voorwaarde. In dit krachtenveld is financiële behoedzaamheid cruciaal. Want:

- Het 'ravijnjaar' lijkt opgeschoven. Er ligt op basis van de huidige inzichten een aanzienlijke uitdaging voor ons en voor de jaren na 2027 hebben we nog geen concrete oplossingen. Focus en bestuurlijke keuzes zijn noodzakelijk.
- De organisatie is kwetsbaar; er staat spanning op de organisatie. Versterken en 'verslimmen' is noodzakelijk en dat vraagt ook investeren.
- De geopolitieke spanningen breiden zich uit en komen dichterbij. Dat betekent dat het thema Sociale Weerbaarheid zich opdringt op de agenda en inzet vraagt;
- De Spreidingswet vraagt ook van ons om opvang van asielzoekers te realiseren, terwijl de druk op voorzieningen en woningmarkt fors zijn en de opstapeling van opgaven op ons grondgebied onevenwichtig voelt;
- De (financiële) risico's zijn aanzienlijk toegenomen, inclusief renteschommelingen en looneisen bij salarissen in combinatie met stijgende prijzen van voedsel, energie en grondstoffen.

We blijven scherp sturen op onze financiën om de impact van toekomstige bezuinigingen te minimaliseren, maar realiseren ons ook dat het maken van bestuurlijke keuzes, het aanbrengen van scherpe focus en tegelijkertijd gericht investeren in de toekomstbestendigheid van de organisatie, haar processen, systemen én de medewerkers, noodzakelijk zijn om het tij te keren.

Samenvatting

Financiële resultaten op hoofdlijnen

Hieronder geven wij de financiële resultaten van 2025 op hoofdlijnen weer. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u naar de toelichting bij de programma's, zoals opgenomen in het jaarverslaggedeelte en naar de toelichting op de financiële afwijkingen, zoals opgenomen in het jaarrekeninggedeelte.

De inhoudelijke inrichting van het jaarverslag volgt de inrichting en structuur van de begroting 2025. Dat wil zeggen dat de verantwoording gebaseerd is op de programma's zoals die in de begroting 2025 waren begroot. Teneinde aansluiting te blijven houden met de vastgestelde begroting zijn er in de begrotingsteksten geen aanpassingen gedaan.

Evenals voorgaande jaren zijn de bedragen, daar waar mogelijk, afgerond op duizendtallen. Hierdoor ontstaat in sommige tabellen een afrondingsverschil.

Het resultaat van 2025 dient te worden gepresenteerd in 2 onderdelen, te weten de verantwoording van de reguliere bedrijfsvoering en de verantwoording van het saldo van alle mutaties in de reserves.

Resultaat (bedragen zijn x € 1000)	2025	V/N	Begroting 2025 (na wijziging)	V/N
Saldo van baten en lasten	4.031	V	1.706	V
Stortingen en onttrekkingen reserves (mutaties)	594	N	1.706	N
Resultaat	3.437	V	0	V

De jaarrekening 2025 sluit met een voordeel van € 3.437.000. Dit overschot is exclusief bedragen die in 2025 zijn overgehouden en waarvan de uitwerking en betaling in 2026 zal plaatsvinden. Er is namelijk altijd een aantal uitgavenposten waarover in 2025 reeds is besloten c.q. een bestelling is geplaatst, maar waarmee op basis van de voorschriften (levering heeft nog niet plaatsgevonden) geen rekening gehouden mag worden bij de bepaling van het zuivere jaarrekeningsaldo op 31 december 2025.

De overhevelingen vallen in beginsel buiten het zuivere jaarrekeningsaldo en dienen in 2026 wederom beschikbaar gesteld te worden. Het gaat hier om een totaalbedrag van € 1.410.000. Bij het raadsbesluit stellen we voor deze middelen te bestemmen voor de verschillende doelen. Feitelijk is het jaarrekeningresultaat daarmee € 2.027.000 positief.

Het resultaat is het saldo van een veelheid van (veelal incidentele) afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025. In de onderstaande tabel worden een aantal significante afwijkingen, niet uitputtend, genoemd die mede hebben geleid tot het jaarrekeningresultaat. In het jaarrekeninggedeelte van deze jaarstukken, is per programma, op detailniveau een toelichting opgenomen van de afwijkingen > € 25.000 van zowel de baten als de lasten.

*PR= programma / TV= taakveld

** indien er in onderstaande tabel bedragen staan <100.000 dan betreft dit een opsomming van meerdere posten >100.000.

PR	TV	Omschrijving *bedragen zijn x 1000	Bedrag	V/N
P1	0.10	Mutaties reserves	202	N
P1	2.1	Verkeer en vervoer	1.715	N
P1	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	402	N
P1	0.10	Mutaties reserves	-1.715	V
P1	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-325	V
P2	7.3	Afval	142	N
P2	7.4	Milieubeheer	-117	V
P2	7.2	Riolering	243	N
P3	0.10	Mutaties reserves	171	N
P3	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	715	N
P3	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-119	V
P3	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-619	V
P3	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-101	V
P3	6.3	Inkomensregelingen	504	N

P3	6.752	Jeugdhulp ambulante regionaal	-32	V
P3	6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	277	N
P3	6.791	PGB WMO	-263	V
P3	7.1	Volksgezondheid	-101	V
P4	8.1	Ruimte en leefomgeving	226	N
P4	8.3	Wonen en bouwen	-278	V
P4	8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	50	N
P6	0.1	Bestuur	275	N
P7	0.10	Mutaties reserves	271	N
P7	0.5	Treasury	-248	V
P7	0.7	Algemene uitkeringen en overige	-1.275	V
P7	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	136	N
P7	0.4	Overhead	-91	V
P7	0.5	Treasury	303	N
P7	0.8	Overige baten en lasten	235	N
		Van de afwijkingen > € 100.000	582	N
		Van de afwijkingen < € 100.000	4.019	V
		Jaarrekeningresultaat uit reguliere bedrijfsvoering	3.437	V

Gerealiseerde bedragen in €	Inkomsten	Uitgaven	Saldo
Bedrag van de jaarrekening te verdelen			
Incidenteel > 50.000	-6.773.730	4.149.177	-2.624.553
Structureel > 50.000	-76.308.369	68.477.670	-7.830.699
Incidenteel < 50.000	-513.159	761.747	248.588
Structureel < 50.000	-1.009.074	7.184.542	6.175.469
Incidenteel zonder Reserves	-7.286.889	4.910.923	-2.375.966
Structureel zonder Reserves	-77.317.443	75.662.213	-1.655.230
Totaal zonder Reserves	-84.604.332	80.573.136	-4.031.196
Reserves Incidenteel	-833.738	1.137.000	303.262
Reserves Structureel	-144.508	435.000	290.492
Incidenteel met Reserves	-8.120.627	6.047.923	-2.072.704
Structureel met Reserves	-77.461.951	76.097.213	-1.364.738
Totaal met Reserves	-85.582.578	82.145.136	-3.437.442
Saldo Jaarrekening 2025	-85.582.578	82.145.136	-3.437.442

Volgnummer	PR	TV	Verkorte omschrijving	Overhevelen
1	P1	2.4	Waterwegen/vaarwegen	30.000
2	P1	5.7	Plantsoenen en parken	30.000
3	P1	2.1	Straatreiniging	40.000
4	P1	2.1	Straatreiniging	45.000
5	P1	2.4	Waterwegen/vaarwegen	46.000
6	P1	5.7	Plantsoenen en parken	160.000
7	P2	7.4	Algemeen Milieu	7.000
8	P2	7.4	Middelen Klimaatakkoord	22.000
9	P2	7.4	Middelen Klimaatakkoord	30.000
10	P2	7.4	Algemeen Milieu	65.000
11	P3	5.1	Sportbeleid	8.000
12	P3	5.1	Sportbeleid	25.000
13	P3	7.5	Algemene begraafplaatsen	35.000
14	P3	6.5	Mens en Zorg PL 2 Werken met talent	35.000
15	P3	7.1	Mens en Zorg PL 3 Gelukkig opgroeien	50.000
16	P3	7.1	Mens en Zorg PL 3 Gelukkig opgroeien	39.000
17	P3	6.2	Mens en Zorg PL 5 Vrije inloop	50.000

18	P4	8.1	Ruimtelijk beleid	23.000
19	P5	3.1	Economisch beleid	60.000
20	P6	0.1	College van Burgemeester en wethouders	27.000
21	P7	0.4	Overhead DIV	26.000
22	P7	0.8	Algemene uitgaven en inkomsten	37.000
23	P7	0.4	Overhead Bestuursondersteuning college van B&W	40.000
24	P7	0.4	Overhead Personeel	49.000
25	P7	0.4	Overhead ICT	50.000
26	P7	0.4	Overhead I&A	62.000
27	P7	0.4	Overhead Personeel	320.000
Totaal				1.410.000

RESULTAATBESTEMMINGEN (bedragen zijn x € 1000)		
Omschrijving	Bedrag	V/N
Jaarrekeningresultaat uit reguliere bedrijfsvoering	3.437	V
Overhevelingen - resultaatbestemming	1.410	N
Jaarrekeningresultaat na overhevelingen - resultaatbestemming	2.027	V

De specificatie van de resultaatbestemmingen inclusief de toelichting daarop, treft u aan in het jaarrekeninggedeelte.

Risico's versus interne beheersing

In de jaarstukken wordt in de programma's een toelichting opgenomen op de belangrijkste risico's, waaronder de top 10 risico's, zoals opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Hierbij wordt tevens aangegeven welke risico's zich hebben voorgedaan in 2025 en welke beheersmaatregelen het college daartoe heeft genomen. De risico's, die zijn opgenomen in de top 10 van de paragraaf Weerstandsvermogen, zijn voorzien van een cijfer. Dit cijfer correspondeert met het cijfer in de top 10.

Investerings

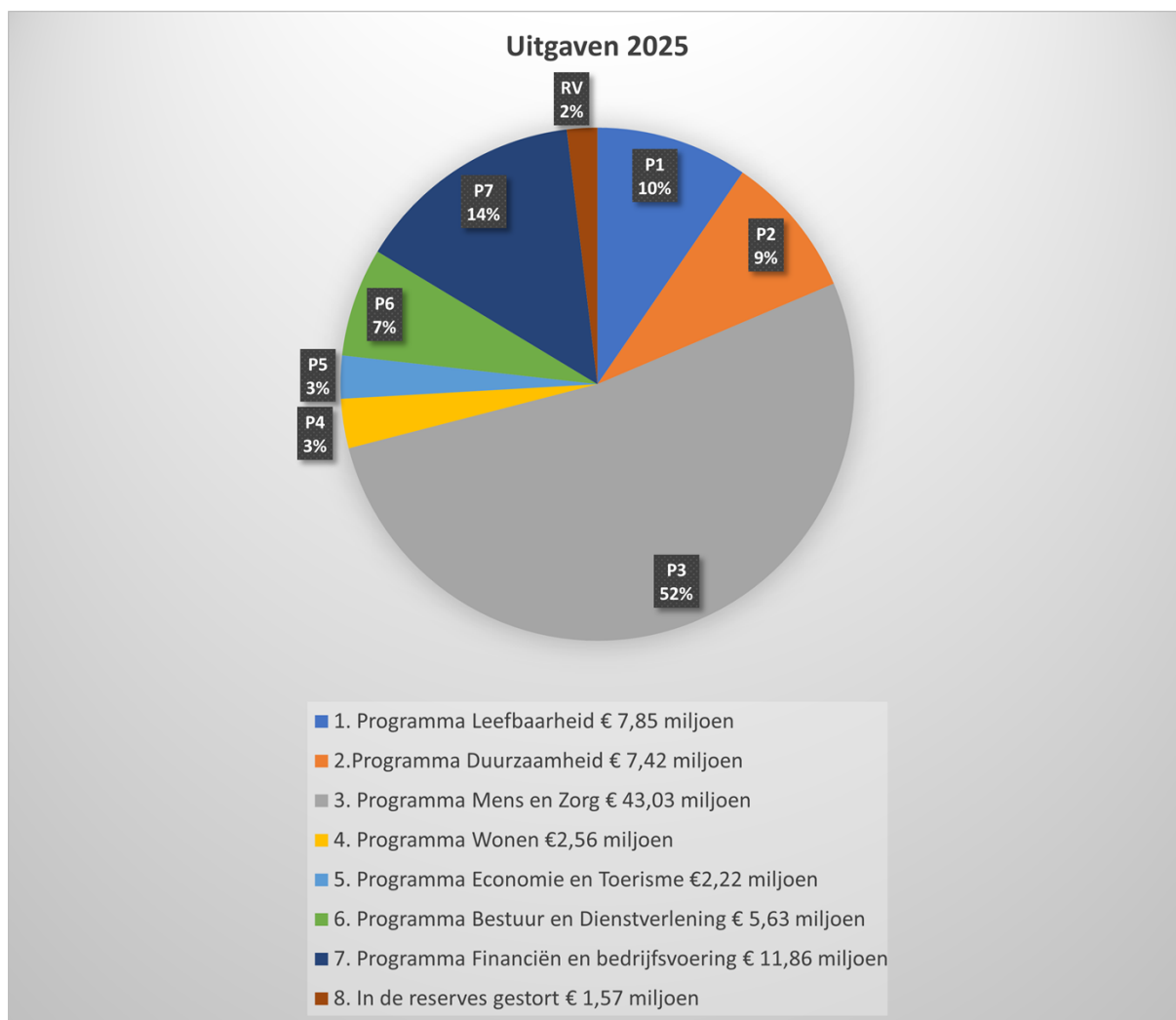
Per programma wordt de voortgang van de, in de begroting 2025, opgenomen nieuwe investeringen gepresenteerd. Zo kan ook beoordeeld worden wat we niet hebben gerealiseerd ten opzichte van wat er begroot was. Een toelichting over de voortgang van de investeringen die eerder dan 2025 beschikbaar zijn gesteld is opgenomen in het jaarrekeninggedeelte. In beginsel leidt een vertraagde uitvoering van voorgenomen investeringen tot een incidenteel voordeel op de begrote kapitaallasten van 2026. De eventuele voordelige effecten zullen bij de Voorjaarsnota 2026 worden meegenomen.

In één oogopslag

RIO (Rekening in een oogopslag)

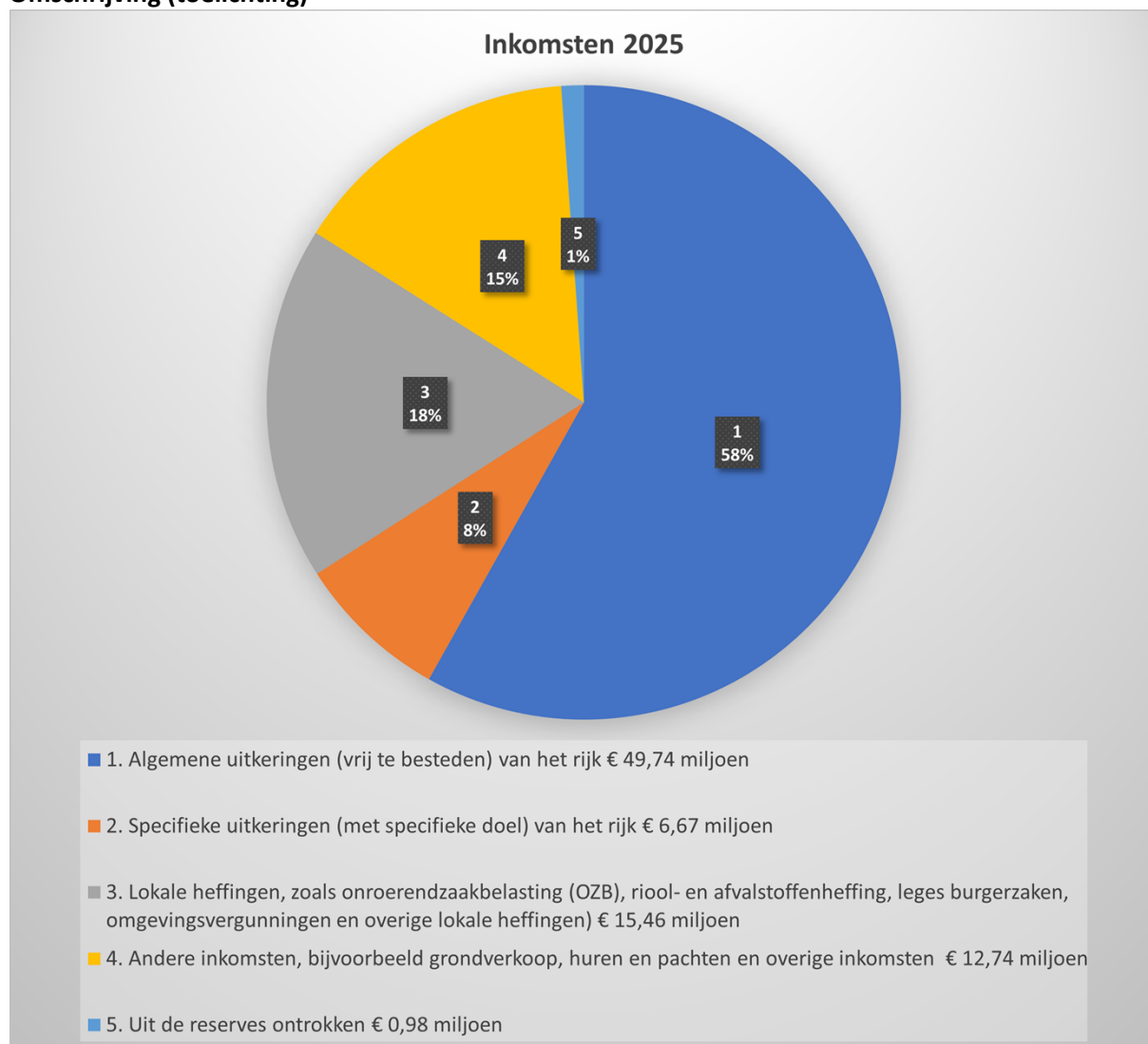
Uitgaven 2025 gemeente Geertruidenberg

Omschrijving (toelichting)

Inkomsten 2025 gemeente Geertruidenberg

Omschrijving (toelichting)

Programma 1 Opgave Leefbaarheid

De leefbaarheid van de gemeente Geertruidenberg is belangrijk voor de inwoners. We focussen daarbij op een goede inrichting van de openbare ruimte en ook op het participeren met de inwoners. Daar geven we op veel manieren invulling aan. Uit de burgerpeiling blijkt over het algemeen dat men het heel prettig wonen vindt in de gemeente, maar op onderdelen wordt extra aandacht gevraagd over de kwaliteit en beleving van de openbare ruimte. Hier zetten we de komende jaren stappen in waardoor de gemeente Geertruidenberg een steeds prettigere plek wordt om in te verblijven en wonen.

1.1 Wat hebben we bereikt?

Inwoners, bedrijven en bezoekers verblijven in een prettige (woon) omgeving die veilig en goed bereikbaar is met aandacht voor groen in de buurt. Een omgeving waarbij de duurzame toekomst centraal staat. Geertruidenberg is een plek waar buurtgenoten elkaar kunnen ontmoeten en fijn met elkaar samenleven en zich inzetten voor de wijk.

1.1.1 Verbeteren sociale cohesie

Wat hebben we bereikt?

1.1.1 Verbeteren sociale cohesie

De sociale cohesie in de wijk wordt verbeterd vanuit de focus op de openbare ruimte. Het wijk- en buurtgericht werken staat daarbij centraal, waarbij we als één gemeente aansluiten op de lokale behoeften van inwoners met oplossingen die daaraan bijdragen.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Het aantal buurtactiviteiten in de openbare ruimte stijgt jaarlijks

Op wekelijkse basis stimuleren we met de wijktafels op wisselende locaties in de gemeente het ontplooiën van buurtactiviteiten. De buurtactiviteiten (straatfeest, spellendag, schoonmaakactie, etc) worden door de inwoners gefaciliteerd en daarmee komen de mensen in de buurt met elkaar in contact. Als gemeente leveren we een kleine financiële bijdrage.

In steeds meer wijken organiseren inwoners buurtactiviteiten. Hierbij kun je denken aan een buitenspeeldag, een buurtbarbecue of zwerfafval opruimen in de wijk. Deze activiteiten worden ondersteund met een bijdrage uit het wijkbudget. In 2025 hebben 16 bewonersgroepen een bijdrage aangevraagd voor een buurtactiviteit. Deze buurtactiviteiten dragen bij aan het versterken van de sociale cohesie en het vergroten van de samenredzaamheid in de wijk.

b. Het aantal burgerinitiatieven voor de openbare ruimte stijgt jaarlijks

Op wekelijkse basis stimuleren we met de wijktafels op wisselende locaties in de gemeente het ontplooiën van burgerinitiatieven. De burgerinitiatieven (vergroenen, speelvoorzieningen, faciliteiten, etc) ontstaan vanuit de behoeftes van de inwoners en de meerwaarde is dan ook altijd evident. Als gemeente leveren we per burgerinitiatief een financiële bijdrage tot een maximaal bedrag.

We zien een toename van het aantal burgerinitiatieven ten aanzien van de begrote aantallen. Inwoners zijn enthousiast om eigenaarschap te nemen en ruimte te krijgen voor het realiseren van een burgerinitiatief. In 2025 hebben zich 41 burgerinitiatieven aangemeld. Eind van het jaar (Q4) was het noodzakelijk om een wachtlijst op te starten voor nieuwe burgerinitiatieven door het ontbreken van een wijkregisseur. Op deze wachtlijst staan 8 nieuwe (nog niet aangemelde) initiatieven. Daarmee overtreffen we de verwachtingen.

c. De gemeente is voor de bewoners meer zichtbaar in de wijk

De wijktafels zijn geïntensiveerd naar elke week waarbij we op meer locaties in de gemeente zichtbaar zijn. Daarnaast is het aantal onderwerpen dat wij als gemeente adresseren verbreed. Naast burgerinitiatieven en buurtactiviteiten komen we ook in contact over afval en wijkonderhoud. Daar komen de komende periode nog meer onderwerpen bij. Naast de wijktafels organiseren we ook themasessies met inwoners.

De wijkregisseur is zichtbaar aanwezig geweest in de wijk, waardoor inwoners haar kennen en haar weten te vinden. De wijkregisseur legt verbindingen tussen inwoners, verenigingen en samenwerkingspartners. Daarnaast zijn er maandelijks thematische wijkmomenten georganiseerd om inwoners te informeren, inspireren en uit te nodigen om bij te dragen aan de leefbaarheid in hun buurt of wijk. Deze thematische bijeenkomsten hebben geleid tot een toename van het aantal bezoekers aan de wijkmomenten. Thema's die o.a. in 2025 centraal hebben gestaan zijn water, veiligheid, Huis van de Wijk, spelen, bewegen en circulariteit. De gesprekken in de wijken dragen bij aan het versterken van het netwerk en de sociale cohesie in wijk.

d. Het aantal deelnemers aan bewonerscomités neemt jaarlijks toe

De initiatieven en contactmomenten die we met inwoners hebben willen we zoveel mogelijk borgen. Goede contacten willen we onderhouden om beter en nauwer met elkaar in contact te staan. Daarvoor hebben we de wijkraden opgeheven en organiseren we dit meer op lokale schaal met bewonerscomités.

In de wijken zijn verschillende bewonerscomités actief. Zij zetten zich in voor hun buurt of wijk. Deze buurtcomités dragen bij aan de saamhorigheid in de wijk door het organiseren van activiteiten of het creëren van ontmoeting in de wijk. De wijkregisseur is de gemeentelijke contactpersoon voor deze bewonerscomités. Doordat er eind 2025 door langdurige ziekte geen wijkregisseur aanwezig was, zijn er voor 2025 geen objectieve cijfers m.b.t. de bewonerscomités beschikbaar.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
% tevredenheid over thuis voelen in de gemeente	81%	Geen data beschikbaar
% tevreden in klaar staan voor elkaar	61%	Geen data beschikbaar
Aantal wijkbudgetten aangevraagd (t.b.v. buurtactiviteiten)	18	11
Aantal burgerinitiatieven	33	41
Aantal acties vanuit wijktafels	48	Inzet vanuit de kracht van de wijk
Aantal bewonerscomités	38	Geen objectieve cijfers beschikbaar

Over de tevredenheid van inwoners zijn geen cijfers beschikbaar. Deze cijfers zijn niet structureel onderzocht en uitgevraagd bij inwoners, wegens personeelstekort.

Tijdens de wijkmomenten worden geen acties voor de gemeentelijk organisatie geregistreerd, omdat er gewerkt wordt vanuit de wijkgerichte werkwijze, waar we uitgaan van de kracht, kennis en kunde uit de wijken. Als een inwoner kansen ziet om de leefbaarheid te verbeteren dan gaat de wijkregisseur met deze persoon in gesprek om te bespreken wat er al is in de wijk of waar de kansen zitten om dit als inwoners aan te pakken.

Doordat er eind 2025 geen wijkregisseur aanwezig was, zijn er voor 2025 geen objectieve cijfers beschikbaar m.b.t. het aantal bewonerscomités.

Wettelijke beleidsindicatoren

Nr.	Taakveld	Naam indicator	Begroting 2025	Waarde (jaarrekening 2025)	Eenheid	Bron
	1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven	4	3,7 (totaal 80)	per 1.000 inwoners	CBS
	1. Veiligheid	Vernielingen	4	4,3 (totaal 95)	per 1.000 inwoners	CBS
	1. Veiligheid	Diefstallen uit woning	0,5	7,4* (totaal 160)	per 1.000 inwoners	CBS
	1. Veiligheid	Winkeldiefstal	1	1,1 (totaal 25)	per 1.000 inwoners	CBS
	1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	0,5	0,23 (totaal 13)	per 1.000 jongeren	CBS

*Diefstal algemeen.

De totale criminaliteitscijfers in onze gemeente in 2025 zijn met een kleine 11% gedaald t.o.v. 2024. In de afgelopen 10 jaar is het totaal aantal geregistreerde misdrijven zelfs gedaald met ruim 30%. T.o.v. 2024 zijn er 7.1% minder HALT verwijzingen geweest in onze gemeente.

1.1.2 Verhogen participatie en eigenaarschap

Wat hebben we bereikt?

1.1.2 Verhogen participatie en eigenaarschap

Inwoners, partners, organisaties en bedrijven denken mee over de woon- en werkomgeving en pakken zelf de regie om initiatieven op te pakken en te realiseren. Men draagt bij aan structurele oplossingen. De gemeente treedt daarmee meer op de voorgrond en wil inwoners actief betrekken en samenwerken.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Onderhoud door bewoners aan de openbare ruimte stijgt jaarlijks

Met initiatiefnemers van burgerinitiatieven sluiten we waar mogelijk overeenkomsten voor het onderhoud zodat zij ook verantwoordelijkheid dragen voor de instandhouding. Daarmee creëren we vertrouwen en gedeeld eigenaarschap.

We zien dat inwoners, nadat zij een burgerinitiatief hebben opgepakt en gerealiseerd, betrokken blijven bij het onderhoud en toezicht. Veelal dragen de initiatiefnemers na realisatie bij aan het onderhoud van bijv. de speelplek of het plantsoen. Onderhoud door inwoners wordt niet in een overeenkomst vastgelegd, omdat we de bijdrage van inwoners laagdrempelig willen houden. Hierdoor is dit niet 100% meetbaar, maar we constateren dat de eigen inzet breed gedragen wordt.

b. Meldingen over de openbare ruimte die samen worden opgelost, stijgt jaarlijks

Meldingen worden meestal behandeld als klachten terwijl het in veel gevallen ook veel informatie geeft over lokale knelpunten. Door als gemeente constructief in gesprek te gaan over de aard van het probleem komen we samen tot oplossingen. De oplossing ligt daarbij soms bij de inwoners.

Meldingen geven ruimte voor gesprek tussen inwoners en de ambtelijke organisatie. Nadat een melding is gemaakt, neemt de vakinhoudelijk betrokken medewerker contact op met de melder om de melding en daarbij horende beleidsnormen en kaders te bespreken, waardoor duidelijkheid en begrip kan ontstaan. In 2025 zijn er 8584 meldingen gemaakt.

c. Over projecten en/of herinrichting van de openbare ruimte denken inwoners aan de voorkant structureel mee

Door participatie als standaard te beschouwen bij projecten en/of herinrichtingen van de openbare ruimte sluit de oplossing beter aan op lokale behoeften en ontstaat vervolgens meer eigenaarschap over het eindresultaat.

Bij projecten en/of herinrichtingen van de openbare ruimte worden de inwoners en eventuele belangengroepen zoals bijvoorbeeld Toegankelijk Geertruidenberg structureel vooraf gevraagd mee te denken.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Cijfer betrekken en samenwerken	6,1	Geen cijfers beschikbaar
Aantal onderhoudsovereenkomsten met inwoners	23	Geen cijfers beschikbaar
Aantal meldingen ideeën wijk & buurt	23	41
Aantal participatieve projecten	13	Geen cijfers beschikbaar

Voor 2025 zijn geen cijfers beschikbaar, omdat deze beleidsindicatoren niet jaarlijks uitgevraagd worden bij inwoners. Onderhoud door inwoners wordt niet in een overeenkomst vastgelegd om dit laagdrempelig te houden.

In 2025 zijn 41 initiatieven/ideeën voor de wijk en buurt aangemeld.

1.1.3 Verbeteren (fysieke aspecten) openbare ruimte

Wat hebben we bereikt?

1.1.3 Verbeteren (fysieke aspecten) openbare ruimte

De beleving, de kwaliteit en de duurzaamheid van de openbare ruimte wordt verbeterd. Het ontwikkelen van een integraal programma openbare ruimte om daarmee de openbare ruimte op planmatige wijze toekomstbestendig en duurzaam in te richten staat centraal voor de lange termijn. Op korte termijn wordt werk gemaakt van projecten waarin beleving, kwaliteit en duurzaamheid geborgd zijn.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. De beleving van de fysieke aspecten in de openbare ruimte verbetert jaarlijks

We zijn elke week aanwezig in één van de 17 buurten in de gemeente. Daarmee zorgen wij dat de buurt er in die week perfect bijligt hetgeen bijdraagt aan een betere beleving. Daarnaast zijn de medewerkers van het wijkonderhoud de hele week aanspreekbaar voor inwoners van die buurt.

De wekelijkse aanwezigheid in één van de 17 buurten heeft tot november plaatsgevonden. Daarna hebben wij deze vanwege gebrek aan personele capaciteit moeten staken. Wij hopen deze buurtbezoeken in het voorjaar van 2026 weer op te kunnen pakken. Onze medewerkers van Wijkonderhoud blijven natuurlijk wel aanspreekbaar voor de inwoners. Daarnaast kunnen onze inwoners gebruik maken van de Geertruidenberg-app, die na de invoering daarvan in 2022 inmiddels goed ingeburgerd is.

b. De kwaliteit van de werkzaamheden in de openbare ruimte verbetert jaarlijks

We zijn actief met het DIOR (Duurzame Inrichting Openbare Ruimte). In dat traject komt de Raad in positie om de beeldkwaliteit van de openbare ruimte opnieuw te bepalen. Daarnaast zorgen we dat de werkprocessen op orde zijn waarmee alle assets in de openbare ruimte voldoen aan de vastgestelde kwaliteit.

Het DIOR is in februari 2025 door de raad vastgesteld. Met het vaststellen van het DIOR heeft de raad het toekomstige beeldkwaliteitskader voor de openbare ruimte voor de verschillende assets vastgesteld. In de Kadernota 2026 hebben wij aangegeven vanaf 2027 te starten met het implementeren van het DIOR.

c. De duurzame inrichting van de fysieke aspecten in de openbare ruimte verbetert jaarlijks

Het uitgangspunt is dat we alle werkzaamheden op duurzame wijze uitvoeren. Dit geldt zowel voor nieuwe projecten als de wijze waarop en met welk materiaal en materieel wij het onderhoud uitvoeren.

We kijken vooraf of aanwezige materialen hergebruikt kunnen worden. Als nieuwe materialen toegepast worden, worden de vrijkomende materialen gescheiden afgevoerd zodat deze zoveel mogelijk voor hergebruik beschikbaar zijn. Voor de nieuwe materialen kijken wij in hoeverre deze gemaakt zijn van circulaire materialen en of dat deze na het einde van de technische levensduur weer recyclebaar zijn. Het materieel dat ingezet wordt bij de werkzaamheden voldoet aan de Europese milieunormen.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Cijfer zorg voor woon- en leefomgeving	7,0	Geen cijfers beschikbaar
% tevredenheid in schoon en netjes	61%	Geen cijfers beschikbaar
Aantal meldingen afval	450	2.488
% tevredenheid over geen dingen kapot in de openbare ruimte	71%	Geen cijfers beschikbaar
Aantal meldingen civiel openbare ruimte (wegen, riolering, groen, verlichting, voorzieningen)	2.375	2.445
Aantal duurzame koppelkansen benut	20	Geen cijfers beschikbaar

1.1.4 Verhogen van veilige woon- en werkomgeving

Wat hebben we bereikt?

1.1.4 Verhogen van veilige woon- en werkomgeving

Het verhogen van de veiligheidsbeleving (subjectieve veiligheid) bij inwoners en het terugdringen van meetbare misdaadcijfers (objectieve veiligheid).

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. De veiligheidsbeleving (subjectieve veiligheid) in de openbare ruimte verhoogt jaarlijks

Door zicht te hebben op de mate waarin mensen zich veilig of onveilig weten én voelen wordt het mogelijk om dit te verbeteren. De beleving is persoonlijk en kan zich op verschillende manieren uiten via het 'denken-voelen-doen' of 'veraf-dichtbij'.

In 2025 is er landelijk aandacht besteed aan de dood van het meisje Lisa in de gemeente Ouder-Amstel. Dit heeft landelijk en lokaal veel impact gehad op de veiligheidsbeleving van mensen. Dit heeft ook invloed gehad op de veiligheidsgevoelens van de inwoners van de gemeente Geertruidenberg. Naar aanleiding hiervan zijn we aan de slag gegaan met het inventariseren van locaties in de gemeente waar mensen zich onveilig voelen. Hier gaan we in 2026 mee verder.
De WhatsApp buurtpreventie is wederom ingezet in de wijken en buurten om dit soort signalen te herkennen en te melden bij politie en gemeente.

b. Criminaliteit (objectieve veiligheid) in de openbare ruimte daalt jaarlijks

Het aantal strafbare incidenten in de openbare ruimte moet verminderen. De meest urgente misdadcijfers vormen de aanleiding om hier actief op te sturen en prioriteren.

Bovenstaande stelling is zeer breed. We werken nauw samen met politie en zetten in op zowel preventie door voorlichting als repressie door op te treden waar mogelijk. Ook in 2026 houden we hier aandacht voor.

c. Jeugdproblematiek in de openbare ruimte daalt jaarlijks

De jeugd is een kwetsbare doelgroep. Het is wenselijk om hen meer perspectief te bieden en tegelijkertijd de overlast te verminderen. Daarmee worden voorwaarden gecreëerd om hier jaarlijks stappen in te maken.

In 2025 zijn er diverse gesprekken gevoerd met jongeren. Tijdens deze gesprekken is gesproken over wat zij graag zouden willen, waar zij behoefte aan hebben. Eén van de wensen was een picknicktafel bij een basketbalveld. Dit is gerealiseerd en er wordt gebruik van gemaakt. De overlast op de betreffende locatie was hiermee afgenomen.
Tevens is er veel gebruik gemaakt van het jongerencentrum en hebben de jongerenwerkers meerdere activiteiten georganiseerd welke goed bezocht zijn. De contacten tussen jongerenwerk en gemeente worden aangehaald en samenwerking wordt gestimuleerd.

d. De fysieke veiligheid verbetert door een betere ruimtelijke inrichting

Door het centraal stellen van fysieke veiligheid in de openbare ruimte wordt nagedacht hoe de ruimtelijke inrichting kan bijdragen aan meer veiligheid en minder overlast. Daarmee kan worden voorkomen dat vernielingen, verloedering, bedreigingen en ongelukken optreden.

In februari 2025 heeft de raad het DIOR vastgesteld, waarin de toekomstige kaders voor de beeldkwaliteit van de openbare ruimte zijn vastgelegd. In 2027 wordt gestart met de implementatie van het DIOR.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
% tevredenheid in veilig in de buurt	91%	Cijfers niet beschikbaar
% tevredenheid in van overlast buurtbewoners	71%	Cijfers niet beschikbaar
Aantal initiatieven voor veilige fysieke inrichting	6	2

Aantal meldingen handhaving en overlast (totaal)	1.350	2.370
--	-------	-------

1.1.5 Verbeteren bereikbaarheid

Wat hebben we bereikt?

1.1.5 Verbeteren bereikbaarheid

Geertruidenberg is en blijft goed en veilig bereikbaar. We investeren blijvend in onze bereikbaarheid. De focus ligt op auto- en fietsverkeer en het openbaar vervoer wordt verkend. Ook bestaat aandacht voor de verlaging van het aantal ongevallen en mate van overlast door het verkeer.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Het aantal verkeersongevallen verlaagt jaarlijks

Vanuit de mobiliteitsvisie werken we aan fysieke en sociale maatregelen en wordt een directe bijdrage geleverd aan het verminderen van verkeersongevallen.

<p>In 2025 zijn een aantal projecten uitgevoerd of opgestart die een bijdrage leveren aan het verhogen van de verkeersveiligheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ontwerp voor betere loop- en fietsroutes over de Markt van Geertruidenberg is vastgesteld. Uitvoering is in 2026. • Het integrale ontwerp voor de aanpassing aan de kruisingen Centraleweg - Koestraat en Centraleweg - Stationsweg is klaar. Deze kruispunten worden gereconstrueerd tot rotondes. Uitvoering is in 2026. • Onder leiding van RWS is op- en afrit 34 aan de A59 is opgeheven en er is een nieuw verbindingsweg gerealiseerd. De Oosterhoutseweg en de aansluitende wegen hebben daardoor minder verkeer te verwerken gekregen. • Op het Lint in Raamsdonk zijn sluipeverkeer werende maatregelen gerealiseerd en zijn de alternatieve routes in het buitengebied verbeterd. • Reconstructie Beethovenlaan afgerond. • Verschillende verkeersmaatregelen Lange Broekstraat • Verbeteren school-thuisroutes naar aanleiding van de komst van kindcentrum 't Veer <p>Op het moment van opmaken van de jaarstukken waren de ongevals cijfers voor 2025 nog niet beschikbaar.</p>
---

b. De mate van verkeersoverlast verlaagt jaarlijks

Vanuit de mobiliteitsvisie werken we aan fysieke en sociale maatregelen en wordt een directe bijdrage geleverd aan het verminderen van de verkeersoverlast.

Het aantal meldingen over verkeersoverlast is in 2025 ten opzichte van 2024 gedaald met 13%.
--

c. De bereikbaarheid in, van en naar de gemeente verbetert jaarlijks

Door vanuit de mobiliteitsvisie fysieke en sociale maatregelen uit te voeren die een directe bijdrage leveren aan het verbeteren van de bereikbaarheid.

<p>Op het gebied van het verbeteren van de bereikbaarheid van onze gemeente zijn in 2025 de volgende projecten uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reconstructie Beethovenlaan • Reconstructie Achterste dijk • Ontwerp van Het Lint te Raamsdonk afgerond met de omgeving • Verschillende verkeersmaatregelen Lange Broekstraat gerealiseerd • Openstelling nieuwe verbindingsweg Kloosterweg bij op-afritten 33 aan de A59 • Definitieve afsluiting van op- en afritten aansluiting 34 Raamsdonksveer aan de A59 • Er zijn Bravoflex haltes in onze gemeente geïntroduceerd

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
% tevredenheid in verkeersveiligheid	75%	Indicator is vervallen vanwege inconsistente bron.
Aantal verkeersongevallen	0	79
Aantal meldingen verkeersveiligheid	115	126
Aantal meldingen parkeer- en verkeersoverlast	537	747

1.1.6 Stimuleren vergroening

Wat hebben we bereikt?

1.1.6 Stimuleren vergroening

Geertruidenberg creëert een groene, biodiverse en klimaatadaptieve leefomgeving. Daarin werken we aan vergroening van de openbare ruimte en doen dit op een kwalitatieve manier door voor passende beplanting te kiezen. We werken bovendien aan het Omgevingsprogramma Groen en een vergroeningsagenda om de ambities te verwezenlijken.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Elke straat van de toekomst wordt 10% groener

Door bij elk project en/of inrichting in de openbare ruimte vergroening als uitgangspunt te nemen ontstaan de groene straten van de toekomst. Groen is het centrale uitgangspunt. Ook kijken we naar kansen in onnodige verharding.

Er zijn in 2025 geen vergroeningsprojecten uitgevoerd. De vergroeningsprojecten welke in 2024 zijn voorbereid, zijn vervallen bij de bezuinigingen.

b. Het areaal groen breidt jaarlijks uit

Door meer groen toe te voegen ontstaat een groter groenareaal en daarmee een klimaatadaptieve en biodiverse gemeente. Hierbij zijn we onder andere actief met het Ecopark en kijken we naar lokale hittestress knelpunten.

Door de bezuinigingen op duurzaamheid zijn de vergroeningsopgaves niet uitgevoerd.

c. Verhogen van welzijn door groen stijgt jaarlijks

Door in de communicatie naar inwoners de nadruk op welzijn te leggen wordt het inzichtelijk dat groen niet alleen fysieke bijdragen levert, maar dat het ook de mentale gezondheid van de inwoners verbetert. Ook nodigt het uit om te bewegen en te ontspannen.

Door de bezuinigingen op duurzaamheid zijn deze activiteiten niet uitgevoerd.

d. Meer bewustzijn over meerwaarde groen en biodiversiteit

Door het bewustzijn van inwoners te vergroten gaan ze de waarde van groen inzien. Door veranderend groenbeleid vraagt het nadrukkelijk de aandacht om de bewoners mee te nemen in het beleid.

Door de bezuinigingen op duurzaamheid zijn deze activiteiten niet uitgevoerd.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
% tevredenheid in genoeg groen	69%	Gegevens niet beschikbaar
% tevredenheid in onderhoud van groen	58%	Gegevens niet beschikbaar
Aantal meldingen groen	1.368	1.182
Aantal bomen	13.585	14.442
M ² aan areaal groen	1.339.000	1.764.050

1.2 Wat hebben we daar voor gedaan?

1.2.1 Integraal wijkgericht werken

De focus in dit veranderproces ligt op het anders organiseren van het Wijkgericht SAMENwerken. De bevinding is dat dit een succesvol initiatief is, maar dat we dit breder en integraler willen inrichten. Daarom hebben we de doorontwikkeling van 'Samen sterk in uw buurt' vormgegeven, waarmee we van wijk naar buurtniveau gaan om beter aan te sluiten bij de leefomgeving. Ook combineren we in deze werkwijze meerdere onderwerpen en disciplines waardoor we ook nauwer samenwerken met het wijkgericht werken van het sociaal domein.

Resultaten in begroting 2025:

- Samenvoegen van buurtgericht werken (fysiek domein) en wijkgericht werken (sociaal domein)
- Periodieke wijktafels combineren met vaste buurt- en wijkvoorzieningen
- Alle onderwerpen/thema's van de gemeente relateren aan het perspectief van de inwoners
- Samen sterk in uw buurt verder professionaliseren
- Buurtverbinders positioneren als spin in het web in de wijken en buurten
- Wijk- en buurtvisie(s) opstellen

Resultaten in jaarrekening 2025:

Binnen de organisatieontwikkeling is het team Wijkgericht SAMENwerken gepositioneerd in het sociaal domein om verbindingen te leggen voor de wijkgericht werkwijze binnen de verschillende domeinen, programma's en vakgebieden. De wijkregisseur is aanwezig geweest in de wijken om inwoners te enthousiasmeren, stimuleren en adviseren om bij te dragen aan hun woon- en leefomgeving. Ondanks de verminderde capaciteit in 2025 heeft dit geleid tot het realiseren van 11 burgerinitiatieven. De ervaringen en successen van het team wijkgericht SAMENwerken vormen de basis voor een integrale wijkgerichte werkwijze. Deze basis is in beeld gebracht en de mogelijkheden voor de verbreding van het wijkgericht werken binnen meerdere programma's en domeinen zijn onderzocht.

1.2.2 Samen sterk in uw buurt

Aan de voorkant in contact komen met buurtbewoners biedt allerlei voordelen voor zowel de inwoners als de gemeente. Het concept 'Samen sterk in uw Buurt' is in 2024 opgezet en wordt verder uitgebreid. Daarmee ontstaat wederzijds begrip voor behoeftes en keuzes. Op verschillende vlakken zijn wij als gemeente al structureel aanwezig in de buurten maar de inwoners ontgaat dit deels. Door hier een actieplan voor op te stellen en eenduidig te communiceren over de buurtagenda gaat een structurele samenwerking tussen de inwoners en de gemeente ontstaan. De gemeente heeft 4 wijken en 17 buurten. Hier zijn wij fysiek aanwezig op terugkerende momenten maar willen ook periodiek met elkaar in gesprek over specifieke thema's die plaatselijk relevant zijn. Wij focussen op alle wijkgerichte opgaven die in de gemeente spelen, zowel op fysiek als sociaal domein. Vanuit de beheerders en wijkvoormannen wordt al gewerkt met onderhoudscycli in deze buurten. Tegelijkertijd biedt dit een haakje om de Geertruidenberg App opnieuw te positioneren als enige ingang voor officiële meldingen.

Resultaten in begroting 2025:

- Analyse naar beleidsopgave per buurt
- Samen met de inwoners werken aan een buurtagenda per buurt
- Koppelen van het sociale thema's (achter de voordeur) en fysieke thema's (openbare ruimte)
- Meer burgerinitiatieven die aansluiten bij beleidsthema's
- Het op orde hebben van het straatbeeld in de verschillende buurten
- Toename van gebruik Geertruidenberg App voor officiële meldingen
- Wederzijds vertrouwen tussen inwoner en gemeente
- Continueren van Wijktafels
- Aansluiten bij Wijkvoorzieningen
- Per thema aansluiten op de lokale behoeften

Resultaten in jaarrekening 2025:

De wijkregisseur is zichtbaar aanwezig geweest in de wijk, waardoor inwoners haar kennen en haar weten te vinden. De wijkregisseur legt verbindingen tussen inwoners, verenigingen en partners in de wijk. Daarnaast zijn er maandelijks thematische wijkmomenten georganiseerd in samenwerking met diverse vakgebieden zoals o.a. water, veiligheid, spelen, huis van de wijk en circulariteit. Deze verbindingen en samenwerkingen hebben de integraliteit en onderlinge afstemming versterkt. De thematische insteek van de wijkmomenten heeft geleid tot een toename van het aantal bezoekers en versterkt de onderlinge contacten in de wijk, doordat ook inwoners met elkaar in contact komen tijdens de wijkmomenten. In februari 2025 is het huis van de wijk geopend met als uitgangspunt een huis voor en door de wijk. Er is een basis gelegd voor aanbod van activiteiten en steeds meer inwoners weten het huis van de wijk te vinden. Dit draagt bij aan de samenredzaamheid en versterkt de sociale cohesie. Met regelmaat was de wijkregisseur aanwezig in het huis van de wijk. Ook steeds meer partners zijn in contact met het huis van de wijk en onderzoeken de mogelijkheden om laagdrempelig en pro-actief aanwezig te zijn in het huis van de wijk.

1.2.3 Meerjarig duurzame inrichting van de openbare ruimte

Het is een lang gekoesterde wens om meer in controle te zijn voor de lange termijn inrichting van de openbare ruimte. We maken keuzes over de gewenste inrichting van de openbare ruimte in het DIOR (Duurzame Inrichting Openbare Ruimte) door het gewenste kwaliteitsniveau (opnieuw) vast te stellen. Dit vertaalt zich in investeringen die nodig zijn om te voldoen aan de gewenste kwaliteit. We geven sowieso invulling aan duurzaamheid. Daarnaast geeft het LIOR (Leidraad Inrichting Openbare Ruimte) invulling aan de eisen en wensen die wij voor onze openbare ruimte stellen aan derden. Tot slot maken we werk van het op orde krijgen van werkprocessen, beheersystemen en kwaliteitsniveaus.

Resultaten in begroting 2025:

- Het DIOR is vastgesteld door de gemeenteraad
- Het LIOR is vastgesteld door het college
- Werkprocessen geoptimaliseerd
- Beheersystemen geüpdatet
- Eerst koppelkansen met Duurzaamheid en Beheer en Onderhoud worden benut in projecten buiten

Resultaten in jaarrekening 2025:

In februari 2025 heeft de raad het DIOR vastgesteld. In de kadernota 2026 heeft het college aangegeven in 2027 te starten met het implementeren van het DIOR. Na een implementatie periode van drie jaar zal het DIOR vanaf 2030 volledig operationeel zijn. De uitgangspunten van het DIOR worden vanaf 2027 verwerkt in de beheerprogramma's en de werkprocessen worden op basis daarvan ook verder geoptimaliseerd. Het LIOR zal naar verwachting vanaf Q2-2026 digitaal operationeel zijn.

1.2.4 Duurzame koppelkansen bij projecten in 2025

Met het DIOR is de (integrale) inhoud van het onderhoud en de vervangingsprojecten in de openbare ruimte geborgd. Tot die tijd is aandacht gevraagd voor de projecten op de kortere termijn. De behoefte bestaat om verschillende doelstellingen meer in samenhang te benaderen en daarbij bij elk project een afweging te maken tussen potentiële koppelkansen. Dit krijgt vorm door vanuit een uniform format te werken waarin de werkvoorraad van projecten is weergegeven inclusief de koppelkansen vanuit de verschillende thema's. Met dit overzicht worden vanzelfsprekend de beleidsambities van Duurzaamheid in de openbare ruimte geborgd.

Resultaten in begroting 2025:

- Koppelkansen met Duurzaamheid bij nieuwe projecten zijn structureel geborgd
- Er is een eenduidige werkwijze bij projecten en continue afstemming tussen clusters
- Projectmatig werken is geprofessionaliseerd
- Beleidsambities vertalen zich naar door naar de 'Straat van de toekomst'

Resultaten in jaarrekening 2025:

- Er is continue afstemming omtrent duurzaamheid bij nieuwe projecten. De borging in de toekomst heeft de blijvende aandacht van de organisatie.
- De eerste stappen op het gebied van integralere samenwerking tussen domeinen zijn gezet. Verdere integratie op het gebied van projecten heeft de blijvende aandacht van de organisatie.
- De professionalisering van projectmatig werken is nog niet volledig doorlopen, maar heeft de volledige aandacht van de organisatie.
- Door structurele bezuinigingen is het niet mogelijk om beleidsambities door te vertalen naar de 'straat van de toekomst'.

1.2.5 Veiligheid in de openbare ruimte

De focus van veiligheid bij het programma Leefbaarheid ligt op buiten; de openbare ruimte. Daarbij zijn enkele aspecten het meest relevant voor de veiligheid in de openbare ruimte van de gemeente. Hierop wordt beleidsmatig de focus gelegd, naast de vele operationele werkzaamheden die van toepassing zijn voor het borgen van veiligheid. Het betreft veiligheidsbeleving, jeugd en veilige fysieke inrichting.

Resultaten in begroting 2025:

- Beleidsmatige prioriteiten evalueren en uitvoeren
- Aansluiten bij 'Samen sterk in uw buurt'
- Veiligheidsknelpunten in de gemeente identificeren
- Kwetsbare doelgroepen identificeren

Resultaten in jaarrekening 2025:

In 2025 is een focusblad opgesteld om extra aandacht te geven aan veiligheidsthema's binnen de gemeente. Volgens cijfers van politie Basisteam Dongemond is de objectieve veiligheid in Geertruidenberg verder verbeterd: het aantal misdrijven daalde met 12% en alcohol- en drugsoverlast met 26% ten opzichte van 2024. Het aantal woninginbraken nam licht af. Wel steeg het aantal meldingen van jeugdoverlast, wat extra aandacht vraagt. De gemeente werkt aan veiligheid met bijvoorbeeld politie, buurtpreventie, 'Samen sterk in uw buurt' en jongerenwerk.

Continu monitoren we de veiligheidsknelpunten in de gemeente en hebben we aandacht voor kwetsbare doelgroepen.

1.2.6 Datagedreven werken

De wens om meer datagedreven te werken bestaat om een objectiever beeld te vormen van de voortgang van de vastgestelde doelstellingen. Daarnaast helpt het om aan de voorkant beleidsbehoeften beter te kunnen duiden en is het helpend in het monitoren van de voortgang van specifieke inspanningen. Daarmee worden inspanningen doelmatiger en beter uitlegbaar en ontstaat continue evaluatie.

Resultaten in begroting 2025:

- Data als basis van inspanningen bij 'Samen sterk in uw buurt'
- Data als indicator welke onderwerpen/thema's op welke locatie het meest relevant zijn
- Data geeft inzicht in de herkomst en voortgang van meldingen
- Continue monitoring van voortgang en effecten van de programma's

Resultaten in jaarrekening 2025:

Bij het vaststellen van de begroting van 2025 zijn de beschikbare budgetten voor data-gedreven werken binnen het programma leefbaarheid uit de begroting gehaald als besparingsmaatregel. Wel worden binnen andere beleidsvelden van het sociaal domein ingezet op data-gedreven werken. Er wordt onderzocht of een koppeling /uitbreiding is te maken voor wijkgericht werken, zodra hier weer budget voor is.

1.3 Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn, overeenkomstig de BBV voorschriften en gespecificeerd per taakveld, de lasten en baten van het programma opgenomen. Als gevolg van de weergave in een veelvoud van € 1.000 kunnen er in de tabel afrondingsverschillen zitten.

TV.	Taakveld omschrijving	Jaarrekening 2024	Begroting primitief 2025	Begroting 2025 na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	V/N
Lasten Programma 1 Opgave Leefbaarheid							
1.2	Openbare orde en veiligheid	242	226	253	245	-7	V
2.1	Verkeer en vervoer	4.125	3.646	4.198	3.926	-272	V
2.2	Parkeren	2	6	6	3	-3	V
2.4	Economische havens en waterwegen	188	214	313	200	-113	V
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	52	37	37	35	-3	V
5.5	Cultureel erfgoed	53	49	58	70	11	N
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.547	2.757	3.798	3.374	-424	V
Totaal lasten		7.209	6.935	8.663	7.853	-811	V
Baten Programma 1 Opgave Leefbaarheid							
1.2	Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0	0	-
2.1	Verkeer en vervoer	952	2.118	2.199	553	1.646	N
2.2	Parkeren	0	5	5	0	5	N
2.4	Economische havens en waterwegen	28	18	22	22	0	-
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	0	0	0	0	-
5.5	Cultureel erfgoed	7	0	7	7	0	-
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	15	14	464	61	403	N
Totaal baten		1.002	2.155	2.697	643	2.054	N
Reserves							
0.10	Mutaties reserves lasten	2.820	1.720	1.720	5	-1.715	V
0.10	Mutaties reserves baten	269	100	304	102	202	N
Totaal reserves		2.551	1.620	1.416	-97	-1.513	V
Saldo baten en lasten inclusief reserves		8.758	6.400	7.382	7.113	-270	V

1.4 Investerings

In de onderstaande tabel wordt op hoofdlijnen een toelichting gegeven op de investeringen zoals opgenomen in het investeringsplan 2025 of in het boekjaar 2025 separaat door de gemeenteraad zijn besloten. In het jaarrekeninggedeelte is de detailinformatie van alle lopende investeringen opgenomen.

Kredietomschrijving	Toelichting
Investerings t.b.v. Wegen-Groen	
25 Lissenveld met verduurzaming en vergroening	Werk wordt in 2026 opgestart.
25 Julianalaan (fase 2) - Wegen en Groen	In de kadernota 2026 is deze investering komen te vervallen.
25 Vervangen putkasten GTB en RDV	Werk volledig gereed en opgeleverd.
25 Zalmweg met verduurzaming en vergroening	Werk wordt in 2026 opgestart en uitgevoerd.
25 Forellenweg met verduurzaming en vergroening	Werk wordt in 2026 opgeleverd en er volgt dan een eindafrekening. Groenwerkzaamheden worden begin 2026 uitgevoerd waarna het wordt opgeleverd en nog een eindafrekening plaatsvindt.
25 Ranonkelstraat/Rijtselaan - Wegen en Groen	2026 is het uitvoerjaar van het project.
25 Vervangen brug St. Agnesstraat	Bruggen liggen er en facturen zijn betaald.
Investerings t.b.v. Verkeer	
25 VRI Zijlweg	Maakt deel uit van omgevingsvisie Hooipolder (Verbreding A27)
25 School - thuisroutes, onderdeel Project Parkzicht	Project is nog niet afgerond. De verwachting is dat de laatste werkzaamheden na de zomer van 2026 gereed zijn.
Investerings t.b.v. openbare verlichting	
25 OV: armaturen 2025	Werk is nog niet volledig uitgevoerd.
25 OV: lichtmasten 2025	Werk is nog niet volledig uitgevoerd.

Programma 2 Opgave Duurzaamheid

Met het Duurzaamheidsprogramma geven we als gemeente in de volle breedte invulling aan Duurzaamheid. Van Energie tot Circulariteit en van Duurzame Mobiliteit tot Klimaatadaptatie. Daarmee geven we invulling aan deze grote maatschappelijke opgaven zodat we als gemeente klaar zijn voor de toekomst. Daarin geven we invulling aan beleidsopgaven en zijn we actief met concrete projecten. Samen maken we de gemeente stuk voor stuk groen, biodivers en klimaatbestendig.

2.1 Wat hebben we bereikt?

Een duurzaam, fossielvrij, circulair en klimaatbestendig Geertruidenberg in 2050 of eerder.

2.1.1 Een energieneutraal en fossielvrij Geertruidenberg in 2050 of eerder

Wat hebben we bereikt?

2.1.1 Een energieneutraal en fossielvrij Geertruidenberg in 2050 of eerder

We werken aan een toekomstbestendig energiesysteem in onze regio. We verminderen onze energiebehoefte van inwoners door in te zetten op besparing. De energievraag die overblijft vullen we in door duurzame energie op te wekken. Daarnaast geven we invulling aan de landelijke en regionale energietransitie door de positie die de gemeente Geertruidenberg heeft in het zijn van een energie-hub. Tot slot zijn we actief in de warmtetransitie, om op termijn van het gas af te gaan, maar ook door een regionale rol te spelen in de energietransitie.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Een toegankelijk, duurzaam en toekomstbestendig energiesysteem

Wij zetten ons in voor het regionale energiesysteem. Gemeente Geertruidenberg heeft met het Amergebied en de Amercentrale een dominante positie in de energietransitie. Hier geven wij zo goed mogelijk invulling aan door de belangen van de gemeente te vertegenwoordigen en daarmee de leefbaarheid en bredere welvaart te borgen. Tegelijkertijd vervullen wij onze maatschappelijke taak om dit energiesysteem mogelijk te maken.

Afgelopen jaar heeft de gemeenteraad het programma Powerport vastgesteld. Met dit programma brengen we focus aan binnen de opgaven die op ons af komen als gemeente. Het meest concreet is de komst van een converterstation aan de Standhazensedijk en de middelen die we krijgen voor de gebiedsinvesteringen. In dat kader hebben we een burgerparticipatietraject gedaan, waarbij inwoners konden aangeven waar zij deze middelen het liefst zien landen.

b. 33% warmtebesparing t.o.v. 2018 in 2050, 15% in 2030

Wij zijn actief met de Transitievisie Warmte en de doorwerking hiervan voor de inwoners en de uitvoering. Dit is een traject van de lange adem omdat heel wat randvoorwaarden (o.a. isolatie en warmtenet) op orde moeten zijn voordat we daadwerkelijk tot warmtebesparing komen. Hierbij blijven we nauw in contact met de betrokken inwoners.

In 2025 is binnen de Transitievisie Warmte (TVW) gewerkt aan het versterken van de noodzakelijke randvoorwaarden, zoals de isolatieopgave, de nieuwe ontwikkelingen rondom warmtewetgeving, en regionale afstemming over netcongestie en het Amernet. Daarnaast is samen met de gemeente Drimmelen en de gemeente Moerdijk een gezamenlijke aanbesteding voor het warmteprogramma afgerond en zijn we gestart met de eerste fase van het opstellen van het warmteprogramma, als wettelijk verplichte opvolger van de TVW.

Steeds meer woningen zijn energiezuinig. Inmiddels heeft meer dan 93,5% van de huurwoningen van Thuisvester een groen energielabel (C of hoger). Dit is mede het resultaat van de prestatieafspraken die we hebben gemaakt met woningcorporatie.

c. 100% van de verbruikte energie wordt duurzaam opgewekt in 2050

Stapsgewijs maken we stappen in het opwekken van duurzame energie. Daarvoor zet de gemeente vooral in op zonnepanelen en kunnen we aansluiten op initiatieven in de regio.

In 2025 heeft de gemeente binnen de RES-regio West-Brabant verdere stappen gezet in de realisatie van duurzame opwek. De regio ligt op koers om het bod voor zon- en windenergie uit de RES 1.0 te realiseren. Daarnaast is in het nieuwe 'Regionaal Plan Energiesysteem – West-Brabant Energie in Balans' (RES 2.0) de scope verbreed van uitsluitend zon en wind naar een meer integraal energiesysteem, waarin ook andere vormen van duurzame opwek en energiedragers worden verkend. Hiermee wordt een basis gelegd voor een toekomstbestendig en evenwichtige energievoorziening.

In 2022 is vanuit het programma Opwek van Energie op Rijksvastgoed (OER) een uitvraag gedaan aan alle RES-regio's om potentiële locaties voor zonne-energie op rijksvastgoed aan te dragen. Op basis van een inventarisatie door Rijkswaterstaat is langs de A27/A59 circa 58 hectare als kansrijk aangemerkt. Dit areaal ligt binnen de gemeentegrenzen van Oosterhout, Drimmelen, Geertruidenberg en Altena. Deze gemeenten hebben gezamenlijk, met instemming van de colleges en voor Geertruidenberg op basis van een ingediende motie van de gemeenteraad, een aanvraag ingediend, waarna de projectlocatie is toegelaten tot het OER-programma. In 2025 is een quickscan uitgevoerd naar de technische haalbaarheid en kansrijkheid van energieopwek op deze locatie. De als kansrijk aangemerkte percelen bleken niet binnen onze gemeente te liggen. Om die reden neemt de gemeente Geertruidenberg niet meer deel aan het OER-project.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
% duurzaam opgewekte elektriciteit	17,5%	21,6%
% energiebesparing t.o.v. 2018	16%	33,9%
% aardgasvrije panden	12%	18,9%
Aantal GWh zon op dak	20 GWh	42 GWh
Aantal GWh zon op veld	4,0 GWh	4,0 GWh

Wettelijke beleidsindicatoren

Nr.	Taakveld	Naam indicator	Begroting 2025	Jaar	Waarde (Jaarrekening 2025)	Eenheid	Bron
33.	7. Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	89	2024	70	kg/inwoner	CBS
34.	7. Volksgezondheid en Milieu	Hernieuwbare elektriciteit	14	2024	21,6	%	CBS

2.1.2 Alle verplaatsingen in Geertruidenberg zijn in 2050 duurzaam

Wat hebben we bereikt?

2.1.2 Alle verplaatsingen in Geertruidenberg zijn in 2050 duurzaam

We stimuleren actieve mobiliteit (lopen en fietsen), zorgen voor aantrekkelijk openbaar- en deelvervoer en schakelen om naar elektrische voertuigen of voertuigen op hernieuwbare brandstoffen.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Een volledig dekkende oplaadinfrastructuur

De oplaadinfrastructuur wordt geïmplementeerd door externe partijen. Wij zijn op dit moment samen met de provincie actief in een nieuwe laadpalenconcessie. Waarin we afspraken maken over de oplaadinfrastructuur van de komende jaren. Dit leidt stapsgewijs tot een dekkend net.

We hebben het laadpalen netwerk in 2025 uitgebreid met circa 58 openbare laadpunten.

b. Meer deelfervoer en daarmee minder auto's

We onderzoeken de mogelijkheden van deelfervoer in de gemeente. Daarin focussen we op auto's, omdat dit de meest voorname transportvorm is en andere vormen voor een kleine gemeente moeilijk haalbaar/rendabel zijn.

Onderzoek heeft in 2025 uitgewezen dat in onze gemeente deelfietsen de meest kansrijke vorm van deelmobiliteit is. Dit is met name een "last-mile" oplossing voor de reis met het OV naar bedrijventerreinen. Bij enkele bushaltes zouden deelfietsen kunnen komen voor het laatste deel van de reis naar een bestemming op een bedrijventerrein. Voor deelauto's is de vraag in onze gemeente te laag om daar een financieel verantwoorde business-case voor te krijgen. Over de komst van deelscooters heeft uw raad zich al eerder negatief uitgesproken.

c. Duurzame voertuigen (elektrisch en waterstof) zijn de norm

Meer en meer stappen we over op elektrische voertuigen. Dit stimuleren we voor inwoners met informatievoorziening en tegelijkertijd maken we er werk van om ons eigen wagenpark volledig te elektrificeren.

Het aantal openbare laadpalen is weer uitgebreid. Er zijn circa 58 laadpunten bijgekomen. Verder hebben we binnen ons eigen wagenpark 2 bedrijfsauto's vervangen voor elektrische varianten.

d. Per fiets en te voet is zo aantrekkelijk mogelijk

De wandel- en fietsroutes in de gemeente moeten een zo aantrekkelijk mogelijk alternatief vormen. Daarom zijn we BeweegG actief gestart om mensen zoveel mogelijk gebruik te laten maken van de bestaande wandelvoorzieningen. Daarnaast zijn we actief om meer ommetjes te creëren om prettig te kunnen wandelen. De fietsinfrastructuur wordt nader onderzocht op knelpunten en mogelijke kansen.

Er is een wandelroute toegevoegd over de dijk aan de Noordkant van Dombosch. Deze is ook opgenomen in het wandelknooppuntensysteem. Verder hebben we onderzoek gedaan naar de kwaliteit van ons hoofd en recreatief fietsnetwerk. Deze zijn beoordeeld op aspecten zoals ligging (aanliggend aan de rijbaan of vrijliggend), maatvoering, verhardingssoort en obstakels. Dit onderzoek levert input voor toekomstige projecten ter verbetering van ons fietsnetwerk. Daarnaast is het ontwerp vastgesteld voor de verbetering van de loop- en fietsroute over de Markt in Geertruidenberg.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Aantal (semi)publieke laadpunten	275	218
% geregistreerde elektrische en waterstofvoertuigen t.o.v. totaal	5%	4,7%

2.1.3 Een circulair Geertruidenberg in 2050

Wat hebben we bereikt?

2.1.3 Een circulair Geertruidenberg in 2050

We gooien per inwoner veel minder weg. Het afval dat overblijft scheiden we slim zodat we het kunnen opwaarderen en hergebruiken als grondstof. We geven het goede voorbeeld en kopen circulair in. We experimenteren met het verbinden van reststromen in de gemeente en zetten in op bewustwording. Ook kijken we naar kleinschalige circulaire initiatieven in de gemeente die we kunnen faciliteren.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. 100% hergebruik primaire grondstoffen in 2050, 50% in 2030

We zetten in op het hergebruiken van de grondstoffen die worden ingezameld. Dit doen we in eerste instantie om een zo goed mogelijke scheiding van afval te creëren waarmee we de afvalstromen als grondstoffen kunnen gebruiken. Daarnaast zijn we nu in de regio actief om te borgen dat de afvalverwerking ook daadwerkelijk circulair plaatsvindt.

Het scheidingspercentage van het huishoudelijk afval is toegenomen van 73% in 2024 naar 84% in 2025. Gescheiden afvalstromen kunnen circulair worden verwerkt, waarmee ze vaker en beter weer ingezet kunnen worden als nieuwe grondstoffen. Een duidelijk voorbeeld is dat het gratis maken van het hout en puin op de milieustraat er in 2025 toe heeft geleid dat de ongesorteerde afvalstroom "bouw en sloopafval" met 50% is afgenomen. Het gevolg is dat er veel meer hout en puin is ingeleverd op te milieustraat. Deze afvalstromen zijn in tegenstelling tot het ongesorteerd bouw en sloopafval wel goed te hergebruiken tot nieuwe grondstoffen. We hebben in 2025 regionaal een tweetal pilots gehouden m.b.t. het grof huishoudelijk afval, specifiek gericht op meubels. Deze zijn gedemonteerd tot zuivere grondstofstromen en de goede producten zijn afgenomen door lokale kringloopwinkels. Regionaal gaan we hier een vervolg aan geven in 2026, samen met het uitbreiden van de regionale samenwerking op het gebied van de verwerking van de afvalstromen op de milieustraat. Dit met als doel de circulariteit en het hergebruik van de ingezamelde materialen te bevorderen.

b. Geen restafval meer in 2050, maximaal 30 kg in 2030

We willen het restafval stap voor stap terugdringen. Daarvoor hebben we de komende jaren veel initiatieven in de planning staan. Het invoeren van Diftar is hiervoor een grote en belangrijke stap waarmee inwoners door middel van prijsprikkels worden gestimuleerd om zo min mogelijk restafval te hebben.

Met ingang van 1 januari 2025 hebben we Diftar ingevoerd binnen onze gemeente. Dit nieuwe beleid is goed opgepakt door onze inwoners en heeft geresulteerd in een aanzienlijke afname van het fijn huishoudelijk restafval. In 2024 brachten onze inwoners nog 98 kilo restafval per inwoner naar de ondergrondse restafvalcontainers. In 2025 is dit gedaald naar 52 kilo per inwoner per jaar. Samen met de hoeveelheid grof restafval op de milieustraat (18 kilo per inwoner) is er in 2025 totaal 70 kilo restafval per inwoner per jaar aangeleverd. We hebben hiermee een grote stap gezet in de richting van een volledig circulair Geertruidenberg in 2050.

c. 50% minder gebruik primaire grondstoffen in 2030

In de regio maken we afspraken over het terugdringen van het gebruik van primaire grondstoffen.

We hebben het convenant Biobased Bouwen en Telen vanuit, samenwerkingsverband Regio West-Brabant, ondertekent. Hiermee onderstrepen wij als gemeente zijnde dat we streven naar zo min mogelijk primair grondstof gebruik bij bouwprojecten. Intern is hierbij door het college aangekaart dat het belang van biobased bouwen en telen altijd zal moeten worden afgewogen tegen de extra kosten die dit met zich mee brengt. We zijn aangesloten bij Circulair Ambachtsnetwerk de Meerwaarde. Binnen dit netwerk werken wij samen met MidZuid, gemeente Oosterhout en ondernemers aan een circulaire economie. We zijn bezig met het opzetten van concrete projecten, die bijdragen aan het inperken van primair grondstof verbruik.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Huishoudelijk restafval in kg/inwoner/jaar	87	70
Scheidingspercentage huishoudelijk afval	80%	84%
Percentage gerecycled huishoudelijk afval	72%	70%

2.1.4 Een klimaatbestendig Geertruidenberg in 2050 of eerder

Wat hebben we bereikt?

2.1.4 Een klimaatbestendig Geertruidenberg in 2050 of eerder

We vergroenen onze gemeente; zo voorkomen we hittestress, herstellen we het ecosysteem en stimuleren we biodiversiteitsherstel. We verbeteren onze bodem- en waterkwaliteit. Ruimte voor 'groen' en 'blauw' wordt leidend in onze ruimtelijke plannen. We maken onze gemeente klaar voor meer extreme weersomstandigheden.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Herstel ecosysteem en biodiversiteit

Met het Omgevingsprogramma Groen creëren we beleid voor al onze vergroeningsambities. Het ecosysteem en biodiversiteit vormen hierin de rode draad. Daaraan wordt een Vergroeningsagenda gekoppeld om daarmee ook uitvoering te kunnen geven aan de beleidsdoelstellingen. Daarnaast zetten we in op kleinschalige kansen die zich voordoen in het implementeren van bio-divers groen.

De uitvoering van het omgevingsprogramma groen is door bezuinigingen niet tot stand gekomen.

b. Geen hittestress én wateroverlast in 2050

Met vergroening gaan we een groot deel van de hittestress tegen. Voor hittestress dat in de tussentijd plaatsvindt maken we hitteplannen zodat het risico voor de inwoners tot een minimum beperkt blijft. Voor wateroverlast geven we in vulling aan het Programma Stedelijk Water waarin allerlei inspanningen staan beschreven die wateroverlast moeten voorkomen. Denk daarbij aan voorlichting op scholen en het aanleggen van gescheiden rioleringen.

In 2025 hebben we een basis hitteplan opgesteld, met daarin stakeholders en doelgroepen benoemd en communicatieafspraken uitgewerkt. Dit plan wordt verder uitgewerkt tot een integraal plan. Zo gaan we bijvoorbeeld kijken naar de staat van onze gebouwen en naar hoe we onze openbare ruimte inrichten.

c. Vergroende omgeving, meer m2 groen van hoogwaardigere kwaliteit t.o.v. 2023

Bij vervangingsprojecten in de openbare ruimte gaan we meer groen toevoegen. Daarnaast geven we invulling aan de Vergroeningsagenda die voortkomt uit het Omgevingsprogramma Groen. Ook geven we uitvoering aan de ambitie om 100 bomen per jaar te planten. Tot slot zijn we actief met een onnodige verhardingsanalyse. Dit geeft een beeld in de locaties en omvang van locaties die vergroend kunnen worden.

Door de bezuinigingen op duurzaamheid zijn deze activiteiten niet uitgevoerd.

d. Verbeterde luchtkwaliteit t.o.v. 2023

In 2024 en 2025 gaan we de luchtkwaliteit monitoren met zowel een mobiel meetstation als een tijdelijk vast meetstation. We hebben nu onvoldoende in beeld hoe het gesteld is met de luchtkwaliteit in de gemeente. Op het moment dat we zicht hebben op de staat van de luchtkwaliteit gaan we kijken wat voor acties we hieraan kunnen koppelen om dit te verbeteren.

In 2025 is er door TNO een metingsonderzoek uitgevoerd met een mobiel meetstation in de gemeenten Geertruidenberg, Heusden en Waalwijk. De oplevering van dit onderzoek staat begin 2026 gepland.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
% Groen van het oppervlak van de gemeente (exclusief agrarisch)	28%	18,7%
Blootstelling PM10 en NO2 per m3 lucht	PM10: 16,1 NO2: 13,9	PM10: 15,6 NO2: 13,1

2.2 Wat hebben we daar voor gedaan?

2.2.1 Energietransitie

De energietransitie bestaat op hoofdlijnen uit vier onderdelen: de omschakeling van fossiele brandstoffen naar duurzame energiebronnen, het verminderen van onze energiebehoefte, waar mogelijk van van het gas af gaan en het op orde krijgen van de energie infrastructuur. Dit zijn grote uitdagingen en hier zetten we stevig op in. Per onderdeel verschilt de aanpak, maar uiteindelijk willen we een robuust energiesysteem inrichten waarbij inwoners en bedrijven zoveel mogelijk worden ontlast en zelfvoorzienend zijn. Vanuit de regionale samenwerking in Powerport Moerdijk werken we samen met Moerdijk en Drimmelen aan de energie infrastructuur van de toekomst. Daarin streven we naar integrale oplossingen en maken we afspraken over financiële compensaties voor het oplossen van deze maatschappelijke opgave.

Resultaten in begroting 2025:

- Herijking Transitievisie Warmte
- Inkoopacties zonnepanelen, warmtepompen, glas en isolatie
- Continuering Energiecoaches voor gratis energie advies
- Energiefixers voor energiemaatregelen huis
- Verstrekken van subsidies en regelingen voor verduurzaming
- Stapsgewijs invulling geven aan transitie energienet en netcongestie
- Inpassen van energietransitie in Amergebied
- Inspelen op grote regionale ontwikkelingen
- Samenwerking met de Powerport Moerdijk gemeenten

Resultaten in jaarrekening 2025:

- Er is gestart met het herijken van de Transitievisie Warmte. De oplevering hiervan staat gepland voor 2026
- Vanwege de bezuinigingen én teruglopende interesse voor collectieve inkoopacties, zijn er in 2025 geen collectieve inkoopacties uitgevoerd.
- De energiecoaches zijn volop aan de slag, in 2025 hebben zij 94 woningen bezocht
- Er zijn in 2025 864 woningen verduurzaamd met behulp van de Energiefixers (advies en kleine maatregelen)
- In 2025 hebben we actief de duurzaamheidsleningen en isolatie-subsidies aangeboden
- Samen met partners is er gewerkt aan het verzwaren van het lokale en bovenregionale energienet en het tegengaan van netcongestie. Zo is er met netbeheerder Enexis een intentiebrief ondertekend om samen aan de slag te gaan

- Er is in 2025 een Amersvisie opgesteld samen met inwoners en partners, deze moet nog door de gemeenteraad worden vastgesteld
- Met de powerport gemeenten wordt nauw samengewerkt in de Stuurgroep Powerport

2.2.2 Duurzame mobiliteit

Om te komen tot een fossielvrije gemeente moeten we werken naar andere manieren van vervoer. Duurzame mobiliteit die kansrijk is binnen de gemeente Geertruidenberg knippen we in eerste instantie op in twee onderdelen: deelmobiliteit en de fietsinfrastructuur. Bij deelvervoer kijken we naar de kansen van deelauto's en deelfietsen. Bij de fietsinfrastructuur kijken we naar de kansen voor het verbeteren van de bestaande netwerken of gewenste ontwikkelingen.

Resultaten in begroting 2025:

- Onderzoeken potentie deelmobiliteit
- Inventariseren kansen fietsnetwerk
- Integrale visie op Halve Zolenpad
- Stimuleren van duurzame mobiliteit
- Verduurzamen wagenpark

Resultaten in jaarrekening 2025:

- In 2025 zijn de volgende projecten uitgevoerd die bijdragen aan de doelstellingen die er waren om te werken aan een duurzame mobiliteit:
- Er is onderzoek gedaan naar de potentie van deelmobiliteit binnen onze gemeente. Daaruit blijkt dat enkel een "last-mile" oplossing met deelfietsen in onze gemeente een duurzame oplossing kan zijn. Deelfietsen kunnen met name het laatste deel van de reis naar onze bedrijven terreinen vergemakkelijken vanaf enkele bushaltes. Daarmee wordt de keuze voor het gebruik van het OV vergemakkelijkt. Voor deelauto's is de vraag te laag en kan dit niet op een economische verantwoorde manier geëxploiteerd worden. De raad heeft eerder al haar afkeur uitgesproken over de komst van deelscooters
  - Het fietsnetwerk (recreatief en hoofdnetwerk) in onze gemeente is gescreend en beoordeeld op kwaliteit op basis van criteria zoals maatvoering, obstakels, type verharding en ligging (vrijliggende of aanliggende aan de rijbaan). De date in dit document vormen een belangrijke input voor toekomstige projecten ter verbetering van het fietsnetwerk
  - In 2025 is het aantal openbare laadpalen in onze gemeente uitgebreid met circa 58 laadpunten uitgebreid. Hiermee lopen we in de pas met de vooraf vastgestelde doelstelling
  - De integrale visie "Halvezolenlijn: zichtbaar en beleefbaar" is met interne en externe stakeholders tot stand gekomen. Hierin zijn de kansen en obstakels voor het zichtbaar en beleefbaar maken van de gehele Halvezolenlijn benoemd. Extra aandacht is besteed aan het stuk tracé dat in de gemeente Geertruidenberg ligt. Het rapport is begin 2025 opgeleverd
  - In 2025 heeft de gemeente binnen het eigen wagenpark 2 bedrijfsauto's vervangen voor elektrische varianten

2.2.3 Circulaire economie

We verbruiken momenteel veel meer grondstoffen dan onze planeet beschikbaar heeft en de behoefte naar grondstoffen blijft groeien. De huidige onbalans in grondstoffenverbruik is niet oneindig vol te houden. Daarom werkt Nederland toe naar een volledig circulaire economie in 2050 met als tussendoel 50% minder verbruik van primaire grondstoffen in 2030. In een circulaire economie worden materialen en producten gezoem als grondstof en waar mogelijk hergebruikt. Zo hebben we minder of geen nieuwe grondstoffen nodig. De nationale doelen en maatregelen proberen wij lokaal toepasbaar te maken.

Resultaten in begroting 2025:

- Pilot projecten circulariteit
- Optimaliseren van afval scheiden met Diftar
- Afval als grondstof bij afvalverwerking
- Circulair en Duurzaam inkoopbeleid (MVOI)
- Starten met beleid / visie op circulariteit
- Aansluiten bij regionale netwerken
- Circulariteit borgen in de openbare ruimte
- Circulair denken en werken stimuleren bij collega's en aannemers

Resultaten in jaarrekening 2025:

- **Pilot meubelinzameling**
Kosteloos inzamelen van oude meubels en deze een tweede leven geven of anders demonteren tot nieuwe gescheiden grondstoffen (glas, metaal, hout etc.)

- **Containertuintjes Gangboord Raamsdonksveer**
Plaatsen containertuintjes bij ondergrondse containers welke zijn gemaakt van gerecycled materiaal met als doel om het aantal bijplaatsingen terug te dringen.
- **Invoering Diftar beleid**
Diftar ingevoerd met als resultaat een meer afvalscheiding en hergebruik van grondstoffen.
- **Fietsenreparatie**
Samenwerking binnen het circulaire ambachtsnetwerk CAN De Meerwaarde waarbij wij samen met de gemeente Oosterhout oude fietsen inzamelen en aanleveren bij MidZuid. Daar worden ze gerepareerd en o.a. doorgegeven aan gezinnen welke leven in armoede.
- **Nieuwe burgerportaal website/app afval**
Nieuwe app en website gelanceerd waarop inwoners informatie kunnen vinden over het scheiden van afval en zelf hun afvalzaken online kunnen regelen. Tevens bevat de app informatie over circulaire initiatieven in onze gemeente zoals het Repair Café in Raamsdonksveer.
- **Afvalscheiding op het Dongemond college**
Samen met de gemeente Drimmelen en het Dongemond college zijn we een onderzoek gestart naar afvalscheiding en -educatie op de locaties van het Dongemond college in beide gemeenten.
- **E-waste race**
We hebben in 2025 een e-waste race georganiseerd samen met gemeente Altena en Oosterhout. Hierbij zijn drie basisscholen vanuit onze gemeente aangehaakt. Leerlingen zamelden e-waste afval in onze gemeente in en zochten een tweede leven voor dit afval.

2.2.4 Klimaatbestendigheid

Naast bijdragen aan het beperken van klimaatverandering is er ook een noodzaak ontstaan om ons voor te bereiden op het nu al veranderende klimaat. Van snikhete zomers, tot overstromingen in Limburg. Vanuit het Nationaal Deltaprogramma en de Nationale Adaptatiestrategie komt Nederland in beweging om onze leefomgeving aan te passen aan veranderende weers- en landschapsomstandigheden. Wij geven hier dan ook invulling aan door ons te focussen op het beperken van wateroverlast, droogte, hitte en overstromingen. Daarnaast streven we ook naar een betere bodem-, water-, en luchtkwaliteit ten aanzien van het milieu.

Resultaten in begroting 2025:

- Omgevingsprogramma Groen
- Uitvoeringsagenda Groen, Klimaat en Biodiversiteit
- Uitvoering Programma Stedelijk Water
- Koppelkansen benutten bij projecten in de openbare ruimte
- Kleinschalige oplossingen zoeken bij klimaatknelpunten
- Duurzame Inrichting Openbare Ruimte (DIOR)
- Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR)
- Klimaatsubsidie en geveltuintjes promoten
- Nulmetingen voor luchtkwaliteit uitvoeren

Resultaten in jaarrekening 2025:

- **Omgevingsprogramma Groen**
In 2025 is het vastgestelde beleid vertaald naar uitvoeringskaders voor de aanleg en renovatie van groen. Ter uitvoering hiervan is een meerjarig contract afgesloten met een marktpartij. Dit contract biedt de mogelijkheid om planmatig te sturen op vergroening en het versterken van biodiversiteit binnen de openbare ruimte.
- **Uitvoeringsagenda Groen, Klimaat en Biodiversiteit**
Het opstellen van een uitvoeringsagenda groen is niet uitgevoerd vanwege de bezuinigingen op duurzaamheid.
- **Uitvoering Programma Stedelijk Water**
In 2025 zijn diverse projecten uit het programma opgeleverd zoals het Waterloket, Onderzoek risico's op straat in samenwerking met de GGD, Onderzoek overbodige verhardingen, Onderzoek funderingsrisico's, Onderzoek risico gestuurd beheer, Onderzoek foutaansluitingen en Onderzoek grondwateroverlast. Bij een aantal moet hier in 2026 nog een vervolg aan worden gegeven. De afweegnotitie en uitwerking hemelwater is opgestart. Onderzoek optimalisatie riolering bedrijventerrein is uitgebreid met het uitvoeren van een robuustheidsscan vanwege de uitbreiding rwzi Oosterhout. Communicatie burgers en basisscholen is in 2025 gecontinueerd.
- **Koppelkansen benutten bij projecten in de openbare ruimte**
De projecten Beethovenlaan, Forellenweg en Namer e.o. zijn in 2025 gestart/uitgevoerd. In beide projecten is meer ruimte voor groen gecreëerd en bomen gepland. In het project Namer e.o zijn groene parkeerplaatsen aangelegd en is gescheiden riolering aangelegd.
- **Kleinschalige oplossingen zoeken bij klimaatknelpunten**
Er is in 2025 vooral gefocust op werk met werk maken, dit in relatie tot de bezuinigingen die zijn doorgevoerd. Zo hebben we een prestatieafpraak met Thuisvester om te vergroenen gecombineerd met het ontsteden van de openbare ruimte.
- **Duurzame Inrichting Openbare Ruimte (DIOR)**
Het DIOR is in februari 2025 door de raad vastgesteld. De implementatie hiervan start in 2027.
- **Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR)**
Het inrichten van de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR) is in 2025 opgestart. Duurzaamheid en klimaatadaptatie zijn hierin verwerkt. De verwachting is dat het LIOR in het voorjaar van 2026 online beschikbaar is.

- **Klimaatsubsidies en geveltuintjes promoten**
Er zijn in 2025 14 klimaatsubsidies verstrekt. Het promoten van de geveltuintjes is niet gelukt. Dit laatste komt door personele onderbezetting.
- **Nulmetingen voor luchtkwaliteit uitvoeren**
TNO heeft in de zomer en in de winter luchtmetingen uitgevoerd met het mobiele meetstation in de gemeenten Heusden, Waalwijk en Geertruidenberg. Het rapport wordt begin 2026 opgeleverd. In juli 2024 tot januari 2025 deed de provincie eerder al onderzoek naar de luchtkwaliteit in de kern Raamsdonksveer, dat rapport vindt u [hier](#).

2.3 Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn, overeenkomstig de BBV voorschriften en gespecificeerd per taakveld, de lasten en baten van het programma opgenomen. Als gevolg van de weergave in een veelvoud van € 1.000 kunnen er in de tabel afrondingsverschillen zitten.

TV.	Taakveld omschrijving	Jaarrekening 2024	Begroting primitief 2025	Begroting 2025 na wijziging	Jaarrekening 2025	Vershil	V/N
Lasten Programma 2 Opgave Duurzaamheid							
7.2	Riolering	1.969	2.042	2.245	2.202	-43	V
7.3	Afval	2.774	2.960	2.926	2.893	-33	V
7.4	Milieubeheer	2.014	2.226	2.540	2.329	-211	V
Totaal lasten		6.757	7.228	7.711	7.424	-287	V
Baten Programma 2 Opgave Duurzaamheid							
7.2	Riolering	2.518	2.627	2.841	2.749	91	N
7.3	Afval	3.372	3.569	3.576	3.470	106	N
7.4	Milieubeheer	804	497	910	1.139	-229	V
Totaal baten		6.694	6.693	7.327	7.358	-32	V
Reserves							
0.10	Mutaties reserves lasten	0	0	0	0	-	-
0.10	Mutaties reserves baten	83	20	20	0	20	N
Totaal reserves		-83	-20	-20	0	20	N
Saldo baten en lasten inclusief reserves		-20	515	364	66	-299	V

2.4 Investeringsen

In de onderstaande tabel wordt op hoofdlijnen een toelichting gegeven op de investeringen zoals opgenomen in het investeringsplan 2025 of in het boekjaar 2025 separaat door de gemeenteraad zijn besloten. In het jaarrekeninggedeelte is de detailinformatie van alle lopende investeringen opgenomen.

Kredietomschrijving	Toelichting
Investeringsen volgens Programma Stedelijk Water 2024-2028	
25 Raadhuisstraat (RV) Riool	Werkzaamheden zitten in de onderhoudstermijn, in 2026 afronden.
25 Ranonkelstraat/Rijtselaan Riool	Het project zal in 2026 gaan starten.
25 Beethovenlaan Riool	Werk wordt in 2026 definitief afgerond.
25 Gemalen E/M	Werk volledig gereed en opgeleverd.
25 Zoutmanstraat e.o. Riool	Werkzaamheden zijn opgestart en lopen door in 2026.
Investeringsen Afval	
25 Afvalscheiding voertuig	Het inkooptraject voor het nieuwe voertuig is afgerond. Levering van het voertuig zal echter plaatsvinden in 2026, waardoor het krediet moet worden doorgeschoven.

Programma 3 Opgave Mens en Zorg

Onze gemeente kent een goed sociaal beleid. Daarbij stellen we de volwaardige deelname van inwoners aan de samenleving centraal. De gemeente ondersteunt op momenten in het leven dat die deelname moeilijk wordt of niet op eigen kracht mogelijk is. De toenemende problematiek in de samenleving en de oplopende kosten in het sociaal domein zijn een grote zorg. De schaarste op de arbeidsmarkt maakt meer professionele inzet ook steeds lastiger. Het spanningsveld tussen het niveau van voorzieningen en de beschikbare budgetten maakt het noodzakelijk dat we duidelijke keuzes maken. In die keuzes laten we ons leiden door de maatschappelijke vraagstukken die we in onze gemeente zien, de taak die we daarin als gemeente hebben of beogen en de financiële en organisatorische kaders die ons daarin begrenzen. Onze missie is daarbij:

Iedereen in de gemeente Geertruidenberg doet naar vermogen mee en draagt naar vermogen bij. We kijken naar elkaar om en voelen ons verbonden.

3.1 Wat hebben we bereikt?

Iedereen in de gemeente Geertruidenberg doet naar vermogen mee en draagt naar vermogen bij. We kijken naar elkaar om en voelen ons verbonden.

3.1.1 Inwoners zijn en blijven vitaal

Wat hebben we bereikt?

3.1.1 Inwoners zijn en blijven vitaal

Alle inwoners nemen verantwoordelijkheid én initiatief om fysiek, mentaal en sociaal gezond en fit te blijven, zich te blijven ontwikkelen, weerbaar te zijn en er te zijn voor een ander. Ze anticiperen op te verwachten volgende levensfasen, op onverwachte levensgebeurtenissen en leiden een bewust en verantwoordelijk leven. Ze hebben zorg voor hun fysieke, mentale en sociale vitaliteit, en bieden die ook aan een ander.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Inwoners leven bewuster gezond, gezondheidsachterstanden/verschillen verkleinen

De gemeente Geertruidenberg participeert in verschillende landelijke preventieprogramma's zoals het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), het integraal zorgakkoord (IZA) en het sportakkoord. Vanuit die programma's worden veel verschillende initiatieven ondersteund en uitgevoerd om bewust en gezond leven te bevorderen.

Zo hebben de buurtsportcoaches o.a. peutergym aangeboden voor gezinnen met een kleine beurs, om de meest jonge (en kwetsbare) inwoners al kennis te laten maken met sport en bewegen. Ook voor onze jeugd is er veel georganiseerd. Zo heeft het overgrote deel van de scholen mee gedaan aan NAC Street Leque, doen bijna alle verenigingen actief mee aan Sjors Sportief- Creatief en hebben de jongerenwerkers en de buurtsportcoaches verschillende sportmomenten samen georganiseerd. De hardlooptrainingen van Björn Koreman worden door onze inwoners goed ontvangen en steeds meer inwoners weten deze activiteiten te vinden. In 2025 zagen we dan ook een stijging van het aantal deelnemers. Afgelopen jaar is ook Max Vitaal weer uitgedeeld, om onze oudere inwoners kennis te laten maken met alle beweeg- en sportmogelijkheden in de gemeente.

Naast sport en bewegen, is er in 2025 ook aandacht geweest voor alcohol en middelengebruik. Tijdens de sportontmoeting in november is er stilgestaan bij het voorkomen van alcohol- en middelengebruik bij sportverenigingen. Ook zijn we in 2025 verder gegaan met de organisatie rondom OKO. Bovendien zijn de ketenaanpakken rondom valpreventie, welzijn op recept en een kansrijke start zijn ook in 2025 uitgevoerd. In 2025 is er vanwege gebrek aan personele bezetting geen ruimte geweest om een nieuw uitvoeringskader Actief Leven op te stellen. Dit beleid wordt in 2026 verder ontwikkeld en opgepakt in samenhang met een nieuw gezondheidsbeleid.

b. Inwoners zijn actiever en voelen zich mentaal gezonder, meer initiatief vanuit inwoners

De speelplekken in de kernen voldoen aan de veiligheidsnormen, zijn ingericht met een diversiteit aan speelwaarden en voor iedereen toegankelijk. Voortdurende afstemming intern tussen sport (sociaal domein), groen en vastgoed (fysiek domein) is de basis voor goed onderhouden, veilige en toekomstbestendige sportgelegenheden.

Door onderhoud, renovaties of vernieuwingen zorgen we als gemeente voor toekomstbestendige en toegankelijke sportaccommodaties. Er is geïnvesteerd in de sportaccommodaties. Het hoofdveld bij FC Right-Oh is omgebouwd naar een kunstgrasveld voor een hogere bespeelbaarheid en mogelijkheden tot multifunctioneel gebruik in de toekomst. De nieuwe sporthal Parkzicht is alweer ruim een jaar in gebruik. Vele verenigingen weten inmiddels hun weg te vinden naar deze sporthal wat heeft geresulteerd in een mooie bezetting over 2025. Mede door het mooie weer afgelopen zomer hebben vele inwoners kunnen genieten van het zwemwater binnen onze gemeente. Met als resultaat zwemplezier voor jong en oud.

c. Inwoners participeren zo vroeg en lang mogelijk. toegenomen deelname aan georganiseerde activiteiten

In steeds meer wijken organiseren inwoners buurtactiviteiten zoals een buitenspeeldag, een buurtbarbecue of zwerfafval opruimen in de wijk. Deze buurtactiviteiten dragen bij aan het versterken van de sociale cohesie en het vergroten van de samenredzaamheid in de wijk. Hierbij maken buurtbewoners steeds meer gebruik van de inloop- en wijkvoorzieningen zoals het Huis van de Wijk, het Kardeeltje maar ook op andere plekken waar ontmoeting plaatsvindt.

d. Inwoners anticiperen eerder en beter op volgende levensfasen, informeren zich en nemen maatregelen

De verschillende maatschappelijke organisaties in onze gemeente zoals het CJG, Surplus, Thuisvester en Theek 5 hebben preventief aanbod om inwoners te informeren, zodat zij beter om kunnen gaan met veranderingen in hun leven. Leven met dementie is voor steeds meer inwoners een realiteit. De gemeente heeft daarom in 2025 het convenant met het dementienetwerk verlengd, waardoor ook de komende jaren preventieve ondersteuning kan worden geboden.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
% volwassen dat voldoet aan de beweegnorm	36%	53%
% inwoners 18+ is weerbaar	49%	49%
% volwassenen dat eenzaam is	48%	30%
% 18-64 vaak tot voortdurend gelukkig	76%	76%
% jongeren dat zich meest (zeer) gelukkig voelt (2e en 4e klas VO)	75%	89%
% inwoners 65+ dat de eigen gezondheid als zeer goed ervaart	59%	59%
% inwoners 18-66 dat zich fysiek gezond voelt	66%	66%

Wettelijke beleidsindicatoren

Beleidsindicator wettelijk	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Absoluut verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	4	5,8
Relatief verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	19	15
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (% deelnemers aan VO en MBO onderwijs)	2,4%	1,5%
% niet-sporters	51,4%	45,2%
% jongeren 12 t/m 21 jarigen met een delict voor de rechter	1%	1%
% kinderen tot 18 jaar in uitkeringsgezin	4%	5%

Netto arbeidsparticipatie (% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking)	74%	76,3%
% 16 t/m 22 jarigen werkloze jongere	1%	2%
Personen met een bijstandsuitkering (aantal per 10.000 inwoners)	340	182,3
Lopende reïntegratievoorzieningen (aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar)	21,7	28,7
% van alle jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp	17,8%	19,3%
% van alle jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming	3%	0,9%
% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar met jeugdreclassering	0,3%	0,3%
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo (aantal per 10.000 inwoners)	1030	950

3.1.2 Inwoners zijn (financieel) redzamer

Wat hebben we bereikt?

3.1.2 Inwoners zijn (financieel) redzamer

Inwoners zijn weerbaarder tegen (financiële) risico's en veranderingen. Zij worden hierin beter ondersteund met signalering, informatie en begeleiding door betrokken organisaties.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Inwoners participeren zo vroeg en lang mogelijk, zijn in staat naar vermogen in hun eigen inkomen te voorzien

Tot de nieuwe Participatiewet in Balans is vastgesteld, zetten we de dienstverlening conform de bestaande kwaliteitscriteria en het integraal werken voort. Ook deze dienstverlening is gericht op optimale en duurzame participatie van inwoners. Daarnaast hebben we veel inzet gepleegd om de bezuinigingstaakstelling te realiseren met zo min mogelijke impact voor onze kwetsbare doelgroep.

b. Inwoners melden eerder het (mogelijk) ontstaan van problematische schulden, zowel bij henzelf als bij verwanten

In juli 2024 is de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp) gewijzigd, waarbij een schuldregeling van 36 maanden naar 18 maanden is gegaan. Hierdoor zijn inwoners sneller van hun problematische schulden verlost, is de periode voor hen overzienbaarder en kunnen zij een nieuwe start maken. Daarnaast zijn we, zoals eerder vermeld, bezig met vroegsignalering, waardoor we sneller achter de voordeur proberen te komen om in gesprek met de inwoners hun problematische schulden te voorkomen. Vanwege de vroegsignalering, weten inwoners ons beter te vinden.

c. Maatschappelijk partners leveren een actievere bijdrage aan vroegsignalering, structurele inzet

Wekelijks hebben we met Surplus in een wijkteam een inlooppunt voor onze inwoners. Daarbij kunnen inwoners onder andere vragen stellen over geld en recht, uitkeringen, Wmo etc. Dit maakt dat er bij inwoners met problemen sneller en integraler geschakeld wordt.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Netto arbeidsparticipatie	74%	75,2%
Bijstandsuitkering > 1 jaar tot AOW leeftijd	340	340
Bijstandsuitkering > 1 jaar vanaf AOW leeftijd	350	350
Aantal huishoudens dat leeft in armoede	900	900
% inwoners met problematische schuld	7,3%	7,1%

Gebruik van bijzondere bijstand	215	215
% kinderen in uitkeringsgezin	4%	7%
Gebruik van Kindregeling	597	671

3.1.3 Meer sociale cohesie in de lokale samenleving

Wat hebben we bereikt?

3.1.3 Meer sociale cohesie in de lokale samenleving

De kernen van de gemeente Geertruidenberg zijn gastvrije, toegankelijke, veilige en initiatiefrijke gemeenschappen van inwoners en informele en formele organisaties waarin iedereen erbij hoort en gezien wordt.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Inwoners participeren zo vroeg en lang mogelijk, zijn actief met vrijwillige inzet en vrijwilligerswerk

Als gemeente hebben we ook in 2025 weer ingezet op goede ondersteuning van verenigingen en hun vrijwilligers, o.a. door verenigingsondersteuning van Sportservice Noord-Brabant en het organiseren van de jaarlijkse sportontmoeting. Daarnaast hebben we in 2025 extra ingezet op de "4 V's", een campagne vanuit de Rijksoverheid die extra aandacht vraagt voor een veilig sportklimaat bij verenigingen. De 4 V's is het raamwerk voor een veilig sportklimaat, bestaande uit: Vastgestelde gedragscodes, Vertrouwenspersoon, Verklaring omtrent gedrag (VOG) en Vakkundige trainer en coaches.

b. Maatschappelijke initiatieven krijgen hun waarde: ze blijken weer levensvatbaar en er wordt actief aan deelgenomen

We zien een toename van het aantal burgerinitiatieven. Inwoners zijn enthousiast om eigenaarschap te nemen en ruimte te krijgen voor het realiseren van een burgerinitiatief.

c. Inwoners leveren een maatschappelijke bijdrage, meer vrijwilligers in informele netwerken

Naast de reguliere ondersteuning van mantelzorgers met de jaarlijkse mantelzorgwaardering en de mantelzorgweek, hebben we in 2025 extra ingezet om de ondersteuning van Mantelzorgers te versterken. Er is in 2025 gestart met een regionaal project om o.a. steunpunten voor mantelzorgers te ontwikkelen en de communicatie voor mantelzorgers te verbeteren. Dit project loopt ook in 2026 nog door, in samenwerking met Surplus en zes andere (buur)gemeenten.

d. Maatschappelijk partners leveren een actievere bijdrage aan vroegsignalering, ook als het gaat om thema's als eenzaamheid of verlies van zelfredzaamheid

In onze gemeente zijn vanuit inwoners en maatschappelijke partners in de verschillende kernen initiatieven ontstaan die de gemeenschap versterken en daarmee een positieve bijdragen leveren aan het voorkomen van eenzaamheid en behoud van zelfredzaamheid. Zo zijn Thuisvester en Mijzo in Geertruidenberg gestart met Samen Bouwen aan een Zorgzame Buurt, is in Raamsdonksveer-Noord een communitybuilder van Surplus en SMO actief voor het project Samen Sterker, en is in Raamsdonk door actieve inwoners gestart met 'Raamsdonk voor elkaar'.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
% inwoners dat aangeeft actief te zijn in eigen wijk of kern	23%	42%
% inwoners dat aangeeft dat de toegang tot hulp goed tot zeer goed is	86%	86% (WMO), 67% (Jeugd)
% ervaart veel sociale samenhang in de buurt (volwassenen)	10%	10%
% voelt zich thuis in de buurt	83%	83%
% inwoners dat zich voldoende veilig voelt	89%	89%

3.1.4 Eerder erbij en een gezamenlijke en integrale aanpak

Wat hebben we bereikt?

3.1.4 Eerder erbij en een gezamenlijke en integrale aanpak

Professionele expertise wordt effectief en doelmatig ingezet in én met de leefwereld van inwoners: vroegtijdig, zo kort als nodig, gericht op (eigen)regie, netwerkversterking en integrale ondersteuning. Er is laagdrempelige ondersteuning in de wijk. Toegangskoketten voor vrij toegankelijk zorg zijn bekend en goed bereikbaar. Kwetsbare inwoners zijn eerder in beeld.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Inwoners melden eerder het (mogelijk) ontstaan van problematische schulden, weten waar ze dit moeten doen

We zijn een contract aangegaan met Overrood om de ondernemers te helpen bij het stabiliseren van hun financiën. Ook kunnen zij de ondernemers helpen bij het aanvragen van de BBZ. Daarnaast zijn we een nieuw contract aangegaan met het IMK voor de BBZ, waarnaar wij onze ondernemers kunnen verwijzen als zij in zwaar weer verkeren. We zijn bezig met vroegsignalering. Hierbij nemen we proactief contact op met inwoners die betalingsachterstand hebben bij huur, energie, water en zorgverzekering. Doordat we sneller 'achter de voordeur komen' proberen we in gesprek met de inwoners problematische schulden te voorkomen. De inwoners weten ons steeds beter te vinden.

b. Maatschappelijk partners leveren een actievere bijdrage aan vroegsignalering, en nemen maatregelen met het netwerk

In onze gemeente zijn vanuit inwoners en maatschappelijke partners in de verschillende kernen initiatieven ontstaan die de gemeenschap versterken en daarmee een positieve bijdragen leveren aan het voorkomen van eenzaamheid en behoud van zelfredzaamheid. Zo zijn Thuisvester en Mijzo in Geertruidenberg gestart met Samen Bouwen aan een Zorgzame Buurt, is in Raamsdonksveer-Noord een communitybuilder van Surplus en SMO actief in het kader van het project Samen Sterker, en is in Raamsdonk door actieve inwoners gestart met Raamsdonk voor elkaar.

c. De gemeentelijke toegang is laagdrempeliger en expliciet gericht op (het stimuleren van) zelfredzaamheid

Binnen het sociaal domein zijn we bezig de transformatie verder vorm te geven richting een sterker voorliggend veld en meer nadruk op eigen kracht, inzet van het sociaal netwerk en voorliggende voorzieningen. Als deze niet toereikend zijn, dan kan de gemeente ondersteuning bieden. In 2025 is het Omgekeerd werken, ofwel integraal werken, geïmplementeerd in de organisatie. Bij het integraal werken stellen we het te bereiken effect centraal en niet meer de voorzieningen die we als gemeente kunnen bieden. In 2025 hebben we onze maatschappelijke partners en inwoners op verschillende manieren meegenomen in deze nieuwe werkwijze.

d. Meer gelijke kansen voor kinderen en jongeren om talenten te ontwikkelen, met vroegtijdige ondersteuning in een veilige omgeving

Jongeren die ondersteuning nodig hebben, kunnen op verschillende manieren ondersteuning krijgen. Via een kort traject bij CJG, POH jeugd, of via een beschikking bij Jeugdzorg. Vanaf 2027 valt dit allemaal onder een Stevig Lokaal Team (SLT). In 2025 zijn we gestart met een Proof of Concept (POC) SLT. Een samenwerkingsverband van CJG, Surplus, Ontzorgt, SWO en MEE zijn gestart met een nieuwe werkwijze waarbij naar het hele gezin/netwerk gekeken wordt. Waarbij ook oplossingen in de sociale basis worden gezocht en een collectief aanbod wordt ontwikkeld. Hoewel nog beperkt, is de werkwijze succesvol.

Naast het SLT is ook het CJG gewoon het werk blijven doen. Met een contactpersoon op school voor vroegsignalering. Ook de POH jeugd is ingezet. Het project buurtgezinnen is vooral preventief ingezet. Het OKO project (Opgroeien in een Kansrijke Omgeving) heeft een aantal, op ouders gerichte activiteiten georganiseerd. Het jongerenwerk heeft jongeren begeleidt en biedt activiteiten en een veilige plek om te ontmoeten. Dit jaar zijn we ook met Jeugdparticipatie gestart om ook de inbreng van onze jongeren te stimuleren.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Gebruik van 2 of meer voorzieningen sociaal domein (per 1000 huishoudens)	149	132
Aantal jeugdigen doorgestuurd naar POH jeugd per jaar	134	NNB
% inwoners dat wist waar hij of zij terecht kon met hulpvraag	83%	83%
% jongeren/ouders dat (zeer) tevreden is over hulpverlening		89%
Relatief verzuim per 1000 leerlingen	19	15
% inwoners dat aangeeft dat oplossingen gericht zijn op zelfredzaamheid	81%	87%
% inwoners met maatwerkvoorziening WMO	10%	9,5%
% inwoners met maatwerkvoorziening Jeugdwet	17,8%	15,6%
% inwoners met huishouden met bijstand	2,8%	3,3%

3.1.5 Houdbare basisondersteuning

Wat hebben we bereikt?

3.1.5 Houdbare basisondersteuning

In dialoog met de samenleving worden beschikbare middelen ingezet, passend bij de ambitie, visie, positie en verantwoordelijkheid van de gemeente en aansluitend bij de haalbaarheid bij aanbieders.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Maatschappelijke initiatieven krijgen hun waarde, meer vrij toegankelijke, informele ondersteuning

In februari is het Huis van de Wijk geopend met als uitgangspunt een huis voor en door de wijk. Er is een basis gelegd voor aanbod van activiteiten en steeds meer inwoners weten het Huis van de Wijk te vinden. Dit draagt bij aan de samenredzaamheid en versterkt de sociale cohesie. Met regelmaat was de wijkregisseur aanwezig in het Huis van de Wijk. Ook steeds meer partners zijn in contact met het Huis van de Wijk en onderzoeken de mogelijkheden om laagdrempelig en proactief aanwezig te zijn in het Huis van de Wijk.

b. De gemeentelijke toegang is laagdrempeliger en meer gericht op zelfredzaamheid, groter bereik met minder geïndiceerd

Binnen het sociaal domein zijn we bezig de transformatie verder vorm te geven richting een sterker voorliggend veld en meer nadruk op eigen kracht, inzet van het sociaal netwerk en voorliggende voorzieningen. Als deze niet toereikend zijn, dan kan de gemeente ondersteuning bieden. In 2025 is het Omgekeerd werken, ofwel integraal werken, geïmplementeerd in de organisatie. Door integraal te werken kan gelijk het brede gesprek gevoerd worden met de inwoner en kan samenhang in de ondersteuning geboden worden.

c. Gebruik van voorzieningen is gebaseerd maatwerk in een systemische, integrale benadering

Met de invoering van het integraal werken in 2025 wordt anders gekeken naar de hulpvraag van inwoners. De hulpvraag, en niet het aanbod van voorzieningen, vormt het uitgangspunt en het te bereiken effect staat centraal. We kijken aan de voorkant breed. Dit houdt in dat we de gehele situatie van de inwoner in beeld brengen en dat deze betrokken wordt bij de oplossing van de hulpvraag. Dit leidt ertoe dat we maatwerk bieden en dat er geen standaarduitkomst of voorziening wordt geboden. De uitkomst is immers afhankelijk van de persoonlijke situatie en hulpvraag van een inwoner. Het is een andere wijze van het behandelen van de hulpvraag, waardoor we verwachten dat we onze inwoners op de lange termijn de best passende en duurzame ondersteuning kunnen bieden. Hierdoor worden ze kwalitatief beter geholpen en zetten we gelijk de ondersteuning in die iemand nodig heeft.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Tevreden over kwaliteit van de ondersteuning	87%	86,5%
% inwoners dat de afhandelingstijd acceptabel vindt	53%	53%
% volwassenen dat verwacht dat nu en in de toekomst benodigde hulp beschikbaar is	88%	88%

3.2 Wat hebben we daar voor gedaan?

3.2.1 Bewust (samen)leven

De programmalijn focust zich op het versterken van de weerbaarheid en het zelf oplossend vermogen van inwoners: enerzijds door gezonder te leven en, waar mogelijk, tijdig te anticiperen op levensgebeurtenissen; anderzijds door het stimuleren van “meer omkijken naar elkaar”. We creëren een klimaat waarin vragen makkelijker op tafel komen, we ervaringen delen en waar nodig de weg wijzen. We zetten daarbij in op een brede aanpak die gericht is op de risicofactoren voor het ontstaan van gezondheidsachterstanden. We zorgen dat inwoners (meer) worden uitgedaagd om te bewegen en kiezen voor gezonde opties. We verbeteren de mogelijkheden voor inwoners om elkaar laagdrempelig te ontmoeten, te ontspannen en elkaar te helpen. We vergroten de sociale cohesie door de sociale basis te versterken.

Resultaten in begroting 2025:

- Uitvoeringskader Actief Leven vastgesteld, beleid en maatregelen m.b.t. gezond en actief leven
- Sociale kaart gereed om inzicht te geven vrij toegankelijke formele en informele activiteiten en voorzieningen
- Wijkvisie gereed met ambitie en aanpak voor de ontwikkeling per wijk/buurt
- Eerste Huis van de wijk gerealiseerd in pilotvorm en geëvalueerd voor vervolg
- Programma van eisen MFA Hooipolder gereed, aanbesteding gestart

Resultaten in jaarrekening 2025:

In 2025 is het vooronderzoek voor de MFA afgerond en heeft de raad een voorbereidingsbudget beschikbaar gesteld voor de verdere planvorming. Gezond en Actief LevenAkkoord (GALA) en het Integrale ZorgAkkoord (IZA) liggen in elkaars verlengde en versterken elkaar. In 2025 zijn in de regio grote stappen gezet rondom het Integraal Zorg Akkoord. Zo zijn er twee transformatieplannen goedgekeurd: de Digitale Voordeur en Samen Mentaal Sterk.

Ook is de samenwerking regionaal verder opgepakt rondom gezondheidsthema's, zoals een regionaal preventieplan voor alcohol en middelengebruik, eenzelfde opdracht voor mentale gezondheid en betere samenwerking tussen het zorg- en sociaal domein, denk hierbij onder andere aan valpreventie. Vanuit Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) zijn er thema-avonden georganiseerd om de kinderen gezonder en gelukkiger op te voeden. Deze activiteiten hebben bijgedragen aan de strategische doelstellingen die vastgesteld zijn.

De mogelijkheden voor het opstellen van een sociale kaart zijn onderzocht. Hierbij is gebleken dat er meer zicht nodig is op de daadwerkelijke behoefte en doelstellingen, ook om zo goed mogelijk gebruik te kunnen maken van al bestaande digitale informatie op bijvoorbeeld Ingeertruidenberg, Geertruidenbergvoorelkaar, en de gemeentelijke website.

De ervaringen en successen van het team wijkgericht SAMENwerken vormen de basis voor wijkgericht werken. Deze basis is in beeld gebracht en de mogelijkheden voor de verbreding van het wijkgericht werken binnen meerdere programma's en domeinen zijn onderzocht.

3.2.2 Werken met talent

In onze gemeente doet iedereen naar vermogen mee. Daarom streven we ernaar dat de talenten van inwoners worden aangesproken en zij daardoor in staat zijn om zich te ontwikkelen, een zinvolle bijdrage te leveren aan de samenleving en/of te voorzien in een eigen inkomen. De waarborg voor participatie vraagt expliciete aandacht op bestuurlijk en strategisch niveau. We leggen een stevigere verbinding tussen de WMO (begeleiding), participatie en inburgering waardoor een brede participatie en effectievere integratie plaatsvindt. Het uitgangspunt daarbij is dat je altijd iets zinnigs kunt doen in de gemeente en dat je dat vooral samen doet met anderen op een toffe plek.

Resultaten in begroting 2025:

- Aanpak en uitgangspunten Brede Participatie bepaald
- Aansluiten op relevante resultaten in de andere programmalijnen (met name Huis van de Wijk en Omgekeerd werken)

Resultaten in jaarrekening 2025:

In 2025 is de aanpak om te komen tot een nieuw beleidsplan Brede Participatie vastgesteld. Ten behoeve van het bepalen van de uitgangspunten Brede Participatie is een cliënttevredenheidsonderzoek uitgevoerd en een benchmark met vergelijkbare gegevens. De resultaten hiervan zijn begin 2026 beschikbaar. Het Integraal werken is in 2025 geïmplementeerd. De Integrale verordening Sociaal domein is medio 2025 vastgesteld.

In februari 2025 is het huis van de wijk geopend met als uitgangspunt een huis voor en door de wijk. Er is een basis gelegd voor aanbod van activiteiten en steeds meer inwoners weten het huis van de wijk te vinden. Dit draagt bij aan de samenredzaamheid en versterkt de sociale cohesie. Met regelmaat was de wijkregisseur aanwezig in het huis van de wijk. Ook steeds meer partners zijn in contact met het huis van de wijk en onderzoeken de mogelijkheden om laagdrempelig en proactief aanwezig te zijn in het huis van de wijk.

3.2.3 Gelukkig opgroeien

Jongeren in gemeente Geertruidenberg verdienen onze aandacht. Het hoge percentage van jongeren die jeugdhulp krijgen, de cijfers over alcoholgebruik onder jongeren en een historische focus op overlast zorgen, terecht of onterecht, voor een negatief beeld. Het is het voor beleidsmakers lastig om erachter te komen wat jongeren zelf willen. Het beeld dat veel jongeren over het leven hebben, en elkaar opleggen, is soms niet realistisch en zet de mentale gezondheid van steeds meer jongeren onder druk. Dit versterkt elkaar. De beeldvorming wordt niet beter en de kosten voor de jeugdhulp blijven stijgen. Middels deze programmajijn willen we een trendbreuk forceren in zowel de beeldvorming over als de omgang met jongeren én willen we –waar dat kan- jongeren vroegtijdig helpen om grotere problemen te voorkomen en/ of te verminderen. Er wordt extra inzet gepleegd op de gelijke kansen voor kinderen en jongeren. We doen dit vooral samen met kinderen, jongeren en hun ouders/verzorgers. We werken aan een nieuw regionaal jeugdinstel dat de oplopende inzet van jeugdzorg moet remmen door te zorgen dat ondersteuning eerder, lichter en makkelijker beschikbaar is én inwoners en professionals beter accepteren dat hobbels bij het leven horen. Dit vraagt een grote lokale inzet die zich richt op preventie en interne ontschotting waardoor duurzame oplossingen worden gecreëerd. De deelname aan het landelijk project “OKO” (Opgroeien in een kansrijke omgeving) gaat helpen om dit effectief te doen.

Resultaten in begroting 2025:

- Aanpak jongerenparticipatie gereed
- Minimaal drie nieuwe interventies vanuit OKO gestart
- Stevig Lokaal Team / Proof of Concept gestart
- Gemeenschappelijke regeling jeugdregio WBO vastgesteld

Resultaten in jaarrekening 2025:

In 2025 is een aanpak ontwikkeld voor het realiseren van jongerenparticipatie. Een gespecialiseerd bureau ondersteunt de gemeente om hier een passende en duurzame invulling aan te geven.

In het kader van OKO zijn in 2025 drie interventies geweest. Dit waren de Opgroeimarkt, Sporttontmoeting “Nuchter winnen” en De opgroeimarkt in De Risk Factory bood ouders, opvoeders en verzorgers de kans om op een laagdrempelige manier informatie en advies te krijgen over opvoeden en opgroeien. De Sporttontmoeting ‘nuchter winnen’ is voor bestuurders, trainers/coaches en vrijwilligers van sportverenigingen. Preventie van alcohol en drugsgebruik bij sportverenigingen staat hier centraal. De actie NIXzonderID feedbackbezoeken is een positieve actie om de ID-vraag bij alcoholverkoop te stimuleren.

Per 1 januari 2025 loopt de proof of concept voor het Stevig Lokaal Team Drimmelen-Geertruidenberg, als voorbereiding om het nieuwe jeugdhulpstelsel per 1 januari 2027. Deze "POC" heeft waardevolle inzichten gegeven over de de verbinding tussen preventie en jeugdhulp en toont aan dat we met het nieuwe stelsel de gewenste beweging gaan maken.

3.2.4 Financieel zelfredzaam

We constateren een toenemende financiële druk en onzekerheid bij inwoners. De bestaanszekerheid komt de komende jaren voor een steeds grotere groep inwoners onder druk te staan. De gemeente Geertruidenberg heeft de afgelopen jaren verschillende maatregelen genomen om te ondersteunen bij de bestaanszekerheid als er (te) weinig inkomen in het gezin is om bijvoorbeeld kinderen te laten sporten of om schulden bij inwoners te voorkomen of af te handelen. Er ontbreekt echter al langere tijd een stevige inhoudelijke basis die richting geeft en samenhang biedt voor meer duurzame aanpakken en oplossingen. In de programmajijn Financieel zelfredzaam wordt dit kader gecreëerd waarmee zowel invulling wordt gegeven aan de verander(en)de wetgeving als aan de eigen ambitie van de gemeente. Binnen dit kader is aandacht voor kansengelijkheid voor kinderen, armoedebestrijding en integrale schuldhulpverlening.

Resultaten in begroting 2025:

- Uitvoeringskader Financieel zelfredzaamheid vastgesteld
- Daarop opgenomen maatregelen voor 2025 doorgevoerd

Resultaten in jaarrekening 2025:

De raad heeft het beleidsplan financiële zelfredzaamheid in 2025 vastgesteld. Hierin zijn de doelen geformuleerd, waaraan we in 2026 een vervolg geven. Een vervolgstap daarop is dat we een contract zijn aangegaan met Stichting Leergeld om vanaf 1 januari 2026 intensiever te gaan samenwerken. Hierdoor krijgen alle kinderen dezelfde kansen.

3.2.5 Vrije inloop

De gemeente Geertruidenberg werkt al een aantal jaren aan een “optimale toegang”. Ondanks alle aandacht en investeringen die er gedaan zijn, zien we een sub-optimale werkwijze. Deze is gericht is op het inzetten van (veelal geïndiceerde) voorzieningen: zowel binnen de gemeentelijke organisatie zelf, als in de afstemming met maatschappelijk partners, zoals met name welzijn. De beoogde integraliteit en zelfwerkzaamheid die we zowel voor de vraag als het aanbod nastreven wordt met de huidige inrichting niet gerealiseerd. In de landelijke monitors valt Geertruidenberg op door de hoge inzet van (gestapelde) WMO-voorzieningen per inwoner. In de programmalijn “Vrije inloop” gaan we naar een volledig andere inrichting. We gaan “omgekeerd werken” waarbij de brede vraag van een inwoners in zijn of haar leefwereld en het vertrekpunt en de basis is voor de oplossing. We ontwikkelen een integraal wijkteam voor alle leeftijden dat aanwezig is in alle kernen. Hierin combineren we de komende jaren de ontwikkeling van de sterke lokale teams/uitvoering Proof of Concept) (jeugd domein), pilot generalistisch wijkteam (verbinding loket WIZ-CJG-Welzijn) en het omgekeerd werken in de basisondersteuning. We sturen hierbij ook expliciet op kostenbeheersing

Resultaten in begroting 2025:

- Realisatie 2e fase “omgekeerd werken”
- Omgekeerde verordening sociaal domein vastgesteld
- Maatwerk/doorbraakfonds gerealiseerd, minimaal 5 complexe casussen opgelost
- Pilot reablement uitgevoerd

Resultaten in jaarrekening 2025:

In 2025 is het Omgekeerd werken, ofwel integraal werken, geïmplementeerd in de organisatie. Begin 2025 heeft de raad de onderliggende kernwaarden vastgesteld.

De kernwaarden vormen het uitgangspunt voor de wijze waarop de dienstverlening in het sociaal domein is georganiseerd. Het Omgekeerd werken is juridisch geborgd in de Integrale verordening sociaal domein gemeente Geertruidenberg 2025. Deze is per 1 juli 2025 in werking getreden. Het aantal beschikkingen voor een Wmo maatwerkvoorziening (zorg in natura) is in 2025 circa 5% gedaald t.o.v. 2024. Onder Wmo maatwerkvoorzieningen vallen onder meer huishoudelijke ondersteuning, ambulante begeleiding, dagbesteding, hulpmiddelen (zoals rolstoelen), vervoersvoorzieningen en woonvoorzieningen (zoals trapliften).

Voor de pilot reablement is een plan van aanpak opgesteld. De pilot wordt in 2026 uitgevoerd.

3.2.6 Transformatie sociaal domein

Transformeren van het sociaal domein naar een houdbare, toekomstbestendige, sociaal-maatschappelijke ondersteuningsstructuur. Inhoudelijk betekent dit dat een krachtige beweging naar de voorkant waarbij vragen vooral in en met de eigen leefomgeving worden opgepakt. Hierdoor blijven ze klein, wordt zelfredzaamheid versterkt en remmen we het beroep op geïndiceerde individuele voorzieningen. In financiële zin betekent dit dat er, conform het programma Mens en Zorg, investeringen nodig zijn in, met name, de voorliggende (wijk-)voorzieningen en dat deze de komende jaren resulteren in de afvlakking van de groei in het sociaal domein (van 10% naar 4% per jaar).

Om het transformatieproces te faciliteren is een focus op data en kostenbeheersing noodzakelijk. Sturen op maatschappelijke rendement en efficiency. Dat is ook van toepassing op het nieuwe subsidiebeleid dat in 2025 wordt vastgesteld en geïmplementeerd.

Resultaten in begroting 2025:

- Dashboard Mens en Zorg continu beschikbaar
- Subsidiebeleid en verordening vastgesteld

Resultaten in jaarrekening 2025:

In 2025 hebben we een dashboard gerealiseerd voor de WMO en Participatie. Data over jeugd is periodiek beschikbaar, maar nog niet opgenomen in het dashboard. In 2025 is een onderzoek uitgevoerd naar de beschikbaarheid en kwaliteit van de benodigde, ook regionale, data. Op basis hiervan wordt het dashboard verder ontwikkeld en zijn we in staat beter te sturen op het behalen van de beoogde resultaten. Het subsidiebeleid en de bijbehorende verordening zijn in 2025 vastgesteld door de gemeenteraad en geïmplementeerd in de organisatie.

3.3 Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn, overeenkomstig de BBV voorschriften en gespecificeerd per taakveld, de lasten en baten van het programma opgenomen. Als gevolg van de weergave in een veelvoud van € 1.000 kunnen er in de tabel afrondingsverschillen zitten.

TV.	Taakveld omschrijving	Jaarrekening 2024	TV.	Taakveld omschrijving	Begroting primitief 2025	Begroting 2025 na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	V/N
Lasten Programma 3 Opgave Mens en Zorg									
4.1	Openbaar basisonderwijs	71	4.1	Openbaar basisonderwijs	28	32	31	0	-
4.2	Onderwijshuisvesting	1.221	4.2	Onderwijshuisvesting	1.187	1.336	1.183	-153	V
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.489	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.771	2.290	1.547	-743	V
5.1	Sportbeleid en activering	429	5.1	Sportbeleid en activering	396	612	527	-86	V
5.2	Sportaccommodaties	1.875	5.2	Sportaccommodaties	2.198	2.234	2.152	-83	V
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	5.529	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.679	6.334	5.984	-350	V
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.022	6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	0	78	18	-60	V
6.3	Inkomensregelingen	8.044	6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	1.943	1.854	-90	V
6.4	WSW en beschut werk	2.598	6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	0	0	0	-
6.5	Arbeidsparticipatie	1.012	6.3	Inkomensregelingen	7.630	8.556	8.852	296	N
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.520	6.4	WSW en beschut werk	2.605	2.591	2.591	1	N
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	0	6.5	Arbeidsparticipatie	1.085	782	824	42	N
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	0	1.230	1.148	-82	V
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	3.397	6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	0	0	-
6.71b	Begeleiding (WMO)	2.156	6.751	Jeugdhulp ambulante lokaal	0	85	101	16	N
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	1.390	6.752	Jeugdhulp ambulante regionaal	0	3.765	3.736	-29	V
6.72b	Jeugdhulp behandeling	1.309	6.753	Jeugdhulp ambulante landelijk	0	914	906	-8	V
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	762	6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	0	0	0	-
6.73a	Pleegzorg	79	6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	1.970	1.984	14	N
6.73b	Gezinsgericht	582	6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	1.113	1.390	277	N
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	1.097	6.791	PGB WMO	0	5.495	5.223	-272	V
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	1.288	6.792	PGB Jeugd	0	130	127	-3	V

6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	1.116	6.811	Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	0	-
6.74c	Gesloten plaatsing	122	6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	121	117	-4	V
6.81	'Geëscaleerde zorg 18+	0	6.821	Jeugdbescherming	0	422	449	27	N
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	0	6.822	Jeugdreclassering	0	78	80	1	N
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	19	6.91	Coördinatie en beleid WMO	0	736	736	0	-
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	0	99	98	-1	V
6.82a	Jeugdbescherming	336	7.1	Volksgezondheid	1.692	1.539	1.248	-291	V
6.82b	Jeugdreclassering	73	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	83	168	120	-48	V
7.1	Volksgezondheid	1.555							
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	63							
	Totaal lasten	41.154	Totaal lasten		*41.600	44.653	43.026	-1.629	V
<p>* Door omzetting van de taakvelden na vaststelling van de primitieve begroting. Staan de bedragen van de taakvelden van 2026 in de primitieve begroting op nul.</p>									
Baten Programma 3 Opgave Mens en Zorg									
4.1	Openbaar basisonderwijs	107	4.1	Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	-
4.2	Onderwijshuisvesting	79	4.2	Onderwijshuisvesting	60	126	116	10	N
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	454	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	706	1.219	503	716	N
5.1	Sportbeleid en activering	252	5.1	Sportbeleid en activering	213	60	57	3	N
5.2	Sportaccommodaties	421	5.2	Sportaccommodaties	391	509	528	-19	V
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	6.474	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.911	5.182	5.272	-89	V
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2	6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	0	0	0	0	-
6.3	Inkomensregelingen	6.433	6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	0	0	0	-
6.4	WSW en beschut werk	0	6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	0	20	-20	V
6.5	Arbeidsparticipatie	0	6.3	Inkomensregelingen	6.000	6.899	6.971	-72	V
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	8	6.4	WSW en beschut werk	0	0	0	0	-
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	0	6.5	Arbeidsparticipatie	0	1	1	0	-
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	0	6	10	-4	V
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	92	6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	0	0	-
6.71b	Begeleiding (WMO)	0	6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	0	0	0	0	-
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	0	6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	0	0	71	-71	V
6.72b	Jeugdhulp behandeling	0	6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	0	0	0	0	-
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	0	6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	0	0	0	-
6.73a	Pleegzorg	0	6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	51	74	-23	V
6.73b	Gezinsgericht	0	6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	0	0	0	-
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	0	6.791	PGB WMO	0	98	90	8	N
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	0	6.792	PGB Jeugd	0	0	0	0	-

6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	6.811	Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	0	-
6.74c	Gesloten plaatsing	0	6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	681	714	-33	V
6.81	'Geëscaleerde zorg 18+	0	6.821	Jeugdbescherming	0	0	0	0	-
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	0	6.822	Jeugdreclassering	0	0	0	0	-
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	6.91	Coördinatie en beleid WMO	0	0	0	0	-
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	0	0	0	0	-
6.82a	Jeugdbescherming	0	7.1	Volksgezondheid	146	112	49	63	N
6.82b	Jeugdreclassering	8	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	50	50	66	-16	V
7.1	Volksgezondheid	316							
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	57							
Totaal baten		14.703	Totaal baten		**12.980	14.994	14.542	453	N
** Door omzetting van de taakvelden na vaststelling van de primitieve begroting. Staan de bedragen van de taakvelden van 2026 in de primitieve begroting op nul.									
Reserves									
0.10	Mutaties reserves lasten	2.141	0.10	Mutaties reserves lasten	435	435	470	35	N
0.10	Mutaties reserves baten	1.756	0.10	Mutaties reserves baten	10	473	292	181	N
Totaal reserves		385	Totaal reserves		425	-38	178	216	N
Saldo baten en lasten inclusief reserves			Saldo baten en lasten inclusief reserves		29.045	29.621	28.662	960	V

3.4 Investerings

In de onderstaande tabel wordt op hoofdlijnen een toelichting gegeven op de investeringen zoals opgenomen in het investeringsplan 2025 of in het boekjaar 2025 separaat door de gemeenteraad zijn besloten. In het jaarrekeninggedeelte is de detailinformatie van alle lopende investeringen opgenomen.

Kredietomschrijving	Toelichting
25 Right-Oh Hybride veld	Werk afgerond, veld in gebruik maar we verwachten nog een slottermijn. Restant krediet mee over nemen naar 2026. We verwachten hier nog een slottermijn, en een SPUK boeking. Krediet dus nog niet sluiten
25 Renovatie B veld vv Raamsdonk (Investerings Sportvelden)	Door onderbezetting binnen de afdeling sport is er geen uitvoering gegeven aan de renovatie B veld vv Raamsdonk zoals opgenomen in het MJOP velden en toebehoren. Met oog op de uitbreiding binnen de afdeling sport wordt dit opgepakt in 2026.
25 Renovatie veld DDHC (voorheen schoolsportveld)	In 2025 is opdracht gegeven voor herziening huidig MJOP sportvelden. In het 2 ^{de} kwartaal 2026 verwachten we het rapport en een herziene versie MJOP te ontvangen. Deze wordt ter vaststelling aangeboden aan college en gemeenteraad. Daarna wordt gekeken welke werkzaamheden wanneer worden opgepakt.

Programma 4 Opgave Wonen

De druk op de woningmarkt blijft onverminderd groot. Meer woningen binnen onze gemeentegrenzen moeten hier een positieve bijdrage aan gaan leveren. Dit kan door het realiseren van nieuwbouwwoningen maar ook transformatie en woningsplitsing zijn mogelijkheden die we kunnen benutten. In samenspraak met de regio en onze inwoners bekijken we voor welke doelgroepen we woningen nodig hebben. Toch moeten we er rekening mee houden dat de woonwensen niet altijd aansluiten bij de financiële kant van een woningbouwproject. Concessies en slimme oplossingen zijn dan ook soms nodig.

Bijzondere doelgroepen zoals Oekraïense vluchtelingen, asielzoekers, spoedzoekers en arbeidsmigranten vragen maatwerkoplossingen. We proberen deze oplossingen te realiseren naast de reguliere woningbouwopgave.

4.1 Wat hebben we bereikt?

Het realiseren van passende, toekomstbestendige huisvesting voor de juiste doelgroep op de juiste locatie en voor de juiste prijs. Dit programma draagt daarbij bij aan een toekomst Geertruidenberg waar nu én in de toekomst fijn met elkaar kan worden gewoond, gewerkt en gerecreëerd.

4.1.1 Creëren woonruimte naar behoefte

Wat hebben we bereikt?

4.1.1 Creëren woonruimte naar behoefte

Dit doen we op basis van autonome demografische ontwikkelingen uit het woonbehoefteonderzoek, de opgelegde taakstelling en de beschikbare ruimte voor onverwachte ontwikkelingen. We maken concreet hoe passende huisvesting voor de juiste doelgroep tegen de juiste prijzen kan worden ingevuld. Ook worden zaken vastgelegd rond woningsplitsing, mantelzorgwoningen, verdeling van de woningvoorraad en de richtlijnen voor nieuwe projecten.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Er komt meer woonruimte beschikbaar voor zowel onze eigen inwoners als de verschillende doelgroepen vanuit de wettelijke en maatschappelijke taakstelling.

Het recent vastgestelde programma Wonen geeft een duidelijke basis voor de gewenste ontwikkeling in de woningbouw. De eerste kaders voor potentiële woningbouwontwikkelingen zijn hiermee geschetst. De woonruimte die beschikbaar komt willen we zo veel als mogelijk beschikbaar maken voor onze eigen inwoners. De juridische en wettelijke mogelijkheden zijn hiertoe beperkt, maar daar waar mogelijk gebruiken we ze.

We hebben uitvoering gegeven aan deze doelstelling door het Programma Wonen zoveel mogelijk door te vertalen in de startnotities van onze woningbouwprojecten. We kijken terug op een jaar waarin verschillende bouwprojecten volledig zijn opgeleverd: Theresiakwartier, Tuinen van Sandoel, Beethovenlaan en Regentenstraat-Raadhuisstraat. Er zijn ook veel stappen gemaakt in de voorbereiding van projecten waarvan de start bouw in 2026 wordt verwacht, waaronder Barbeelweg, Jan Steenstraat, Kerkstraat, Oude Haven en Zoutmanstraat. Daarnaast werken we door aan projecten als Omschoorweg, Schonckplein, Veerse Dok, Achter de Hoeven, Landonk-Kartuizerstraat en De Driehoek. Bovendien hebben we de verlenging van de voorrangregeling voor personen met maatschappelijke binding aan de gemeente Geertruidenberg voorbereid (Huisvestingsverordening Geertruidenberg 2026).

b. Er wordt optimaal gebruik gemaakt van de wettelijke mogelijkheden om woonruimte te creëren en behouden voor onze eigen inwoners

De wettelijke opgave voor het huisvesten van bepaalde doelgroepen, zoals asielzoekers en statushouders, blijft bestaan. Hier kunnen we de komende jaren onze ogen niet voor sluiten. Maar ook de maatschappelijke opgave voor doelgroepen zoals jongeren, spoedzoekers en senioren blijft en mag niet onderschat worden. Met het toevoegen van nieuwbouw gaan we een deel van deze vraagstukken te lijf. Maar ook de bestaande woningvoorraad aanpassen, anders verdelen en beter bereikbaar maken is een deel van de oplossing.

Er is een raadsvoorstel aangeboden waarmee de voorrangregeling voor lokale woningzoekenden langer van kracht blijft. De gemeenteraad heeft in januari 2026 besloten dat de Huisvestingsverordening Geertruidenberg 2022 geldig blijft tot 28-1-2030. We monitoren doorlopend de kansen van verschillende doelgroepen woningzoekenden en proberen zoveel mogelijk naar behoefte te bouwen.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Het aantal actief woningzoekenden in de gemeente in de sociale huursector.	<2024	31-12-2023: 860 31-12-2024: 981 31-12-2025: 976
Het aantal uitgiftes van bindingseis uittreksels.	-	30-4-2024: 249 6-2-2025: 305
Het totale aantal woningen binnen de gemeente.	10.300	10.215 (CBS peildatum april 2025.) (Betreft voorlopig cijfer welke door het CBS met terugwerkende kracht zal worden bepaald per peildatum 31-12-2025)
Het resultatenoverzicht van het COA (statushouders)	49	Achterstand 1-1-2025: 25 Taakstelling H1 2025: 18 Taakstelling H2 2025: 16 Realisatie 2025: 40 Achterstand 1-1-2026: 19
Overzicht woningbouwcapaciteit Geertruidenberg van de provincie Noord-Brabant	10.290 (bevolkingsprognose.brabant.nl)	10.215 (CBS peildatum april 2025.) (Betreft voorlopig cijfer welke door het CBS met terugwerkende kracht zal worden bepaald per peildatum 31-12-2025)

Wettelijke beleidsindicatoren

Voor programma 4 zijn geen beleidsindicatoren voorgeschreven.

4.1.2 Verbeteren, bewaken en behouden van balans

Wat hebben we bereikt?

4.1.2 Verbeteren, bewaken en behouden van balans

Er wordt gestreefd naar een gebalanceerde woningvoorraad. Een gebalanceerde woningvoorraad is er voor onze huidige inwoners, maar moet ook ruimte bieden voor toekomstige inwoners en verschillende doelgroepen vanuit de wettelijke en maatschappelijke taakstelling. Een gebalanceerde voorraad houdt daarnaast in dat rekening wordt gehouden met trends en ontwikkelingen en met schommelingen en veranderingen. Een gebalanceerde woningvoorraad is niet alleen kwantitatief passend, maar ook nadrukkelijk kwalitatief in balans.

Bij het streven naar een gebalanceerde woningvoorraad richten we ons dan ook op zowel nieuwbouw als bestaande bouw. Het grootste gedeelte van onze toekomstige woningvoorraad staat

er namelijk al. Met name bij nieuwbouw kunnen we sterk sturen, maar ook wat betreft bestaande bouw zien we hier mogelijkheden toe.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Er is balans tussen wettelijke taakstellingen en autonome lokale ontwikkelingen

We steken onze kop niet in het zand als het gaat om de huisvestingsproblematiek van asielzoekers, statushouders en Oekraïense ontheemden, maar de prioriteit van onze woningbouwopgave blijft gericht op het huisvestingsvraagstuk van onze eigen inwoners.

We houden aandacht voor de huisvesting van statushouders en tegelijkertijd voor de balans in slagingskansen van verschillende doelgroepen. Voor de opvang van asielzoekers en Oekraïense ontheemden worden ontwikkelplannen gemaakt op de percelen die in juni 2025 door de gemeenteraad zijn aangewezen als voorkeurslocatie (De Driehoek). Op die locatie werken we ook aan woningen voor reguliere woningzoekenden.

b. We koersen op een juiste mix in woningaanbod per kern en wijk.

De lijn uit de SRBT woondeal is doorvertaald in ons lokale woonbeleid. Bij nieuwbouwwontwikkelingen kiezen we dus voor 30% sociale huur, 40% betaalbare koop of huur en 30% duurdere woningen. Hiermee creëren we de gemixte wijken die we zo wenselijk vinden. De samenstelling van de bestaande wijk waar een ontwikkeling plaatsvindt kan aanleiding geven om hier soms van af te wijken. Zo proberen we ook de juiste mix in de bestaande woonwijken te verbeteren.

We hebben uitvoering gegeven aan deze doelstelling door het Programma Wonen zoveel mogelijk door te vertalen in de startnotities van onze woningbouwprojecten.

c. Bij iedere ontwikkeling wordt de balans in ruimtelijke inrichting als uitgangspunt genomen.

De ruimtelijk inrichting staat onder druk vanwege andere maatschappelijke opgaven zoals klimaatadaptatie, hittestress, wateroverlast en de wens voor een groene en gezonde omgeving. Ook de wens voor onder andere een betere mobiliteit en bereikbaarheid en de energietransitie zorgen dat ontwikkelingen met veel aanvullende eisen en wensen te maken krijgen. Soms is het dus noodzakelijk om op bepaalde ambities af te schalen om ontwikkelingen haalbaar en realistisch te houden.

We voeren vanuit verschillende vakdisciplines doorlopend het gesprek over onze ambities en haalbaarheid van projecten.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
% sociale woningbouw per wijk/kern/gemeente	>30%	2022: 3.082 (31,3%) 2023: 3.176 (31,3%) 2024: 3.182 (31,3%) 2025: 3.163 (31,2%)

		Cijfers CBS (beginstand per jaar)
% toegewezen woningen met binding (Thuisvester)	max 25%	De volledige ruimte om voorrang te geven aan woning- zoekenden met maatschappelijke binding is benut.

4.1.3 Regie pakken op woningmarkt

Wat hebben we bereikt?

4.1.3 Regie pakken op woningmarkt

De gemeente kan op verschillende wijzen regie pakken op de woningmarkt. Actief grondbeleid betekent dat de gemeente zelf de gronden verwerft dan wel toepassing geeft aan het voorkeursrecht gemeenten. Daarmee kan de gemeente zelf gronden uitgeven en tot een door haarzelf gewenste invulling en woningbouwdifferentiatie komen.

Daarnaast kan de gemeente passief en meer faciliterend grondbeleid voeren. In het programma Wonen is bepaald dat een actief grondbeleid geen uitgangspunt is, maar dat per ontwikkeling een keuze gemaakt moet worden welke strategie op dat moment het best passend is.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Er zijn duidelijke randvoorwaarden voor toekomstige ontwikkelingen.

We houden vast aan de methodiek van het voorleggen van een startnotitie aan de gemeenteraad zodat de raad op voorhand in de gelegenheid is gesteld om de kaders en randvoorwaarden voor een ontwikkeling te bepalen. Voor ontwikkelaars en initiatiefnemers is het daarmee al vroegtijdig duidelijk hoe we als gemeente tegen een ontwikkeling aan kijken.

We hebben uitvoering gegeven aan deze doelstelling. Om projecten te versnellen en de druk op de organisatie te verlichten zijn we in 2025 gestart met het gezamenlijk schrijven van de startnotities in samenwerking met de initiatiefnemers. Dat zetten we voort in 2026.

b. We maken toekomstbestendige woningbouw mogelijk op de juiste locaties.

De toekomstbestendigheid van de woningen is één van de aandachtspunten die zeker een plek krijgen in de startnotitie. Zaken zoals levensloopbestendigheid en energieneutraliteit worden als eis of wens in de startnotities opgenomen maar bovenal maken we in de startnotitie een integrale afweging of een locatie geschikt is voor woningbouw en voor welke type.

We voeren de integrale afweging uit vanuit verschillende vakdisciplines en bewaken gemeentebreed de balans tussen woningtypes.

c. We zijn creatief en innovatief in onze oplossingen.

Moeilijke tijden en lastige opgaven vragen om creatieve oplossingen. Als we blijven doen wat we altijd al deden blijft onze bijdrage aan de woningbouwopgave beperkt. Daarom is het belangrijk om te kijken of we met het loslaten van traditionele bouwvormen en stroperige procedures sneller tot passende woonvormen komen. Niet elk project leent zich hiervoor. Met initiatiefnemers bekijken we per project of we slim snelle stappen kunnen zetten.

We voeren doorlopend het gesprek met initiatiefnemers over versnelling en het benutten van kansen om (slimmer) samen te werken.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Monitoring kaders en afspraken na realisatie woningbouwproject	-	Op dit moment kan er nog geen gebruik gemaakt worden van deze indicator

4.1.4 Ontwikkelingen vinden plaats in samenspraak met inwoners en stakeholders

Wat hebben we bereikt?

4.1.4 Ontwikkelingen vinden plaats in samenspraak met inwoners en stakeholders

Voor de gemeente is een belangrijke rol weg gelegd daar waar het gaat om het laten participeren van inwoners. In het geval van een ontwikkeling op gemeentelijk eigendom zal dit niet wijzigen. Als het daarentegen gaat om een ontwikkeling op eigendom van derden heeft de gemeenteraad een participatieverplichting opgelegd vanaf 5 woningen. De notitie burgerparticipatie blijft hiervoor de leidraad.

Ten aanzien van de stakeholders geldt dat ontwikkelingen vanuit het gemeentebrede perspectief voor wonen worden benaderd. Gekoerst moet gaan worden op de juiste balans in de differentiatie, bij voorkeur op wijk- en buurtniveau.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Onze inwoners en stakeholders voelen zich betrokken en gehoord.

Inwoners betrekken en aanhoren is niet hetzelfde als iedereen zijn zin geven. Participatie is belangrijk om alle belangen in beeld te krijgen en om alle belangen tegen elkaar af te wegen. Het algemeen belang zal in veel gevallen prevaleren boven het individueel belang. Toch kunnen we individuele belangen nooit uit het oog verliezen.

We wijzen initiatiefnemers al in een vroeg stadium op het belang van participatie. Door inwoners en betrokkenen in een vroegtijdig stadium te betrekken proberen we risico's op onverwacht beroep en bezwaar te voorkomen.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025

% inwoners en stakeholders dat zich gehoord en betrokken voelt.	-	Op dit moment kan er nog geen gebruik gemaakt worden van deze indicator
---	---	---

4.2 Wat hebben we daar voor gedaan?

4.2.1 Woonruimte naar behoefte

Op basis van demografische ontwikkelingen en de opgelegde taakstelling voor specifieke doelgroepen ontwikkelen we naar behoefte. Dit kunnen we op de volgende manieren realiseren:

- nieuwe woningen bouwen;
- transformeren leegstand ;
- aanpassen in de bestaande woningvoorraad;
- herstructurering woonwijken.

Resultaten in begroting 2025:

- We starten de planologische procedure voor 150-180 woningen bij Achter de Hoeven
- We maken een keuze over de Raamsdonkse potentiële woningbouwlocaties
- We werken de kaders en randvoorwaarden voor de ontwikkeling van de locatie van het voormalige brugklasgebouw Dongemond college uit
- We leggen de raad een startnotitie voor over de mogelijke ontwikkeling van de locatie Landonk-Karthuizerstraat in Raamsdonksveer

Resultaten in jaarrekening 2025:

- Eind januari 2026 is opdracht verleend en in maart 2026 starten de werkzaamheden voor de planologische procedure voor Achter de Hoeven.
- De visie over de Raamsdonkse potentiële woningbouwlocaties wordt naar verwachting in 2026 aan de gemeenteraad voorgelegd.
- De kaders en randvoorwaarden voor de ontwikkeling zijn nog niet uitgewerkt.
- De startnotitie voor Landonk-Karthuizerstraat wordt naar verwachting in 2026 aangeboden voor besluitvorming door de gemeenteraad.

4.2.2 Verbeteren, bewaken en behouden balans

Balans gaat zowel over het verdelen van de woningvoorraad als over de soorten woningen die we hebben in onze gemeente. We maken gebruik van de mogelijkheid om een percentage van onze woningvoorraad toe te wijzen aan onze eigen inwoners. Bovendien houden we rekening met een evenredige spreiding van doelgroepen zoals de uitstroom beschermd wonen, maatschappelijke opvang en statushouders. Daarnaast houden we bij herstructureren en nieuwbouw de verdeling van verschillende typen woningen en prijsklassen in het oog.

Resultaten in begroting 2025:

- In anterieure overeenkomsten en andere afspraken met ontwikkelaars wordt het gewenste woningbouwprogramma zoveel mogelijk vastgelegd.
- In de prestatieafspraken met woningstichting Thuisvester leggen we vast hoe we de verdeling van de woningvoorraad laten aansluiten op de maatschappelijke opgave.

Resultaten in jaarrekening 2025:

- In anterieure overeenkomsten en andere afspraken met ontwikkelaars is het gewenste woningbouwprogramma zoveel mogelijk vastgelegd.
- In de prestatieafspraken met woningstichting Thuisvester is vastgelegd hoe we de verdeling van de woningvoorraad laten aansluiten op de maatschappelijke opgave.

4.2.3 Regie op de woningmarkt

We gaan toe naar een actieve sturing uitvraag aan de voorkant in plaats van toetsing achteraf. De middelen om de regie te pakken zijn bijvoorbeeld:

- waar nodig en/of gewenst inzetten op een actief grondbeleid (te baseren op maatwerk);
- opleggen woningbouwprogramma en –differentiatie via de anterieure overeenkomst.

Resultaten in begroting 2025:

- In anterieure overeenkomsten en andere afspraken met ontwikkelaars wordt het gewenste woningbouwprogramma zoveel mogelijk vastgelegd.
- We starten de aanbestedingsprocedure voor de ontwikkeling van Achter de Hoeven.

Resultaten in jaarrekening 2025:

- Dit is uitgevoerd.
- Zoals in paragraaf 4.2.1 gesteld, starten de werkzaamheden voor de planologische procedure in februari 2026. Parallel aan dit proces starten we met het opstellen van het aanbestedingsdocument zodat de aanbestedingsprocedure op termijn kan starten.

4.2.4 Ontwikkelingen in samenspraak met inwoners en stakeholders

Bij alle nieuwe ontwikkelingen op het gebied van wonen worden inwoners betrokken. Op deze manier creëren we draagvlak en voelen inwoners zich betrokken en gehoord.

Op het abstracte niveau (gemeentebreed) is de gemeente daarbij aan zet vanuit de opgave. Per locatie gebeurt dit via de omgevingsdialoog die is gebaseerd op de door de gemeenteraad vastgestelde notitie burgerparticipatie. In het eerste geval is de gemeente de regisseur; in de tweede situatie is de gemeente toetsend.

Resultaten in begroting 2025:

- We wijzen ontwikkelaars op het voeren van een omgevingsdialoog ongeacht of deze verplicht is.

Resultaten in jaarrekening 2025:

- Zoals in paragraaf 4.2.1 gesteld, starten de werkzaamheden voor de planologische procedure in maart 2026. Parallel aan dit proces starten we met het aanbestedingsdocument zodat de aanbestedingsprocedure op termijn kan starten.

4.3 Wat heeft het gekost?

Omschrijving (toelichting)

In onderstaande tabel zijn, overeenkomstig de BBV voorschriften en gespecificeerd per taakveld, de lasten en baten van het programma opgenomen. Als gevolg van de weergave in een veelvoud van € 1.000 kunnen er in de tabel afrondingsverschillen zitten.

TV.	Taakveld omschrijving	Jaarrekening 2024	Begroting primitief 2025	Begroting 2025 na wijziging	Jaarrekening 2025	Vershil	V/N
Lasten Programma 4 Opgave Wonen							
8.1	Ruimte en leefomgeving	816	867	1.362	1.301	-61	V
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	390	3.446	32	65	32	N
8.3	Wonen en bouwen	1.066	1.197	1.232	1.193	-40	V
Totaal lasten		2.272	5.510	2.626	2.559	-69	V
Baten Programma 4 Opgave Wonen							
8.1	Ruimte en leefomgeving	123	227	376	161	214	N
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	383	3.452	31	65	-33	V
8.3	Wonen en bouwen	1.969	1.124	1.128	1.484	-356	V
Totaal baten		2.475	4.803	1.535	1.710	-175	V

Reserves							
0.10	Mutaties reserves lasten	1.623	0	54	48	-6	V
0.10	Mutaties reserves baten	0	0	0	0	0	-
Totaal reserves		1.623	0	54	48	-6	V
Saldo baten en lasten inclusief reserves		1.420	707	1.145	897	250	V

4.4 Investerings

Voor het programma Wonen zijn geen investeringen voorzien.

Programma 5 Opgave Economie en Toerisme

Met ruim 10.000 banen, zo'n 2.200 bedrijven, 5 bedrijventerreinen en 2 winkelgebieden hebben we een prima uitgangspunt. De ligging aan de Bergsche Maas en snelwegen A59 en A27, op de as tussen de grote steden Rotterdam en Antwerpen, is uniek. Geertruidenberg als vestingstad, nabij Nationaal Park De Biesbosch en omsloten door water, biedt veel potentie als toeristische recreatieve hotspot. Net als elders in Nederland is er krapte op de arbeidsmarkt en zien we ook dat veel jongeren niet terugkeren als ze de gemeente hebben verlaten om elders te studeren. Het aantal inwoners groeit nauwelijks. De potentiële beroepsbevolking zal daardoor nauwelijks verder stijgen. Het is van belang om samen met de ondernemers en partners ons in te zetten voor een gemeente waar het goed wonen, werken en recreëren is.

5.1 Wat hebben we bereikt?

De gemeente Geertruidenberg is gastvrij naar bezoekers, biedt een fijn leefklimaat voor de inwoners, voorziet in ruimte voor ondernemerschap en is klaar voor een duurzame en innovatieve economie.

5.1.1 Het vestigingsklimaat voor ondernemers verbeteren

Wat hebben we bereikt?

5.1.1 Het vestigingsklimaat voor ondernemers verbeteren

We zorgen voor behoud van de lokale werkgelegenheid en zetten optimaal in op ruimtegebruik en toekomstbestendig maken van de bedrijventerreinen. Daarnaast zetten we in op compacte en complete winkelgebieden in de gemeente.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Schonere, veiligere en aantrekkelijke bedrijventerreinen en winkelgebieden

We hebben op verschillende locaties groen toegevoegd in het winkelcentrum Raamsdonksveer en hebben regelmatig overleg met ondernemersgroep. Voor de bedrijventerreinen Dombosch en Pontonnier hebben we opnieuw de certificering van het Keurmerk Veilig Ondernemen behaald. Bij groot onderhoud van de wegen, wordt dat gebied ook gelijktijdig duurzaam en vergroend ingericht. Ook hebben we een subsidie ontvangen om de collectiviteitsgraad op de bedrijventerreinen te versterken. Dit project loopt tot 2027.

b. Afname leegstand op bedrijventerreinen en winkelgebieden

We zetten in om de winkelgebieden compact en compleet te maken. Omvorming van winkels naar andere functies buiten het winkelgebied werken we binnen de mogelijkheden aan mee.

We investeren in de kwaliteit van de winkelgebieden en bedrijventerreinen, en staan ondernemers bij om te komen tot een passende invulling.

c. Compacte en complete winkelgebieden

We zetten in om de winkelgebieden compact en compleet te maken. Hiervoor onderhouden we ook contact met vastgoedeigenaren binnen dit gebied. Omvorming van winkels naar andere functies buiten het winkelgebied werken we binnen de mogelijkheden actief aan mee.

d. Behoud werkgelegenheid en banen

Door op verschillende thema's in te zetten (kwaliteitsverbetering, verduurzamen, vergroenen, toekomstbestendigheid), geholpen door de economische groei, zien we een stijging van de werkgelegenheid en het aantal banen.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Leegstandscijfer bedrijventerreinen	53	9
Leegstandscijfer winkelgebieden	27	12
Aantal bedrijfsvestigingen	2.170	2.337
Aantal banen	10.802	11.289
Winkels buiten kern winkelgebied	38	39

Wettelijke beleidsindicatoren

Nr.	Taakveld	Naam indicator	Jaar	Waarde (Jaarrekening 2023)	Begroot 2025	jaarrekening 2025	Eenheid	Bron
14.	3. Economie	Functiemenging **	2023	51,8	52,0	52,7	%	CBS BAG/LISA
16.	3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	2023	1225	1270	1274	Bedrijfsvestigingen per 10.000 inwoners	KvK

** de functiemengingsindex weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

5.1.2 Een circulaire, duurzame en innovatieve economie in 2050 of eerder

Wat hebben we bereikt?

5.1.2 Een circulaire, duurzame en innovatieve economie in 2050 of eerder

We staan het bedrijfsleven bij om te komen tot een circulaire economie en faciliteren bedrijventerreinen om energieneutraal te worden. Innovatie stimuleren we en verbinden partijen met elkaar om stappen te kunnen maken.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. In 2050 is de Geertruidenbergse economie circulair, met als tussendoel 50% in 2030

De Nederlandse economie moet in 2050 volledig circulair zijn. Bedrijven hebben hierin ook een verplichting. We ondersteunen bedrijven door lokale en regionale informatie- en inspiratiesessies te organiseren en pilot projecten te draaien (zoals het project symbiosis4growth en de pilot collectieve inzameling reststroom).

b. De bedrijventerreinen zijn in 2050 energieneutraal

Het is zeker met de netcongestie een flinke opgave om de bedrijventerreinen energieneutraal te krijgen. Daarom kijken we naar mogelijkheden van gedeeld gebruik. We hebben een subsidie ontvangen om een haalbaarheidsstudie energiehub Dombosch te doorlopen. Een twintigtal bedrijven van Dombosch en Pontonnier nemen deel aan deze studie. De afronding staat gepland voor mei 2026.

c. Meer ruimte voor innovatie vanuit bedrijven

Het team economie is het eerste aanspreekpunt voor bedrijven. We bezoeken regelmatig bedrijven en zijn aanwezig bij ondernemersbijeenkomsten. Door de organisatie van de connecting events en de projecten houden we ook contact met ons bedrijfsleven. Door elkaar te kennen, zien we dat bedrijven vroegtijdig hun (toekomst) ideeën bespreken met de gemeente. Het aantal innovatieve bedrijven in onze gemeente neemt sterk toe.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Energieopwek bij bedrijfspanden	21.761	26.790
Elektriciteitsverbruik bedrijven (milj. kwh)	111.3	119.9*
Aardgasverbruik bedrijven (milj. m3)	34.9	81.5*
% hergebruik primaire grondstoffen (landelijke monitor wordt ontwikkeld)	n.n.b.	n.n.b.
Innovatieve bedrijven in de gemeente	99	131

*CBS-cijfers elektriciteits- en aardgasverbruik

5.1.3 De gemeente is gastvrij naar bewoners en bezoekers

Wat hebben we bereikt?

5.1.3 De gemeente is gastvrij naar bewoners en bezoekers

We zetten in op meer toeristische bezoekers die we langer in het gebied willen laten verblijven en die vaker terug komen naar de gemeente Geertruidenberg.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Verhoging toeristische recreatieve werkgelegenheid

Met de nieuwe invulling van de locaties Stadhuis en Schattelijk krijgen we nog meer verschillende vormen van verblijfsmogelijkheden in de gemeente. Dit heeft al een positief effect op de toeristische werkgelegenheid door de opening van het Stadshotel eind 2024. Ook door de ontwikkeling van het hotel Veerse Toren zal de toeristische werkgelegenheid de komende jaren verder toenemen.

b. Stijging van het aantal toeristische overnachtingen

Met de nieuwe invulling van de locaties Stadhuis en Schattelijk krijgen we nog meer verschillende vormen van verblijfsmogelijkheden in de gemeente. Dit heeft al een positief effect op het aantal toeristische overnachtingen door de opening van het Stadshotel eind 2024. Ook door de ontwikkeling van het hotel Veerse Toren zal de toeristische werkgelegenheid de komende jaren verder toenemen.

c. Minimaal behoud van diversiteit van culturele organisaties en evenementen

We hebben het subsidiebeleid herzien waarin de financiële ondersteuning is opgenomen en onderhouden intensieve contacten met de culturele organisaties en organisaties van evenementen. Jaarlijks organiseren we ook een netwerkbijsamenkomst voor alle evenementenorganisaties.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Aantal banen toeristisch recreatieve branche	519	542
Aantal overnachtingen (toeristenbelasting)	25.000	32.640

5.2 Wat hebben we daar voor gedaan?

5.2.1 Verbeteren vestigingsklimaat

Om te komen tot een verbetering van het vestigingsklimaat in de gemeente richten we ons op thema's toekomstbestendige bedrijventerreinen, centrumgebieden en ondernemerschap. We leggen de focus bij het toekomstbestendig maken van bedrijventerrein Dombosch door kwaliteitsverbetering van het verblijfsklimaat. Het centrum van Raamsdonksveer willen we meer vergroenen en we gaan voor de kermissen en weekmarkten na wat een passende toekomstige invulling kan worden. We onderzoeken of consensus bereikt kan worden voor het instellen van een ondernemersfonds. Ook ondernemers die starten staan we bij met een ondersteuningsaanbod dat opgezet wordt met lokale ondernemers.

Resultaten in begroting 2025:

- We initiëren een samenwerking binnen de lokale maritieme sector op o.a. de thema's werkgelegenheid, opleidingen, economische groei.
- Het onderzoek 'ondernemersfonds Geertruidenberg' ronden we af met de lokale ondernemerscollectieven en bij consensus gaan we de procedure doorlopen om tot een ondernemersfonds per 1 januari 2026 te komen.
- We starten voor de (uitvoering van de kwaliteitsverbeterplan) bedrijventerrein Dombosch op de thema's vergroenen en verblijfsklimaat.
- Het kermis- en weekmarkten beleid evalueren en herzien we.
- Voor starters organiseren we een startersprogramma.
- Het verbeteren het verblijfsklimaat in het centrumgebied van Raamsdonksveer door op meerdere plekken grijs naar groen om te vormen.
- We organiseren een informatieve netwerkbijeenkomst (Connecting Event Geertruidenberg) met en voor de 30's.

Resultaten in jaarrekening 2025:

- Vereniging Geertruidenberg Maritiem is opgericht, waarin scheepvaart en waterbouw ondernemingen, onderwijs en de gemeente samen werken om Geertruidenberg verder te laten groeien tot een maritiem knooppunt.
- Met de ondernemers (collectieven) is een oriëntatieonderzoek uitgevoerd, maar er bleek onvoldoende draagvlak voor het instellen van een ondernemersfonds in Geertruidenberg.
- Op bedrijventerrein Dombosch zijn de Snoekweg en Forellenweg volledig heringericht met vergroening van de berm om hittestress tegen te gaan en water langer vast te houden. Er zijn daarnaast 3 wandelopgangen naar de dijk gerealiseerd op Dombosch, zodat werknemers meer mogelijkheden hebben voor een lunchwandeling in de nabijheid.
- Het kermisbeleid hebben we herzien en dit jaar is de organisatie in opdracht van de gemeente uitgevoerd door een externe partij en is de kermis in Raamsdonk geïntegreerd in de Dollemansdagen. De gemeente is hierdoor niet de uitvoerende partij, maar juist vergunning verstrekking, controlerend en toezichthouder.
- De weekmarktondernemers willen vasthouden aan de huidige vorm. Het is lastig om nieuwe ondernemers aan te trekken om een standplaats in te nemen op onze weekmarkten.
- We hebben een startersbijeenkomst gehouden in samenwerking met lokale ondernemers, hieraan hebben 15 ondernemers deelgenomen.
- In het centrum van Raamsdonksveer zijn op verschillende plaatsen in samenwerking met ondernemers groen toegevoegd om het verblijfsklimaat te verbeteren, daarnaast zijn ook de containertuintjes in het centrum vergroend.
- Het Connecting Event voor ondernemers stond dit jaar in het teken van Artificial Intelligence (AI). Honderd deelnemers kregen van experts informatie welke mogelijkheden er zijn om AI toepassingen te gebruiken binnen het bedrijf. Tijdens dit event ontving Zo-ik de 6e Groene Pluim in de gemeente Geertruidenberg voor hun inzet op duurzaamheid en sociaal ondernemerschap.

5.2.2 Circulaire, duurzame & innovatieve economie

We ondersteunen het bedrijfsleven bij projecten die bijdragen aan een circulaire en duurzame economie. Dit kan op verschillende thema's zijn zoals energie infrastructuur, het vergroenen van de bedrijfsomgeving of reststromen omvormen tot grondstoffen.

Samen impact maken om de duurzaamheid concreet vorm te geven vinden we belangrijk. Door de Groene Pluim aan een lokaal bedrijf uit te reiken willen we een koploper in de schijnwerpers zetten.

Resultaten in begroting 2025:

- We maken een wandelverbinding met de natuur aan de noordzijde van bedrijventerrein Dombosch en zetten in op vergroenen van het bedrijventerrein.
- We ondersteunen en faciliteren pilotprojecten (gericht op bijvoorbeeld energie, vergroenen, reststromen en innovatie).
- In 2025 reiken we weer een Groene Pluim aan een lokaal bedrijf uit.

Resultaten in jaarrekening 2025:

- Er is een dijkwandeleroute om bedrijventerrein Dombosch gerealiseerd voor werknemers op het bedrijventerrein en inwoners. Middels vijf op- en afstaplocaties kunnen er verschillende rondes gelopen worden. Daarnaast zijn er naast groene bermen ook veel bomen geplant bij de herinrichting van de Snoekweg/Forellenweg.
- We hebben een subsidie aangevraagd en toegekend gekregen om een haalbaarheidsstudie Energiehub uit te voeren op bedrijventerrein Dombosch. Twintig bedrijven nemen deel aan dit onderzoek, dat loopt tot mei 2026.
- Tijdens het Connecting Event voor ondernemers is de 6e Groene Pluim in de gemeente Geertruidenberg uitgereikt aan Zo-Ik uit Geertruidenberg vanwege de inzet op duurzaamheid en sociaal ondernemerschap.

5.2.3 Gastvrij naar bezoekers

Het VVV-informatiepunt in de huidige vorm stopt per 2025. Om onze toeristische bezoekers te voorzien van informatie over de gemeente Geertruidenberg en de omliggende regio vinden we het belangrijk om een lokaal informatiepunt te behouden. We gaan hiervoor samen werken met het Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT De Langstraat).

Om het toeristisch aanbod te versterken stellen we o.a. een inrichtingsplan voor het plasseengebied op en realiseren we een aantrekkelijke wandelroute van de haven naar het historisch centrum.

Resultaten in begroting 2025:

- Het lokale informatiepunt (VVV) brengen we onder bij RBT De Langstraat.
- We verbinden de haven met de vesting door het aanleggen van een aantrekkelijke wandelroute.
- Voor het plasseengebied stellen we een inrichtingsplan op.
- We voeren een pilotproject 'blind walls' (muurschildering) uit in samenwerking met ondernemers en een kunstenaar.

Resultaten in jaarrekening 2025:

- Vanaf 1 januari 2025 is gemeente Geertruidenberg aangesloten bij Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT) de Langstraat. Het toeristisch informatiepunt op de Markt in Geertruidenberg is behouden en valt nu onder het RBT. In deze samenwerking is extra aandacht voor regionale samenwerking en het aantrekken van buitenlandse gasten.
- Voor de Nionplas en haar omgeving is met inspraak van stakeholders en inwoners een inrichtingsplan met globale kostenraming gemaakt. Met dit document wordt in 2026 gezocht naar middelen voor de uitvoering.
- Op de (loop) route van de watersportverenigingen en parkeervoorziening aan de Statenlaan naar de historische kern te verduidelijken zijn tegels met pijlen aangebracht. Ook zijn er bij de havens twee informatieborden geplaatst met daarop de route en een aantal bezienswaardigheden in de gemeente Geertruidenberg.
- In de hoofdstraat in Raamsdonksveer is een pilot Blind Walls gerealiseerd door een muurschildering van de kunstenaar Rutger Ternohlen. Daarnaast zijn er in samenwerking met Urban ID en de Oudheidkundige Kring voor acht nutskasten in de kern Geertruidenberg, op basis van historische beeldmateriaal, ontwerpen gemaakt. Deze ontwerpen worden begin 2026 aangebracht op deze nutskasten.

5.3 Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn, overeenkomstig de BBV voorschriften en gespecificeerd per taakveld, de lasten en baten van het programma opgenomen. Als gevolg van de weergave in een veelvoud van € 1.000 kunnen er in de tabel afrondingsverschillen zitten.

TV.	Taakveld omschrijving	Jaarrekening 2024	Begroting primitief 2025	Begroting 2025 na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	V/N
Lasten Programma 5 Opgave Economie en Toerisme							
2.3	Recreatieve havens	6	8	11	14	2	N
2.4	Economische havens en waterwegen	69	58	65	59	-6	V
3.1	Economische ontwikkeling	461	360	375	388	13	N

3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	41	48	48	48	0	-
3.4	Economische promotie	270	337	324	310	-14	V
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	461	470	347	338	-9	V
5.4	Musea	33	32	34	34	1	N
5.5	Cultureel erfgoed	216	241	219	206	13	V
5.6	Media	704	761	785	788	3	N
8.3	Wonen en bouwen	36	39	39	38	-1	V
Totaal lasten		2.297	2.354	2.247	2.223	-25	V
Baten Programma 5 Opgave Economie en Toerisme							
2.3	Recreatieve havens	33	18	18	17	1	N
2.4	Economische havens en waterwegen	37	42	50	38	12	N
3.1	Economische ontwikkeling	8	3	3	72	-69	V
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1	8	8	7	1	N
3.4	Economische promotie	0	20	0	0	0	-
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	43	47	66	63	2	N
5.4	Musea	13	12	12	13	-2	V
5.5	Cultureel erfgoed	53	36	54	54	-1	V
5.6	Media	45	0	0	22	-22	V
8.3	Wonen en bouwen	4	4	4	2	1	N
Totaal baten		237	190	215	288	-75	V
Reserves							
0.10	Mutaties reserves lasten	0	0	50	50	0	-
0.10	Mutaties reserves baten	42	35	60	59	1	N
Totaal reserves		-42	-35	-10	-9	1	N
Saldo baten en lasten inclusief reserves							
		2.018	2.129	2.022	1.926	99	V

5.4 Investeringsen

Voor het programma Economie en Toerisme zijn geen investeringen voorzien.

Programma 6 Opgave Bestuur en Dienstverlening

Wij staan als gemeente de komende jaren voor grote maatschappelijke opgaven die gevolgen hebben voor onze gemeente en waarbij we op onderdelen andere gemeenten en overheden nodig hebben. We zoeken de verbinding met onze samenleving (burgerparticipatie). We beseffen dat we de inbreng van onze inwoners, onze ondernemers, onze verenigingen en onze maatschappelijke partners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van ons beleid moeten versterken. Te vaak hebben we nagelaten om die inbreng goed vorm te geven. In de oplossingsrichtingen om die maatschappelijk opgaven aan te pakken zoeken we ook de verbinding met de gemeenteraad en zoeken we naar onderlinge samenhang binnen het college en de afstemming met de ambtelijke organisatie. Want al te vaak ontbreekt die verbinding en ontstaat er onduidelijkheid over verantwoordelijkheden en vermenging van bevoegdheden en rollen.

6.1 Wat hebben we bereikt?

Bestuur: Wij zijn een krachtig lokaal bestuur dat klaar is voor de toekomst. We onderhouden en leggen verbindingen met de gemeenteraad, de inwoners, de ondernemer en de maatschappelijke partners. We investeren in de samenwerking met onze inwoners en laten zien wat we gaan doen. We werken aan het herstel van het vertrouwen in de plaatselijke politiek en zetten in op participatie en diverse groepen uit onze samenleving.

Dienstverlening: Wij zijn een open en bereikbare gemeente. Wij werken samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners vanuit vertrouwen en gelijkwaardigheid. Onze dienstverlening is dichtbij. Onze professionele medewerkers zijn betrokken, ondernemend, pakken zaken snel op en denken in mogelijkheden.

6.1.1 We hebben inzicht in de toekomstscenario's van de gemeente op zowel de korte als de lange termijn

Wat hebben we bereikt?

6.1.1 We hebben inzicht in de toekomstscenario's van de gemeente op zowel de korte als de lange termijn

We moeten ons voorbereiden op de maatschappelijke ontwikkelingen om zo adequaat te kunnen reageren en onze dienstverlening richting inwoners, ondernemers en maatschappelijk partners te kunnen continueren.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Gezamenlijk met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners kennen we onze toekomst

Gezamenlijk met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners geen wij op een samenhangende en toekomstgerichte wijze invulling aan een perspectief dat recht doet aan de gedeelde ambities en verschillende belangen die onze gemeenschap kenmerken.

b. We zijn een sterk lokaal bestuur in West-Brabant en weten wat we zelf kunnen doen en waar we ondersteuning via regionale samenwerking bij nodig hebben

In 2024 en 2025 is onderzoek gedaan naar de uitvoeringskracht van onze organisatie. Het is nog steeds een grote uitdaging om gekwalificeerd personeel te vinden die zich voor langere tijd wilt binden. Ook de afgelopen jaren zijn vacatures ontstaan die lastig in te vullen zijn door hun specifieke karakter en de huidige krapte op de arbeidsmarkt. Om de taken toch uitgevoerd te krijgen, was extra inhuur noodzakelijk.

Als kleine gemeente dienen we prioriteiten te stellen voor wat betreft onze deelname aan verschillende regionale samenwerkingsverbanden. Hierbij worden bestuurlijk en ook ambtelijk keuzes gemaakt. Per samenwerkingsverband wordt gestreefd naar een coördinerend wethouder die door een vakinhoudelijke medewerker wordt ondersteund. De gemeente heeft expertise in huis om deze ondersteuning te kunnen bieden. Door het programmatisch werken waar we begin 2023 mee zijn gestart, groeien we ook in samenwerking met andere partijen. Maatschappelijke opgaven worden langs de lijnen van de programma's bekeken. Oog voor het integrale karakter van opgaven kan nog worden verbeterd.

De gemeente participeert in de samenwerkingsverbanden binnen de Stedelijke regio Breda Tilburg (SRBT) en de Baronie-gemeenten. Het afgelopen jaar is gewerkt aan verdere formalisering van de samenwerking in Regio De Baronie. Dit heeft geresulteerd in het in werking treden van de Gemeenschappelijke Regeling Regio De Baronie in januari 2026. Daarnaast participeren we in de regio West-Brabant (RWB), de ontwerptafel Powerport regio Moerdijk en de Dijkversterkingsopgave van het WAD.

Wettelijke beleidsindicatoren

Voor programma 6 zijn geen beleidsindicatoren voorgeschreven.

6.1.2 Wij zijn als college en gemeenteraad samen één overheid

Wat hebben we bereikt?

6.1.2 Wij zijn als college en gemeenteraad samen één overheid

We verstevigen de relatie tussen college en gemeenteraad.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. College en gemeenteraad kennen elkaars rollen, bevoegdheden en verantwoordelijkheden en respecteren elkaar daarin

Het college en de gemeenteraad hebben gezorgd voor een veilige omgeving waarin een ieder met respect wordt behandeld en zorg draagt voor zijn verantwoordelijkheid binnen zijn rol.

b. We trekken samen op in de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van ons beleid

In 2025 hebben we meer geïnvesteerd in de kwaliteit en het aantal themasessies voor de verschillende P&C producten.

c. Ons verhaal naar buiten is een gezamenlijk verhaal, waarbij we ruimte laten voor een andere mening

We hebben ingezet op heldere, eenvoudige en tijdige informatievoorziening, zowel intern als extern, om transparantie en betrokkenheid te bevorderen.

6.1.3 Wij zijn betrouwbaar, toegankelijk en werken continu aan inclusiviteit

Wat hebben we bereikt?

6.1.3 Wij zijn betrouwbaar, toegankelijk en werken continu aan inclusiviteit

Door allerlei affaires staat het vertrouwen in de overheid onder druk. Dé overheid wordt vaak als één geheel gezien en de affaires, die op landelijk niveau spelen hebben ook zo hun weerslag op het lokale niveau. Vertrouwen speelt een belangrijke rol in de beoordeling van onze dienstverlening.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners zijn trots op de gemeente

Inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners laten in verschillende mate betrokkenheid bij de gemeente zien. waarbij gevoelens en ervaringen uitenlopen.

b. We zetten in op participatie van diverse groepen uit onze samenleving in de lokale politiek zodat zoveel mogelijk inwoners participeren, gehoord en vertegenwoordigd worden

We zetten burgerparticipatie actief in bij verschillende projecten, zodat inwoners betrokken zijn bij besluitvorming en zich gehoord en vertegenwoordigd voelen in de lokale politiek.

c. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners vinden dat de gemeente afspraken nakomt en genomen besluiten motiveert

Ervaringen en verwachten lopen uiteen. De gemeente streeft altijd na om besluiten van een toelichting te voorzien.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Score vertrouwen in overheid	20% heeft heel veel vertrouwen; 30% weinig tot geen vertrouwen in hoe de gemeente wordt bestuurd.	Niet gemeten in 2025.

6.1.4 Verbeteren van de kwaliteit, professionaliteit en continuïteit van de dienstverlening

Wat hebben we bereikt?

6.1.4 Verbeteren van de kwaliteit, professionaliteit en continuïteit van de dienstverlening

Het niveau van onze dienstverlening tillen we naar een hoger niveau, zowel inhoudelijk als qua snelheid van reageren op vragen van de samenleving. Daarbij passen we de gebruikte kanalen (digitaal, persoonlijk contact) aan op de behoefte van onze "klanten".

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. De kwaliteit van onze (digitale) dienstverlening is verhoogd (op dit moment geven burgers ons een 6,4-6,5 voor de (digitale)dienstverlening). Ondernemers geven onze digitale dienstverlening een 5,8

De kwaliteit van onze (digitale) dienstverlening is in 2025 niet gemeten onder onze inwoners of ondernemers.

b. We communiceren, helder, proactief en tijdig over wat we wel en niet doen

We communiceren helder, proactief en tijdig over gemeentelijke projecten dankzij diverse strategieën en betere afstemming.

c. Administratieve lastverlichting voor inwoners , ondernemers en partners

We verminderen administratieve lasten door processen te vereenvoudigen en digitale oplossingen beschikbaar te maken, zodat inwoners, ondernemers en partners sneller en makkelijker zaken kunnen regelen.

d. Klachten nemen af en we voldoen aan onze vastgestelde servicenormen

Het aantal klachten is gedaald. In 2022 hadden we nog 53 klachten. Inmiddels is dit in 2025 afgenomen tot 24 klachten.

e. We verlenen deskundiger advies en antwoord, zijn inlevend en denken met onze “klanten” mee

We denken actief mee, luisteren aandachtig en geven deskundig advies om tot passende oplossingen te komen.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Score (digitale) dienstverlening (burgerpeiling)	Algemene dienstverlening gem. 7 Digitale dienstverlening gem. 7	Niet gemeten in 2025
Daling aantal klachten t.o.v. 2022	34	24

6.1.5 Wij zijn dichtbij en weten nog beter wat er speelt in de gemeente

Wat hebben we bereikt?

6.1.5 Wij zijn dichtbij en weten nog beter wat er speelt in de gemeente

We zijn open, duidelijk en transparant over onze plannen en beleid. Voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners zijn we bereikbaar (digitaal, in het gemeentehuis en in de wijk). We weten wat er speelt in de gemeente zodat we daarop in kunnen spelen met onze plannen en bij het formuleren van beleid. We onderzoeken de toekomstbestendigheid van het gemeentehuis voor de korte en lange termijn. Het Klant Contact Centrum (KCC) wordt

doorontwikkeld zodat er eenduidige, optimale externe communicatie plaatsvindt. In de periodieke klanttevredenheidsonderzoeken besteden we aandacht aan het gehoord voelen.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties voelen zich gehoord

Er worden actief gesprekken gevoerd en signalen uit de gemeente krijgen zichtbaar een plek.

b. Het gemeentehuis is het “huis” van de gemeente; iedereen voelt zich welkom en gehoor

Het gemeentehuis opent haar deuren voor iedereen en nodigt uit tot ontmoeting en betrokkenheid.

c. Onze (digitale) dienstverlening is afgestemd op de verschillende levensfasen van onze inwoners (maatwerk, klantgericht)

Onze (digitale) dienstverlening sluit aan bij verschillende levensfasen van inwoners. Via onze website vinden inwoners eenvoudig informatie die past bij hun situatie, en kunnen zij gebruikmaken van digitale formulieren om zaken snel en gemakkelijk te regelen.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Score klanttevredenheid/waardering inwoners (burgerpeiling)	7	Niet gemeten in 2025.

6.1.6 We betrekken onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners meer dan voorheen bij zaken die hen raken

Wat hebben we bereikt?

6.1.6 We betrekken onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners meer dan voorheen bij zaken die hen raken

Vanuit vertrouwen en op basis van gelijkwaardigheid en de mogelijkheden betrekken we inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties bij zaken. Voor de doelgroep jongeren hebben we specifiek aandacht. We onderzoeken hoe we deze doelgroep beter kunnen betrekken en kunnen interesseren voor wat er in hun leefomgeving speelt. Onze communicatie sluiten we beter aan op de belevingswereld van jongeren.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties hebben meer begrip voor onze besluiten, doordat ze betrokken zijn

Door het inzetten van verschillende communicatiekanalen hebben we onze doelgroepen beter bereikt. Inwoners, ondernemers en organisaties zijn hierdoor geïnformeerd en actief betrokken. Dit heeft geleid tot begrip. Bijvoorbeeld burgerparticipatie.

b. Ons beleid sluit beter aan bij de behoefte van inwoners, ondernemers en partners

Ons beleid sluit beter aan bij de behoeften van onze doelgroepen, doordat we actief luisteren naar wat er speelt en leeft bij deze doelgroepen. Op basis daarvan passen we onze communicatie aan, zodat deze aansluit bij hun verwachtingen. Dit doen we onder andere door het monitoren van social media.

c. Jongeren voelen zich meer betrokken bij hun leefomgeving

Gemeentebreed zetten we in op jongerenparticipatie. In 2025 zijn we een project gestart om te onderzoeken hoe jongeren actief betrokken kunnen worden bij hun leefomgeving en mee kunnen denken over beleid en projecten. Dit project loopt door in 2026.

d. Zelfregie bij inwoners, ondernemers en partners is toegenomen

Met de campagne 'Meer zelf en meer samen' stimuleren we inwoners om naar eigen vermogen mee te doen en zelfregie te nemen.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Aantal projecten waarbij inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners zijn betrokken.	*	10

* Dit is geheel afhankelijk van het aantal projecten dat in het betreffende jaar van start gaan én of die geschikt zijn om participatie op toe te passen en in welke mate.

6.2 Wat hebben we daar voor gedaan?

6.2.1 Klaar voor de toekomst

Het aantal wettelijke taken bij gemeenten is in de afgelopen jaren sterk gestegen. Dit is ook zichtbaar in de groei die de gemeentelijke organisatie heeft doorgemaakt; van 124 fte in 2013 naar 192 fte in 2024. Ook zien we als gemeente dat de complexiteit van de samenleving en de maatschappelijke opgaven toeneemt. Het aanpakken van uitdagingen binnen de bestaande werkwijzen en organisatorische structuren werkt niet meer als vanzelfsprekend. Het is noodzakelijk om ook in de toekomst wendbaar en flexibel te blijven, om focus te houden op het realiseren van politiek-bestuurlijke en maatschappelijke ambities en om de juiste keuzes te maken voor inwoners. Daarom heeft het college opdracht gegeven om de organisatie te herijken. Het gaat daarbij om de implementatie van het programmatisch werken, het realiseren van een kwalitatieve doorontwikkeling en het organiseren van een passende organisatiestructuur. Een versterking van de organisatie vraagt om een structurele investering in formatie. Daarbij is door de krapte op de arbeidsmarkt het investeren in het werven en behouden van medewerkers met de juiste competenties cruciaal.

Resultaten in begroting 2025:

Organisatieplan

In 2025 wordt het organisatieplan opgeleverd. In dit organisatieplan staan de visie op de organisatie, de sturing en inrichting en de werkwijzen en processen beschreven.

Inrichting

Het organisatieplan vindt zijn uitwerking in een vernieuwde organisatiestructuur. In 2025 wordt de organisatie conform deze organisatiestructuur ingericht waarbij een zorgvuldig proces met medezeggenschap en medewerkers wordt doorlopen.

Versterken formatie

De ontwikkeling van de organisatie vraagt om versterking van de formatie door het toevoegen van nieuwe functies. Deze functies zijn opgenomen in deze begroting en worden binnen de financiële kaders ingevuld. Mogelijkheden voor efficiency worden niet onbenut gelaten

Aantrekkelijk werkgeverschap

We investeren in het aantrekken van de juiste mensen via moderne en creatieve wervingsmethoden. Ook investeren we in huidige medewerkers door opleidingen, trainingen en HR-beleid gericht op vitaliteit.

Resultaten in jaarrekening 2025:

Organisatieplan

1 april 2025 is een start gemaakt met de implementatie van het organisatieplan. In de loop van het jaar is het plan verder uitgerold. Doorlopend wordt gekeken waar verbetering toegepast kunnen worden.

Inrichting

De inrichting van de organisatiestructuur is op diverse onderdelen doorgevoerd. O.a. in het personeelsinformatiesysteem, de salarisadministratie en HR Financiën.

Versterken formatie

De gevraagde formatie is inmiddels opgenomen in het functiehuis. Met de invulling is een start gemaakt, zowel structureel als tijdelijk.

Aantrekkelijk werkgeverschap

Het aantrekken van medewerkers is een doorlopend proces waar we via creatieve wervingsmethoden mee aan slag blijven.

6.2.2 Betrouwbaar, toegankelijk en inclusief

We stellen samen met de gemeenteraad regels vast over burgerparticipatie we verstevigen de relatie tussen college en gemeenteraad. We zetten sterker in op onze communicatie naar buiten we investeren in dataverzameling en monitoring.

Resultaten in begroting 2025:

- Het Relevant Gesprek wordt bij burgerparticipatietrajecten standaard gebruikt conform de gemaakte afspraken met de gemeenteraad.

Resultaten in jaarrekening 2025:

- Het Relevant Gesprek wordt bij burgerparticipatietrajecten standaard gebruikt conform de gemaakte afspraken met de gemeenteraad.

6.2.3 Kwaliteit, professionaliteit en continuïteit van onze dienstverlening

We zetten onze inspanningen van de afgelopen jaren voort om de kwaliteit professionaliteit van onze dienstverlening te continueren en verbeteren.

Resultaten in begroting 2025:

Servicenormen

We stellen in 2025 servicenormen op.

Burger- / ondernemerspeiling

We voeren in 2025 een peiling uit onze onder inwoners en onze ondernemers.

Implementatie Wet Open Overheid (WOO)

Als overheid communiceren we proactief waardoor inwoners en ondernemers meer zicht krijgen op het handelen van de gemeente. In dat kader hebben al een nulmeting en bepaling van het ambitieniveau (basis) plaatsgevonden. Eind 2024 wordt een plan van aanpak opgesteld om te bepalen wat er moet gebeuren op het vlak van o.a. de informatiehuishouding, aanpassing in werkprocessen, communicatie intern/extern en opleidingen voor medewerkers. In 2025 geven we nadere uitvoering aan dat plan van aanpak.

Archief en zaakstelsel in de cloud brengen

De implementatie van ons zaak- en archiefsysteem in de cloud is in 2024 gestart met een Europese aanbesteding. De doorlooptijd van aanbesteding en implementatie is langer dan verwacht waardoor realisatie nu in 2025 gepland is in plaats van in 2024.

Datagedreven werken

Eind 2024 worden de resultaten met betrekking tot de datastrategie bekend en ook welke stappen we kunnen en/of moeten zetten voor het vervolg en welke financiële consequenties dat heeft. Voor nu is het nog te vroeg om hier concrete resultaten aan te koppelen. In de P&C producten in 2025 komen we daar nader op terug.

Resultaten in jaarrekening 2025:

Servicenormen

Door capacitaire problemen is hier vooralsnog geen start mee gemaakt.

Burger- / ondernemerspeiling

Door capacitaire problemen is hier vooralsnog geen start mee gemaakt. Er is al wel gesproken met marktpartijen die een dergelijk onderzoek uit kunnen voeren maar door vertrek van collega's en verschuiving van taken kunnen we hier op dit moment geen vervolg aan geven. In 2026 moet dit verder opgepakt worden.

Implementatie Wet Open Overheid (Woo)

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 inwerking getreden. Overheden moeten transparanter worden en moeten ervoor zorgen dat 17 soorten informatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. De gemeente Geertruidenberg werkt aan het

bestendig implementeren van deze onderhavige wetgeving in haar werkprocessen. De Wet open overheid splits zich uit in twee openbaaringsregimes, te weten: *Passief* (op verzoek van een aanvrager) en *actief* (uit eigen beweging vanuit de overheidsinstelling zelf).

Actieve Woo:

- Binnen de Woo is tranche 1 – van de 4 - al van kracht. De gemeente Geertruidenberg voldoet aan deze gestelde verplichting. Ondertussen werken we toe naar de volgende tranche die (gefaseerd) verplicht wordt. Wanneer deze verplichting gaat gelden is nog niet bekend. Het ministerie van BZK moet hier nog nader een besluit over nemen;
- De gemeente Geertruidenberg heeft inmiddels het publicatieplatform live. Hierop is nog niets op gepubliceerd, omdat er nog gewerkt wordt aan de implementatie van de informaticacategorieën behorend in tranche 2. In 2026 zullen de eerste publicaties geplaatst worden op het publicatieplatform. Tevens is het publicatieplatform gekoppeld aan het zaakstelsel, zodat zaken kunnen worden gepubliceerd ter afhechting van het proces.
- Naast het publicatieplatform, is in 2025 anonimiseringssoftware geïmplementeerd en geïntegreerd in het zaakstelsel. Dat maakt het anonimiseren en daarmee ook het publiceren van documenten efficiënter.

Passieve Woo:

De Woo-coördinator stelt - sinds de invoering van de Woo - op aanvraag een besluit op, over de openbaarmaking van de desgevraagde documenten aan gaande een bestuurlijke aangelegenheid.

Algemeen:

De Raad van de gemeente Geertruidenberg heeft - op het verzoek van het college - een extra formatieplaats ingesteld, zodat een Woo-jurist/projectleider actieve Woo vast geworven kan worden. In kwartaal 1 van 2026 gaat het college de vacature openstellen.

Archief en zaakstelsel in de cloud brengen

De daadwerkelijke implementatie om ons zaak- en archiefsysteem naar de cloud brengen is in 2025 gestart. Door de vele werkzaamheden die nodig zijn voor een zorgvuldige implementatie wordt de afronding in 2026 verwacht.

Datagedreven werken

Begin 2025 is een rapport opgesteld over het datagedreven werken in de gemeente Geertruidenberg. De resultaten uit dit rapport geven aan dat we over te weinig data beschikken om datagedreven werken te kunnen implementeren. Dit krijgt dus geen vervolg.

6.2.4 Klantgerichtheid, we zijn dichtbij en weten wat er speelt

Inwoners en ondernemers hebben niet de mogelijkheid om naar een ander te gaan als ze niet tevreden zijn over onze dienstverlening. Ze zijn aangewezen op de gemeente waarin ze wonen of gevestigd zijn. We stemmen daarom onze dienstverlening af op onze inwoners en ondernemers. We zijn een open en bereikbare gemeente.

Resultaten in begroting 2025:

Door ontwikkelen KCC

In 2025 geven we uitvoering aan de doorontwikkeling van het KCC.

Verbouw gemeentehuis

Er is een investering nodig in het gemeentehuis om de dienstverlening te kunnen blijven continueren en verbeteren, maar ook voor de huisvesting van ons personeel.

Huis van de gemeente

Met de verbouwing van de ontvangstruimte die in de tweede helft van 2024 heeft plaatsgevonden zijn we een meer open en bereikbare gemeente geworden met aandacht voor de privacy van onze bezoekers. Ook is er in de hal een vergaderruimte voor bezoekers toegevoegd en zijn aangrenzende werkruimten eigentijdser gemaakt. Met deze aanpassingen kunnen we inwoners ontvangen in een professionele omgeving, beter samen werken en in een rustige omgeving een online overleg voeren met inwoners of onze partners. Het onderzoek naar de toekomstbestendigheid van het gemeentehuis heeft in 2024 nog niet kunnen plaatsvinden en wordt in 2025 opgepakt.

Resultaten in jaarrekening 2025:

Door ontwikkelen KCC

De afgelopen jaren en ook dit jaar hebben er verschillende ontwikkelingen plaats gevonden in het kader van de doorontwikkeling KCC. Daar draagt de verbouwing van de publiekshal aan bij. Bovendien worden de medewerkers van het KCC binnenkort in bedrijfskleding gestoken voor een professionele uitstraling.

Verbouw gemeentehuis & Huis van de gemeente

In 2025 zijn de werkzaamheden aan de ontvangstruimte afgerond. Eind 2025 is er gekeken hoe we de werkervaring voor ons personeel kunnen verbeteren. We gaan in 2026 verder met het uitwerken hiervan.

6.2.5 Betrekken inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners bij zaken, we doen het samen

We stellen samen met de gemeenteraad regels vast over burgerparticipatie. We zetten sterker in op onze communicatie naar buiten. We investeren in dataverzameling en monitoring.

Resultaten in begroting 2025:

<p>Klachtenafhandeling We brengen klachten en bezwaarschriften in beeld en maken een analyse van de soort klachten en gaan op zoek naar verbeteringen. Ook het proces van klachtenafhandeling passen we aan.</p> <p>Communicatie jongeren We betrekken jongeren meer bij (relevante) projecten en passen onze manier van communiceren op hen aan.</p> <p>Burgerparticipatie Het Relevant Gesprek wordt bij burgerparticipatietrajecten standaard gebruikt conform de gemaakte afspraken met de gemeenteraad.</p>

Resultaten in jaarrekening 2025:

<p>Klachtenafhandeling Het aantal klachten is in 2025 is afgenomen van 31 naar 24. In de meeste gevallen konden de klachten na een (telefonisch) gesprek als afgedaan worden beschouwd. De resultaten zijn dat 15 klachten zijn afgehandeld, één klacht ongegrond is verklaard, twee klachten zijn doorgestuurd naar een andere instantie en één klacht is buiten behandeling gesteld. Er zijn nog 5 klachten in behandeling. In 2025 is er gestart met het actualiseren van de Klachtenregeling uit 2012. Dat krijgt zijn vervolg in 2026.</p> <p>Communicatie jongeren We betrekken jongeren meer bij (relevante) projecten en passen onze manier van communiceren op hen aan. Er is een project opgestart om jongerenparticipatie meer een rol te geven binnen onze gemeente. Dit project loopt door in 2026.</p> <p>Burgerparticipatie Het Relevant Gesprek wordt bij burgerparticipatietrajecten standaard gebruikt conform de gemaakte afspraken met de gemeenteraad.</p>
--

6.3 Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn, overeenkomstig de BBV voorschriften en gespecificeerd per taakveld, de lasten en baten van het programma opgenomen. Als gevolg van de weergave in een veelvoud van € 1.000 kunnen er in de tabel afrondingsverschillen zitten.

TV.	Taakveld omschrijving	Jaarrekening 2024	Begroting primitief 2025	Begroting 2025 na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	V/N
Lasten Programma 6 Opgave Bestuur en Dienstverlening							
0.1	Bestuur	1.991	1.571	1.805	2.103	298	N
0.2	Burgerzaken	965	962	1.037	1.016	-21	V
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.677	1.778	1.880	1.850	-30	V
1.2	Openbare orde en veiligheid	506	530	645	659	14	N
Totaal lasten		5.136	4.841	5.367	5.628	261	N
Baten Programma 6 Opgave Bestuur en Dienstverlening							
0.1	Bestuur	0	0	0	0	0	-
0.2	Burgerzaken	490	415	474	516	-43	V
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	13	10	25	28	-3	V
1.2	Openbare orde en veiligheid	9	10	10	12	-2	V
Totaal baten		512	435	509	556	-48	V
Reserves							
0.10	Mutaties reserves lasten	0	0	0	0	0	-
0.10	Mutaties reserves baten	0	0	0	0	0	-
Totaal reserves		0	0	0	0	0	-
Saldo baten en lasten inclusief reserves		4.624	4.406	4.858	5.072	213	N

6.4 Investerings

In de onderstaande tabel wordt op hoofdlijnen een toelichting gegeven op de investeringen zoals opgenomen in het investeringsplan 2025 of in het boekjaar 2025 separaat door de gemeenteraad zijn besloten. In het jaarrekeninggedeelte is de detailinformatie van alle lopende investeringen opgenomen.

Kredietomschrijving	Toelichting
---------------------	-------------

25 Oefenplaat brandweerkazerne Geertruidenberg
--

Project gereed.

Programma 7 Opgave Financiën en Organisatie

Eén van de uitdagingen vanuit het werken met programma's is dat voor de te bereiken maatschappelijke effecten keuzes gemaakt moeten worden en dat heroverwogen moet worden om financiële ruimte te vinden voor gewenste maatschappelijke effecten én een structureel sluitende (meerjaren) begroting.

Het programma Financiën raakt alle programma's; enerzijds in het vinden van een balans in de lasten en baten van alle programma's en anderzijds in de wijze waarop we hierover verantwoording afleggen en inzicht geven met behulp van meetbare criteria en ratio's. De wijze waarop we een meerjarig structureel sluitende begroting aan college en gemeenteraad willen bieden vraagt om een organisatiebrede aanpak met oog voor te behalen maatschappelijke effecten.

7.1 Wat hebben we bereikt?

We willen een financieel gezonde gemeente blijven door gemeenschapsgeld op een zorgvuldige, doelmatige en rechtmatige manier te besteden. Het streven blijft om structureel sluitende (meerjaren-) begrotingen op te stellen met ruimte voor tegenslagen. Daarbij moeten de lasten en baten die we hebben bijdragen aan de opgaven die we hebben geformuleerd.

7.1.1 We zorgen voor een sluitende begroting met ruimte voor tegenslagen

Beleidsindicatoren

De lastendruk is in balans met de ambities die vanuit alle opgave zijn geformuleerd.

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Kengetal structurele ruimte is groter dan 0%	0,14%	2,36%
Solvabiliteit is groter dan 20%	28,42%	30,39%
Weerstandsratio groter dan 1,4	5,54	6,36

Resultaten in begroting 2025:

De ravijnjaren vanaf 2026 geven een flinke uitdaging ten aanzien van het in balans houden van de lastendruk met de ambities. De verwachting is dat, om de structurele tekorten te kunnen afdekken, incidenteel de vrije algemene reserve moet worden aangesproken.

Resultaten in jaarrekening 2025:

De ravijnjaren zijn inmiddels vooruitgeschoven naar de jaren vanaf 2028 (in plaats van 2026). Ondanks het positieve jaarrekeningsaldo over 2025 wordt verwacht dat voor de verwachte tekorten van de komende jaren alsnog aanspraak zal moeten worden gemaakt op de vrije algemene reserve. Dit zet de solvabiliteit de komende jaren mogelijk onder druk.

Wettelijke beleidsindicatoren

Nr.	Taakveld	Naam indicator	Begroot 2025	Waarde (jaarrekening 2025)	Eenheid	Bron
1.	0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	9,0	8,67	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
2.	0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	8,4	7,99	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
3.	0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	€ 890	€ 978	Kosten per inwoner	Eigen gegevens

4.	0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	16%	20%	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens
5.	0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	11%	13%	% van totale lasten	Eigen gegevens
35.	8. Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	340	364	Duizend €	CBS
36.	8. Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	-	4,56	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen
37.	8. Vhrosv	Demografische druk	-	75,4	Verhoudingsgetal	CBS
38.	8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	911	813,92	In €	Eigen gegevens
39.	8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	994	897,04	In €	Eigen gegevens

7.1.2 We hanteren vastgestelde, waaronder ook wettelijke, objectieve en meetbare criteria en ratio's

Onze inwoners en partners hebben inzicht in de wijze waarop wij conform wet en regelgeving onze middelen besteden en de mate waarin we de doelen realiseren.

Tekst uit de begroting:

In 2025 zijn er per programmadoelstelling meetbare indicatoren en /of ratio's opgesteld waarmee inzicht gegeven kan worden in de voortgang van de doelstelling.

Nieuwe tekst in jaarrekening 2025:

Daar waar meetbare indicatoren beschikbaar zijn worden deze in de begroting en de jaarstukken opgenomen en toegelicht. Indicatoren kunnen gedurende het jaar worden toegevoegd of aangepast.

7.1.3 We ontsluiten de P&C-producten voor iedereen en op een eenvoudige manier

Onze inwoners en partners hebben inzicht in de wijze waarop wij conform wet en regelgeving onze middelen besteden en de mate waarin we de doelen realiseren.

Tekst uit de begroting :

In 2025 zijn de financiële producten, (begroting, tussenrapportages en jaarrekening) beter digitaal toegankelijk gemaakt voor burgers met een visuele, auditieve of cognitieve beperking.

Nieuwe tekst in jaarrekening 2025:

In 2025 zijn de financiële producten, evenals voorgaande jaren, digitaal toegankelijk gemaakt door ruimere toepassing van de begrotingsapp van Pepperflow. In 2025 is binnen deze ruimere toepassing ook de toegankelijkheid voor burgers met een visuele, auditieve of cognitieve beperking verbeterd.

7.1.4 We streven meer inzicht in de (financiële) voortgang van alle opgaven na

Onze inwoners en partners hebben inzicht in de wijze waarop wij conform wet en regelgeving onze middelen besteden en de mate waarin we de doelen realiseren.

Tekst uit de begroting:

Vanaf de begroting 2025 wordt voor de programmadoelstellingen een meerjarige verwachting aangegeven met behulp van beleidsindicatoren. Over de voortgang van deze meerjarige verwachting wordt in de jaarrekening gerapporteerd.

Nieuwe tekst in jaarrekening 2025:

Over de voortgang wordt daar waar mogelijk meerjarig gerapporteerd. De rapportagemogelijkheden worden uiteraard beperkt door het feit dat in de jaarstukken wordt teruggekeken en verwachtingen meer een toekomstig karakter hebben.

7.1.5 We zorgen ervoor dat de bestedingen rechtmatig worden gedaan

Beleidsindicatoren

Onze inwoners en partners hebben inzicht in de wijze waarop wij conform wet en regelgeving onze middelen besteden en de mate waarin we de doelen realiseren.

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarstukken 2025
% Niet acceptabele rechtmatigheidsfouten kleiner dan 2% van de lasten incl. stortingen in reserves	<0,9%	1.46%

Tekst uit de begroting:

De doelstelling voor het percentage niet acceptabele rechtmatigheidsfouten voor 2025 ligt onder de 0,9% en laat daarmee een gewenste dalende trend zien.

Nieuwe tekst in jaarrekening 2025:

De doelstelling op gebied van rechtmatigheid is niet gehaald in 2025. De paragraaf bedrijfsvoering en rechtmatigheidsverklaring geven een toelichting op het bovengenoemd percentage.

7.2 Wat hebben we daar voor gedaan?

7.2.1 Lastendruk is in balans met de ambities die vanuit alle opgave zijn geformuleerd

Lastendruk is in balans met de ambities die vanuit alle opgave zijn geformuleerd.

Resultaten in begroting 2025:

- In 2025 zijn alle raadsvoorstellen met financiële consequenties voorzien van een begrotingswijziging, deze wijziging is als concept wijziging in financiële systeem ingevoerd.
- In 2025 is een subsidiecoördinator actief.
- De uitvoering van de taken voor de Wet Onroerende Zaken (WOZ) en de Basisadministratie Adressen en Gebouwen (BAG) is overgedragen aan Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling (SVHW).
- Bij de op te stellen kadernota in 2025 presenteren we een maatregelenpakket waarmee we de begroting meerjarig structureel sluitend krijgen.

Resultaten in jaarrekening 2025:

- **Begrotingswijzigingen:** In 2025 zijn alle begrotingswijzigingen die verband houden met de algemene en specifieke raadsbesluiten tijdig en volledig vastgesteld en aan de toezichthouder aangeboden.
- **Subsidiecoördinator:** In 2025 is een nieuwe subsidieverordening vastgesteld met bijbehorende regelingen. De inzet van een subsidiecoördinator wordt nog heroverwogen.
- **Overdracht taken WOZ en BAG naar SVHW:** De overdracht van de uitvoering van de taken voor de Wet Onroerende Zaken (WOZ) en de Basisadministratie Adressen en Gebouwen (BAG) van de gemeente Geertruidenberg naar het Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling (SVHW) is succesvol verlopen. Eventuele achterstanden zijn door SVHW adequaat opgepakt, en er is inmiddels een duidelijke en zichtbare aansluiting tussen de belastingdebiteuren per jaareinde en de financiële verantwoording vanuit SVHW, hetgeen de kwaliteit en betrouwbaarheid van de gegevens waarborgt.
- **Maatregelenpakket Kadernota 2025:** Bij de kadernota 2026 zijn maatregelen opgenomen die moesten leiden tot een sluitende begroting voor in ieder geval de jaren 2026 en 2027. Voor de jaren daarna is het afhankelijk van het beleid van het Rijk. De uitwerking van de verschillende maatregelen hebben, naast aanvullende maatregelen, geleid tot een sluitende begroting voor 2026 en 2027.

7.2.2 Inwoners en partners hebben inzicht in de wijze waarop wij conform wet en regelgeving onze middelen besteden en de mate waarin we de doelen realiseren

Inwoners en partners hebben inzicht in de wijze waarop wij conform wet en regelgeving onze middelen besteden en de mate waarin we de doelen realiseren.

Resultaten in begroting 2025:

- Aan de gemeenteraad is integraal advies voorgelegd over de frequentie van de tussentijdse verantwoordingen aan de gemeenteraad
- Voor alle programmadoelstelling zijn prestatie-indicatoren opgesteld met een meerjarige verwachting/prognose

Resultaten in jaarrekening 2025:

In 2025 zijn de verschillende Planning & Control producten tijdig en volledig, indien van toepassing, vastgesteld door de gemeenteraad. Daar waar dat mogelijk was zijn ook prestatie-indicatoren opgenomen. Het effect en de meetbaarheid van deze indicatoren is een proces waarvoor de gegevens over meerdere jaren beschikbaar moeten zijn. Dat laatste is nog niet voor alle indicatoren van toepassing.

7.3 Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn, overeenkomstig de BBV voorschriften en gespecificeerd per taakveld, de lasten en baten van het programma opgenomen. Als gevolg van de weergave in een veelvoud van € 1.000 kunnen er in de tabel afrondingsverschillen zitten.

TV.	Taakveld omschrijving	Jaarrekening 2024	Begroting primitief 2025	Begroting 2025 na wijziging	Jaarrekening 2025	Verskil	V/N
Lasten Programma 7 Financiën en Organisatie							
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	57	122	268	384	116	N
0.4	Overhead	1.350	9.812	11.161	10.421	-740	V
0.5	Treasury	-10	95	99	288	189	N
0.61	OZB woningen	94	442	434	501	68	N
0.62	OZB niet-woningen	0	0	0	0	0	-
0.64	Belastingen overig	0	0	0	0	0	-
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0	0	-
0.8	Overige baten en lasten	161	157	174	267	93	N
0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	-
3.4	Economische promotie	0	0	0	0	0	-
Totaal lasten		1.652	10.628	12.136	11.861	-274	V
Baten Programma 7 Financiën en Organisatie							
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	27	384	468	445	22	N
0.4	Overhead	56	143	93	21	73	N
0.5	Treasury	-331	388	388	638	-250	V
0.61	OZB woningen	-37	3.729	3.809	3.823	-14	V
0.62	OZB niet-woningen	-193	4.453	4.453	4.557	-104	V
0.64	Belastingen overig	-16	14	14	15	-1	V
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-148	45.194	48.469	49.744	-1.275	V
0.8	Overige baten en lasten	-76	46	82	202	-120	V
0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	-
3.4	Economische promotie	-30	44	61	61	0	-
Totaal baten		-748	54.395	57.837	59.506	-1.669	V
Reserves							
0.10	Mutaties reserves lasten	179	1.018	1.000	999	-1	V
0.10	Mutaties reserves baten	180	458	695	525	170	N
Totaal reserves		359	560	305	474	169	N

Saldo baten en lasten inclusief reserves	1.263	-43.207	-45.396	-47.171	-1.774	V
--	-------	---------	---------	---------	--------	---

7.4 Investeringsen

In de onderstaande tabel wordt op hoofdlijnen een toelichting gegeven op de investeringen zoals opgenomen in het investeringsplan 2025 of in het boekjaar 2025 separaat door de gemeenteraad zijn besloten. In het jaarrekeninggedeelte is de detailinformatie van alle lopende investeringen opgenomen.

Kredietomschrijving	Toelichting
25 Mobile devices 2025	Vervanging van de smartphones (bulk) verzet naar 2026
25 Werkplek hardware en/of software 2025	Project gereed. In 2026 is er nieuw krediet voor deze investeringen
25 Hybride werken, Kadernota 2024 - 25	Project gereed. In 2026 is er nieuw krediet voor deze investeringen
25 ESX hosts tbv VDI, iedere 5 jaar	Het onderzoek naar de toekomstige digitale infrastructuur is nog niet uitgevoerd, vanuit het advies zouden de investeringen plaatsvinden.
25 SAN tbv servers en VDI hosts/ opslag	Het onderzoek naar de toekomstige digitale infrastructuur is nog niet uitgevoerd, vanuit het advies zouden de investeringen plaatsvinden.
25 Renovatie toiletruimtes gemeentehuis	Het is niet gelukt de uitvoering plaats te laten vinden in 2025. Inmiddels staat de aanbesteding op de planning voor Q2 2026.
25 Accu aangedreven onkruidverdelger 1	In de najaarsnota is het krediet van één borstelmachine gesplitst in twee accu aangedreven onkruidverdelgers. Daarom dienen deze twee kredieten als één geheel te worden bekeken en resteert een bedrag van € 6.500 per krediet. Besluit is om beide kredieten te verlagen met € 6.500 en het project af te sluiten.
25 Accu aangedreven onkruidverdelger 2	In de najaarsnota is het krediet van één borstelmachine gesplitst in twee accu aangedreven onkruidverdelgers. Daarom dienen deze twee kredieten als één geheel te worden bekeken en resteert een bedrag van € 6.500 per krediet. Besluit is om beide kredieten te verlagen met € 6.500 en project af te sluiten.

Algemene dekkingsmiddelen

In het BBV is bepaald dat in de programmaverantwoording een aantal overzichten moeten worden opgenomen. Daaronder valt ook het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. Dit overzicht bevat alleen de baten.

Een nadere toelichting op de verschillen is opgenomen in het onderdeel toelichting op de programmarekening.

Algemene dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Verschil begroting -/- realisatie
Algemene uitkering Gemeentefonds	42.541	43.024	46.233	47.509	1.275
Uitkering deelfonds sociaal domein	2.274	2.170	2.236	2.236	0
Dividenden	354	388	388	390	2
Onroerende zaakbelasting woningen	3.562	3.628	3.668	3.722	54
Onroerende zaakbelasting gebruikers	1.738	1.879	1.879	1.969	90
Onroerende zaakbelasting niet-woningen	2.724	2.574	2.574	2.588	14
Toeristenbelasting	60	44	61	61	0
Overige rechten, heffingen en belastingen	2.007	1.132	1.139	1.420	281
Renteresultaat	-190	-835	-726	-407	320
Gerealiseerd resultaat	55.071	54.004	57.452	59.489	2.037

Overhead

Sinds 2017 is het volgens het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) verplicht de overhead centraal te begroten en te verantwoorden op taakveld 0.4 Overhead. Hiermee wordt meer inzicht gegeven in de totale kosten van de overhead. Om de vergelijkbaarheid tussen gemeenten te vergroten is in de BBV een eenduidige definitie van overhead opgenomen: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Overhead mag nog wel toegerekend worden aan grondexploitaties en investeringen. Hiervoor is een vast opslagbedrag per uur berekend. Voor de berekening is het totaal begrote bedrag van de overhead gedeeld door het aantal uren dat toegerekend wordt aan de taakvelden en projecten. Dit opslagbedrag wordt ook gebruikt bij de berekening van tarieven voor de lokale heffingen.

Overige baten en lasten / onvoorzien (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Verschil begroting -/- realisatie
Overhead in €	10.591	9.700	11.068	10.401	667
Overhead als % van totale lasten	12%	12%	13%	13%	

Te betalen vennootschapsbelasting

In 2025 waren de volgende geclusterde werkvelden belast met vennootschapsbelasting:

- Het grondbedrijf (ofwel de grondexploitaties)
- Het afvalbedrijf (de reststromen conform de 1% regeling)

De grondexploitatie moet als een belaste activiteit voor de vennootschapsbelasting worden gezien.

In 2024 en 2025 is geen belastbare winst gemaakt op de grondexploitatie.

Bij het ophalen en verwerken van afval is sprake van het ophalen en verwerken van een beperkte hoeveelheid bedrijfsafval. Die laatste activiteit is in principe aan vennootschapsbelasting onderhevig. Aangezien hierop geen winst wordt behaald, valt deze activiteit echter buiten de heffing van de Vpb.

Te betalen vennootschapsbelasting (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Verschil begroting -/- realisatie
Heffing vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0

Overige baten en lasten

In de primaire begroting is een post voor onvoorziene lasten opgenomen van € 65.000 en daarnaast € 75.000 voor opvang van asielzoekers. Dit laatste bedrag is bij de najaarsnota vervallen. Daarnaast zijn voor in totaal € 28.000 enkele onvoorziene posten opgenomen in grondexploitaties. Deze budgetten voor onvoorziene uitgaven zijn in 2025 niet benut.

Overige baten en lasten / onvoorzien (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Verschil begroting -/- realisatie
Onvoorzien	25	65	65	0	65
Overige baten en lasten / onvoorzien	0	75	28	0	28
Verwachte resultaat lasten	25	140	93	0	93

Paragrafen

Paragraaf A - Lokale heffingen

In deze paragraaf geven we een specificatie van de lokale heffingen en belastingen. We splitsen deze uit naar beleid en hoofdlijnen met daarin de onderstaande onderdelen:

- a. de geraamde inkomsten;
- b. het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- c. een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen. Hierin wordt inzichtelijk gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd.
- d. een aanduiding van de lokale lastendruk;
- e. een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Beleid en hoofdlijnen

De heffingen die tot (woon)lasten leiden zijn:
onroerende zaakbelastingen:

- voor eigenaren van woningen;
- voor gebruikers en eigenaren van niet-woningen;
- afvalstoffenheffing;
- rioolheffing.

De overige heffingen betreffen:

- lijkbezorgingsrechten
- leges
- precariobelasting
- havengelden
- marktgelden
- (woon)scheperrechten
- toeristen- en watertoeristenbelasting.

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

De gemeenten zijn op basis van de voorschriften in het BBV verplicht om in de paragraaf lokale heffingen een overzicht van baten en lasten op te nemen voor de heffingen waarbij sprake is van het verhalen van kosten. Concreet is dit het geval bij de afvalstoffenheffing, de rioolheffing, de lijkbezorgingsrechten, de leges, de havengelden, de marktgelden en de woonscheperrechten.

Als gevolg van de wijzigingen in het BBV mag de overhead voortaan niet meer worden verantwoord op de taakvelden. Deze mogen echter wel (extracomptabel) worden meegenomen in de tarieven en de onderbouwing daarvan. De totale overhead is opgenomen in het nieuwe "Overzicht overhead" in de begroting. De berekening van de overhead gebeurt extracomptabel op basis van een procentuele toerekening van de tijd en salariskosten die door de diverse medewerkers aan de taakvelden wordt besteed. Voor medewerkers binnendienst is het overheadpercentage 65% en voor de buitendienst 35%.

De verschillende belastingen en heffingen zijn niet altijd met elkaar vergelijkbaar. Het verschil tussen bijvoorbeeld de onroerende zaakbelastingen (OZB) en de reinigingsheffing en de rioolheffing is dat de onroerendezaakbelastingen algemene dekkingsmiddelen zijn en de reinigingsheffing en de rioolheffing retributies.

Het verschil tussen een algemeen dekkingsmiddel en een retributie is dat bij retributies er een rechtstreeks verband bestaat tussen de hoogte van de heffing en de uitgaven in het kader van een betreffende activiteit. Bij algemene dekkingsmiddelen ontbreekt deze relatie.

Ontwikkelingen

Naar aanleiding van het eerder genomen Raadsbesluit in 2024 wordt de heffing en invordering van de meeste gemeentebelastingen (afvalstoffenheffing, rioolrecht, OZB, toeristenbelasting, watertoeristenbelasting, precariobelasting en woonschepen), evenals de uitvoering van de Wet WOZ en de Wet BAG per 1-1-2025 uitgevoerd door SVHW uit Klaaswaal (belastingssamenwerkingsverband). De kosten hiervan zijn opgenomen in de begroting. Dit gold ook voor de zogenaamde regiefunctionaris vanuit Geertruidenberg voor 12 uur per week als onder meer verbindingsschakel tussen de gemeente en SVHW. Hiermee is een goede uitvoering van de belastingtaken c.a. voor de toekomst geborgd. Inmiddels is een regiefunctionaris aangesteld voor 24 uur per week, die naast de taken als verbindingsschakel tussen de gemeente en SVHW tevens de verantwoordelijkheden van de heffingsambtenaar en invorderingsambtenaar vervult.

Onroerende zaakbelastingen

Voor 2025 wordt er gewaardeerd naar de peildatum 1 januari 2024. Voor het belastingjaar 2025 vond er een hertaxatie plaats om te komen tot nieuwe WOZ-waarden per 1 januari 2024 (waardepeildatum). Bij de begroting bevonden de hertaxaties zich in een afrondende fase. Omdat de definitieve omvang van de WOZ waardes gemeentebreed nog niet definitief was, werden voor de inschatting van de waarde-ontwikkeling voor woningen en niet woningen aangesloten bij de cijfers uit de circulaire van het gemeentefonds. Uit de uiteindelijke **realisatie** blijkt echter dat de totale WOZ-waarden voor zowel woningen als niet-woningen hoger zijn uitgevallen dan destijds was geraamd.

Bij de WOZ waardes voor de OZB voor gebruikers van niet- woningen wordt rekening gehouden met een lagere waarde vanwege het amendement De Pater en een lagere opbrengst vanwege leegstand. Het gaat hierbij om een waarde van € 53 miljoen, waar geen onroerende zaakbelasting voor in rekening kan worden gebracht.

Voor de waarde ontwikkeling van de woningen werd bij de begroting aangesloten bij het percentage zoals door het ministerie berekend bij de opstelling van de meicirculaire van het gemeentefonds. Dat is 3,5% voor woningen en voor niet-woningen stijgt de waarde ten opzichte van 2024 met 1,25%.

De begrote opbrengst van 2025 werd, naast de trendmatige verhoging van 3,5% + 1% verhoging i.v.m. het IHP (Integraal Huisvestingsplan Onderwijs) waartoe in 2020 is besloten, met 2% extra verhoogd. Deze verhoging is doorgevoerd omdat het tarief, en daarmee de opbrengst, in belastingjaar 2024 circa 2% te laag was (inflatiecorrectie/prijsindex).

Onroerende zaakbelasting - Tarieven per jaar	2023	2024	2025
Woningen			
- eigenarendeel	0.1008%	0.1031%	0,1023%
Niet-woningen			
- eigenarendeel	0.3280%	0.3381%	0,3381%
- gebruikersdeel	0.2594%	0.2674%	0,2665%

De financiële consequenties van bovenstaande zijn in de onderstaande tabellen verwerkt.

Opbrengst ozb	Begroting na wijziging	Werkelijk	Saldo
Onroerende zaak Woning eigendom	3.668.000	3.722.000	54.000
Onroerende zaak Niet-woning eigendom	2.574.000	2.588.000	14.000
Onroerende zaak Niet-woning gebruik	1.879.000	1.969.000	90.000
Totaal netto	8.121.000	8.279.000	158.000

Woz-waarden 2025	Begroting	Jaarrekening
Woning eigendom	3.547.000.000	3.638.319.000
Niet-woning eigendom	761.000.000	765.000.000
Niet-woning gebruik	705.000.000	712.000.000

Woning

In de begroting 2025 is bij het vaststellen van de tarieven uitgegaan van de op dat moment bekende WOZ-waarden van € 3.547.000.000. De ingeschatte waardeontwikkeling van de woningen bedroeg 3,5%. In de begroting was een opbrengst opgenomen van € 3.628.000 met een tarief van 0,1023%. Tussentijds is dit verhoogd naar € 3.668.000. Bij de jaarrekening 2025 wordt als totale WOZ-waarde de waarde aangehouden zoals deze door SVHW is vastgesteld. Deze WOZ-waarde viel € 91.319.000 hoger uit. De waarde-ontwikkeling is daarmee ruim 2,6% hoger uitgekomen dan ingeschat, met als gevolg dat de opbrengst OZB circa € 54.000 hoger is uitgekomen. Hiervan is in de tussenrapportages reeds € 40.000 opgenomen. De hogere opbrengst van de onroerendezaakbelasting woningen is in principe van incidentele aard, omdat bij de berekening van de opbrengst over 2025 rekening is gehouden met de WOZ-waarde ontwikkeling van 2024, op basis waarvan de tarieven zijn aangepast.

Niet-woningen

In de begroting 2025 is bij het vaststellen van de tarieven uitgegaan van de op dat moment bekende WOZ-waarden van € 761.000.000 met een waardeontwikkeling van 1,25%. In de begroting was een opbrengst opgenomen van € 2.574.000 met een tarief van 0,3381% voor eigenaren van niet-woningen. Bij de jaarrekening 2025 wordt als totale WOZ-waarde de waarde aangehouden zoals deze door SVHW is vastgesteld. Deze WOZ-waarde viel € 4.000.000 hoger uit. De waardeontwikkeling is daarmee iets meer dan 0,5% hoger uitgekomen dan ingeschat, met als gevolg dat de opbrengst OZB voor eigenaren € 14.000 hoger is uitgekomen dan begroot. De begrote OZB opbrengst van gebruikers van niet-woningen bedroeg € 1.879.000 met een tarief van 0,2665%. Bij deze gebruikers bedroeg de netto-opbrengst € 1.969.000, wat € 90.000 hoger dan begroot. Dit is zowel toe te dragen aan een hogere gemiddelde WOZ-waarde als een lagere leegstandspercentage.

Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

Het saldo van de kosten en opbrengsten van de exploitatie afval (de inzameling van huisvuil, de milieustraat en het containermanagement) brengen we in rekening bij de inwoners. Dat doen we via de afvalstoffenheffing. Het uitgangspunt is om 100% van de kosten, inclusief btw en overhead, in rekening te brengen. De heffing dient ter dekking van de kosten van afvalinzameling en afvalverwerking. Een overschot of tekort storten we in of onttrekken we aan de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing (gesloten financiering).

Het Nieuwe Inzamelen

Vanaf 2025 werken we met de financiële prikkel, een nieuwe systematiek om de hoogte van de afvalstoffenheffing te bepalen. Per belastingjaar 2025 zijn de tarieven voor de afvalstoffenheffing aangepast, waarbij naast een jaarlijks vastrecht per huishouden een variabel tarief wordt geheven per aanbidding van restafval: per 60 liter of gedeelte daarvan bij gebruik van een ondergrondse container, dan wel per aanbidding van een minicontainer voor restafval met een inhoud van 240 liter. Door deze wijziging is voorsnog niet in te schatten wat de nieuwe tarieven voor individuele huishoudens zijn. De nieuwe tarieven in 2025 zijn immers niet meer direct te vergelijken met die van 2024.

Begroting 2025 – 2028

Bij de begroting zijn we uitgegaan van jaarlijks gelijkblijvende inkomsten uit het vastrecht, maar dalende inkomsten uit het variabele deel van de heffing. Dat is immers het gewenste effect van het beleid: minder restafval en dus een teruglopend aantal aanbiedingen. Deze inkomstendaling wordt gecompenseerd door dalende kosten en hogere vergoedingen of opbrengsten voor de inzameling en verwerking van afval door een toename van de gescheiden ingezamelde stromen en afname van ongescheiden, niet herbruikbaar afval. Het meerjarig resultaat op de begroting in de periode 2025 – 2028 is slechts één jaar positief. Dit zorgde in de begroting voor een totale onttrekking van € 110.000 uit de egalisatievoorziening Afval. Deze voorziening heeft ruim voldoende saldo om dit op te vangen. Reinigingsrechten vervallen. De gemeente zamelt geen bedrijfsafval in. Daarom zijn de bepalingen en tarieven voor het heffen van reinigingsrechten komen te vervallen. In onderstaande tabel geven we een overzicht van de tarieven van de afvalstoffenheffing over de afgelopen jaren.

Tarieven afvalstoffenheffing per jaar	2023	2024
- eenpersoonshuishouden	200,90	216,00
- tweepersoonshuishouden	258,24	279,00
- driepersoonshuishouden	282,12	306,00
- meerpersoonshuishouden	364,08	393,00
- extra container	150,00	150,00

Tarieven afvalstoffenheffing per jaar	2025
vastrecht	201,00
per aanbieding 60 liter	3,50
minicontainer 240 liter	14,00
extra container GFT+e	36,00

Berekening kostendekking afvalverwijdering

Kosten	Bedrag
Directe kosten taakveld	3.392.000
Overhead	78.000
Totale kosten	3.470.000
Opbrengsten	Bedrag
Heffingen	2.433.000
Overige opbrengsten	599.000
Mutatie voorziening	438.000
Totaal opbrengsten	3.470.000
Totaaloverzicht	Bedrag
Totaal lasten	3.470.000
Totaal baten	3.470.000
Dekkingspercentage	100%

Rioolheffing

De rioolheffing is ter dekking van de kosten voor maatregelen die de gemeente noodzakelijk acht voor een doelmatig werkende riolering en overige maatregelen voor hemelwater en grondwater. De gemeente kan de kosten verhalen die worden gemaakt voor het nakomen van de zorgplichten uit de Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken. Dit betekent dat de gemeente het individuele profijt van de heffing niet hoeft aan te tonen. In onderstaande tabel geven we een overzicht van de tarieven van de rioolheffing over de afgelopen jaren.

Tarieven per jaar	2023	2024	2025
Rioolheffing gebruiker (woning)			
- eenpersoonshuishouden	39,48	40,68	43,08
- tweepersoonshuishouden	53,16	54,84	58,08
- driepersoonshuishouden	61,56	63,60	67,20
- meerpersoonshuishouden	84,48	87,12	92,16
Rioolheffing gebruiker (niet-woning)			
0 - 349 m3	84,48	87,12	87,12
350 m3 - 499 m3	216,79	223,30	223,30
500 m3 - 999 m3	383,16	394,66	394,66
1.000 m3 - 1.999 m3	657,79	677,53	677,53
2.000 m3 - 4.999 m3	1.279,28	1.317,66	1.317,66
5.000 m3 - 9.999 m3	2.192,78	2.358,57	2.358,57
10.000 m3 - 49.999 m3	6.584,79	6.782,34	6.782,34
50.000 m3 en meer	10.965,29	11.294,25	11.294,25
Rioolheffing eigenaar	166,56	171,60	181,40

Berekening kostendekking rioolheffing:

Kosten	Bedrag
Directe kosten taakveld	2.059.000
Mutatie voorziening	376.000
Overhead	314.000
Totale kosten	2.749.000
Opbrengsten	Bedrag
Heffingen	2.736.000
Overige opbrengsten	13.000
Totaal opbrengsten	2.749.000
Totaaloverzicht	Bedrag
Totaal lasten	2.749.000
Totaal baten	2.749.000
Dekkingspercentage	100%

Lijkbezorgingsrechten

Lijkbezorgingsrechten zijn rechten die in rekening worden gebracht voor het begraven van stoffelijke overschotten, het bijzetten van urnen en het onderhoud van graven op de gemeentelijke begraafplaatsen. Dit gebeurt volgens de Verordening lijkbezorgingsrechten Geertruidenberg. Voor 2025 zijn de tarieven met 3,5% verhoogd.

Kosten	Bedrag
Directe kosten taakveld	85.000
Mutatie voorziening	0
Overhead	35.000
Totale kosten	120.000

Kosten	Bedrag
Opbrengsten	Bedrag
Heffingen	66.000
Overige opbrengsten	0
Totaal opbrengsten	66.000
Totaaloverzicht	
Totaal lasten	120.000
Totaal baten	66.000
Dekkingspercentage	55%

Leges

Voor 2025 zijn de tarieven van de leges waar mogelijk trendmatig gestegen. Er is een afwijkend percentage gehanteerd als dat niet mogelijk was (uit het oogpunt van kostendekkendheid of op grond van wettelijke voorschriften). De tarieven voor de leges hebben we vastgesteld in de Legesverordening en Tarieventabel in Hoofdstuk 1, Hoofdstuk 2 en Hoofdstuk 3.

Kostendekkendheid

Het werkelijke saldo van de totale lasten minus baten voor 2025 geven wij in de volgende tabellen weer, eerst per Titel, daarna als recapitulatie.

Samenvatting hoofdstuk 1,2 en 3

Recapitulatie Hoofdstuk 1, 2 en 3	Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
Kostendekking Hoofdstuk 1	388.357	126.763	515.120	496.584	96,40%
Kostendekking Hoofdstuk 2	810.607	482.625	1.293.232	1.291.499	99,87%
Kostendekking Hoofdstuk 3	10.677	9.331	20.008	8.969	44,83%
Kostendekking totale tarieventabel	1.209.641	618.719	1.828.360	1.797.052	98,29%

De kostendekkendheid van de gemeente Geertruidenberg voldoet aan de wettelijk gestelde eisen.

Hoofdstuk 1 algemene dienstverlening

Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
paragraaf	1.1	Burgerlijke Stand	16.768	12.754	29.522	39.774	134,72%
paragraaf	1.2	Reisdocumenten	278.959	70.109	349.068	336.096	96,26%
paragraaf	1.3	Rijbewijzen	54.373	22.796	77.169	77.478	100,40%
paragraaf	1.4	Verstrekingen uit de basisregistratie personen	12.801	9.093	21.894	15.333	70,03%
paragraaf	1.5	Bestuursstukken	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	1.6	Vastgoedinformatie	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	1.7	Overige publiekszaken	3.025	718	3.743	2.903	77,58%
paragraaf	1.8	Gemeentearchief	-	-	-	-	-
paragraaf	1.9	Bijzondere wetten	22.431	11.293	33.724	25.000	74,13%
paragraaf	1.10	Diversen	-	-	-	-	-
Kostendekking Hoofdstuk 1			388.357	126.763	515.120	496.584	96,40%

Hoofdstuk 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Hoofdstuk 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
paragraaf	2.2	Algemene bepalingen	-	-	-	-	-
paragraaf	2.2	Voorfase	-	-	-	-	-
paragraaf	2.3	Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	810.607	482.625	1.293.232	1.291.499	99,87%

paragraaf	2.4	Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	2.5	Milieubelastende activiteiten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	2.6	Lozingsactiviteiten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	2.7	Aanlegactiviteiten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	2.8	Overige activiteiten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	2.9	Maatwerkvoorschriften	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	2.10	Gelijkwaardigheid	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	2.11	Overige tarieven	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	2.12	Modaliteiten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	2.13	Vermindering	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	2.14	Teruggaaf	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Hoofdstuk 2			810.607	482.625	1.293.232	1.291.499	99,87%

Hoofdstuk 3 Dienstverlening vallend onder Europese Dienstenrichtlijn

Hoofdstuk 3 Europese dienstenrichtlijn			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
paragraaf	3.1	Horeca	6.715	5.869	12.584	7.853	62,40%
paragraaf	3.2	Seksbedrijven	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	3.3	Winkeltijdenwet	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	3.4	Organiseren evenement of markt	3.829	3.346	7.175	1.076	15,00%
paragraaf	3.5	Standplaatsen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	3.6	Huisvestingswet 2014 (en Wet goed verhuurderschap).	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	3.7	In dit hoofdstuk niet benoemd besluit: Het tarief bedraagt voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een andere, in dit hoofdstuk niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking.	133	116	249	40	16,13%
Kostendekking Hoofdstuk 3			10.677	9.331	20.008	8.969	44,83%

Precariobelasting

Voor de precariobelasting is in de begroting 2025 een bedrag van € 13.000 geraamd en na een tussentijdse begrotingswijziging van € 500 bedroeg de raming (afgerond naar boven) € 14.000. De werkelijke baten over 2025 bedroegen € 14.845.

Havengelden en woonschepenrechten

Voor het (tijdelijk) mogen gebruiken van de gemeentelijke (passanten)havens hebben we vergoedingen gevraagd/geïnd. Momenteel kan de beroepsbinnenvaart gebruikmaken van twee ligplaatsvoorzieningen; te weten in de kern Geertruidenberg (Timmersteekade) en in de kern Raamsdonksveer (Reenweg). Ook kan men op een aantal andere plekken in de Donge aanleggen. De tarieven voor de havengelden zijn opgenomen in de Verordening binnenvangeld. Het havengeld berekenen we op basis van de grootte van het schip en de duur van het gebruik. Ook hier is een trendmatige verhoging van de tarieven van 3,5% toegepast.

Kosten	Bedrag
Directe kosten taakveld	73.000
Mutatie voorziening	0
Overhead	0
Totale kosten	73.000

Kosten	Bedrag
Opbrengsten	Bedrag
Heffingen	55.000
Overige opbrengsten	0
Totaal opbrengsten	55.000
Totaaloverzicht	Bedrag
Totaal lasten	73.000
Totaal baten	55.000
Dekkingspercentage	75%

Marktgeden

De gemeente heeft drie weekmarkten op drie verschillende locaties: het Heereplein in Raamsdonksveer, de Markt in Geertruidenberg en de Oude Melkhaven in Raamsdonk. Voor het innemen van een standplaats op de aangewezen plaatsen heffen we marktgeld volgens de Verordening Marktgeden. De hoogte van de marktgeden is afhankelijk van de oppervlakte van een standplaats. Deze marktgeden gebruiken we voor het huren van marktkramen en voor het onderhoud/schoonmaken van de locaties. De tarieven voor 2025 zijn trendmatig verhoogd met 3,5%. Het saldo van de totale lasten minus baten - zoals gebruikt voor de tariefberekening - worden in onderstaande tabel weergegeven:

Kosten	Bedrag
Directe kosten taakveld	1.000
Mutatie voorziening	0
Overhead	47.000
Totale kosten	48.000
Opbrengsten	Bedrag
Heffingen	
Overige opbrengsten	7.000
Totaal opbrengsten	7.000
Totaaloverzicht	Bedrag
Totaal lasten	48.000
Totaal baten	7.000
Dekkingspercentage	15%

Toeristen- en watertoeristenbelasting

Vanaf 2020 wordt een toeristen- en watertoeristenbelasting geheven. Hierin wordt een belasting geheven voor het houden van verblijf met overnachting of per etmaal binnen de gemeente. De realisatie van de toeristen- en watertoeristenbelasting over 2024 in 2025 bedroeg € 61.000, wat in lijn ligt met de afgelopen jaren.

In de begroting 2026 is een geprognosticeerde opbrengst opgenomen van € 71.000 over het jaar 2025. De daadwerkelijke opbrengst uit deze belasting zal medio 2026 bekend worden nadat de aangiftes zijn ontvangen en de aanslagen kunnen worden opgelegd.

Lokale lastendruk

Voor zowel de afvalstoffenheffing als de rioolheffing worden gedeeltelijk gedifferentieerde tarieven gehanteerd. Door de gedifferentieerde tarieven zijn er meerdere varianten mogelijk om de lokale lastendruk te schetsen. Bij de indicatie hieronder wordt als voorbeeld een gezin van drie personen met een eigen woning (WOZ-waarde zie hieronder) genomen. Voor de afvalstoffenheffing wordt hierbij uitgegaan van een gemiddeld gewicht van 120 kg restafval per jaar per persoon. Een zak van 60 liter kan ongeveer 13,5 kg restafval bevatten. Daarmee komt het aantal aanbiedingen bij een 3-persoonshuishouden op ongeveer 27 zakken per jaar.

3-persoonshuishouden (eigenaar)	2023	2024	2025
Waarde woning	316.000	326.000	345.000
OZB eigendom	318,53	336,11	352,94
Rioolheffing gebruik	61,56	63,60	67,20
Rioolheffing eigendom	166,56	171,60	181,40
Afvalstoffenheffing	282,12	306,00	295,50
Totaal woonlasten	828,77	877,31	897,04

De geraamde inkomsten versus de werkelijke inkomsten

Soort belasting of heffing	Begroting na wijziging 2025	% van totaal	Werkelijk 2025	% van totaal
Onroerende zaakbelasting gebruiker niet woning	1.879.000	12,56%	1.969.000	12,75%
Onroerende zaakbelasting eigenaar niet - woning	2.574.000	17,20%	2.588.000	16,76%
Onroerende zaakbelasting eigenaar woning	3.668.000	24,51%	3.722.000	24,11%
Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten	2.415.000	16,14%	2.433.000	15,76%
Rioolheffing	2.746.000	18,35%	2.736.000	17,72%
Lijkbezorgingsrechten	50.000	0,33%	66.000	0,43%
Leges omgevingsvergunning (inclusief bouwleges)	1.000.000	6,68%	1.278.000	8,28%
Leges burgerlijke stand	58.000	0,39%	68.000	15,85%
Leges bevolkingsregister	401.000	2,68%	429.000	2,78%
Leges naturalisatie	15.000	0,10%	19.000	0,12%
(Water)toeristenbelasting	61.000	0,41%	61.000	0,40%
Precariobelasting	14.000	0,09%	15.000	0,10%
Subtotaal	14.881.000	99,43%	15.384.000	99,54%
Overige: o.a. havengelden, marktgelden, APV vergunningen	85.000	0,57%	71.000	0,46%
Totaal inkomsten uit belastingen, heffingen en rechten	14.966.000	100%	15.440.000	100%

Kwijtschelding

Indien een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen, kunnen we onder bepaalde voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijtschelding verlenen. Het kwijtscheldingspercentage dat we hanteren bedraagt 100%. Dit betekent dat alle belastingplichtigen die een inkomen hebben dat 100% van het minimuminkomen (volgens bijstandsnorm) of lager bedraagt in aanmerking komen voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding.

Kwijtschelding kan alleen worden verleend indien het een aanslag betreft voor afvalstoffenheffing en rioolheffing gebruiker. De overige heffingen zijn in de betreffende belastingverordeningen uitgesloten voor kwijtschelding.

De kwijtgescholden opbrengsten voor afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn als kostencomponent opgenomen in de tarieven voor afvalstoffenheffing en rioolheffing. Voor 2025 worden de begrote bedragen niet aangepast. Het gaat om € 75.000 voor afvalstoffenheffing en € 15.000 voor rioolheffing. De realisatie van de kosten voor kwijtgescholden afvalstoffenheffing bedraagt echter € 73.000.

Paragraaf B - Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf over weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de begroting van de gemeente Geertruidenberg is. Dit is van belang wanneer een financiële tegenvaller zich voordoet. Aandacht voor risicomanagement en daarmee het weerstandsvermogen zorgt ervoor dat we op een verantwoorde en bewuste manier keuzes maken. Het weerstandsvermogen is een buffer voor financiële tegenvallers. Het geeft ons de tijd om tot structurele oplossingen te komen wanneer deze risico's zich uiten.

Deze paragraaf heeft zijn basis in artikel 11 van het BBV (Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten) en de daarop van toepassing zijnde toelichting. Conform dit artikel moet deze paragraaf ten minste bevatten:

1. Het beleid betreffende weerstandscapaciteit en risico's;
2. Een inventarisatie van de risico's;
3. Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
4. Een berekening van het weerstandsvermogen en een oordeel hierover;
5. Kengetallen.

De gemeente Geertruidenberg vindt een goed risicomanagement belangrijk en acht het wenselijk risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering en ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen beheersbaar te maken. Alleen wanneer we een zo volledig mogelijk inzicht in de potentiële risico's en hun gevolgen hebben, kunnen we een uitspraak doen over het wel of niet aanvaarden van het risico en over voor het wel of niet nemen van eventuele aanvullende maatregelen. Hierdoor kunnen we op verantwoorde wijze besluiten worden genomen en worden risico's tot een geaccepteerd niveau beperkt.

1. Risicomanagementbeleid

In het vastgestelde risicomanagementbeleid worden de kaders gesteld ten aanzien van de reikwijdte en toepassing van risicomanagement. Risicomanagement is gemeente-breed doorgevoerd. Het risicoprofiel is uitgewerkt voor de reguliere bedrijfsprocessen én de projecten, zodat de hierbij behorende weerstandscapaciteit van gemeente Geertruidenberg kan worden berekend. Verdere verfijning en doorontwikkeling van risicomanagement vindt doorlopend plaats.

2. Risico's

Definitie: Een risico is de kans op een gebeurtenis met effect op het behalen van de door de organisatie gestelde doelstellingen.

Om de risico's van onze gemeente systematisch in kaart te brengen en te beoordelen is een risicoprofiel opgesteld. Dit risicoprofiel is een dynamisch geheel: als er aanleiding toe is, worden risico's toegevoegd, gewijzigd en/of verwijderd. Hierbij is gebruik gemaakt van NARIS® (NAR Risicomanagement Informatie Systeem).

Ten behoeve van de jaarrekening 2025 zijn de risico's in relatie met de opgaven, doelstellingen en de te bereiken effecten kritisch doorgenomen. In totaal zijn 53 risico's in beeld gebracht. Bij de vorige inventarisaties waren dit er: jaarrekening 2024 (57), begroting 2025 (58) en begroting 2026 (56). De 53 in kaart gebrachte risico's zijn verdeeld over 78 beoordelingen op kans en impact. Een risico kan namelijk in verschillende organisatiedelen (domeinen) een andere impact en kans hebben.

Risico's waarvan de oorzaken en gevolgen in klassen ingedeeld zijn, kunnen geplaatst worden in een risicokaart. De risicokaart geeft inzicht in de spreiding van de risico's naar kans en gevolg. De nummers in de risicokaart corresponderen met de aantallen risico's die zich in het desbetreffende vak van de risicokaart bevinden. Een risico dat in het groene gebied zit, vormt geen direct gevaar voor de continuïteit van de organisatie. Een risico dat een score heeft die in het oranje gebied zit, vraagt om aandacht. Een risico dat een risicoscore heeft die in het rode gebied zit, vereist directe aandacht om te voorkomen dat de continuïteit van de organisatie wordt bedreigd.

Onderstaande tabel betreft de netto risicokaart van de 78 beoordelingen op kans en impact van de 53 risico's. Het netto risico geeft het resultaat na het nemen van (beheers)maatregelen.

Geld	Netto				
x > €200.000	0	0	4	6	1
€100.000 < x < €200.000	0	1	2	1	1
€40.000 < x < €100.000	1	0	8	5	1
€10.000 < x < €40.000	8	2	25	1	1
x < €10.000	2	2	3	3	0
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

In het volgende overzicht worden de tien risico's gepresenteerd die de hoogste bijdrage hebben geleverd aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Hierbij geeft het invloed percentage de invloed van een risico op het totale risicoprofiel weer.

Risico's				Variabelen jaarrekening 2025		
Jrk 2025	Begr 2026	Jrk 2024	Risico	Kans	Involed	Programma
1	1	1	Voorgestelde bezuinigingen worden niet gerealiseerd	70%	23.82	alle
2	4	3	Toename kosten Jeugdwet	90%	9.19	P3
3	5	4	Algemene Uitkering gemeentefonds fluctueert met grote bedragen	70%	7.94	alle
4	3	2	Tekort aan ambtelijke capaciteit en ervaring	70%	7.94	alle
5	-	-	Juridische conflicten en geschillen	50%	5.11	7
6	9	8	Toename aanvragen Wmo of aantal voorzieningen per inwoner	90%	4.08	P3
7	-	-	Documenten met vertrouwelijke informatie komen in handen van onbevoegden	50%	2.84	alle
8	6	5	Een stijging van het aantal bijstandsgerechtigden of een toename van aanvragen voor bijzondere bijstand	50%	2.55	P3
9	10	9	Budgetoverschrijdingen of -onderschrijdingen	50%	2.55	alle
10	7	7	Verslechtering van kostendekkendheid van leges	70%	2.38	alle
-	2	10	Nazorg gesloten stortplaatsen - storting doelvermogen	40%	2.27	P2
-	8	6	Uitval van computersysteem/stroom of vertraagde werking van computersysteem. Data raakt verloren of inconsistent	30%	1.36	alle

Totaaloverzicht	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Begroting 2026
Totaal van alle risico's	€ 6.825.002	€ 6.917.002	€ 7.290.002	€ 6.365.002

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de omvang van het totale maximale risico is toegenomen ten opzichte van de jaarrekening 2024. Een van de oorzaken is het ontstaan van een juridisch geschil op het fysieke domein waar mogelijke kosten voor de gemeente uit voortkomen. Daarnaast achten wij de impact van bijvoorbeeld een datalek waarbij documenten in handen komen van onbevoegden groot. Dit is een risico waar gemeenten en andere organisaties zich moeilijk tegen kunnen wapenen.

3. Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente Geertruidenberg beschikt om niet-begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken.

Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages	
Percentage	Bedrag
10%	€ 1.630.108
20%	€ 1.815.931
50%	€ 2.192.512
75%	€ 2.506.836
90%	€ 2.794.024
95%	€ 2.961.603

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit bij een zekerheidspercentage van 90 is € 2,79 miljoen. Dit was in de begroting 2025: € 2,89 miljoen en in het jaarverslag 2024 € 3,04 miljoen. Met 90% zekerheid kunnen met dit bedrag alle tot uiting komende risico's in de simulaties worden afgedekt.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

Beschikbare weerstandscapaciteit	Jaarrekening 31-12-2024	Begroting 01-01-2025	Jaarrekening 31-12-2025	Begroting 01-01-2026
<i>Weerstand (in €)</i>				
Incidentele weerstandscapaciteit (in vermogen)	17.649.089	15.972.309	17.772.000	18.740.000
Vrij aanwendbare algemene reserve	16.695.401	15.018.622	16.905.000	17.931.000
Vrije algemene reserve	13.802.401	12.125.622	14.111.000	15.038.000
Weerstandsreserve	2.893.000	2.893.000	2.794.000	2.893.000
Vrij aanwendbare bestemmingsreserve	953.688	953.688	867.000	800.000
Gerealiseerde resultaat (programmabegroting)	-	-	-	9.000
Structurele weerstandscapaciteit (in exploitatie)	-	65.000	-	45.000
Onvoorzien	-	65.000	-	45.000
Onbenutte belastingcapaciteit OZB	-	-	-	-
Onbenutte capaciteit afvalstoffenheffingen	-	-	-	-
Totale weerstandscapaciteit	17.649.089	16.037.309	17.772.000	18.785.000

4. Weerstandsvermogen

Op basis van de huidige gegevens in het risicomanagementsysteem berekenen we het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is te definiëren als 'het vermogen van de gemeente Geertruidenberg om financiële risico's te kunnen opvangen teneinde haar taken te kunnen voortzetten'. Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, leggen we de relatie tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de benodigde weerstandscapaciteit.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kunnen we afzetten tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen. Voor 2025 is dit:

Beschikbare weerstandscapaciteit   € 17.772.000
 Ratio weerstandsvermogen = ----- = 6,36
 Benodigde Weerstandscapaciteit   € 2.794.024

Ontwikkeling ratio weerstandsvermogen			
Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Begroting 2026

5,81	5,54	6,36	6,78
------	------	------	------

Gebaseerd op de hierna opgenomen tabel valt het weerstandsvermogen in klasse A. Dit duidt op een weerstandsvermogen uitstekend dat ruim voldoet aan de in het risicomanagementbeleid vastgestelde norm (waarderingscijfer B, ratio weerstandsvermogen tussen de 1,4 en 2,0).

Weerstand velden*		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	Uitstekend
B	1.4-2.0	Ruim voldoende
C	1.0-1.4	Voldoende
D	0.8-1.0	Matig
E	0.6-0.8	Onvoldoende
F	<0.6	Ruim onvoldoende

*De normtabel is ontwikkeld door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement in samenwerking met de Universiteit Twente. Deze tabel biedt een waardering van de berekende ratio.

5. Kengetallen

Om de inzichtelijkheid in de financiële positie van de gemeente te vergemakkelijken voegen we aan deze paragraaf in de begroting en in het jaarverslag kengetallen toe.

Kengetallen	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Jaarrekening 2025	Begroting 2026
Netto schuldquote	64,78%	68,47%	69,47%	70,01%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	59,89%	64,09%	63,83%	64,28%
Solvabiliteitsratio	29,47%	28,42%	30,39%	22,70%
Structurele exploitatieruimte	-0,38%	0,14%	2,36%	0%
Grondexploitatie	4,07%	1,13%	4,02%	2,39%
Belastingcapaciteit	96%	91%	88%	88%

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

Netto schuldquote

In de VNG-publicatie 'Houdbare gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer een schuld lager is dan het begrotingstotaal (<100%) dit als voldoende kan worden beschouwd en boven de 130% als onvoldoende. De netto schuldquote van de gemeente bevindt zich al jaren onder de norm van houdbare gemeentefinanciën van de VNG en is vrij stabiel over de afgelopen P&C-producten.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te krijgen in hoeverre sprake is van doorlenen, wordt de netto schuldquote weergegeven (de netto schuld gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier brengen we in beeld wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat uit reserves en het resultaat van baten en lasten. In de VNG-publicatie 'Houdbare gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer een solvabiliteitsratio hoger is dan 30% dit als voldoende kan worden bestempeld en lager dan 20% als onvoldoende. Net zoals bij de jaarrekening 2024 het geval was, zit de gemeente rond de norm voldoende van 30% aan. Wel signaleren we hier een risico richting de aankomende jaren.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het evenwicht van de begroting wordt er gekeken naar de structurele en incidentele lasten en baten. Voorbeeld van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Een begroting waarvan de structurele baten dan ook hoger zijn dan de structurele lasten is dan ook meer flexibel dan een begroting waarbij de structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Er is geen norm voor deze ratio.

Kengetal grondexploitatie

Grondexploitaties kunnen een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de grond is van belang, omdat deze terugverdiend moet worden bij de verkoop. Boekwaarden worden afgezet tegen de totale baten. Er is geen norm voor deze ratio.

Belastingcapaciteit

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Centrum voor Onderzoek voor de lagere overheden (Coelo) publiceert deze lasten jaarlijks. Bij de berekening van het kengetal worden de gemeentelijke woonlasten afgezet tegen het landelijk gemiddelde. Er is geen norm voor deze ratio.

Samenhang

Het samenstel van de kengetallen geeft inzicht in de financiële gezondheid van onze gemeente. Als we de tabel bekijken met de ontwikkeling van de financiële kengetallen, ontstaat er een stabiel beeld. De schuldquote is relatief laag. De solvabiliteitsratio is de afgelopen periode positief gevoed door toevoegingen aan de vrije algemene reserve. We hebben dit gedaan met het beeld van de toekomst en de mogelijkheid om bewegingsruimte te blijven creëren. Iets dat we nodig achten gezien de aankomende ontwikkelingen en investeringsagenda. De invloed van de resultaten in de grondexploitaties op onze begroting is minimaal en met de belastingcapaciteit blijven we onder het landelijk gemiddelde.

We hebben één punt van aandacht, en dat is de structurele exploitatieruimte. Een financieel gezonde gemeente laat hier een klein positief percentage zien. In de jaarrekening 2025 zien we dat dit in Geertruidenberg ook het geval is. Echter zit onze zorg in de aankomende jaren. Daar zal de uitdaging zijn om alle structurele lasten met structurele baten te kunnen financieren. Het beeld bij de begroting 2026 is nog in evenwicht. Echter, zien we vanuit het meerjarenperspectief van de begroting 2026-2030 dat het beeld in de jaren ná 2026 onder nul daalt. Er is voldoende reden om voorzichtig te zijn en er zullen keuzes moeten worden voorbereid om deze ontwikkeling te keren.

Zie ook de hierna volgende figuur. Bron: Ministerie van Binnenlandse zaken en koninkrijk relaties

Sturen met financiële kengetallen

Financiële situatie gemeente / provincie

Paragraaf C - Onderhoud kapitaalgoederen

Onderhoud kapitaalgoederen

Het BBV schrijft voor dat de paragraaf betreffende het onderhoud van kapitaalgoederen ten minste de volgende kapitaalgoederen bevat:

- a. wegen;
- b. riolering;
- c. water;
- d. groen;
- e. gebouwen.

Van de kapitaalgoederen wordt aangegeven:

- a. het beleidskader;
- b. de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
- c. de vertaling van de financiële consequenties in de begroting en jaarrekening.

In deze paragraaf lichten wij de consequenties toe van het gekozen kwaliteitsniveau voor kapitaalgoederen binnen het beleidskader.

Algemene uitgangspunten

De gemeente beheert ongeveer 310 hectare aan openbare ruimte. Onder deze openbare ruimte vallen: wegen, riolering, waterpartijen, infrastructurele kunstwerken en openbaar groen. Verder rekenen wij alle virtuele objecten (niet zichtbaar zoals kadastrale grenzen) en reële objecten (zichtbaar, zoals een bouwwerk) onder, op en boven de grond als taak toe aan de openbare ruimte. Gebouwen behoren niet tot de openbare ruimte, maar worden wel als kapitaalgoed meegenomen. Hieronder geven we voor deze kapitaalgoederen een nadere beschrijving van de wijze van beheer en onderhoud. Het beleid voor het onderhoud van de kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in het overzicht kader stellende beleidsnota's en beheerplannen.

Wettelijke bepalingen

Naast wettelijke bepalingen die betrekken hebben op het voeren van goed rentmeesterschap zijn de volgende documenten van toepassing: Nota investeringen Geertruidenberg (2025) en Handreiking onderhoud kapitaalgoederen (2020), zoals uitgebracht door de Provincie Noord-Brabant als toevoeging op deze Nota.

Deze notities behandelen de wijze van activeren, waarderen en afschrijven van activa en het onderhoud van kapitaalgoederen. Ook zijn aandachtspunten voor de financiële verordening opgenomen. Het BBV schrijft recente beheerplannen voor. Onder een recent beheerplan wordt verstaan: maximaal vijf jaar oud. Voor het verslagleggingsjaar 2025 mag het beheerplan derhalve niet ouder zijn dan 2021. Van deze vijf jaar kan door de raad alleen gemotiveerd afgeweken worden. Onderhoudskosten worden gemaakt om het object gedurende de levensduur op een bepaald kwaliteitsniveau te houden of weer te krijgen (naar behoren laten functioneren en een bepaalde representativiteit laten behouden). Onderhoud kan worden onderscheiden in klein onderhoud en groot onderhoud.

Klein onderhoud:

Bij klein onderhoud gaat het om dagelijkse reparaties (vaak meldingen via de Geertruidenberg App) die noodzakelijk zijn om het object in goed werkende en veilige staat te houden tegen een van te voren vastgesteld kwaliteitsniveau. Hierbij moet worden gedacht aan maatregelen die noodzakelijk zijn om het object blijvend naar behoren te laten functioneren of haar representativiteit te laten behouden. Klein onderhoud is het onderhoud dat vanaf het eerste of het lopende planjaar op een klein gedeelte van het object wordt uitgevoerd. Uitgaven lopen altijd via de exploitatie.

Groot onderhoud:

Lasten van groot onderhoud ontstaan na een langere periode van gebruik van een object als gevolg van slijtage. Groot onderhoud is in de regel gepland, periodiek voorkomend, onderhoud van veelal ingrijpende aard als gevolg van slijtage, dat op een substantieel deel van het object wordt uitgevoerd en na een langere periode van gebruik moet worden verricht. Groot onderhoud vloeit in de regel voort uit reguliere (twee- of vijfjaarlijkse) inspecties van het kapitaalgoed.

Indien de gemeente een voorziening voor groot onderhoud heeft gevormd, dienen alle uitgaven die daadwerkelijk zijn opgenomen in het beheersplan direct op deze voorziening geboekt te worden. Andere uitgaven voor groot onderhoud die niet zijn opgenomen in het onderhoudsplan, moeten ten laste van de exploitatie worden geboekt. Ook als er geen voorziening is, dienen de kosten ten laste van de exploitatie te worden geboekt.

Beleidskader- en beheersplannen

Wij werken zoveel mogelijk met beheersplannen. Deze plannen geven over meerdere jaren inzicht in de benodigde financiële middelen om het benodigde onderhoud van het vastgoed uit te kunnen voeren zodat we de functie van de beheerobjecten te waarborgen.

Het kader voor de beheersplannen is vastgelegd in het DIOR dat in 2025 door de raad is vastgesteld. In de kadernota voor de begroting 2026 is aan dat in 2027 gestart wordt met het implementeren van het DIOR. Na de geplande implementatieperiode van drie jaar zal het DIOR volledig operationeel zijn. De beheersplannen en onderhoudsniveaus van de beheerobjecten (kapitaalgoederen) zijn maatgevend voor de uitvoering van de werkzaamheden en voor de onderhoudslasten in het betreffende jaar. Uitsluitend de geplande onderhoudslasten (die van jaar tot jaar kunnen variëren) waarvoor gespaard wordt, mogen ten laste van de voorziening worden gebracht.

Beheer- en beleidsplannen worden in de regel voor een periode van vijf jaar opgesteld en daarna herijkt en indien noodzakelijk aangepast. De beheersplannen voor wegen en openbare verlichting worden elke twee jaar financieel herijkt. De overige beheersplannen elke vijf jaar.

Op basis van inspecties wordt bepaald hoeveel financiële middelen nodig zijn voor het onderhoud voor de komende vijf jaren en wordt een doorkijk gemaakt voor de kosten tot tien jaar vooruit. De uitkomst van de inspectie en de daaruit voortvloeiende onderhoudsmaatregel kan een aanpassing van de storting in de voorziening noodzakelijk blijken. Indien dit zich voordoet zal een nieuw beheersplan opgesteld worden en ter vaststelling aan de raad worden voorgelegd.

Voor Openbare Verlichting en Groen is gekozen om deze niet via een voorziening te beheersen, maar de kosten rechtstreeks via de exploitatie te laten lopen.

Voor de infrastructurele kunstwerken is een nieuwe beleidsbeheersplan opgesteld dat in 2025 door de raad is vastgesteld.

In 2024 is voor de gemeentelijke gebouwen een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld voor de periode 2024-2033. Voor de gemeentelijk gebouwen zal het MJOP zoveel als mogelijk gevolgd worden. Jaarlijks zal een jaarplan opgesteld worden waarin inzichtelijk is gemaakt welk onderhoud er in het betreffende dienstjaar plaatsvindt.

In de onderstaande tabellen staan de onderhouds- en beheersplannen met het jaar van ingang van het plan en het jaar waarin het plan geactualiseerd moet worden. Een nieuw plan dient uiterlijk na 5 jaar opgesteld te worden of eerder indien er significante wijzigingen zich voordoen. Tevens is opgenomen wat het door de raad vastgestelde onderhoudsniveau is en of er een voorziening is ingesteld.

Beleidsplan	1e jaar	Nieuw plan	Toelichting
Wegbeheer	2021	2025	Voorziening onderhoud wegen. Wordt Q2-2026 vervangen door het nieuwe beheerplan programma Wegen 2026-2035.
Infrastructurele (kunst)werken	2019	2024	Voorziening infrastructuur werken. december 2025 is het beheerplan vervangen door het beleidsplan Programma Infrastructuur Kunstwerken 2026-2032.
Openbare verlichting	2024	2033	Geen voorziening, alle uitgaven lopen direct via exploitatie.
Riolering	2024	2028	Voorziening riolering.
Baggeren / Binnenhavens	2019	2024	Voorziening baggeren.
Gebouwen (incl. onderwijs)	2024	2033	Voorziening gemeentelijke eigendommen.
Groen	_____	_____	Alle uitgaven lopen direct via de exploitatie. Geen sprake van een voorziening.

Beheersplan	Voorziening	Onderhoudsniveau
Wegbeheer	Ja	Kwaliteitsniveau C conform de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte van het CROW (versie 2023).
Infrastructurele kunstwerken	Ja	Geen onderhoudsniveau. Condiëtmeting op basis van de CROW-CUR-Aanbeveling 117 .
Openbare Verlichting	Nee	Geen onderhoudsniveau. Programma Openbare Verlichting 2024-2028. Alle nieuwe verlichting dient te voldoen aan Richtlijnen Openbare Verlichting 2011 (ROVL 2011) NEN3140 en NEN1010. Openbare verlichting ouder dan 2011 moet voldoen aan richtlijn OVL.
Riolering	Ja	Geen onderhoudsniveau - Programma Stedelijk Water 2024-2028, gemalen NEN3140 - BRL14020, riool inspectie NEN-EN 13580-2
Baggeren / Binnenhavens	Ja	Geen onderhoudsniveau. Volgens beleid 1. Besluit bodemkwaliteit, 2. Kaderrichtlijn water, 3. Legger en Keur WSBD categorie A, B en C, 4. Waterwet, 5. Natuurwet.
Gebouwen	Ja	Basis is kwaliteitsniveau 3 'redelijke conditie', plaatselijk zichtbare veroudering, functievervulling niet in gevaar. Voor gebouwen die gesloopt of verkocht worden kan gekozen worden voor een lager kwaliteitsniveau.
Groen	Nee	Geen onderhoudsniveau. Onkruid op verharding - Centrum gebied A - Woon- en buitengebied - B.

Algemene Beleids- en beheerkaders

Wetgeving en landelijk geformuleerde normen en richtlijnen vormen het uitgangspunt voor de beleids- en beheerkaders. Deze wijze van werken geeft richting aan kwaliteitsniveaus en beheermethodieken en dient als referentie en toetssteen voor onze gemeentelijke normen en aanpak.

De plannings zijn en worden gericht op het voorkomen van achterstallig onderhoud en schadeclaims. De door de raad vastgestelde kwaliteitsniveaus (DIOR) worden geborgd binnen de daarvoor door de raad beschikbaar gestelde budgetten, mits deze toereikend zijn.

Planningen

De plannings zoals deze voortkomen uit de beheerplannen, zijn conceptplanningen. We beoordelen vooraf aan de uitvoering of de aanpak noodzakelijk is. De plannings zijn in die zin dan ook dynamische documenten. Ook speelt de integrale aanpak, participatie en vraaggericht werken een bepalende rol voor de jaarlijkse planning. Om deze redenen kunnen we afwijken van de jaarschijfopgave uit de beheerplannen.

Integrale werkzaamheden

Voor de uitvoering van beleids- en beheertaken geldt dat deze zoveel mogelijk integraal tot stand komen. Op deze wijze nemen we bij de aanpak van een weg zo nodig ook de riolering, de openbare verlichting, het groen, klimaatadaptatie en verkeersmaatregelen mee.

In 2025 zijn navolgende integrale beheer- en additionele werken uitgevoerd:

- Namer en omgeving, is gestart. In dit plan worden de wegen, riolering en groen integraal aangepakt.
- Beethovenlaan is uitgevoerd. In dit plannen worden de wegen, riolering en groen integraal aangepakt.

- Samen met Thuisvester zijn we gestart met de inrichten van de openbare ruimte rondom de woning renovatie bij de Zoutmanstraat en omgeving. Deze werkzaamheden worden de komende jaren gefaseerd uitgevoerd.
- Wegen zijn gerehabiliteerd in het buitengebied van Raamsdonk.
- Visie Hooipolder is in 2024 voorbereid en de uitvoering start in 2025.
- De voetgangersbruggen in het Koningspark en St. Agnesstraat zijn vervangen.
- Er zijn 334 masten vervangen en 646 armaturen vervangen door led-armaturen.
- Het DIOR is door de raad vastgesteld.
- Langs het gehele Halve Zolenpad is dynamische verlichting toegepast.
- Het Programma Infrastructurele Kunstwerken 2026-2032 is vastgesteld.
- Meerdere gazons zijn omgevormd naar bloemrijk gras.
- Vanaf 2024 t/m 2027 wordt ecologisch maaibeheer uitgevoerd op de daarvoor aangewezen locaties.

Integrale planning van de werkzaamheden

Bij het rehabiliteren van wegen en/of vervangen van riolering wordt altijd integraal gekeken naar koppelkansen voor groen en klimaatadaptatie en eventuele werkzaamheden van derden.

Financieel kader

In de onderstaande tabellen treft u het verloop van de voorzieningen en de jaarlijkse exploitatie uitgaven en investeringen van de verschillende voorzieningen.

		Saldo				Saldo
Nr.	Voorziening	1-1-2025	Storting	Onttrekking	Vermindering	31-12-2025
501	Geprogrammeerd onderhoud wegen	2.009.515	890.000	0	613.988	2.285.527
508	Infrastructurele werken	524.962	100.000	0	83.661	541.301
509	Onderhoud gem. eigendommen	2.038.045	541.440	0	270.683	2.308.802
533	Baggeren	403.389	60.000	0	0	463.389
544	Riolering	5.337.752	376.379	0	0	5.714.131
545	Afvalstoffenheffing	916.037	21.859	0	460.106	477.790

		Saldo				Saldo
Nr.	Voorziening	1-1-2026	STORTING	ONTTREKKING	VERMINDERING	31-12-2026
501	Geprogrammeerd onderhoud wegen	2.285.527	295.000	0	265.163	2.318.454
508	Infrastructurele werken	541.301	80.000	0	156.000	465.301
509	Onderhoud gem. eigendommen	2.308.802	534.483	0	337.237	2.506.048
533	Baggeren	463.389	0	0	0	463.389
544	Riolering	5.714.131	130.451	0	0	5.844.582
545	Afvalstoffenheffing	477.790	0	50.392	0	427.398

		Saldo				Saldo
Nr.	Voorziening	1-1-2027	STORTING	ONTTREKKING	VERMINDERING	31-12-2027
501	Geprogrammeerd onderhoud wegen	2.318.454	295.000	0	225.900	2.387.554
508	Infrastructurele werken	465.301	80.000	0	50.916	494.385
509	Onderhoud gem. eigendommen	2.506.048	534.483	0	376.504	2.664.027
533	Baggeren	463.389	0	0	0	463.389
544	Riolering	5.844.582	0	38.808	0	5.805.774
545	Afvalstoffenheffing	427.398	40.517	0	0	467.915

		Saldo				Saldo
Nr.	Voorziening	1-1-2028	STORTING	ONTTREKKING	VERMINDERING	31-12-2028
501	Geprogrammeerd onderhoud wegen	2.387.554	295.000	0	840.460	1.842.094

508	Infrastructurele werken	494.385	80.000	0	166.257	408.128
509	Onderhoud gem. eigendommen	2.664.027	534.483	0	628.857	2.569.653
533	Baggeren	463.389	0	0	0	463.389
544	Riolering	5.805.774	0	57.979	0	5.747.795
545	Afvalstoffenheffing	467.915	36.183	0	0	504.098

Nr	Kapitaalgoederen	Gemiddelde investering 2026 - 2029	Gemiddeld Jaarbudget
-	Openbare verlichting	178.750	120.000
-	Groen		800.000

Paragraaf D - Financiering

Inleiding

In deze paragraaf maken we de financieringsfunctie transparant. We leggen de basis voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. Het treasury statuut 2025 geeft de infrastructuur voor de inrichting van de financieringsfunctie, terwijl de uitwerking zijn weerslag vindt in de paragraaf financiering in de begroting. In de paragraaf bij de jaarstukken wordt de verantwoordingsinformatie verstrekt.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het begrotingsjaar. De gemiddelde netto-vlottende schuld mag deze limiet niet overschrijden. Dit betekent dat voor dit bedrag geen langlopende geldlening hoeft te worden aangetrokken. Indien het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet wordt overschreden, wordt de toezichter op de hoogte gesteld. Gedurende 2025 heeft geen overschrijding van de kasgeldlimiet plaatsgevonden.

Toegepaste kasgeldlimiet	(Bedragen x € 1.000)
Omvang begroting per 1 januari 2025	82.153
Kasgeldlimiet in % van de grondslag	8,50%
Kasgeldlimiet in bedrag	6.983

Realisatie 2025 (Bedragen x € 1.000)	Kwartaal 1: jan- mrt	Kwartaal 2: apr- jun	Kwartaal 3: jul- sep	Kwartaal 4: okt- dec	Gem/Jaar
Gemiddelde van vlottende schulden	-	-	-	-	-
Gemiddelde van vlottende middelen	8.165	10.850	13.754	12.685	11.364
Toets kasgeldlimiet					
Gemiddeld saldo	8.165	10.850	13.754	12.685	11.364
Toegepaste kasgeldlimiet	6.983	6.983	6.983	6.983	6.983
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	15.148	17.833	20.737	19.668	18.347

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal (totale lasten van de begroting) bij aanvang van het dienstjaar. Tegen dit bedrag wordt het bedrag dat in het lopende jaar aan aflossingen moet worden betaald afgezet, vermeerderd met het bedrag van de geldleningen waarvan de rente herzien mag of kan worden. Ook deze norm mag niet worden overschreden. Gedurende 2025 heeft geen overschrijding van de renterisiconorm plaatsgevonden.

Variabele Renterisico(norm)	Begroot 2025	Realisatie 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
1 Renteherziening	-	-	-	-	-
2 Aflossing	1.927	1.927	2.002	1.875	1.705

3	Renterisico (1+2)	1.927	1.927	2.002	1.875	1.705
4	Renterisiconorm	16.431	16.431	17.042	16.972	16.478
5	Ruimte (+) / Overschrijding (-) (4-3)	14.504	14.504	15.040	15.097	14.773

Renterisiconorm		Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
4a	Percentage	20%	20%	20%	20%
4b	Begrotingstotaal	82.153	85.209	84.859	82.392
4	Renterisiconorm (4a x 4b)	16.431	17.042	16.972	16.478

Geldleningen

Het totaal van de opgenomen vaste geldleningen bedraagt per 31 december 2025 € 38.779.058. In totalen betreft het verloop van de vaste geldleningen voor het jaar 2025 als volgt:

Geldleningen	(Bedragen x € 1.000)
Saldo begin van het jaar	34.494
Opgenomen	6.212
Aflossing / overdracht	1.927
Saldo eind van het jaar	38.779

Rekenrente

De rekenrente in de begroting 2025 was ingeschat op 1,25%. Na herrekening van de rekenrente in de jaarrekening bedraagt de werkelijke rekenrente 0,74%. Dit werkelijke percentage is gebruikt om de externe rentelasten door te belasten aan de specifieke programma's. Het verschil tussen de begrote en werkelijke rekenrente is te verklaren door met name meevallende rentebaten op banksaldi.

Verstreckte leningen

In de staat van activa zijn verschillende verstreckte geldleningen geactiveerd. Het betreft geldleningen aan:

- Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (VHV)
- Deelnemingen (BNG, Rewin, Waterleidingmij)

In totalen betreft het verloop van de verstreckte leningen voor het jaar 2025 als volgt:

Verstreckte leningen	(Bedragen x € 1.000)
Saldo begin van het jaar	4.054
Vermeerderingen	1.242
Afwaarderingen	0
Aflossing / verminderen	0
Saldo eind van het jaar	5.296

In het stimuleringsfonds VHV is een investering van € 1.242.000 gedaan. Dit betreft leningen die lopen via Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVN), waaronder duurzaamheidsleningen en startersleningen.

Paragraaf E - Bedrijfsvoering

In deze paragraaf volgt een toelichting op de voortgang en de uitvoering van onze belangrijkste initiatieven.

We hebben belangrijke stappen gezet en verschillende prioriteiten aangepakt om onze bedrijfsvoering te verbeteren en effectiever te worden in het realiseren van maatschappelijke doelen. Dit doen we aan de hand van de organisatievisie en de uitvoering daarvan die zich richt op drie belangrijke thema's: Samen Werken, Samen Vernieuwen en Samen Groeien.

Samen Werken

Organisatieontwikkeling

We hebben het afgelopen jaar ingezet om de inrichting van de organisatie door te ontwikkelen naar een organisatiemodel dat past bij de maatschappelijke opgaven waar we als gemeente de komende jaren voor komen te staan. Hiervoor hebben we een organisatieplan opgeleverd waarin de visie op de organisatie, de sturing en inrichting en de werkwijzen en processen staan beschreven. Vanaf april 2025 is de organisatiestructuur aan de hand van het organisatieplan ingericht in drie domeinen: fysiek, sociaal en dienstverlening en een staf met programmamanagers en strategisch adviseurs. Er wordt gewerkt in programma's waarbij medewerkers samenwerken over hun eigen domein, discipline of vakgebied heen. Hierbij is rekening gehouden met een kleinere span of control waardoor meer ruimte voor de medewerkers ontstaat. Beleid en Uitvoering zijn in deze inrichting bij elkaar geplaatst wat de samenwerking stimuleert.

Om tot deze gewijzigde inrichting van de organisatie te komen is een zorgvuldig proces doorlopen. Voor de ontwikkeling van de organisatie was ook versterking van de formatie noodzakelijk. In 2025 zijn nieuwe functies toegevoegd, bijvoorbeeld op regionale samenwerking.

Programmatisch werken

Bovendien lag onze focus op het voortzetten van een opgavegerichte aanpak door programmatisch te werken, waarbij we nauw samenwerkten met inwoners, partners en belanghebbenden. Burgerparticipatie speelde hierbij een centrale rol, waarbij we streven naar een gemeenschappelijk gedragen aanpak voor maatschappelijke uitdagingen.

Het realiseren van onze maatschappelijke effecten vereiste niet alleen toewijzing van budget en capaciteit, maar ook een scherpe focus op prioriteiten. Als kleine gemeente was het cruciaal om realistische ambities te stellen die in lijn waren met onze beschikbare middelen en capaciteit.

Regionale samenwerking

Samenwerking met andere overheidsinstellingen en belanghebbenden was van essentieel belang om synergie te creëren en efficiëntie te bevorderen. Als kleine gemeente dienen we prioriteiten te stellen voor wat betreft onze deelname in verschillende regionale verbanden. Bestuurlijk en ook ambtelijk maken we hierbij keuzes. Per samenwerkingsverband streven we naar een coördinerend wethouder, die ondersteund wordt door een vakinhoudelijke medewerker.

We hebben de intensivering van regionale samenwerking als een strategische prioriteit beschouwd om gezamenlijke doelen te bereiken en de efficiëntie te bevorderen. Door middel van samenwerking met andere gemeenten en overheidsinstellingen konden we synergie creëren en gemeenschappelijke uitdagingen aanpakken.

We participeren in de nieuwe samenwerkingsverbanden binnen de Stedelijke regio Breda Tilburg (SRBT) en de Baronie-gemeenten. Daarbij zorgen we er zoveel mogelijk voor dat onze standpunten worden meegenomen. We participeren in de regio West Brabant (RWB), evenals in de regionale ontwikkelingen rondom Powerport Moerdijk.

Samen Vernieuwen

We zijn als organisatie continu op zoek naar kennis en ervaring die nodig is om aan de opgaven en verwachtingen vanuit de gemeenschappen te kunnen voldoen. De snelheid van (digitale) ontwikkelingen vraagt om een kennisgerichte organisatie. Functies veranderen en er wordt een beroep gedaan op nieuwe/andere competenties. Medewerkers worden hierin gefaciliteerd, bijvoorbeeld door het ontwikkelen van 21e-eeuwse vaardigheden van medewerkers.

In 2025 hebben we wederom ingezet in het ontwikkelen van die 21e-eeuwse vaardigheden door organisatie brede bijeenkomsten over o.a. AI, ChatGPT en CoPilot. Het is de bedoeling om daar de komende jaren door middel van training en opleiding meer aandacht aan te besteden.

Samen Groeien en Verduurzamen

Personeel en Organisatie

Het is en blijft een grote uitdaging om gekwalificeerd personeel te vinden dat zich voor langere tijd wil binden. Ook in 2025 was dit het geval en dat zal voorlopig niet veranderen. Bovendien zijn er het afgelopen jaar wederom vacatures ontstaan die lastig in te vullen zijn door hun specifieke karakter en de huidige krapte op de arbeidsmarkt. Extra inhuur was hierdoor noodzakelijk om de taken toch uitgevoerd te krijgen.

We moeten onszelf realiseren dat de gemeente Geertruidenberg een kleine gemeente is en dat we op sommige beleidsterreinen slagkracht missen. Reële ambities vs inzet aan capaciteit en financiële middelen zijn dus op zijn plaats. Dit vraagt ook iets van de gemeenteraad. In de komende periode zal stilgestaan moeten worden bij de vraag of het toenemende aantal taken van onze gemeente nog in verhouding staat met de beschikbare capaciteit. In 2024 is gestart met een onderzoek naar de kwantitatieve en kwalitatieve omvang van de ambtelijke organisatie. Begin 2026 verwachten we hier de resultaten van en op basis daarvan zullen keuzes moeten worden gemaakt.

Aantrekkelijk Werkgeverschap

Vanwege de toenemende krapte op de arbeidsmarkt en onze positie als kleine gemeente, hebben we aanzienlijke inspanningen geleverd om ons te profileren als aantrekkelijke werkgever. Dit omvatte o.a. de verbouwing van de ontvangsthuis en aangrenzende ruimten, het verbeteren van zowel primaire als secundaire arbeidsvoorwaarden en het ontwikkelen van innovatieve oplossingen om personeelstekorten aan te pakken.

Met de verbouwing van de ontvangsthuis is tegemoet gekomen aan de behoeften van plaats- en tijdonafhankelijk werken, met faciliteiten zoals stilte-ruimtes, vergader-ruimtes en flexibele werkplekken. Met de verbouwing van de ontvangsthuis is een eerste stap gezet.

Bezwaarschriften (Sociale kamer en Algemene kamer)

Bezwaarschriften worden voor advies voorgelegd aan de "Vaste commissie van advies voor bezwaarschriften". Uitzonderingen vormen bezwaarschriften op het gebied van belastingen en personele zaken.

Jaar	Totaal aantal bezwaarschriften	Sociale kamer: Werk, Inkomen en Zorg (WIZ)	Algemene kamer (o.a. Awb, Wabo, handhaving en APV)	Ingetrokken
2018	87	53	34	37
2019	83	41	42	24
2020	101	68	33	37
2021	57	28	29	21
2022	71	41	30	31
2023	70	27	43	16
2024	40	16	24	8
2025	58	18	40	12

Het inzetten van mediationvaardigheden na de ontvangst van een bezwaarschrift en het geven van nadere uitleg door de vakambtenaar leidde ertoe dat 12 bezwaarschriften zijn ingetrokken. Vooral op het gebied van werk, inkomen en zorg (7 intrekkingen) heeft de inzet van mediationvaardigheden effect. Bij vergunningen en zaken waar een beleidsafwijking gemaakt kan worden, wordt in veel gevallen een advies van de bezwaarschriftencommissie afgewacht.

Totaal 2025	Ontvangen	Ingetrokken	(kennelijk) niet-ontvankelijk	Gegronnd	Deels gegrond / ongegrond	Ongegrond	Niet te behandelen door commissie	In 2026 te behandelen

WIZ	18	7	1	2		5		3
AWB	40	5	2	2		14		17

Klachten

Onder klachten wordt verstaan: klachten ontvangen op grond van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). De klachten zijn gericht tegen gedragingen van (leden van) bestuursorganen en medewerkers. Over 2025 zijn 24 klachten ontvangen, welke als volgt zijn onder te verdelen:

Ontvangen	Ingetrokken	Afgehandeld, geen verder besluit nodig	Gegronnd	Ongegrond	Deels gegrond / ongegrond	Niet in behandeling genomen	Doorgestuurd naar andere organisaties	Nog af te handelen
24	0	15		1	0	1	2	5

Het aantal klachten is afgenomen van 31 in 2024 naar 24 in 2025. In 2025 is er gestart met het actualiseren van de Klachtenregeling uit 2012. Dat krijgt zijn vervolg in 2026.

Ter vergelijking wordt het verloop van het aantal klachten over de periode vanaf 2017 tot en met 2025 hieronder weergegeven:

2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
24	31	36	53	40	25	17	14	26

Planning en Control

Onze planning en control cyclus stelde ons in staat om actuele financiële informatie te verstrekken aan het gemeentebestuur en de ambtelijke organisatie, waardoor we ons beleid konden ontwikkelen en uitvoeren op een manier die onze financiële gezondheid bevordert en transparantie en verantwoording waarborgt.

Communicatie

Onze communicatievisie, Focus op Communicatie, werd verder ontwikkeld om te benadrukken dat we een open, benaderbare gemeente zijn die luistert naar haar inwoners, bedrijven en belanghebbenden. We hebben ingezet op heldere, eenvoudige en tijdige informatievoorziening, zowel intern als extern, om transparantie en betrokkenheid te bevorderen.

Rechtmatigheid

In deze paragraaf is aanvullende informatie opgenomen over de rechtmatigheidsverantwoording in deze jaarrekening. Daarmee wordt een toelichting verstrekt op de (financiële) rechtmatigheid op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2025 van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad. De rechtmatigheid is onderverdeeld in het begrotingscriterium, het voorwaardecriterium en het criterium van misbruik en oneigenlijk gebruik. Door de gemeenteraad zijn in de financiële verordening 2025 (vastgesteld december 2025) en het controleprotocol 2025 (vastgesteld februari 2026) aanvullende kaders opgenomen. Hierbinnen moet het college van burgemeester en wethouders de rechtmatigheidsverantwoording opstellen en staat aangegeven hoe zij de afwijkingen verantwoorden.

Voor de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar de opgenomen rechtmatigheidsverklaring vanaf pagina 178 van dit rapport. Daarin is ook opgenomen de tabel met het overzicht van de rechtmatigheidsverantwoording (voorheen 'monitor rechtmatigheidsverantwoording').

Begrotingscriterium

De financiële verordening schrijft voor dat overschrijdingen van lasten en investeringsbudgetten per definitie onrechtmatig zijn. De overige afwijkingen ten aanzien van de begroting zijn rechtmatig, mits tijdig gemeld aan de raad.

Bij de jaarrekening 2025 is er sprake van één lastenoverschrijding groter dan 100.000 euro, welke conform de financiële verordening in deze paragraaf wordt toegelicht. Op programma 6 is namelijk sprake van een overschrijding van 261.000 euro. Deze overschrijding heeft te maken met de stellige uitspraak van de commissie bbv over de hoogte van de voorziening wethouderpensioenen. De gemeente dient rekening te houden met een aankomende beleidswijziging waardoor een hogere storting in de voorziening noodzakelijk is ten opzichte van het bedrag dat was begroot.

Voorwaardencriterium

De geconstateerde afwijkingen betreffen een aantal dossiers waarbij de Europese aanbestedingswet- en regelgeving niet is nageleefd. Hieronder volgt een specificatie van het type kosten en het bedrag dat wij daarmee in de jaarrekening van 2025 als onrechtmatig beoordelen.

1. Inhuur van derden buiten de DAS (Dynamisch aankoopstelsel) om waarbij is gekozen voor een enkelvoudig of meervoudig onderhandse aanbestedingsprocedure: € 18.000.
2. Onderzoeks- en advieskosten binnen het fysieke domein: € 65.000.
3. Niet risico-dragende exploitatieovereenkomst/vergoeding voor de gemeentelijke zwembaden: € 637.000.
4. Gebruik en aanschaf van applicaties en software: € 475.000.

Eigen bijdrage Wmo binnen voorwaardencriterium

Een aanvrager van een voorziening, zoals hulp in de huishouding, ondersteuning of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een eigen bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en de volledigheid en rechtmatigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeente geen zekerheden omtrent omvang, hoogte en rechtmatigheid van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

M&O criterium

Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen en gemeentelijke eigendommen bij financiële beheershandelingen. Er zijn voor 2025 geen bevindingen vanuit dit criterium.

Verbeterpunten richting de toekomst

- Het inkoopbureau heeft een opdracht gekregen om contractbeheer- en management in de organisatie te structureren. Dit zou het bewust kiezen voor een (rechtmatige) inkoopprocedure moeten stimuleren.
- Vanuit de Verbijzonderde Interne Controle wordt meermaals per jaar een terugkoppeling gegeven over waar in de organisatie risico's zitten in het overschrijden van Europese aanbestedingswetgeving. Het tijdig signaleren van deze risico's zou het schenden van het voorwaardencriterium op dit onderdeel de komende jaren moeten verminderen.

Paragraaf F - Verbonden partijen

In deze paragraaf geven we de ontwikkelingen over de verbonden partijen van de gemeente Geertruidenberg weer.

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Van een bestuurlijk belang is sprake als de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij, door het hebben van vertegenwoordiging binnen het bestuur of door het hebben van stemrecht. Een financieel belang betekent dat de gemeente niet verhaalbare middelen ter beschikking heeft gesteld en dat de gemeente aansprakelijk is als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Concreet betreft het voor de gemeente Geertruidenberg Gemeenschappelijke Regelingen en deelnemingen.

De gemeente Geertruidenberg neemt deel aan de volgende gemeenschappelijke regelingen:

1. Regio West-Brabant, gevestigd te Etten-Leur (RWB)
2. Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, gevestigd te Tilburg (VRMWB)
3. Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord, gevestigd te Den Bosch (RAV)
4. Openbare Gezondheidszorg West-Brabant, gevestigd te Breda (GGD)
5. Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant, gevestigd te Tilburg (OMWB)
6. Nazorg gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen, gevestigd te Breda (NGS)
7. Sociale Werkvoorziening MidZuid WAVA/GO!, gevestigd te Oosterhout (MidZuid)
8. Regionaal Bureau Leren West-Brabant, gevestigd te Breda (RBL)
9. Centrum voor Jeugd en Gezin Drimmelen Geertruidenberg, gevestigd te Geertruidenberg (CJG)
10. Beschermd Wonen, gevestigd te Breda
11. Geweld in Afhankelijkheidsrelaties, gevestigd te Breda (GIA)
12. Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling, gevestigd te Klaaswaal (SVHW)

In deze paragraaf zijn verder de volgende deelnemingen verwerkt:

- Deelneming in Brabant Water NV, gevestigd te Den Bosch
- Deelneming kapitaal BNG Bank, gevestigd te Den Haag
- Inkoopbureau West-Brabant, gevestigd te Etten-Leur

Gemeenschappelijke regelingen

In een afzonderlijk raadsvoorstel geven wij u een overzicht van de uitgangspunten van de verbonden partijen en de door hen behaalde resultaten, inclusief een nadere onderbouwing van hun jaarrekening 2025. Tevens geven wij in dit afzonderlijke raadsvoorstel inzicht in de begroting 2027 van deze verbonden partijen. In het kader van de verantwoording van de verbonden partijen ten behoeve van onze eigen jaarrekening volstaan wij hier met het weergeven van een financieel overzicht, conform de bepalingen van het Besluit begroting en Verantwoording (BBV). Omdat de jaarstukken van de gemeente eerder opgemaakt worden dan het afzonderlijke raadsvoorstel inzake de verbonden partijen, is het niet altijd mogelijk om de definitieve cijfers van alle gemeenschappelijke regelingen over 2025 op te nemen. De actuele cijfers zullen wel in het afzonderlijke raadsvoorstel/besluit opgenomen worden.

	Regio West-Brabant	VRMWB	RAV	GGD	OMWB	NSG	RBL	MidZuid	CJG	Beschermd Wonen*	GIA	SVHW
Begroting 2025	703.369	1.437.253	n.v.t.	1.006.229	687.578	38.000	141.770	518.200	1.492.600	-681.000	20.277	348.310
Jaarrekening 2025	708.844	1.437.252	n.v.t.	1.006.229	705.940	30.965	141.770	518.220	1.492.600	-713.941	23.631	359.395
Saldo	5.475	-1	n.v.t.	0	18.362	-7.035	0	20	0	-32.941	3.354	11.085
Eigenvermogen 01-01-2025	1.782.000	6.696.000	15.980.000	7.176.000	6.086.000	1.528.509	0	852.000	0	n.v.t.	n.v.t.	3.355.000

Eigen vermogen 31-12-2025	1.643.000	6.419.000	17.073.000	8.995.000	8.652.000	1.264.046	0	1.667.000	0	n.v.t.	n.v.t.	3.290.000
Vreemd vermogen 01-01-2025	6.402.000	57.282.000	26.188.000	20.860.000	5.768.000	24.905.124	2.089.240	3.604.000	186.546	n.v.t.	n.v.t.	29.835
Vreemd vermogen 31-12-2025	9.271.000	54.659.000	20.841.000	14.561.000	6.361.000	24.839.516	1.559.689	4.527.000	604.464	n.v.t.	n.v.t.	35.670

* Beschermd Wonen, gevestigd te Breda

De GR Beschermd Wonen is geen verbonden partij in de zin van het BBV. Het gaat namelijk om een centrumregeling waarbij bijna alle bevoegdheden bij gemeente Breda liggen en gemeente Breda ook vanuit het Rijk de middelen ontvangt om de taak beschermd wonen uit te voeren. De deelnemende gemeenten stellen geen middelen ter beschikking aan de GR Beschermd Wonen.

Brabant Water N.V.

Doel

De levering van drinkwater van hoge kwaliteit, water op maat en watergerelateerde producten en diensten.

Financieel belang gemeente

Brabant Water N.V.	Begroting 2025	Werkelijk 2025	Vershil
Balanswaarde per 01-01	93.000	93.000	0
Dividendbate (exploitatie)	0	0	0

BNG Bank

Doel

De BNG Bank, onze huisbankier, is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De BNG Bank is een betrouwbare en eigentijdse bank en expert in het financieren van publieke voorzieningen. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG Bank bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank belangrijk voor de publieke taak.

Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het beperkte werkteerrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening zeer beperkt is. De bank heeft daarmee een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen. Dit leidt uiteindelijk tot lagere kosten voor de burger voor tal van voorzieningen.

Financieel belang

BNG Bank	Begroting 2025	Werkelijk 2025	Vershil
Balanswaarde per 01-01	303.000	303.000	0
Dividendbate (exploitatie)	334.000	335.000	1.000

Inkoopbureau West-Brabant (Wij Zijn Karel)

Doel

Het Inkoopbureau West-Brabant heeft als doel het bieden (tegen lage kosten) van de beste toegevoegde waarde in inkoopoplossingen voor deelnemende gemeenten, door het ontwikkelen en implementeren van 'Best in Class' inkoopbeleid, processen, methodieken, systemen en training. Het inkoopbureau draagt bij aan een continue verbetering van het inkoop- en aanbestedingsbeleid, van de implementatie van dit beleid in de praktijk binnen de aan het inkoopbureau deelnemende gemeenten en aan borging van inkoop binnen het werkproces. De dienstverlening vanuit de Inkoopbureau West-Brabant is gericht op de professionalisering van het inkoop en aanbestedingsbeleid van elke deelnemende gemeente.

De kernactiviteiten zijn:

- het begeleiden en uitvoeren van zowel individuele als gezamenlijke inkoop- en aanbestedingstrajecten;
- het opstellen van inkoopplannen;
- het uitvoeren van inkoopscans en –evaluaties;
- het mede helpen opstellen van het inkoop- en aanbestedingsbeleid;
- het fungeren als vraagbaak/helpdesk op het gebied van inkoop en aanbesteding binnen een gemeente.

Financieel belang

Evenals in voorgaande jaren koopt de gemeente, naast de reguliere inkoopondersteuning van in totaal € 67.000 (excl. BTW), aanvullende inkoopondersteuning in. Voor 2025 bedroeg de aanvullende inkoopondersteuning € 87.000 (excl. BTW).

Paragraaf G - Grondbeleid

Algemeen

Het grondbeleid dat de gemeente Geertruidenberg voert is een middel om doelstellingen van het meer omvattende ruimtelijk beleid te kunnen realiseren. Het gaat daarbij voornamelijk om doelen op het gebied van wonen, werken en verblijven. Hoe we dat grondbeleid inzetten staat omschreven in de Nota Grondbeleid 2019. Deze strategische nota vormt het algemeen kader voor het grondbeleid en de gemeentelijke grondexploitatie.

Situationeel grondbeleid

De gemeente Geertruidenberg voert een situationeel grondbeleid. Dat houdt in dat er binnen de gemeentegrenzen zowel sprake is van grondexploitaties die door en voor rekening van marktpartijen worden ontwikkeld als van grondexploitaties die door de gemeente zelf worden gevoerd.

In het geval van faciliterend grondbeleid is de gemeente voornamelijk faciliterend aan de ontwikkelende partij. In deze gevallen voert de gemeente vooral haar publiekrechtelijke taken uit, zoals het vaststellen of wijzigen van het omgevingsplan. In deze gevallen is er sprake van kostenverhaal waarbij de gemeentelijke kosten op de initiatiefnemer worden verhaald.

Bij de variant waarbij de gemeente actief grondbeleid voert en dus zelf gronden in ontwikkeling neemt is er sprake van een traject waarbij de gemeente zelf gronden verwerft, beheert, juridisch en technisch bouwrijp maakt, uitgeeft en het openbaar gebied inricht. Aan deze vorm van grondbeleid zijn risico's, maar ook kansen verbonden.

Bouwgrond in exploitatie

In 2025 had de gemeente Geertruidenberg zelf het complex Donge-oevers in exploitatie. In de Voortgangsrapportage Grondexploitatie 2025 is over deze grondexploitatie gerapporteerd en is een financieel perspectief geschetst. Deze grondexploitatie wordt in het najaar van 2026 weer geactualiseerd.

Ontwikkeling boekwaarden

In onderstaande tabel wordt per grondexploitatie het financieel verloop in 2025 weergegeven.

Grondexploitatie (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2025	Kosten 2025	Opbrengsten 2025	Winstneming 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Donge oevers	3.370	65	0	0	3.435

Winstneming

Normaliter wordt bij het afronden en afsluiten van een grondexploitatie het resultaat genomen. Op basis van het realisatiebeginsel kan bij grondexploitaties met een geprognosticeerd positief eindresultaat echter ook tussentijds winst worden genomen.

Binnen de grondexploitatie Donge-oevers is in 2025 geen tussentijdse winstneming aan de orde. Binnen deze grondexploitatie zijn tot en met 2025 vooral lasten geboekt en in beperkte mate baten gerealiseerd. Vooral binnen het deel Achter de Hoeven zullen toekomstige baten gerealiseerd worden. Ten aanzien van dit planonderdeel bestaan echter nog veel onzekerheden. Vanuit het voorzichtigheidsprincipe wordt daarom binnen deze grondexploitatie (nog) geen tussentijdse winstneming gedaan.

Reserve

Ten behoeve van het opvangen van risico's binnen de grondexploitatie wordt een Algemene Reserve Grondexploitatie aangehouden. Op 1 januari 2025 bedroeg de omvang van deze reserve € 316.000. In 2025 zijn er geen mutaties in deze reserve opgetreden, waardoor het saldo per 31-12-2025 gelijk is aan het begin van 2025.

Voorziening

Wanneer een grondexploitatie een geprognosticeerd tekort heeft, wordt daarvoor een voorziening gevormd. Aangezien er geen grondexploitaties met een voorzienbaar tekort zijn, zijn er ook geen voorzieningen gevormd.

Paragraaf H - Openbaarheid

Wet open overheid (Woo)

In de onderhavige tekst valt te lezen wat de status is van de Wet open overheid binnen de gemeente Geertruidenberg.

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden. Overheden moeten transparanter worden en moeten ervoor zorgen dat 17 soorten informatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. De gemeente Geertruidenberg werkt aan het bestendig implementeren van deze onderhavige wetgeving in haar werkprocessen. De Wet open overheid splits zich uit in twee openbaarmakingsregimes, te weten: *Passief* (op verzoek van een aanvrager) en *actief* (uit eigen beweging vanuit de overheidsinstelling zelf).

Actieve Woo:

- Binnen de Woo is tranche 1 – van de 4 - al van kracht. De gemeente Geertruidenberg voldoet aan deze gestelde verplichting. Ondertussen werken we toe naar de volgende tranche die (gefaseerd) verplicht wordt. Wanneer deze verplichting gaat gelden is nog niet bekend. Het ministerie van BZK moet hier nog nader een besluit over nemen;

- De gemeente Geertruidenberg heeft inmiddels het publicatieplatform live. Hierop is nog niets gepubliceerd, omdat er nog gewerkt wordt aan de implementatie van de informatiecategorieën behorend in tranche 2. In 2026 zullen de eerste publicaties geplaatst worden op het publicatieplatform. Tevens is het publicatieplatform gekoppeld aan het zaakstelsel, zodat zaken kunnen worden gepubliceerd ter afhechting van het proces.
- Naast het publicatieplatform, is in 2025 anonimiseringssoftware geïmplementeerd en geïntegreerd in het zaakstelsel. Dat maakt het anonimiseren en daarmee ook het publiceren van documenten efficiënter.

Passieve Woo:

De Woo-coördinator stelt - sinds de invoering van de Woo - op aanvraag een besluit op, over de openbaarmaking van de desgevraagde documenten aangaande een bestuurlijke aangelegenheid.

Algemeen:

De Raad van de gemeente Geertruidenberg heeft - op het verzoek van het college - een extra formatieplaats ingesteld, zodat een Woo-jurist/projectleider actieve Woo vast geworven kan worden. In kwartaal 1 van 2026 gaat het college de vacature openstellen.

Paragraaf I - Donge oevers

Algemeen

In deze niet verplichte extra paragraaf lichten we de stand van zaken van het programma Donge oevers toe.

Het programma Donge oevers betreft oorspronkelijk, vanuit de in 2016 vastgestelde programmastrategie, de ontwikkeling van zes locaties, te weten: Slikpolder, Timmersteekade, Fort Lunet, Oude Haven, Rivierkade en Achter de Hoeven. Inmiddels zijn de deelgebieden Slikpolder, Timmersteekade en Fort Lunet afgerond. Voor de deelgebieden, Oude Haven, Rivierkade en Achter de Hoeven zijn thans nog deelgrondexploitaties lopende. Deze vormen samen de grondexploitatie Donge oevers. In de deelgebieden Oude Haven en Achter de Hoeven wordt woningbouw gerealiseerd, terwijl in het deelgebied Rivierkade watergeboden bedrijvigheid wordt ontwikkeld.

Naast de lopende grondexploitaties bevat het programma ook nog de investering voor de realisatie van een onderkomen voor Mafeking en Bergsche Battery.

Financiële kaders

Een groot gedeelte van het programma wordt ontwikkeld op basis van grondexploitatie, waarvoor drie deelexploitaties zijn opgesteld, te weten Oude Haven, Rivierkade en Achter de Hoeven. Eén keer per jaar wordt de grondexploitatie geactualiseerd via een voortgangsrapportage aan de raad. De laatste voortgangsrapportage grondexploitatie is op 13 november 2025 door de raad vastgesteld. Op grond van deze voortgangsrapportage is er een verwacht resultaat voorzien van € 827.000. In onderstaande tabel is het verwachte resultaat per deelgebied aangegeven.

Oude haven	-578.000
Rivierkade	-1.019.000
Achter de Hoeven	2.424.000
Totaal	827.000

Naast de grondexploitatie wordt een onderkomen voor Mafeking en Bergsche Battery aan de Reenweg gerealiseerd. Hiervoor heeft de raad op 14 maart 2024 een investeringskrediet van € 1.550.000 beschikbaar gesteld. Deze investering en de jaarlijkse kapitaallasten verbonden aan deze investering vallen buiten de voornoemde grondexploitaties.

Voortgang

Oude Haven

In dit deelgebied is de openbare ruimte reeds voor een groot deel opnieuw ingericht. Vanaf de kiosk tot aan de Willem Letschertbrug heeft de openbare ruimte een nieuw uiterlijk gekregen. Naast de aanpak van de openbare ruimte gaat in dit deelgebied ook woningbouw gerealiseerd worden. Hiervoor heeft een aanbesteding plaatsgevonden die aan Dura Vermeer is gegund. Deze partij is momenteel bezig met de voorbereidingen voor de realisatie van het plan bestaande uit 43 appartementen en 9 grondgebonden woningen. Hierbij horen tevens de realisatie van parkeervoorzieningen en het waterelement op de kop van de haven. De gunning van de verkoop is in 2022 afgerond. Met de inschrijver aan wie de aanbesteding is gegund hebben periodiek gesprekken plaatsgevonden over het verder concretiseren van zijn plannen en de contractuele afspraken. Inmiddels bevinden we ons in de vergunningsfase waarin de definitieve ruimtelijke onderbouwing en de ontwerpen voor de openbare ruimte worden getoetst en afgerond zodat het plan kan worden gerealiseerd.

Rivierkade

Het deelgebied Rivierkade beslaat grofweg het gebied vanaf de brandweerkazerne aan de Rivierkade tot en met de twee watersportverenigingen aan de Statenlaan. In dit gebied moeten de doelstellingen van het programma Donge oevers, het verbeteren van de toeristisch recreatieve mogelijkheden en de beleefbaarheid van de Donge, tot volle bloei komen. Door Bunkercentrale Dongemond uitbreidingsmogelijkheden te geven, door gemeentegrond aan haar te verkopen en de planvorming gezamenlijk vorm te geven, worden deze doelstellingen behaald. De nieuwbouw van het bedrijf voorziet in een bedrijfsruimte met een hoogwaardige uitstraling en gaat in de toekomst onderdak bieden aan horeca, passend bij het maritieme karakter van het gebied. Samen met de stakeholders in het gebied (o.a. bunkercentrale Dongemond, WSV de Donge, WSV Geertruidenberg, Waterschap Brabantse Delta) gaan we aan de slag om tot een gedragen inrichtingsplan voor de openbare ruimte te komen.

Achter de Hoeven

Binnen dit deelgebied wordt woningbouw gerealiseerd. Daarbij wordt conform de opgave van de raad ook veel van de aanwezige natuur in het gebied behouden. Er is ruimte voor in totaal maximaal 180 woningen in diverse typologieën en prijsklassen. Op 19 december 2024 heeft de raad unaniem besloten om het stedenbouwkundig plan en het beeldkwaliteitsplan voor dit deelgebied vast te stellen. Op basis van deze documenten wordt het omgevingsplan verder uitgewerkt. Ecologisch onderzoek vraagt om maatwerk, maar staat de ontwikkeling niet in de weg.

Realisatie onderkomen voor Mafeking en Bergsche Battery

Het architectonisch plan voor het onderkomen is door de kleine Commissie Ruimtelijke Kwaliteit besproken, de feedback wordt verwerkt. De ontwerptekening voor de uitbreiding van de steigers voor Mafeking en de kleine binnenvaartschepen is gereed. Er is onderzoek uitgevoerd naar de verhuurbaarheid/verkoopbaarheid van de locatie Fort Lunet. Nu dit is afgerond wordt de realisatie onderkomen Mafeking en Bergsche Batterij weer opgepakt. Daarbij wordt ook onderzocht wat de mogelijkheden van deelgebruik zijn om daarmee kostendragers te zoeken ten behoeve van de betaalbaarheid van het plan. Vervolgstappen hangen af van dit onderzoek en daaruit volgende ontwikkelmogelijkheden.

Paragraaf J - De Rekenkamer

In het kader van de Wet versterking decentrale rekenkamers, ingangsdatum 1 januari 2023, presenteren wij in deze paragraaf de aanbevelingen die in het jaar 2025 zijn gedaan door de rekenkamer en op welke wijze opvolging is gegeven aan deze aanbevelingen.

De rekenkamer heeft in 2024 en 2025 twee rapporten opgesteld met aanbevelingen, namelijk:

- a) Raadsvoorstel Rekenkamerrapport – Stap uit de roes van 20 juni 2024
- b) Raadsvoorstel Rekenkamerrapport – Onder spanning van 18 september 2025

Nr.	Jaar	Rapport	Aan	Aanbeveling	Opvolging
1	2024	Stap uit de roes	College	Versterk de integraliteit binnen de gemeentelijke organisatie voor alcohol- en drugsbeleid,	Onder meer via het in 2025 vastgestelde PHP. Ook zijn er verschillende overlegstructuren rond zorg en veiligheid waar dit onderwerp wordt besproken. Ook is het onderdeel van het grotere OKO wat integraal kijkt naar het verbeteren van de leefwereld van jongeren om zo kansrijk mogelijk op te groeien
2	2024	Stap uit de roes	College	Geef in een Preventie- en handavingsplan middelengebruik periode 2024-2027 direct vorm aan deze integraliteit	Op 18 september 2025 heeft de raad het Preventie- en Handavingsplan 2025-2028 vastgesteld
3	2024	Stap uit de roes	College	Zet in op meer samenhang tussen preventie en voorlichting	Hiervoor zijn ouderavonden georganiseerd.
4	2024	Stap uit de roes	College	Onderzoek mogelijkheden aanvullende zorg voor (probleem)gebruikers	Nog geen concrete resultaten, wegens uitval van de beleidsmedewerker
5	2024	Stap uit de roes	College	Verstrek inzet en overleg voor toezicht en handhaving	Vanuit OOV wordt er een maandelijks overleg opgezet gericht op jongeren waarin alcohol en drugs ook wordt besproken.
6	2024	Stap uit de roes	College	Vergroot mogelijkheden van monitoring en evaluatie	Nog geen concrete resultaten, wegens uitval van de beleidsmedewerker
7	2024	Stap uit de roes	Raad	7. Aanbevelingen aan de raad: - expliciet oppakken van de kaderstellende rol in het alcohol- en drugsbeleid - college vragen naar een regelmatige en uitgebreide verantwoording voor beleid en uitvoering van het alcohol en drugsbeleid	Deze actie is niet specifiek opgepakt.
8	2025	Onder Spanning	Raad en College	Maak werk van een betere informatiepositie van de raad: --> Investeer in dossiervorming --> Overweeg een second opinion in specifieke gevallen --> Behoud het overleg tussen portefeuillehouder en college in de werkgroep energiek.	In IBabs is voor raadsleden een dossier powerport aangelegd. De raad heeft besloten de Werkgroep Energiek Geertruidenberg in de raadsperiode 2026-2030 te continueren
9	2025	Onder Spanning	Raad en Griffie	Maak werk van regionale positionering van de gemeenteraad	De raad sluit aan bij de regionale radenavonden die in West-Brabant worden georganiseerd.
10	2025	Onder Spanning	Raad	Overweeg binnen de kortst mogelijke termijn een uitbreiding van formatie op de griffie om uitvoering te geven aan de aanbevelingen en ook in de toekomst het politieke proces adequaat te kunnen ondersteunen	Er wordt breder gekeken wat op de griffie nodig is op basis van een griffieplan dat in 2026 wordt vastgesteld.

Jaarrekening

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording voor gemeenten (BBV) en de financiële verordening, ex artikel 212 Gemeentewet. Deze financiële verordening "Verordening beleid, beheer en organisatie Geertruidenberg 2025", is door de gemeenteraad op 18 december 2025 vastgesteld en is met terugwerkende kracht in werking getreden per 1 januari 2025.

Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het besluit tot beschikbaarstelling is genomen.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak luidt dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling en dat doorgaans deze accresmededeling opgenomen is in de septembercirculaire.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden. Uitzondering hierop zijn de pensioenverplichtingen van reeds gepensioneerde wethouders.

De verplichte balans-rubrieken uit het BBV die niet van toepassing zijn voor gemeente Geertruidenberg, zijn niet in de balans gepresenteerd.

1.1.1 Vaste activa

Algemeen

Op grond van artikel 63 van het BBV worden activa en passiva, in principe gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Op basis van de gebruiksduur wordt in beginsel jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

De verkrijgingsprijs waartegen een actief wordt gewaardeerd omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten.

De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het kapitaal dat nodig is voor de financiering gedurende het tijdvak dat met de vervaardiging van het actief is gemoeid.

1.1.1.1 Immateriële vaste activa

- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio worden niet geactiveerd. Deze kosten worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling die leiden tot een investering worden geactiveerd en in 5 jaar lineair afgeschreven als aan de eisen uit artikel 60 BBV is voldaan. Indien er geen investering wordt gedaan, worden de kosten ten laste van de exploitatie gebracht.
- Onder andere voorbereidingskosten voor mogelijke toekomstige grondexploitaties voldoen aan deze eisen, waarmee het mogelijk is deze te activeren. Bij die posten vindt echter geen afschrijving plaats. De volledige boekwaarde dient binnen 5 jaar in een feitelijke grondexploitatie te worden opgenomen. Indien dit na 5 jaar niet gebeurt, vindt afboeking ten laste van de exploitatie plaats.
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd, tenzij de raad hiertoe in een specifieke situatie besluit en indien dat volgens het BBV mogelijk is. De criteria van artikel 61 BBV zijn dan van toepassing.

1.1.1.2 Materiële vaste activa

- Investerings met een economisch nut

Onder economisch nut wordt verstaan dat het actief de mogelijkheid heeft om middelen te verwerven en/of verhandelbaar is. Investerings met een economisch nut (met uitzondering van kunstvoorwerpen van cultuurhistorische waarde anders dan voor de verkoop) worden, onder aftrek van bijdragen van derden die in een directe relatie hiertoe staan geactiveerd en afgeschreven. Zie verderop voor de waarderings- en afschrijvingsmethodiek.

- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.

In overeenstemming met het BBV is in de balans een uitsplitsing gemaakt van de investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven. Dit zijn bijvoorbeeld de investeringen voor riolering, afvalstoffenheffing en begraafplaatsen. Zie verderop voor de waarderings- en afschrijvingsmethodiek.

- Investerings met een maatschappelijk nut

Daarnaast zijn er investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk, maar geen economisch nut. Te denken valt hierbij aan wegen en pleinen. Deze zijn niet vrij verhandelbaar en kunnen niet gebruikt worden bij het verwerven van middelen. Met ingang van 2017 is de systematiek van activering en afschrijving gelijkgetrokken voor alle investeringen. Dit betekent dat investeringen met een maatschappelijk nut niet langer ten laste van de exploitatie worden gebracht, maar worden geactiveerd. Over de verwachte levensduur wordt afgeschreven. Zie verderop voor waarderings- en afschrijvingsmethodiek. De nieuwe regelgeving is alleen van toepassing op nieuwe investeringen die na 1 januari 2017 zijn gedaan. Op investeringen die vóór 1 januari 2017 reeds in uitvoering waren en rechtstreeks gedekt zouden worden uit de reserves, zal ook worden afgeschreven. De afschrijvingen hierop worden onttrokken uit de daartoe (tijdelijk) gevormde reserve "afschrijvingen investeringen maatschappelijk nut". De beschikbaar gestelde (begrote) investeringsbedragen zijn in deze reserve ondergebracht.

- In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de 1e uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij 1e uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een registratiewaarde opgenomen.

1.1.1.3 Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn, tenzij hierna anders is vermeld, opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering plaats.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

1.1.1.4 Waarderings- en afschrijvingssystematiek vaste activa

Drempelbedrag activeren investeringen

Investerings met een verkrijgingsprijs c.q. vervaardigingsprijs van minder dan € 25.000 (exclusief kostprijsverhogende btw) worden niet geactiveerd. Een uitzondering hierop zijn gronden en terreinen die altijd worden geactiveerd.

Afschrijvingssystematiek

De lineaire afschrijvingsmethodiek wordt gehanteerd. De afschrijving wordt berekend op basis van de afschrijvingstermijn zoals opgenomen in de afschrijvingstabel in de financiële verordening. De termijnen zijn afgestemd op de verwachte toekomstige levensduur. Bij bepaling van de hoogte van de afschrijving wordt geen rekening gehouden met een restwaarde. De afschrijving start in het jaar volgend op het jaar waarin de investering gereedkomt/in gebruik wordt genomen/wordt verworven/gedaan.

Bij raadsbesluit kan worden afgeweken van de afschrijvingsmethode, afschrijvingsduur en hoogte van de afschrijving indien rekening wordt gehouden met een restwaarde. Afschrijvingen worden niet resultaatafhankelijk gedaan. Slechts om gegronde redenen zullen afschrijvingen op andere grondslagen geschieden dan die welke in het voorafgaande begrotingsjaar zijn toegepast, welke in de toelichting op de jaarrekening uiteen worden gezet.

Conform het BBV vindt geen herwaardering plaats. Enkel in het geval van verwachte duurzame waardevermindering vindt herwaardering plaats. Daarnaast vindt (versnelde) afwaardering plaats indien een actief vroegtijdig buiten werking wordt gesteld en de restwaarde lager is dan de boekwaarde.

Tabel afschrijvingstermijnen activa

Activa met economisch nut	Looptijd
(Bedrijfs) gebouwen	
GEBOUWEN	

Bouwkundige aanpassingen (renovatie, restauratie)	40
Nieuwbouw	40
Overige verbouwingen (o.a. vergader/overlegruimten, terreinen inrichting consultatiebureaus, energie besparende maatregelen)	20
Permanente lokalen (onderwijs)	40
Semi-permanente lokalen (onderwijs)	20
Sporthal/gymlokalen/kleedlokalen	40
Tijdelijke huisvesting	15
Zwembad (nieuwbouw, verbouw)	30
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	
BUITENGEBIED	
Bushaltes/abri's	10
HAVENS	
Havens aanleg dammen en steigers	25
Havens vaargeul/kanaal	25
RIOOL	
Riolering Aanleg / reconstructie	60
Riolering Gemalen	15
Riolering, vervanging mechanisch en elektrische installaties	20
Riolering, vervanging van lba's (individuele behandeling afvalwater)	45
SPORT	
Sport: Aanleg kunstgras: onderlaag	25
Sport: Aanleg kunstgras: top laag	15

Sport: Aanleg overige sportvelden	15
Gronden en terreinen	
ALGEMEEN	
Gronden	0
Terreinen	0
Immateriële vaste activa	
ALGEMEEN	
Kosten voor onderzoek en ontwikkeling.	5
Machines, apparaten en installaties	
APPARATUUR	
Gereedschap / apparatuur (houtversnipperaar, frees, trilplaat, maaiers, borstelmaschine. accu aangedreven onkruidbestrijdingsmachines, sensoren voor gladheidsbestrijding)	5
Machines (hoogwerker, accu opslagkasten)	10
INSTALLATIES	
Technische installaties (in gebouwen en zwembad)	20
Overige materiele vaste activa	
AFVAL	
Afval: Ondergrondse afvalcontainers	10
ALGEMEEN	
Airco's (mobiel)	5
Meubilair, inventaris	20
BUITENGEBIED	

Speeltoestellen	10
ICT	
ICT smartphones, desktop/mini Pc's, Laptops	3
ICT bekabeling, technische installatie serverruimte	15
ICT iPad en overige apparatuur raads-, commissie- en collegeleden	4
ICT Raadzaal audio	7
ICT software / applicaties/ telefooncentrale (software) / Switches	5
ICT, actieve componenten, servers, printers, fax, copier, plotter, beeldschermen, Thin clients, presentatie- en vergaderschermen	5
KUNST	
Aankoop kunstobjecten	10
ONDERWIJS	
Eerste inrichting onderwijsleerpakket (scholen)	10
ONDERWIJS / SPORT	
Eerste inrichting meubilair en lokalen (scholen en gymzalen)	20
Vervoermiddelen	
TRACTIE	
Rollend materieel ((vracht)auto, bestelbus, aanhanger)	10
Rollend materieel overig (strooiwagen, tractor, sneeuwschuif, sneeuwplough, nastrooier, schaftkeet)	10
Woonruimten (economisch nut)	
WOONRUIMTEN	
Aankoop opstallen (woningen)	40

Activa met maatschappelijk nut	Looptijd
Grond-, weg- waterb. Werken	
BUITENGEBIED	
Aanleg groenvoorzieningen	20
Reconstructies en overige groenvoorzieningen	15
Skatebaan, pumptrack baan, glijbaan zwembad, verlichting velden en terreinen	20
Speelplaatsen/ -terreinen	10
Straatmeubilair, hekwerken, elektriciteitsvoorzieningen	10
CIVIEL	
Aanleg bruggen	60
Aanleg houten bruggen	25
VERLICHTING	
Openbare verlichting armaturen	25
Openbare verlichting masten	50
WEGEN	
Parkeerterreinen	40
Reconstructie wegen/straten/pleinen	40
Technische hulpmiddelen (o.a. sensoren voor gladheidsbestrijding)	5
Verkeersregelinstallatie	15
Voet- en rijwielpaden	40
WEGEN / CIVIEL	

Aanleg wegen/terreinverhardingen/klimaatmaatregelen (infrastructurele werkzaamheden incl. ondergronden/groenvoorziening, geluidschermen etc)	40
---	----

1.1.2 Vlottende activa

1.1.2.1 Voorraden

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Bij bouwgronden in exploitatie is sprake van een vervaardigingsproces. Dit wordt als zodanig opgenomen bij onderhanden werk, waardoor activering tegen vervaardigingsprijs in aanmerking komt. Hierdoor kan ook een redelijk deel van de indirecte kosten en rente worden geactiveerd. Overigens geldt ook dan altijd dat slechts kosten mogen worden geactiveerd tot maximaal de marktwaarde. Vervaardigingskosten die niet (meer) terugverdiend kunnen worden in reël te verwachten verkoopopbrengsten, behoren ten laste van de exploitatie te worden gebracht. Winstneming vindt plaats op het moment dat de exploitatie van een complex wordt beëindigd of wanneer tussentijds met redelijke zekerheid vast te stellen is, dat er winst gerealiseerd wordt (Percentage Of Completion-methode, POC). Daalt onverhoopt de marktwaarde, dan dient zo nodig een afwaardering van reeds eerder geactiveerde vervaardigingskosten plaats te vinden.

1.1.2.2 Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

1.1.2.3 Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

1.1.3 Vaste passiva

1.1.3.1 Reserves en voorzieningen

Reserves zijn gevormd en worden gewijzigd op basis van door de gemeenteraad genomen besluiten. Voorzieningen worden, op basis van BBV-regelgeving, gevormd voor toekomstige voorzienbare kosten. De waardering van deze verplichtingen c.q. voorzienbare verlies vindt plaats op basis van het prijspeil van huidige jaar (nominale waarde). Dit met uitzondering van de pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders. De waardering van deze voorziening is de contante waarde van de (al opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen. De berekeningen vinden plaats op actuariële basis waarbij met een 25-jaarsrekeningrente wordt gerekend.

In verband met de verwachte invoering van de wet Toekomst Pensioenen (Wtp) zal deze voorziening per 1 januari 2028 moeten worden overgedragen aan het ABP. Vanaf dat moment is de gemeente geen risicodragers meer voor deze pensioenen. Het APB heeft deze risico's afgedekt met vermogen. Voor hun huidige verplichtingen moeten zij meer vermogen 'in kas' hebben dan de hoogte van deze verplichtingen, de zogenoemde dekkingsgraad. Bij een voldoende dekkingsgraad kunnen ze de pensioenen indexeren. Per 31 december 2025 is de dekkingsgraad van het ABP 123,5%. Uitgaande dat deze dekkingsgraad tot 1 jan. 2028 ongewijzigd blijft, betekent dit dat de gemeenten ook met die extra dekking de voorziening moeten overdragen.

De egalisatievoorzieningen voor onderhoud zijn gebaseerd op de meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarbij rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die in het onderhoudsplan geformuleerd zijn. In paragraaf C Onderhoud kapitaalgoederen is het betreffende beleid nader uiteengezet, zie het jaarverslag.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend de van derden verkregen middelen die specifiek moeten worden besteed. Met ingang van de wijziging van het BBV van november 2014 (notitie riolering) vallen hieronder ook de afvalstoffenheffing en de rioolrechten.

1.1.3.2 Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

1.1.4 Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

1.1.5 Borg- en Garantstellingen

Het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar is als niet uit de balans blijken verplichting opgenomen.

Rechtmatigheid

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening, controleprotocol 2025 en op basis van de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV:

- De rechtmatigheidsverantwoording ziet toe op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties.
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik (M&O) criterium omvat het volgende:
  - Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals door de gemeenteraad is vastgesteld.
  - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de gemeenteraad zijn gemeld.
  - Ten aanzien van het M&O criterium is het M&O beleid zoals opgenomen in de diverse regelgeving van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording

Balans

De bedragen in de balans en toelichting op de balans zijn afgerond op een veelvoud van 1.000-tallen. Door de afronding kunnen in de tabellen kleine afwijkingen ontstaan.

ACTIVA	31-12-2025	31-12-2024
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa	0	0
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen	0	0
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	0	0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	0

Materiële vaste activa	71.236	60.983
Investerings met een economisch nut	43.097	40.650
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	12.517	11.438
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	15.622	8.895
Financiële vaste activa	5.296	4.054
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- Deelnemingen	401	401
Overige langlopende leningen	4.883	3.641
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar	12	12
TOTAAL VASTE ACTIVA	76.532	65.037
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden	4.165	4.236
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	3.435	3.370
Gereed product en handelsgoederen	730	866
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	13.356	13.268
Vorderingen op openbare lichamen	141	233
Uitzettingen in Rijks schatkist <1 jaar	9.990	10.254
Overige vorderingen	3.225	2.781
Liquide middelen	631	615
Kassaldi	13	7
Banksaldi	618	608
Overlopende activa	11.632	12.655
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen		
- Europese overheidslichamen	0	0
- het Rijk	0	0
- overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	11.632	12.655
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	29.784	30.774
TOTAAL ACTIVA	106.316	95.811

Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969	921	860
--	-----	-----

PASSIVA	31-12-2025	31-12-2024
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen	32.264	28.233
Reserves:		
Algemene reserves	16.905	16.695
Bestemmingsreserves	11.922	11.907
Gerealiseerd resultaat	3.437	-369
Voorzieningen	14.546	13.947
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.742	2.704
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	5.599	4.976
Door derden bekleemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	6.205	6.267

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	38.849	34.564
Onderhandse leningen		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	38.779	34.494
Waarborgsommen	70	70
TOTAAL VASTE PASSIVA	85.659	76.744
VLOTTENDE PASSIVA		
Vaste schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.046	5.309
Overige schulden	5.046	5.309
Overlopende passiva	15.610	13.757
Verplichtingen/ nog te betalen bedragen	7.654	6.415
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen		
- Europese overheidslichamen	0	0
- het Rijk	7.846	7.195
- overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
Overige vooruit ontvangen bedragen	110	147
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	20.656	19.066
TOTAAL PASSIVA	106.316	95.811
Gewaarborgde geldleningen	205.997	192.632

Toelichting op de balans

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa (bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31-12-2024	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2025
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen	0	0	0	0	0	0	0
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0	0	0

Materiële vaste activa (bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Investerings met een economisch nut	40.650	43.097
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	11.438	12.517
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	8.895	15.622
Totaal	60.983	71.236

Investerings met economisch nut en waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31-12-2024	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	3.755	0	0	0	0	0	3.755
Woonruimten	0	0	0	0	0	0	0

Bedrijfsgebouwen	27.785	3.011	0	834	0	0	29.962
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.372	780	0	246	121	0	3.785
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken met heffing	10.399	1.748	0	418	126	0	11.603
Vervoermiddelen	1.045	377	0	141	0	0	1.281
Machines, apparaten en installaties	507	141	0	88	0	0	560
Machines, apparaten en installaties, met heffing	14	0	0	1	0	0	13
Overige materiële vaste activa	4.186	-32	0	400	0	0	3.754
Overige materiële vaste activa, met heffing	1.025	0	0	125	0	0	900
Totaal	52.088	6.025	0	2.253	247	0	55.613

Toelichting op de belangrijkste mutaties (bedragen x € 1.000)

	Investerings	Afwaarderingen	Desinvesteringen
Bedrijfsgebouwen:			
Kind Centrum (school)	2.678	0	0
Kind Centrum (kinderdagverblijf)	2.212	0	0
Sporthal Parkzicht	283	0	0
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken economisch nut:			
Right-Oh Hybride veld	782	0	90
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken met heffing:			
Reconstructie Namer e.o. - Riool	724	0	126
Vervanging vergroten riolering Statenlaan	370	0	0
Beethovenlaan - Riool	240	0	0
Zoutmanstraat e.o. - Riool	163	0	0
Gemalen E/M	116	0	0
Vervoermiddelen:			
Maxus werkbus 1	97	0	0
Maxus werkbus 2	97	0	0
Shovel	68	0	0
Overige materiële vaste activa:			
Geen belangrijke mutaties			
Overige materiële vaste activa, met heffing:			
Geen belangrijke mutaties			

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut (bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31-12-2024	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2025
Bedrijfsgebouwen maatschappelijk nut	21	2.224	0	0	0	0	2.245
Gronden en terreinen	0	0	0	0	0	0	0
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	8.824	4.674	0	167	0	0	13.331
Machines, apparaten en installaties	26	0	0	3	0	0	23
Overige investeringen	24	0	0	1	0	0	23
Totaal	8.895	6.898	0	171	0	0	15.622

Toelichting op de belangrijkste mutaties (bedragen x € 1.000)

	Investerings	Afwaarderingen	Des-investeringen
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken:			
Buitengebied Raamsdonk (A27)	1.471	0	0

Reconstructie Namer e.o. - Wegen	624	0	0
Aanpassen wegvak Beethovenlaan	571	0	0
School - Thuisroutes (Project Parkzicht)	255	0	0
Inrichting openbare ruimte Parkzicht	249	0	0
Forellenweg met verduurzaming en vergroening	217	0	0
Herinrichting Mr. Simon Buijsstraat - Wegen	161	0	0
Openbare verlichting - Lichtmasten 2025	148	0	0
Openbare verlichting - Armaturen 2025	126	0	0
Vervangen putkasten Geertruidenberg en Raamsdonksveer	136	0	0
Skatebaan - Pumptrack	124	0	0

Toelichting op bijdragen van derden (bedragen x € 1.000)

In 2025 zijn er bijdragen van derden ontvangen voor investeringen die in eerdere jaren zijn afgerond. Deze bijdragen zijn in 2025 in mindering gebracht op de boekwaarde van de betreffende investeringen.

	Bijdrage van derden	Toelichting
Right-Oh Hybride veld	90	SPUK bijdrage BTW
Velden RFC	28	SPUK bijdrage BTW
Renovatie B veld VV Raamsdonk	10	SPUK bijdrage BTW
Renovatie veld DDHC	2	SPUK bijdrage BTW
Hekwerk en ballenvangers	-9	SPUK bijdrage BTW

Financiële vaste activa (bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31-12-2024	Investerings	Des- investerings	Afschrijvingen / aflossingen	Waarde verminderingen	Boekwaarde 31-12-2025
Kapitaalverstreking deelnemingen	401	0	0	0	0	401
Aandelen N.V. Waterleidingmaatschappij	93	0	0	0	0	93
Deelname RWI	5	0	0	0	0	5
Aandelen BNG	303	0	0	0	0	303
Overige langlopende leningen	3.641	1.242	0	0	0	4.883
Stimuleringsfonds VHV	3.626	1.242	0	0	0	4.868
CJG /Amerweg 15 waarborgsom	14	0	0	0	0	14
Overige uitzettingen > 1 jaar	12	0	0	0	0	0
Beleggingen: Legaat Van Cooth	12	0	0	0	0	12
Totaal financiële vaste activa	4.054	1.242	0	0	0	5.296

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden (bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Grond- en hulpstoffen	0	0
Onderhanden werk - bouwgronden in exploitatie - overige onderhanden projecten	3.370	3.435
Gereed product en handelsgoederen	866	730
Vooruitbetalingen	0	0
Totaal	4.236	4.165

Onderhanden werk, waaronder bouwgrond in exploitatie (bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31-12-2024	Kosten 2025	Opbrengsten 2025	Winstneming 2025	Naar reserve	Van voorziening	Boekwaarde 31-12-2025

Oude Haven	1.885	16	0	0	0	0	1.901
Rivierkade	16	2	0	0	0	0	18
Achter de Hoeven	1.469	47	0	0	0	0	1.516
Totaal	3.370	65	0	0	0	0	3.435

Boekwaarde per m2

	Boekwaarde 31-12-2024	Uitgeefbare m2 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2025
Oude Haven	1.901.000	5.200	366
Rivierkade	18.000	0	0
Achter de Hoeven	1.516.000	13.400	113
Totaal	3.435.000	18.600	185

Verwachtingen (bedragen x € 1.000)

	Nog te maken kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Verwacht eindresultaat
Oude Haven	540	1.893	578 N
Rivierkade	1.372	400	1.019 N
Achter de Hoeven	5.427	9.513	2.424 V
Totaal	7.339	11.806	827 V

Toelichting:

- Resultaten zijn conform de werkelijke baten en lasten in 2025.
- Verwachtingen zijn conform de Voortgangsrapportage Grondexploitatie 2025.
- Oude Haven, Rivierkade en Achter de Hoeven vormen samen de grondexploitatie Donge-oevers.
- Het totaal verwacht eindresultaat voor Donge-oevers is derhalve € 827.000 voordelig.
- Een inhoudelijke toelichting is nader te lezen in de paragrafen Grondbeleid en Donge-oevers.

Gereed product en handelsgoederen (bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31-12-2024	Investerings	Opbrengsten	Afschrijving	Voorziening verlies	Boekwaarde 31-12-2025
Aankoop diverse objecten	866	0	0	0	136	730
Totaal	866	0	0	0	136	730

Uitzettingen rentetypische looptijd < 1jr (bedragen x € 1.000)

	Balanswaarde 31-12-2024	Balanswaarde 31-12-2025	Voorziening dubieuze debiteuren	Boekwaarde 31-12-2025
Vorderingen op openbare lichamen	233	141	0	141
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	0	0	0	0
Overige verstrekte kasgeldleningen	0	0	0	0
Uitzettingen in Rijks schatkist < 1jr	10.254	9.990	0	9.990
Rekening courant met het Rijk	0	0	0	0
Rekening courant met niet financiële instellingen	0	0	0	0
Nederlands schuld papier <1jr	0	0	0	0
Overige vorderingen	2.781	3.225	-619	3.844
Overige uitzettingen	0	0	0	0
Totaal	13.268	13.356	-619	13.975

Uitzettingen in Rijks schatkist < 1jr

Op 31 december 2025 heeft de gemeente Geertruidenberg een overschot van € 9.990.000 aan liquide middelen die zijn overgeheveld naar de Schatkist conform de Wet Fido.

Voorziening dubieuze debiteuren

De openstaande vorderingen worden periodiek belicht. Zodra daartoe aanleiding is worden de dubieuze posten ten laste van de voorziening dubieuze debiteuren gebracht.

Op 31 december 2025 bedraagt de voorziening dubieuze debiteuren algemene dienst en belastingen € 236.000. In 2025 is € 236.000 in de voorziening dubieuze debiteuren gestort en € 163.000 uit deze voorziening aangewend.

Op 31 december 2025 bedraagt de voorziening dubieuze debiteuren uitkeringen sociale zaken € 384.000. In 2025 is € 32.000 in de voorziening gestort en € 55.000 uit de voorziening aangewend. De voorziening bedraagt daarmee 41% van de vorderingen.

De vorderingen als gevolg van Bijstandsbesluit Zelfstandigen (BBZ) bedragen € 13.000. Hiervoor bestaat een terugbetalingsverplichting aan het Rijk van 75% en is de overige 25% als vooruit ontvangen gepresenteerd. Deze posten zijn dus per saldo opgenomen voor nihil.

De vorderingen als gevolg van de Tozo regeling bedragen € 87.000. Hiervoor bestaat een terugbetalingsverplichting aan het Rijk van 100% en dit is vooruit ontvangen dus hierbij is het per saldo ook nihil.

Voorziening dubieuze debiteuren uitkeringen sociale zaken (bedragen x € 1.000)

	31-12-2024	31-12-2025
Debiteuren uitkeringen	829	791
Vorderingen BBZ/Tozo	160	151
Totaal vorderingen soza	989	942
Waardering vorderingen	-422	-407
Waardering vorderingen BBZ	-160	-151
Totaal	407	384

Liquide middelen (bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Kassaldi	7	13
Banksaldi	608	618
Totaal	615	631

Toelichting Schatkistbankieren

Sinds eind 2013 is schatkistbankieren verplicht voor overheden. Gemeenten mogen niet meer beleggen, maar moeten overtollige middelen bij de schatkist afstorten. Om het dagelijkse betalingsverkeer niet te verstoren is een drempelbedrag vrijgesteld. De drempelwaarde is per 1 juli 2021 gewijzigd naar 2% van het begrotingstotaal (tot € 500 miljoen).

Het begrotingstotaal van de gemeente over 2025 bedraagt € 82.153.000. Het drempelbedrag (2%) over 2025 is derhalve € 1.643.000.

Schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Drempelbedrag (2% van begrotingstotaal)	1.643	1.643	1.643	1.643
Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	731	1.081	744	815
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	912	562	899	828
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Overlopende activa (bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Van Europese en Nederlandse Overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen		
- Europese overheidslichamen	0	0
- het Rijk	0	0
- overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
Vooruitbetaalde bedragen	440	596
Nog te ontvangen bedragen	12.215	11.036
Totaal	12.655	11.632

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen (bedragen x € 1.000)

	31-12-2024	31-12-2025
Algemene reserves	16.695	16.905
Bestemmingsreserves:		
- voor egalisatie van tarieven	0	0
- overige bestemmingsreserves	11.907	11.922
Reserves	28.602	28.827
Gerealiseerd resultaat	-369	3.437
Eigen vermogen	28.233	32.264

Algemene reserves (bedragen x € 1.000)

	31-12-2024	Correctie beginbalans	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2025
Vrije algemene reserve	13.802	0	1.072	763	14.111
Weerstandsreserves	2.893	0	0	99	2.794
Totaal	1.6695	0	1.072	862	16.905

Mutaties vrije algemene reserves (bedragen x € 1.000)

	Toevoeging	Onttrekking
Resultaat 2024 naar Vrije algemene reserve		369
Mutatie weerstandsreserve 2025	99	
Tussentijdse storting vanuit begroting	900	
Overschot invoeringswet omgeving	48	
Overschot opstellen welstandsbeleid	25	
Onderzoek beschoeiing (VAR24)		5
Actualisatie beheergegevens openbare ruimte (VAR24)		97
Incidentele tekorten zwembaden		14
Dekking vanuit overhevelingen vanuit 2024		131
Dekking haalbaarheidsonderzoek scholeneiland		63
Dekking verbouwing vrouwenopvang		81
Dekking actualisatie IHP		3
Totaal	1.072	763

Overige bestemmingsreserves (bedragen x € 1.000)

	31-12-2024	Verminderen ivm afschrijving	Toevoeging / overheveling	Onttrekking	31-12-2025
Reserve sporthal Dongemond	223	0	35	0	258
Reserve afschrijving restauratie fort Lunet	165	17	0	0	149
Reserve afschrijving bouwkundige kosten Mafeking	102	5	0	0	97
Reserve monumenten	18	0	0	0	18
Reserve beeldende kunst	11	0	0	0	11
Reserve bouw gemeentehuis 1994	452	0	0	50	402

Reserve I&A	135	0	0	135	0
Reserve OMC Raamsdonk	463	0	0	13	450
Reserve bomenfonds	213	0	5	0	218
Reserve afschrijving investering IHP	960	0	435	0	1.395
Reserve Klimaatmiddelen	42	0	0	0	42
Reserve Ontheemden	3.926	0	0	168	3.758
Reserve afschrijving inv. mij. nut in openbare ruimte	2.092	73	0	0	2.019
Reserve Centrum Raamsdonk	54	0	0	0	54
Reserve grondexploitatie	316	0	0	0	316
Reserve Natuurontwikkeling rbs 21-4-22 A27	318	0	0	0	318
Reserve Externe groencompensatie (GreX)	350	0	0	0	350
Reserve duurzaamheid	190	0	0	0	190
Reserve herstel vestingwallen	328	0	0	0	328
Reserve afschrijving Huisvesting Mafeking Bergse Battery	1.550	0	0	0	1.550
Totaal	11.907	95	475	366	11.922

Reserve sporthal Dongemond

De reserve "exploitatietekort sporthal Dongemond" wordt ingezet ten behoeve van mogelijke exploitatietekorten of mogelijke negatieve vermogensaldi bij ontbinding van de stichting.

Reserve afschrijving restauratie fort Lunet

De reserve wordt gebruikt voor het dekken van de afschrijvingslasten van de restauratiekosten Fort Lunet.

Reserve afschrijving bouwkundige kosten Mafeking

De reserve wordt gebruikt voor het dekken van de afschrijvingslasten van de restauratiekosten Fort Lunet/Mafeking.

Reserve monumenten

Deze reserve wordt ingezet voor het dekken van kosten in het kader van restauratiesubsidies en overige kosten voor monumenten en cultureel erfgoed.

Reserve beeldende kunst

Aankopen, opdrachten of andere activiteiten in het kader van de beeldende kunst.

Reserve bouw gemeentehuis 1994

Het egaliseren van de kapitaallasten van het gemeentehuis. Deze onttrekking is structureel.

Reserve I&A

De reserve dient ter egalisatie van de lasten Informatievoorziening en Automatisering. Vanaf 2027 kan deze reserve komen te vervallen.

Reserve OMC Raamsdonk

De reserve is ten behoeve van de betaling van een activiteitensubsidie aan verenigingen die gebruik maken van het OMC.

Reserve bomenfonds

De besteding van de middelen uit de reserve bomenfonds komen ten goede aan de kwaliteit en de verduurzaming van zowel het gemeentelijke als particuliere bomenbestand van de gemeente.

Reserve afschrijving investering IHP

Bij het vaststellen van het IHP is besloten een reserve afschrijving investering IHP te vormen. Deze reserve is gevormd om de toekomstige kapitaallasten van de onderwijshuisvesting te kunnen bekostigen. Jaarlijks zal een storting in deze reserve vinden.

Reserve Klimaatmiddelen

Reserve voor Klimaatmiddelen Transitievisie warmte, Klimaatmiddelen Energieloketten en Klimaatmiddelen Wijkaanpak.

Reserve Ontheemden / Oekraïne

De uitvoering van de regeling opvang ontheemden Oekraïne laat vooralsnog een voordeel zien. Het voordeel wordt op voorhand gestort in een reserve. De reserve wordt ingezet om de kosten die betrekking hebben op de toekomstige opvang van Ontheemden (dus breder dan Oekraïne) geheel of gedeeltelijk te dekken.

Reserve afschrijving inv. mij. nut in openbare ruimte

Deze reserve is ingesteld om te voldoen aan de regels van het (nieuwe) BBV en onze financiële verordening waarbij is bepaald dat ook op investeringen met maatschappelijk nut moet worden afgeschreven. De reserve is gevoed door overheveling vanuit een aantal reserves die dienden als eenmalige dekking van de investering. De reserve wordt nu belast voor de structurele afschrijvingen nadat de investering is afgerond. De looptijd bedraagt 40 jaar (2057).

Reserve Centrum Raamsdonk

De reserve is ten behoeve van de ontwikkelingen die bijdragen aan de leefbaarheid van het centrum van het dorp Raamsdonk.

Reserve grondexploitatie

Het beschikken over een afzonderlijke buffer om onvoorziene risico's (m.n. die samenhangen met conjuncturele ontwikkelingen) met betrekking tot de grondexploitatie op te vangen.

Reserve Natuurontwikkeling rbs 21-4-22 A27

Inkomsten uit verkoop gronden aan RWS, a € 317.610 in het kader van Verbreding A27 besteden aan natuurcompensatie en deze te storten in een nieuwe reserve Natuurontwikkeling (rbs 21-4-22).

Reserve Externe groencompensatie (GreX)

Reserve bedoeld voor het creëren van groen in de gemeente ter compensatie van het groen uit het plan "Achter de Hoeve".

Reserve duurzaamheid

Reserve ten behoeve van het behoud van de geormerkte gelden voor duurzaamheid om deze later te kunnen inzetten.

Reserve herstel vestingwallen

Stapsgewijs wordt gespaard voor de herstelwerkzaamheden. Dit herstel levert een positieve bijdrage aan de uitstraling van de historische kern van Geertruidenberg.

Reserve afschrijving Huisvesting Mafeking Bergse Battery

De reserve wordt gebruikt voor het dekken van de afschrijvingslasten op de huisvestingskosten Mafeking Bergse Battery.

Resultaat

Het boekjaar 2025 sluit met een positief resultaat van € 3.437.000. In overeenstemming met artikel 42, lid 2 van het Besluit Begroting en Verantwoording wordt dit saldo afzonderlijk in de balans opgenomen.

Voorzeningen (bedragen x € 1.000)

	31-12-2024	31-12-2025
Voorzeningen voor verplichtingen en verliezen	2.704	2.742
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	4.976	5.599
Van derden verkregen middelen- specifieke besteding	6.267	6.205
Totaal	13.947	14.546

	31-12-2024	Toevoegingen	Aanwendungen	31-12-2025
Voorziening spaarverlof	193	16	0	209
Voorziening personele verplichtingen	177	157	267	67
Voorziening pensioenverplichtingen wethouders	2.051	575	511	2.115
Voorziening wachtgeldverplichtingen wethouders	283	68	0	351
Voorzeningen voor verplichtingen en verliezen	2.704	816	778	2.742
Voorziening geprogrammeerd onderhoud wegen	2.010	890	614	2.286
Voorziening infrastructurele werken	525	100	84	541
Voorziening onderhoud gemeente-eigendommen	2.038	542	271	2.309
Voorziening baggeren	403	60	0	463
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	4.976	1.592	969	5.599
Voorziening spaarrekening Oome	1	0	0	1
Voorziening steunfonds v medische en zorgvoorziening	12	0	0	12
Voorziening riolering	5.338	376	0	5.714
Voorziening afvalstoffenheffing	916	22	460	478
Van derden verkregen middelen specifieke besteding	6.267	398	460	6.205
Totaal	13.947	2.806	2.207	14.546

Voorziening spaarverlof

Voorziening ter dekking van de kosten van vervanging bij het opnemen van langdurig als gevolg van de mogelijkheid tot verlofsparen door medewerkers.

Voorziening personele verplichtingen

Deze voorziening dient ter dekking van de wachtgeld voormalige werknemers.

Voorziening pensioenverplichtingen wethouders

Deze voorziening is gevormd voor het opbouwen van vermogen ter dekking van pensioenverplichtingen van (voormalige) wethouders. Vanaf 1 januari 2028 worden de pensioenen van de wethouders ondergebracht in het ABP. Dit in tegenstelling tot de huidige APPA-regeling, waarbij we jaarlijks de voorziening op hoogte van de totale pensioenaanspraken brengen en dit herrekenen met de dan bekende actuariële rente. We hebben conform de stellige uitspraak van de commissie BBV de voorziening pensioenen wethouders opgehoogd naar een stand waarbij rekening gehouden wordt met de hogere dekkingsgraad die gehanteerd wordt door het ABP. Deze dekkingsgraad kan nog hoger of lager worden maar de nu gemaakte storting heeft het risico grotendeels afgedekt. Daarnaast blijft de mogelijkheid dat de actuariële rente stijgt of daalt.

Voorziening wachtgeldverplichtingen wethouders

Voorziening ter dekking van de kosten van wachtgeld van bestuurders.

Voorziening geprogrammeerd onderhoud wegen
Deze voorziening dient ter dekking van de lasten van het geprogrammeerd onderhoud van wegen.

Voorziening infrastructurale werken
Deze voorziening dient ter dekking van de lasten van het groot onderhoud aan kunstwerken en ligplaatsen.

Voorziening onderhoud gemeente eigendommen
Voorziening ter dekking van de kosten van groot onderhoud van gemeentelijk onroerend goed.

Voorziening baggeren
Deze voorziening dient ter dekking van de lasten van het baggeren van de waterlopen en vijverpartijen, jachthavens en de rivier De Donge.

Voorziening spaarrekening Oome
Inzetten rente ten behoeve van plaatselijke jeugdverenigingen die in behoeftige omstandigheden verkeren.

Voorziening steunfonds v medische en zorgvoorz.
Aanwenden ten behoeve van inwoners van de gemeente Geertruidenberg die op geen enkele wijze vergoeding kunnen krijgen voor bepaalde medische voorzieningen dan wel zorgvoorzieningen.

Voorziening riolering
Voorziening om een gelijkmatige belasting van de exploitatie te verkrijgen en daarmee een gelijkmatige ontwikkeling van de rioolheffing. Het doel is het opvangen van investerings- en kapitaallasten van de riolering.

Voorziening afvalstoffenheffing
Egalisatie van exploitatieoverschotten en exploitatietekorten.

Langlopende schulden (bedragen x € 1.000)

	Saldo 01-01-2025	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31-12-2025
Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0	0	0	0
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	34.494	6.212	1.927	38.779
Waarborgsommen	70	0	0	70
Totaal	34.564	6.212	1.927	38.849

De rentelasten over 2025 bedragen € 652.000.

Vlottende Passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar (bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Schulden < 1 jaar	5.309	5.046
Overlopende passiva	13.757	15.610
Totaal	19.066	20.656

Netto vlottende schulden (bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Crediteuren	5.309	5.033
Overige schulden	0	14
Totaal	5.309	5.046

Overlopende passiva (bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen		
- Europese overheidslichamen	0	0
- het Rijk	7.195	7.846
- overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
Overige vooruit ontvangen bedragen	147	110
Verplichtingen/ nog te betalen bedragen	6.415	7.654
Totaal	13.757	15.610

Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen (bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31-12-2024	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen /terugbetalingen	Boekwaarde 31-12-2025
Het Rijk:				
Rijksgelden OAB	504	660	416	748
Rijksgelden LMC/RMC	55	53	59	49
Bijdrage Provincie A27 Omgeving visie Hoopolder	4.004	415	54	4.365
Voorschot regeling warmtevoorziening	21	0	21	0
Vooruitontv. SPUK huisvesting aandachtsgroepen	280	0	0	280
Vooruitontv. SPUK regeling Energie-armoede	351	0	315	36
Vooruitontvangen SPUK NPO	65	0	65	0
Vooruitontvangen SPUK Inburgering	462	448	403	507
Vooruitontvangen SPUK Onderwijsroute	0	19	19	0
Vooruitontvangen SPUK Breed 5.1	0	42	0	42
Vooruitontvangen SPUK Breed 6.1	0	87	0	87
Vooruitontvangen SPUK Breed 7.1	25	0	25	0
Vooruitontvangen bedragen SPUK Startbouwimpuls	150	0	150	0
Vooruitontvangen SPUK Lokale Aanpak Isolatie	1.055	613	191	1.477
Vooruitontvangen SPUK Impulsregeling klimaat adaptie	221	-31	134	56
Vooruitontvangen SPUK CDOKE	0	807	559	248
SPUK realisatiestimulans	0	-49	0	-49
Totaal	7.195	3.064	2.411	7.846

Niet uit de balans blijvende vorderingen en verplichtingen
Verplichtingen:
a. Leasecontracten:

Voor de kopieerapparaten loopt een contract voor een bedrag van € 9.872 per jaar tot en met mei 2028 .

Voor de koffieautomaten loopt een contract voor een bedrag van € 6.399 per jaar tot en met september 2027.

Voor de plotter loopt een contract voor een bedrag van € 5.259 per jaar tot en met maart 2027.

b. Europese aanbestedingen:

Wederpartij	Inhoud	Startdatum contract	Einddatum contract
Attero B.V.	Verwerking huishoudelijk afval, Samenwerkingsovereenkomst Baroniegemeenten	1-2-2017	31-12-2028
D.V. Services B.V.	Beveiliging	1-5-2023	30-6-2026
De Kuiper Cultuur en Groen B.V.	Maaien bermen en watergangen	1-1-2025	31-12-2026
Driessen B.V.	Inhuur extern personeel	1-1-2023	31-12-2026

Gemeente Breda	Inzamelen en verwerken oud papier	1-1-2023	31-12-2027
Gemeente Oosterhout	Inzameling en verwerking van lui- en incontinentieafval GEERRS-2023*	1-1-2024	31-12-2026
Handicare Stairlifts	Raamovereenkomst trapliftten	1-7-2020	30-6-2026
Interpro B.V.	Groendiensten	1-9-2024	31-8-2026
Jansen Rioolreiniging	Kolkenreiniging	1-3-2023	28-2-2027
Kanters BV	Reparatie en onderhoud van pompen	1-3-2024	1-3-2026
KLIKO W.T.S. B.V.	Levering en plaatsing ondergrondse containers	1-7-2021	30-6-2026
KLIKO W.T.S. B.V.	Onderhoud en reiniging ondergrondse containers	1-7-2021	30-6-2030
Kone Deursystemen B.V.	Onderhoud automatische deurinstallatie Vrijheidsstraat 2	1-11-2015	31-12-2099
Licht Groen B.V.	Uitvoering energiebesparende maatregelen	1-10-2024	30-9-2026
LVTAB Mobiliteit B.V.	Overeenkomst Leerlingenvervoer	1-8-2022	31-7-2027
Lyreco Nederland B.V.	Kantoorartikelen	1-11-2024	31-10-2026
Medipoint	Overeenkomst WMO Hulpmiddelen	1-7-2023	30-6-2027
Reach strategische communicatie en vormgeving	Raamovereenkomst design, conceptontwikkeling en content creatie	1-1-2024	31-12-2027
REMONDIS Containers B.V.	Inzameling restafval, gft afval en PMD	1-7-2021	30-6-2026
Stichting Kredietbank Nederland	Schuldhelpverlening	1-7-2023	31-12-2027
Stichting Mommerskwartier	Archiefbeheer	1-1-2014	31-12-2026
Stichting Surplus Welzijn	Subsidieter basisvoorzieningen welzijn	1-1-2023	31-12-2027
SULO Nederland B.V.	Vervanging minicontainers	1-8-2024	31-7-2029
Taxicentrale Witteveen B.V.	Overeenkomst Leerlingenvervoer	1-8-2022	31-7-2027
Valk + de Groot B.V.	Inspecties en reinigen riolen	1-8-2024	31-7-2026
Van Dorp Infra B.V.	Onderhoud openbare verlichting	1-7-2023	30-6-2026
Verschoor Groen & Recreatie B.V.	Onderhoud sportvelden	1-3-2022	28-2-2026
Welzorg Nederland B.V.	Overeenkomst WMO Hulpmiddelen	1-7-2023	30-6-2027
WHS Registeraccountants	Accountantscontrole	26-9-2024	31-8-2028
xxlnc Belastingen B.V.	Belastingheffing	1-11-2020	31-10-2027

Borg- en garantiestellingen (bedragen x €1.000)

Aard Garantie	% garantie	Oorspronkelijk bedrag	Restant begin 2025	Borgstelling gemeente begin 2025	In 2025 waarborgen / gewaarborgd	Gewone en buitengewone aflossingen	Restant eind 2025	Borgstelling gemeente eind 2025
Woningbouwcorporaties	50% (20-100%)	493.062	374.370	190.543	81.567	2.099	453.838	203.903
Kredietbank	100%	300	155	155	100	87	168	168
OMC Raamsdonk	100%	1.350	1.300	1.300	0	25	1.275	1.275
Sportverenigingen	100%	500	433	433	0	17	417	417
Particulieren	50%	1.053	402	201	88	23	467	234
Totaal gewaarborgde geldleningen		496.266	376.661	192.632	81.756	2.251	456.165	205.997

Overzicht baten en lasten 2025

Overzicht baten en lasten per taakveld 2025 (bedragen x € 1.000)

L=Lasten / B=Baten / S=Saldo

Omschrijving programma / product	Primitieve begroting 2025			Begroting na wijziging 2025			Jaarrekening 2025			Begroting -/- Jaarrekening 2025		
	L	B	S	L	B	S	L	B	S	L	B	S
Mutaties Exploitatie												
Programma 1 Leefbaarheid	6.936	2.155	4.781	8.663	2.697	5.966	7.852	643	7.209	811	-2.054	-1.243
Programma 2 Duurzaamheid	7.228	6.694	535	7.711	7.326	385	7.424	7.358	66	287	32	319
Programma 3 Mens en Zorg	41.600	12.980	28.620	44.653	14.994	29.659	43.028	14.542	28.486	1.625	-452	1.173
Programma 4 Wonen	5.511	4.802	709	2.627	1.535	1.092	2.558	1.710	849	68	175	243
Programma 5 Economie en Toerisme	2.355	189	2.166	2.249	213	2.035	2.223	290	1.933	25	77	102
Programma 6 Bestuur en Dienstverlening	4.841	435	4.406	5.366	509	4.858	5.628	556	5.071	-261	48	-214
Programma 7 Financiën en Organisatie	10.628	54.394	-43.766	12.136	57.837	-45.701	11.861	59.506	-47.645	275	1.669	1.944
Subtotaal mutaties Exploitatie Programma's	79.099	81.649	-2.549	83.405	85.111	-1.706	80.574	84.605	-4.031	2.830	-505	2.324

Mutaties Reserves												
Programma 1 Leefbaarheid	1.720	100	1.620	1.720	304	1.416	5	102	-97	1.715	-202	1.513
Programma 2 Duurzaamheid	0	20	-20	0	20	-20	0	0	0	0	-20	-20
Programma 3 Mens en Zorg	435	10	425	435	473	-38	470	292	178	-35	-181	-216
Programma 4 Wonen	0	0	0	54	0	54	48	0	48	6	0	6
Programma 5 Economie en Toerisme	0	35	-35	50	60	-10	50	59	-9	0	-1	-1
Programma 6 Bestuur en Dienstverlening	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma 7 Financiën en Organisatie	1.018	458	560	1.000	695	305	999	525	474	1	-170	-170
Subtotaal mutaties Reserves Programma's	3.173	623	2.550	3.259	1.552	1.707	1.572	978	594	1.687	-574	1.112

Totaal Baten en Lasten	82.272	82.272	1	86.664	86.663	1	82.146	85.583	-3.437	4.517	-1.079	3.436
-------------------------------	---------------	---------------	----------	---------------	---------------	----------	---------------	---------------	---------------	--------------	---------------	--------------

Toelichting op het overzicht baten en lasten

P1 Opgave Leefbaarheid

Overzicht lasten per taakveld van Programma 1

In de onderstaande tabel zijn de lasten per taakveld opgenomen.

Programma 1 Opgave Leefbaarheid		(bedragen x € 1.000)				
TV	Omschrijving	Begroting 2025 Na wijziging	Jaarrekening 2025	Vershil	V/N	
0.10	Mutaties reserves	1.720	5	-1.715	V	
1.2	Openbare orde en veiligheid	253	245	-7	V	
2.1	Verkeer en vervoer	4.198	3.926	-272	V	
2.2	Parkeren	6	3	-3	V	
2.4	Economische havens en waterwegen	313	200	-113	V	
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	37	35	-3	V	
5.5	Cultureel erfgoed	58	70	11	N	
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.798	3.374	-424	V	
Programma 1 Opgave Leefbaarheid		10.383	7.857	-2.526	V	

Toelichting op het overzicht lasten per taakveld van Programma 1

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote lasten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
1.715.000	V	0.10 Mutaties reserves
1.715.000	V	Mutaties reserves opgave 1 Leefbaarheid: Saldo begroting structureel Deze storting gaat niet door omdat de bijdragen van de Provincie (begroot bedrag € 1.480.000) en van Rijkswaterstaat (begroot bedrag € 235.000) nog niet ontvangen zijn. Pas na afronding van het project A27 worden deze bedragen uitbetaald. Het bedrag van € 1.480.000 bestaat uit het geïndexeerde toegezegde bedrag van € 1.392.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
7.000	V	1.2 Openbare orde en veiligheid
7.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 7.000

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
272.000	V	2.1 Verkeer en vervoer
48.000	V	Wegen, straten en pleinen: Plankosten Minder werken waarbij externe ingenieursbureaus ingeschakeld moesten worden. De werkelijke kosten op dit budget variëren jaarlijks.
26.000	V	Wegen, straten en pleinen: Degeneratie onderhoud glasvezel In verband met lagere aanvragen voor degeneratie ook lagere kosten dan begroot.
40.000	V	Wegen, straten en pleinen: Advieskosten De begrote kosten inzake het onderzoek naar het Halve Zolenpad zijn reeds in 2024 werkelijk gemaakt en geboekt, dus deze lasten zijn ten onrechte opgevoerd in de begroting 2025-2028 en betekent derhalve een meevaller.
47.000	V	Straatreiniging: Subsidie zwerfafval In 2025 geen ambtelijke capaciteit gehad om op grote schaal uitvoering te geven aan het terugdringen van zwerfafval. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2026.
40.000	V	Straatreiniging: Stimuleren circulariteit In 2025 zijn we gestart met een aantal projecten uit het programmaplan Duurzaamheid op het gebied van circulariteit, namelijk: - Afvalscheiding gemeentewerf en wijkgebouw De Schelf - Afvalscheiding en educatie Dongemond College (samenwerking met de gemeente Drimmelen) - Circulair AmbachtsNetwerk De Meerwaarde (Samenwerking met de gemeente Oosterhout en MidZuid) Voorbereiding van deze projecten en duidelijkheid wat betreft de vergoeding die wij hiervoor zouden ontvangen heeft langer gekost dan verwacht, waardoor er pas laat in het jaar is gestart met de projecten. De daadwerkelijke oplevering en bekostiging van de projecten valt in 2026. Het gereserveerde budget wordt bekostigd vanuit de SUP-vergoeding welke wij jaarlijks ontvangen vanuit de verpakende industrie. Het is lang onduidelijk gebleven of en wanneer wij deze vergoeding zouden ontvangen. Er is besloten om de projecten pas te starten op het moment dat er duidelijkheid was over de te ontvangen vergoeding. Dit was uiteindelijk pas in oktober 2025, met als gevolg dat alle circulaire projecten niet in 2025 uitgevoerd zijn, maar doorgeschoven worden naar 2026. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2026.
31.000	V	Straatreiniging: Afschrijvingen staat investeringen Door het berekenen van het werkelijke renteomslagpercentage (0,74%) ten opzichte van het begrote percentage (1,25%) vallen de aan de programma's toegerekende afschrijvingen ook lager uit.
29.000	V	Openbare Verlichting: Gas en electra Door dat er steeds meer LED armaturen komen wordt de energieafname ook minder. Eindafrekening 2025 is al verwerkt in deze cijfers, bedrag dus niet mee overnemen.
54.000	N	A27 Maatregelen / Omgevingsvisie Hooipolder: Overige kosten Dit betreffen ondersteunende maatregelen op gebied van communicatie en beperken (verkeers)hinder. Hier staan dezelfde inkomsten tegenover.
28.000	N	Verkeerszaken: VAR23 Inhuur projectleider A27: Inhuur hoger uitgevallen dan begroot. Dekking ontbreekt want in begroting 2025 is geen onttrekking uit VAR geraamd.
93.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 93.000 (67 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
3.000	V	2.2 Parkeren
3.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 3.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
113.000	V	2.4 Economische havens en waterwegen
46.000	V	Waterwegen/vaarwegen: VAR 24 - Bebording waterwegen Het verkeersbesluit en de daarop ingediende zienswijzen hebben niet tot werkzaamheden in 2025 geleid. De planning is dat het bebordingsplan in 2026-Q2 alsnog wordt uitgevoerd. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2026.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
30.000	V	Waterwegen/vaarwegen: Beheerplan baggeren Beheerplan baggeren wordt opgesteld in 2026. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2026.
37.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 37.000 (13 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
3.000	V	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
3.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 3.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
11.000	N	5.5 Cultureel erfgoed
11.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 11.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
424.000	V	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
162.000	V	Plantsoenen en Parken: Vergroeningsprojecten (specificatie financiën) Door wisseling van projectleider was het niet mogelijk om de geplande projecten binnen de gestelde termijn te realiseren. Overhevelen 160.000, deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2026.
39.000	N	Plantsoenen en Parken: Onderhoud bomen In 2025 zijn wij vijfmaal geconfronteerd met stormachtig weer, waarbij bomen zijn omgevallen of zwaar zijn beschadigd. In de meeste gevallen was direct ingrijpen noodzakelijk om verdere gevaarzetting en aansprakelijkheidsrisico's te voorkomen. De hiermee gemoeide kosten voor noodmaatregelen waren niet voorzien binnen het reguliere onderhoudsbudget. Als gevolg daarvan is het beschikbare budget ontoereikend gebleken om deze onvoorziene uitgaven volledig op te vangen, wat heeft geleid tot een overschrijding.
30.000	V	Plantsoenen en Parken: Gebiedsvisie Vooralsnog ontbreekt een duidelijke visie op plantsoenen en parken. In 2026 wordt hier invulling aan gegeven. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2026.
55.000	V	Plantsoenen en Parken: VAR 24 Onderzoek beschoeiing Het onderzoek is afgerond. Op basis van de uitkomsten kan het resterende budget worden teruggevoerd naar de algemene reserve.
82.000	V	Dierenparken: Personeel Mid Zuid (GO!WAVA) De gepresenteerde uitgaven geven geen volledig beeld van de werkelijke kosten van het dierenpark bij de molen. Het grootste deel van de kosten wordt verantwoord binnen het budget onderhoud plantsoenen en parken, vanwege de integrale inzet van MidZuid binnen het groenonderhoud.
163.000	V	Powerport Geertruidenberg - Regiofonds Net op Zee: Inhuur derden (HVP 1.2) Door afspraken met de provincie over de detachering van medewerkers zijn de kosten voor de gemeente lager uitgevallen dan in eerste instantie begroot.
30.000	N	Ecopark (natuurpark de Donge) - Overige leveringen en diensten Destijds werd verondersteld dat financiering mogelijk was via de eerste tranche van de middelen gebiedsinvesteringsnet op zee. Uit de Participatieve Waarde Evaluatie (PWE) en latere besluitvorming is echter gebleken dat deze middelen hiervoor niet zullen worden ingezet. Als gevolg van het raadsbesluit om de middelen van de gebiedsinvesteringsnet op zee niet aan te wenden voor de realisatie van Natuurpark De Donge, dienen de gemaakte kosten in 2025 gedekt te worden uit de vrije algemene reserve.
1.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 1.000.

Overzicht baten per taakveld van Programma 1

In de onderstaande tabel zijn de baten per taakveld opgenomen.

Programma 1 Opgave Leefbaarheid		(bedragen x € 1.000)			
TV	Omschrijving	Begroting 2025 Na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	V/N
0.10	Mutaties reserves	304	102	202	N
1.2	Openbare orde en veiligheid	0	0	0	-
2.1	Verkeer en vervoer	2.199	553	1.646	N
2.2	Parkeren	5	0	5	N
2.4	Economische havens en waterwegen	22	22	0	-
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	0	0	-
5.5	Cultureel erfgoed	7	7	0	-
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	464	61	403	N
Programma 1 Opgave Leefbaarheid		3.001	745	2.256	N

Toelichting op het overzicht baten per taakveld van Programma 1

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote baten > €25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
202.000	N	0.10 Mutaties reserves
202.000	N	Mutaties reserves opgave 1 Leefbaarheid: Vrije Algemene Reserve (Algemeen) De onttrekking vanuit de reserve voor diversen kosten binnen leefbaarheid viel uiteindelijk lager uit dan verwacht. Een bedrag van bijna € 102.000 is daadwerkelijk onttrokken voor de gemaakte kosten in verband met de actualisatie van de beheergegevens van de openbare ruimte.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
0	-	1.2 Openbare orde en veiligheid
0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
1.646.000	N	2.1 Verkeer en vervoer
35.000	N	Wegen, straten en pleinen: Degeneratievergoeding Hogere opbrengsten uit MOOR aanvragen bij verschillende partijen (m.u.v. KPN). De verwachte opbrengsten van KPN van € 75.000 kunnen hoogstwaarschijnlijk niet gedeclareerd worden bij KPN, waardoor de daarvoor ingeraamde opbrengsten van een tegenvaller betreffen. Dit wordt deels gecompenseerd met de opbrengsten van andere partijen.
50.000	N	Wegen, straten en pleinen: Degeneratievergoeding KPN De nog te ontvangen degeneratievergoeding van KPN vanuit 2024 kan hoogstwaarschijnlijk niet gedeclareerd worden bij KPN, omdat hier geen overeenkomst aan ten grondslag ligt.
42.000	V	Wegen, straten en pleinen: Vergunningen Incidenteel hogere opbrengsten uit MOOR-vergunningen ten opzichte van voorgaande jaren.
26.000	V	Wegen, straten en pleinen: Verhaal schades en vernielingen Dit betreft een post met een hoog incidenteel karakter. Het werkelijke bedrag varieert jaarlijks, afhankelijk van de daadwerkelijke schades en vernielingen.
235.000	N	Wegen, straten en pleinen: Overige vermogensoverdracht Rijk (412) De begrote bijdrage van Rijkswaterstaat (begroot bedrag € 235.000) is nog niet ontvangen. Pas na afronding van het project A27 wordt dit bedrag uitbetaald.
1.480.000	N	Wegen, straten en pleinen: Overige vermogensoverdracht Provincie De begrote bijdrage van de Provincie (begroot bedrag € 1.480.000) is nog niet ontvangen. Pas na afronding van het project A27 wordt dit bedrag uitbetaald. Het bedrag van € 1.480.000 bestaat uit het geïndexeerde toegezegde bedrag van € 1.392.000.
54.000	V	A27 Maatregelen / Omgevingsvisie Hooipolder: Bijdrage provincie Dit betreft dekking voor ondersteunende maatregelen op gebied van communicatie en beperken (verkeers)hinder. Hier staan dezelfde uitgaven tegenover.
32.000	V	Diverse afwijken leveren een voordeel op van € 32.000 (9 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
5.000	N	2.2 Parkeren
5.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 5.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	2.4 Economische havens en waterwegen
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	5.5 Cultureel erfgoed
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
403.000	N	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
402.000	N	Powerport Geertruidenberg - Regiofonds Net op Zee: Bijdrage Provincie (HVP x) De lagere inkomsten vanuit de Provincie zijn voor een bedrag van € 215.000 opgevangen door een ontvangst vanuit de algemene uitkering van het Rijk. Daarnaast is sprake van € 163.000 lagere kosten voor inhuur derden (zie ook de toelichting op de afwijkingen van de lasten onder taakveld 5.7) en lagere exploitatiekosten voor een bedrag van € 24.000 (valt onder afwijkingen < € 25.000). Per saldo dus budgetneutraal.
1.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 1.000.

Overzicht Investeringen van Programma 1

In het onderstaande overzicht is de voortgang van de lopende investeringen 2025 opgenomen voorzien van een beslispunt.

Begroot	Werkelijk	Krediet omschrijving	Toelichting - Besluit
€ 1.550.000	€ 33.305	24 Huisvesting Mafeking Bergse Battery (Reenweg)	Huisvesting Mafeking wordt pas gerealiseerd nadat het omgevingsplan voor de nieuwe locatie van Mafeking gereed is. Besluit: Krediet overnemen.
€ 250.000	€ 2.343	24 Steigers Mafeking (Reenweg)	Steigers worden pas gerealiseerd nadat het omgevingsplan voor de nieuwe locatie van Mafeking gereed is. Besluit: Krediet overnemen.
€ 90.000	€ 1.900	24 Uitbreiding steigers kleine binnenvaart (Reenweg)	Steigers worden pas gerealiseerd nadat het omgevingsplan voor de nieuwe locatie van Mafeking gereed is. Besluit: Krediet overnemen.
€ 749.951	€ 725.398	22 Inrichting openbare ruimte (Parkzicht)	De eindafrekening van dit project moet nog plaatsvinden. Na het verstrijken van de onderhoudstermijn in 2026 wordt het project afgesloten. Besluit: Krediet overnemen.
€ 400.000	€ 23.044	24 fiets en wandelroute Markt Geertruidenberg	Werk wordt in 2026 opgestart en uitgevoerd. Besluit: Krediet overnemen.
€ 735.017	€ 687.350	22 herstel wandelpaden vestinggrachten	Er loopt nog een procedure met de aannemer van dit project. Het budget kan hierdoor nog niet worden gesloten. Besluit: Krediet overnemen.
€ 760.000	€ 611.433	24 Aanpassen wegvak Beethovenlaan	De eindafrekening van dit project moet nog plaatsvinden. Na het verstrijken van de onderhoudstermijn in 2026 wordt het project afgesloten. Besluit: Krediet overnemen.
€ 331.570	€ 66.816	24 Aanpassen wegvak Heemraadsingel	De uitvoering van het project "Herstraten het Lint" staat gepland voor 2026. Dit budget maakt onderdeel uit van dit project. Besluit: Krediet overnemen.
€ 487.599	€ 33.254	24 Aanpassen wegvak Luiten Ambachtstraat	De uitvoering van het project "Herstraten het Lint" staat gepland voor 2026. Dit budget maakt onderdeel uit van dit project. Besluit: Krediet overnemen.
€ 470.830	€ 0	24 Aanpassen wegvak Schansstraat	De uitvoering van het project "Herstraten het Lint" staat gepland voor 2026. Dit budget maakt onderdeel uit van dit project. Besluit: Krediet overnemen.

€ 420.000	€ 0	24 Aanpassen wegvak Kerklaan	De uitvoering van het project "Herstraten het Lint" staat gepland voor 2026. Dit budget maakt onderdeel uit van dit project. Besluit: Krediet overnemen.
€ 735.000	€ 31.340	24 Herstel beschoeiing vestingwallen	De uitvoering van dit Project start in 2026. Besluit: Krediet overnemen.
€ 1.250.000	€ 626.410	24 Reconstructie Namer e.o. - Wegen & Groen	Project is opgestart in 2025 en loopt door in 2026. Besluit: Krediet overnemen.
€ 640.000	€ 635.880	24 Snoekweg	De werkzaamheden voor dit project zijn afgerond. Besluit: Krediet met € 4.120 verlagen en afsluiten.
€ 58.000	€ 59.730	24 Houten brug Koningspark	De werkzaamheden voor dit project zijn afgerond. Besluit: Krediet met € 1.730 verhogen en afsluiten.
€ 200.000	€ 164.365	24 OV: lichtmasten 2024	De werkzaamheden voor dit project zijn afgerond. Besluit: Krediet met € 35.635 verlagen en afsluiten.
€ 235.000	€ 9.035	24 Geluid reducerende verharding Julianalaan	Project is opgestart in 2025 en loopt door in 2026. Besluit: Krediet overnemen.
€ 1.000.000	€ 78.415	24 blackspot Centrale Weg - Stationsweg	De uitvoering van dit Project start in 2026. Besluit: Krediet overnemen.
€ 1.475.000	€ 0	25 Lissenveld met verduurzaming en vergroening	Werk wordt in 2026 opgestart. Besluit: Krediet overnemen.
€ 142.500	€ 135.530	25 Vervangen putkasten GTB en RDV	Werk volledig gereed en opgeleverd. Besluit: Krediet verlagen met € 6.970 en afsluiten.
€ 2.060.000	€ 0	25 Zalmweg met verduurzaming en vergroening	De voorbereiding en uitvoering van dit Project starten in 2026. Besluit: Krediet overnemen.
€ 890.000	€ 2.670	25 Ranonkelstraat/Rijtselaan - Wegen en Groen	De uitvoering van dit Project start in 2026. Besluit: Krediet overnemen.
€ 86.000	€ 0	25 VRI Zijlweg	Dit budget maakt onderdeel uit van de omgevingsvisie Hooipolder (Verbreiding A27) en dit project is nog niet afgerond. Besluit: Krediet overnemen.
€ 765.000	€ 255.450	25 School - thuisroutes, Project Parkzicht	Dit project is nog niet afgerond. De verwachting is dat de laatste werkzaamheden na de zomer van 2026 gereed zijn. Besluit: Krediet overnemen.
€ 250.000	€ 126.218	25 OV: armaturen 2025	Dit werk is nog niet volledig uitgevoerd, de overige werkzaamheden worden in 2026 uitgevoerd. Besluit: Krediet overnemen.
€ 200.000	€ 148.103	25 OV: lichtmasten 2025	Dit werk is nog niet volledig uitgevoerd, de overige werkzaamheden worden in 2026 uitgevoerd. Besluit: Krediet overnemen.
€ 594.000	€ 216.630	25 Forellenweg met verduurzaming en vergroening	De groenwerkzaamheden van dit project worden begin 2026 uitgevoerd. Hierna wordt het project opgeleverd en volgt de eindafrekening. Besluit: Krediet overnemen.
€ 69.000	€ 54.312	25 Vervangen brug St. Agnesstraat	De werkzaamheden voor dit project zijn afgerond. Besluit: Krediet met € 14.688 verlagen en afsluiten.

P2 Opgave Duurzaamheid

Overzicht lasten per taakveld van Programma 2

In de onderstaande tabel zijn de lasten per taakveld opgenomen.

Programma 2 Opgave Duurzaamheid		(bedragen x € 1.000)			
TV	Omschrijving	Begroting 2025 Na wijziging	Jaarrekening 2025	Vershil	V/N
0.10	Mutaties reserves	0	0	0	-
7.2	Riolering	2.245	2.202	-43	V
7.3	Afval	2.926	2.893	-33	V
7.4	Milieubeheer	2.540	2.329	-211	V
Programma 2 Opgave Duurzaamheid		7.711	7.424	-287	V

Toelichting op het overzicht lasten per taakveld van Programma 2

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote lasten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	0.10 Mutaties reserves
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
43.000	V	7.2 Riolering
37.000	V	Riolering Afvalwater en hemelwater: Onderhoud en Beheer In 2025 is het aantal meldingen m.b.t. wateroverlast en rioleringsproblemen vergelijkbaar geweest met 2024, echter vallen de bijhorende kosten daarvan lager uit dan voorgaande jaren.
33.000	V	Riolering Algemeen: Klimaatsubsidie t.b.v. inwoners en bedrijven Te weinig subsidie is aangevraagd, in 2026 wordt dit extra gestimuleerd door meer communicatie en inzet afkoppelcoach.
40.000	V	Riolering Algemeen: Afweegnotitie afkoppelen hemelwater Door uitlopen pilot is deze vertraagd.
37.000	V	Riolering Algemeen: Uitwerken van de keuze uit de afweegnotitie Door uitlopen pilot is project niet afgerond.
243.000	N	Riolering Algemeen: Voorziening Riolering Omdat riolering een gesloten systeem betreft is dit een mutatie van de voorziening. Dit is het resultaat van de rekening riolering.
50.000	V	Riolering algemeen: Rente staat investeringen Door een lager daadwerkelijk renteomslagpercentage van 0,74% ten opzichte van het begrote renteomslagpercentage van 1,25% valt de rente op (opgeleverde) investeringen lager uit dan begroot.
89.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 89.000 (17 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
33.000	V	7.3 Afval
33.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 33.000 (11 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
211.000	V	7.4 Milieubeheer
65.000	V	Algemeen Milieu: Herijking transitievisie warmte In 2025 zijn we gestart met het herijken van de transitievisie warmte, een deel van de activiteiten en kosten vallen in 2026. Deze verplichting zijn we reeds aangegaan. Het voorstel is dan ook om dit budget mee over te nemen naar 2026. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2026.
32.000	V	Algemeen Milieu: Nazorg stortplaatsen Voordeel is ontstaan door een incidentele afrekening van 2024.
30.000	V	Middelen Klimaatakkoord: Wijkuitvoeringsplannen warmtetransitie Op dit moment wordt de transitievisie warmte herijkt tot een Warmteprogramma: dit proces moet eerst worden afgerond,

		voordat we aan de slag gaan met de wijkuitvoeringsplannen. Derhalve is in 2025 geen gebruik gemaakt van dit budget. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2026.
27.000	N	SPUK Regeling capaciteit klimaat en energ. (CDOKE): Personeel van derden Voor voor personeel van derden onder de CDOKE-gelden was niets begroot, echter zijn alsnog voor € 27.000 kosten gemaakt gedurende 2025. Hier staat tegenover dat binnen de CDOKE-gelden geen kosten zijn gemaakt voor communicatiemiddelen, terwijl daar € 30.000 op begroot was. Per saldo dus een voordeel van € 3.000.
51.000	N	SPUK Energiearmoederegeling: Energiebesparende maatregelen (groot) Dit budget betreft een meerjarige uitkering vanuit Rijk die, samen met het SPUK Lokale Aanpak Isolatie budget, wordt ingezet voor onze 'Subsidierегeling nationaal isolatieprogramma 2023-2028 Geertruidenberg'. We hebben in 2025 meer inwoners kunnen ondersteunen dan vooraf verwacht. Daarom waren de uitgaven hoger dan begroot. Dit is positief, omdat het budget voor alle jaren gezamenlijk hoog ligt. Mochten we het totale budget niet opmaken voor 2029, dan zullen we moeten terugstorten naar het Rijk.
30.000	V	SPUK Regeling capaciteit klimaat en energ. (CDOKE): BR23 Communicatie en/of voorlichting Voor 2025 was voor communicatiemiddelen een bedrag van € 30.000 begroot. Deze kosten zijn niet gemaakt, echter staat hier tegenover dat binnen de CDOKE-gelden meer kosten voor personeel van derden zijn gemaakt voor een bedrag van € 27.000 (zie ook twee regels hierboven). Per saldo dus een voordeel van € 3.000.
45.000	N	SPUK Energiearmoederegeling; Afwikkelingsverschillen voorgjr BTW/BCF/SUP Ondanks het uitvoeren van werkzaamheden onder de SPUK energiearmoederegeling door bedrijven, worden de geleverde producten en diensten (indirect) als verstrekking aan individuele derden gezien. Hierdoor diende de btw op de betreffende facturen alsnog als kostenverhogend te worden opgenomen. Deze financiële tegenvaller kan gedekt worden uit het ruime meerjarige budget van SPUK energiearmoederegeling. Praktisch gevolg is, dat er mogelijk minder communicatie- en activatieacties rondom de isolatiesubsidierегeling kunnen worden uitgevoerd dan vooraf begroot.
177.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 177.000 (18 afwijkingen).

Overzicht baten per taakveld van Programma 2

In onderstaande tabel zijn de baten per taakveld opgenomen.

Programma 2 Opgave Duurzaamheid (bedragen x € 1.000)					
TV	Omschrijving	Begroting 2025 Na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	V/N
0.10	Mutaties reserves	20	0	20	N
7.2	Riolering	2.841	2.749	91	N
7.3	Afval	3.576	3.470	106	N
7.4	Milieubeheer	910	1.139	-229	V
Programma 2 Opgave Duurzaamheid		7.346	7.358	-12	V

Toelichting op het overzicht baten per taakveld van Programma 2

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote baten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
20.000	N	0.10 Mutaties reserves
20.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 20.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
91.000	N	7.2 Riolering
74.000	N	Riolering Algemeen: Voorziening Riolering Omdat riolering een gesloten systeem betreft is dit een mutatie van de voorziening. Dit is het resultaat van de rekening riolering.
17.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 17.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
106.000	N	7.3 Afval
27.000	V	Afvalverwijdering huisvuil: Vergoeding inzameling kunststof Vergoeding welke wij ontvangen voor de inzameling van verpakkingen (o.a. PMD) is hoger uitgevallen dan voorzien.
142.000	N	Afvalverwijdering Beleid en algemeen: Voorziening afvalstoffenheffing Omdat afval een gesloten systeem betreft is dit een mutatie van de voorziening. Dit is het resultaat van de rekening afval.

9.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 9.000.
-------	---	--

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
229.000	V	7.4 Milieubeheer
26.000	V	Controle en handhaving: Bestuurlijke boetes Dit bedrag kan vooraf alleen geschat worden en niet begroot.
117.000	V	SPUK Regeling capaciteit klimaat en energ. (CDOKE): SPUK BR23 Doeluitkering Duurzaamheid Het restant van deze SPUK mogen we nog inzetten tot en met 2027.
95.000	V	SPUK Energiearmoederegeling: SPUK Energiearmoederegeling Dit voordeel is puur administratief. We hebben meerjarig SPUK Energiearmoede budget, dat wij verspreid over meerdere jaren uitgeven. Ieder jaar worden de begrote inkomsten uit het budget voor dat jaar, gelijk gesteld aan de begrote uitgaven. De uitgaven in 2025 waren hoger dan vooraf begroot, waardoor de inkomst post ook hoger is uitgevallen. In de praktijk betekent dit dat er in 2025 een grotere hap uit het totale meerjarige budget is genomen, dan vooraf verwacht. Er blijft nu minder budget over voor andere jaren, maar dat heeft geen grote gevolgen. Dit budget wordt samen met het SPUK Lokale Aanpak Isolatie budget, ingezet voor onze isolatiesubsidieregeling. Het totale budget voor deze isolatiesubsidieregeling ligt hoog en indien we het totale budget niet opmaken voor 2029, dan zullen we moeten terugstorten naar het Rijk. Het is daarbij positief dat wij dit jaar meer inwoners hebben kunnen ondersteunen dan vooraf verwacht.
9.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 9.000.

Overzicht Investerings van Programma 2

In het onderstaande overzicht is de voortgang van de lopende investeringen 2025 opgenomen voorzien van een beslispunt.

Begroot	Werkelijk	Krediet omschrijving	Toelichting - Besluit
€ 1.750.000	€ 635.555	24 Reconstructie Namer e.o. - Riool	Dit project wordt in 2026 afgerond. Besluit: Krediet overnemen.
€ 1.039.270	€ 817.045	23 - 24 Vervangen/ vergroten riolering Statenlaan Geertruidenberg	Dit project wordt in 2026 afgerond. Besluit: Krediet overnemen.
€ 95.000	€ 0	25 Afvalscheiding voertuig	Het inkooptraject voor het nieuwe voertuig is afgerond. De levering van het voertuig zal plaatsvinden in 2026, waardoor het krediet moet worden doorgeschoven. Besluit: Krediet overnemen.
€ 85.000	€ 47.730	25 Raadhuisstraat Riool	Na het verstrijken van de onderhoudstermijn wordt dit project in 2026 afgerond. Besluit: Krediet overnemen.
€ 965.000	€ 0	25 Ranonkelstraat/Rijtselaan Riool	Het project zal in 2026 gaan starten. Besluit: Krediet overnemen.
€ 270.000	€ 239.990	25 Beethovenlaan Riool	Dit project wordt in 2026 afgerond. Besluit: Krediet overnemen.
€ 62.108	€ 59.653	25 Gemalen E/M	Dit werk is uitgevoerd en opgeleverd. Besluit: Krediet afsluiten.
€ 625.000	€ 163.450	25 Zoutmanstraat e.o. Riool	Dit project is opgestart en loopt door in 2026. Besluit: Krediet overnemen.

P3 Opgave Mens en Zorg

Overzicht lasten per taakveld van Programma 3

In de onderstaande tabel zijn de lasten per taakveld opgenomen.

Programma 3 Opgave Mens en Zorg		(bedragen x € 1.000)			
TV	Omschrijving	Begroting 2025 Na wijziging	Jaarrekening 2025	Vershil	V/N
0.10	Mutaties reserves	435	470	35	N
4.1	Openbaar basisonderwijs	32	31	0	-
4.2	Onderwijshuisvesting	1.336	1.183	-153	V
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.290	1.547	-743	V
5.1	Sportbeleid en activering	612	527	-86	V
5.2	Sportaccommodaties	2.234	2.152	-83	V
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	6.334	5.984	-350	V
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	78	18	-60	V
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	1.943	1.854	-90	V
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	0	0	-
6.3	Inkomensregelingen	8.556	8.852	296	N
6.4	WSW en beschut werk	2.591	2.591	1	N
6.5	Arbeidsparticipatie	782	824	42	N
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	1.230	1.148	-82	V
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	0	-
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	85	101	16	N
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	3.765	3.736	-29	V
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	914	906	-8	V
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	0	0	-
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	1.970	1.984	14	N
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	1.113	1.390	277	N
6.791	PGB WMO	5.495	5.223	-272	V
6.792	PGB Jeugd	130	127	-3	V
6.811	Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	-
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	121	117	-4	V
6.821	Jeugdbescherming	422	449	27	N
6.822	Jeugdreclassering	78	80	1	N
6.91	Coördinatie en beleid WMO	736	736	0	-
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	99	98	-1	V
7.1	Volksgesondheid	1.539	1.248	-291	V
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	168	120	-48	V
Programma 3 Opgave Mens en Zorg		45.088	43.498	-1.590	V

Toelichting op het overzicht lasten per taakveld van Programma 3

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote lasten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
35.000	N	0.10 Mutaties reserves
35.000	N	Mutaties reserves opgave 3 Mens en Zorg; Exploitatiereserve sport De verwachte onttrekking uit reserve sporthal bleek uiteindelijk niet nodig omdat daar geen aanvraag voor is ingediend.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	4.1 Openbaar basisonderwijs
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
153.000	V	4.2 Onderwijshuisvesting
53.000	V	Huisvesting Voortgezet Onderwijs: Belastingen en heffingen De OZB-positie is nog niet definitief afgehandeld. Er bestaat een reëel risico dat alsnog een aanslag volgt.

55.000	V	Huisvesting Voortgezet Onderwijs: Rente staat investeringen Door een aanzienlijk lager daadwerkelijke renteomslagpercentage van 0,74% ten opzichte van het begrote renteomslagpercentage van 1,25% valt de rente op (opgeleverde) investeringen aanzienlijk klager uit.
45.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 45.000 (18 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
743.000	V	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken
619.000	V	Onderwijsachterstandenbestrijding: Stelpost Algemeen Binnen de Spuk regeling van de Gemeentelijke Onderwijs Achterstandenbestrijding (OAB) ontvangen we per vierjaarlijkse periode middelen. Binnen de huidige periode 2022-2026 hebben we de eerste twee jaar zeer spaarzaam middelen ingezet, waardoor wederom een groot bedrag mee gaat naar 2026. Binnen de begroting van 2026 worden deze middelen ruimer ingezet. Uiteraard binnen de gestelde kaders van de Spuk regeling.
94.000	V	Onderwijsachterstandenbestrijding: Subsidies OAB De subsidies worden twee maal per jaar uitbetaald conform de gegevens die onze VVE aanbieders aanleveren aan Peutermonitor. Dit betekent dat Q1 en Q2 worden uitbetaald in Q3 en Q3 en Q4 worden uitbetaald in Q1 van het daarop volgende jaar. Q3 en Q4 van 2025 moeten nog worden uitbetaald. het restant van het budget gaat mee naar 2026.
30.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 30.000 (9 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
86.000	V	5.1 Sportbeleid en activering
25.000	V	Sportbeleid: onderzoekskosten Wegens het weer en verdere afstemming kunnen we werkzaamheden pas starten Q1 2026.
32.000	V	Sportbeleid: Buurtsportcoach We hebben een grotere bijdrage vanuit de Brede SPUK/GALA kunnen inzetten voor de buurtsportcoaches. Hierdoor is onze lokale financiële bijdrage positief uitgevallen.
29.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 29.000 (10 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
83.000	V	5.2 Sportaccommodaties
28.000	N	Sportterreinen voor voetbal: Onderhoud en beheer Naast de lopende onderhoudscontracten voor de sportcomplexen waren er meerdere onvoorziene werkzaamheden in 2025 welke met oog op veiligheid en continuïteit niet uitgesteld konden worden
59.000	N	G.geb. Zwembaden: SPUK meerkosten energie openbare zwembaden Afrekening vanuit het Rijk voor de SPUK MEOZ. Deze zijn 1 op 1 doorgerekend aan de exploitant van de zwembaden. Zodoende wordt deze uitgave weggestreept tegen de inkomst.
67.000	V	G.geb. Zwembaden: Bijdrage exploitanten accommodaties Kosten gereduceerd tarief jeugd zijn niet specifiek gedeclareerd. Deze konden binnen de exploitatiebijdrage worden opgevangen.
45.000	V	Sporthal Dongemond: Subsidies Onttrekking uit de risicoreserve op vraag van Stichting Binnensportaccommodaties Geertruidenberg (eigenaar Sporthal Dongemond)om uitvoering te kunnen geven aan het MJOP. Werkzaamheden zijn uitgesteld.
31.000	V	G.geb sporthal Parkzicht: Contractueel Onderhoud (CV, brandmeld, airco etc) Kosten contractueel onderhoud zijn voornamelijk geboekt onder onderhoud en beheer. Voor 2026 dient er, op basis van het eerste volledige jaar, een financieel kloppend overzicht gemaakt te worden voor sporthal Parkzicht.
68.000	N	G.geb sporthal Parkzicht: Exploitatiekosten Tot op heden is er nog geen overeenkomst tussen exploitant en de gemeente. Dit is lopende. Tot die tijd factureert de exploitant maandelijks voor beheer en exploitatie.
95.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 95.000 (32 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
350.000	V	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
33.000	V	Algemene voorzieningen Jeugd: DVO Breda Het voordeel is ontstaan door met name een meevaller van € 51.000 vanuit kwaliteitsonderzoeken en een meevaller vanuit een teruggaaf van Amarant van € 56.000.
30.000	N	Algemene voorzieningen Jeugd: Taakstelling (specificatie financiën) De taakstelling is grotendeels gerealiseerd door de lagere inzet van de POH op jeugd, waar een besparing op heeft plaatsgevonden van € 23.000.
60.000	N	Maatschappelijk werk: Taakstelling (specificatie financiën) De taakstelling is grotendeels gerealiseerd door lagere beschikkingen en besparing op diversen kosten binnen maatschappelijk werk voor een totaalbedrag van € 52.000.
36.000	V	Maatschappelijk werk: BCF Subsidie (vh Subs samenw. welzijnsorg/Surplus) In het kader van de opgevoerde taakstelling is onder andere bespaard op de verstrekte beschikking.

112.000	N	Inburgering en statushouders: Scholing en opleidingen Dit betreft een administratieve aanpassing waarbij vanuit Stelpost algemeen € 112.000 wordt overgeheveld naar Scholing en opleidingen, zodat er geen sprake is van een overschrijding.
144.000	N	Inburgering en statushouders: Onderwijsroute voor inburgering Dit betreft een administratieve aanpassing waarbij vanuit Stelpost algemeen € 144.000 wordt overgeheveld naar Onderwijsroute voor inburgering, zodat er geen sprake is van een overschrijding.
340.000	V	Inburgering en statushouders: Stelpost algemeen Dit betreft een administratieve aanpassing waarbij vanuit Stelpost algemeen € 112.000 wordt overgeheveld naar Scholing en opleidingen en € 144.000 wordt overgeheveld naar de Onderwijsroute voor inburgering. Daarnaast vinden voor het restantbedrag nog enkele andere overhevelingen binnen de bestaande posten plaats. Er is geen sprake van een overschrijding.
30.000	N	Inburgering onderwijsroute: Onderwijsroute voor inburgering Dit betreft de kosten die zijn gemaakt voor de Onderwijsroute voor Inburgering. Het overgrote deel is betaald vanuit de SPUK Uitkering – Onderwijsroute Inburgering. Echter zijn de gemaakte kosten hoger dan de ontvangen SPUK Uitkering.
43.000	V	Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer expl.: Gas en electra De werkelijke kosten over een jaar kunnen nooit exact worden ingeschat en is afhankelijk van verbruik. Er zijn gaande het jaar maatregelen genomen om de maximale piekbelasting omlaag te brengen. Dit kan hebben bijgedragen aan lagere kosten dan verwacht.
136.000	V	Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer expl.: Overige leveringen en diensten De gemeente had binnen de exploitatiekosten bedragen begroot voor noodzakelijk onderhoudswerkzaamheden die nodig waren om het Hoge Veer in gebruik te kunnen houden tot en met 31 oktober 2028. Deze kosten heeft de gemeente in het 4 ^{de} kwartaal voorgelegd aan het Rijk met het verzoek deze kosten apart vergoed te krijgen via Transitiekosten. Het Rijk heeft deze aparte vergoeding toegekend. De toegekende vergoeding komt bovenop de vergoeding voor reguliere exploitatiekosten. Deze zogenoemde Transitiekosten zijn om die reden apart opgenomen.
34.000	V	Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer expl.: Afdracht Eigen Bijdrage GOO Er is meer geld aan eigen bijdrage opgelegd dan dat er door de Oekraïense ontheemden is betaald. De gemeente heeft ontheemden met betalingsachterstanden aangeschreven en uitgenodigd met het verzoek om alsnog hun achterstand eigen bijdrage te voldoen. Desondanks heeft een gedeelte van de ontheemden nog steeds niet aan het verzoek tot het betalen van de eigen bijdrage voldaan. De gemeente vindt het belangrijk dat ontheemden hun wettelijke eigen bijdrage voldoen omdat het ondermijnen daarvan ten koste gaat van het draagvlak voor opvang van vluchtelingen in het algemeen. Om die reden onderzoekt de gemeente de mogelijkheid tot het instellen van incasso- en/of deurwaarderstrajecten. Voor de gemeente heeft het niet betalen van de eigen bijdrage echter per saldo geen voor- of nadeel op de begroting. De gemeente stort alleen het geld dat is geïnd door aan het Rijk.
119.000	N	Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer trans.: Overige leveringen en diensten Gedurende het 4e kwartaal 2025 is voor een bedrag van € 119.000 kosten gemaakt voor noodzakelijk onderhoud voor de opvangtaak van vluchtelingen in het Hoge Veer voor de periode tot en met 31 oktober 2028. Deze kosten waren niet begroot, maar ter dekking hiervan is vanuit het Ministerie van Asiel en Migratie een transitievergoeding voor hetzelfde bedrag toegezegd. Per saldo dus budgetneutraal. Voor het voordelige bedrag zie verderop onder de toelichting op de afwijkingen van de baten.
74.000	V	Opvang Asielzoekers COA: Overige leveringen en diensten De gemaakte kosten zijn ondergebracht onder de kosten voor Noodopvang vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer.
58.000	V	Opvanglocaties Ontheemden (project De Driehoek): Personeel van derden De bij de slotwijziging verwachte extra inzet van personeel van derden voor een bedrag van € 50.000 is niet nodig gebleken, evenals een deel van € 8.000 op de oorspronkelijke begroting.
91.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 91.000 (59 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
60.000	V	6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO
50.000	V	Mens en Zorg PL 5 Vrije inloop: Personeel van derden Implementatie van integraal werken is in 2025 door ziekte en verloop nog niet uitgevoerd zoals beoogd. Budget wordt gebruikt voor inhuur t.b.v. opleiding/beleidsregels. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2026.
10.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 10.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
90.000	V	6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd
65.000	V	Centrum Jeugd en Gezin Drimmelen Geertruidenberg: GR Drimmelen Geertruidenberg Door met name een meevaller op de kosten van het Crisis Interventieteam (CIT) van € 12.000 en terug ontvangen bedragen op kosten voor Pilot Plein 3 over eerdere jaren voor een bedrag van € 23.000 zijn minder kosten gemaakt dan vooraf verwacht. Vanuit het project CJG op scholen zijn middelen ingezet die zijn benut binnen het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Het deel van de lasten van CJG op scholen binnen de bijdrage aan het CJG is om die reden doorberekend naar de SPUK behorend bij het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Hierdoor is sprake van een meevaller van € 65.000.
25.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 25.000 (6 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
296.000	N	6.3 Inkomensregelingen
504.000	N	PW Inkomen: Uitkeringen WWB In 2025 zijn het aantal bijstandsgerechtigden in de gemeente gestegen. Deze stijging in bijstandsgerechtigden zie je landelijk terug. Hierdoor zijn onze uitgaven hoger uitgevallen dan in eerste instantie was voorzien. Het is een open einde regeling. De Rijksmiddelen zijn op basis van realisatie. Dit betekent dat we het bedrag van de overschrijding op een later moment door de overheid gecompenseerd krijgen.
40.000	V	Besluit bijstandverlening Zelfstandigen: Uitkeringen BBZ 2004 levensonderhoud In 2025 hebben we vanuit de BBZ geen bedrijfskapitalen verstrekt.
48.000	V	PW Inkomen: Voorziening Dubieuze debiteuren SOZA Vanwege de huidige economische situatie en de vooruitzichten is de verwachting dat het risico op oninbare debiteuren gelijk blijft. De berekening voor de voorziening is geactualiseerd en er blijkt meer dan benodigd in de voorziening te zitten. Voor de verlaging van de voorziening zijn de ontvangsten gecompenseerd met een opboeking.
120.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 120.000 (27 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
1.000	N	6.4 WSW en beschut werk
1.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 1.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
42.000	N	6.5 Arbeidsparticipatie
70.000	N	Participatiebudget: (doorschuif) Compensabele BTW Deze post had niet begroot hoeven te worden. De compensabele BTW wordt gecorrigeerd met datgene waar het op van toepassing is.
42.000	N	Participatiebudget: Uitvoeringskosten Vorig jaar is de begeleidingsvergoeding verhoogd. Daarnaast is er sprake van een groeiende doelgroep. Hierdoor stijgen jaarlijks de kosten voor begeleidingsvergoedingen met € 50.000.
35.000	V	Mens en Zorg PL 2 Werken met talent: Stelpost nieuw beleid In het kader van het wetsvoorstel 'Participatiewet in balans' is in 2025 budget vrijgemaakt. De implementatie van de wetwijzigingen binnen de Participatiewet zullen naar verwachting in 2026 en 2027 worden geïmplementeerd. Om die reden wordt verzocht om het resterende budget van € 35.000 over te hevelen naar 2026. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2026.
35.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 35.000 (14 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
82.000	V	6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)
75.000	V	WMO-woonvoorzieningen: WMO-woonvoorzieningen De kosten zijn lager dan begroot. Er kan zich opeens een grote woningaanpassing aandienen, die voor een incidentele piek kan zorgen. Daarom wordt voorgesteld het oorspronkelijke begrotingsbedrag in stand te houden.
7.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 7.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	6.741 Overige maatwerkarrangementen (WMO)
-	-	Tussen begroting en rekening zijn er geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
16.000	N	6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal
16.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 16.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
29.000	V	6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal
117.000	V	Jeugdhulp behandeling: Jeugdzorg Breda Voor de jeugdhulp die via de WBO Breda Jeugd wordt geboden is in 2025 in totaliteit over de diverse specifieke onderdelen (zorgsoorten) € 283.000 per saldo meer uitgegeven dan begroot. Het is niet mogelijk om over de specifieke onderdelen een gedetailleerde afwijkingenanalyse te maken. Voor de toelichting op de totale afwijking binnen WBO Jeugd wordt verwezen naar de onder (*) opgenomen tabel.
160.000	V	Jeugdhulp dagbesteding: Jeugdzorg Breda, jeugdhulp dagbesteding Voor de jeugdhulp die via de WBO Breda Jeugd wordt geboden is in 2025 in totaliteit over de diverse specifieke onderdelen (zorgsoorten) € 283.000 per saldo meer uitgegeven dan begroot. Het is niet mogelijk om over de specifieke onderdelen een

		gedetailleerde afwijkingenanalyse te maken. Voor de toelichting op de totale afwijking binnen WBO Jeugd wordt verwezen naar de onder (*) opgenomen tabel.
244.000	N	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf: Jeugdzorg Breda Voor de jeugdhulp die via de WBO Breda Jeugd wordt geboden is in 2025 in totaliteit over de diverse specifieke onderdelen (zorgsoorten) € 283.000 per saldo meer uitgegeven dan begroot. Het is niet mogelijk om over de specifieke onderdelen een gedetailleerde afwijkingenanalyse te maken. Voor de toelichting op de totale afwijking binnen WBO Jeugd wordt verwezen naar de onder (*) opgenomen tabel.
4.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 4.000.

(*) Toelichting op afwijkingen binnen kosten WBO Jeugd over 2025:		Bedrag	V/N
Jeugdhulp behandeling		117.000	V
Jeugdhulp dagbesteding		160.000	V
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf		244.000	N
Gezinshuizen		26.000	V
Jeugdzorg plus		51.000	N
Jeugdhulp taakstelling		125.000	N
Jeugdhulp begeleiding		27.000	N
Jeugdbescherming		13.000	V
Totaalsaldo afwijkingen WBO jeugd		283.000	N

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
8.000	V	6.753 Jeugdhulp ambulante landelijk
8.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 8.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
14.000	N	6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal
26.000	V	Gezinshuizen: Jeugdzorg Breda Voor de jeugdhulp die via de WBO Breda Jeugd wordt geboden is in 2025 in totaliteit over de diverse specifieke onderdelen (zorgsoorten) € 283.000 per saldo meer uitgegeven dan begroot. Het is niet mogelijk om over de specifieke onderdelen een gedetailleerde afwijkingenanalyse te maken. Voor de toelichting op de totale afwijking binnen WBO Jeugd wordt verwezen naar de onder (*) opgenomen tabel.
28.000	V	Verblijfszorg: Overige kosten Door met name een meevaller op de kosten van het Crisis Interventieteam (CIT) van € 12.000 en terug ontvangen bedragen op kosten voor Pilot Plein 3 over eerdere jaren voor een bedrag van € 23.000 zijn minder kosten gemaakt dan vooraf verwacht.
51.000	N	Jeugdzorg plus: Jeugdzorg Breda Voor de jeugdhulp die via de WBO Breda Jeugd wordt geboden is in 2025 in totaliteit over de diverse specifieke onderdelen (zorgsoorten) € 283.000 per saldo meer uitgegeven dan begroot. Het is niet mogelijk om over de specifieke onderdelen een gedetailleerde afwijkingenanalyse te maken. Voor de toelichting op de totale afwijking binnen WBO Jeugd wordt verwezen naar de onder (*) opgenomen tabel.
17.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 17.000 (5 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
277.000	N	6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk
125.000	N	Jeugdhulp begeleiding: Taakstelling (specificatie financiën) Voor de jeugdhulp die via de WBO Breda Jeugd wordt geboden is in 2025 in totaliteit over de diverse specifieke onderdelen (zorgsoorten) € 283.000 per saldo meer uitgegeven dan begroot. Het is niet mogelijk om over de specifieke onderdelen een gedetailleerde afwijkingenanalyse te maken. Voor de toelichting op de totale afwijking binnen WBO Jeugd wordt verwezen naar de onder (*) opgenomen tabel.
152.000	N	Jeugdhulp begeleiding: Jeugdzorg Breda Voor de jeugdhulp die via de WBO Breda Jeugd wordt geboden is in 2025 in totaliteit over de diverse specifieke onderdelen (zorgsoorten) € 283.000 per saldo meer uitgegeven dan begroot. Het is niet mogelijk om over de specifieke onderdelen een gedetailleerde afwijkingenanalyse te maken. Voor de toelichting op de totale afwijking binnen WBO Jeugd wordt verwezen naar de onder (*) opgenomen tabel.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
272.000	V	6.791 PGB WMO

134.000	V	PGB WMO huishoudelijke verzorging: WMO huishoudelijke verzorging in natura De kosten Wmo huishoudelijke ondersteuning in natura zijn lager dan begroot. Het aantal cliënten met huishoudelijke ondersteuning is in 2025 stabiel gebleven t.o.v. 2024, terwijl er gerekend was op een toename van cliënten.
128.000	V	PGB WMO begeleiding: WMO begeleiding individueel Het aantal cliënten met Wmo Begeleiding is licht gedaald in 2025 t.o.v. 2024, terwijl er gerekend was op een toename van het aantal cliënten. Hierbij zien we een toename van het aantal cliënten met lichte vormen van begeleiding en een afname van het aantal cliënten met intensievere vormen van begeleiding, waardoor de kosten voor Wmo Begeleiding in natura lager zijn dan begroot.
10.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 10.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
3.000	V	6.792 PGB Jeugd
3.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 3.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	6.811 Beschermd wonen (WMO)
-	-	Tussen begroting en rekening zijn er geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
4.000	V	6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)
4.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 4.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
27.000	N	6.821 Jeugdbescherming
27.000	N	Jeugdbescherming: Jeugdzorg Breda Voor de jeugdhulp die via de WBO Breda Jeugd wordt geboden is in 2025 in totaliteit over de diverse specifieke onderdelen (zorgsoorten) € 283.000 per saldo meer uitgegeven dan begroot. Het is niet mogelijk om over de specifieke onderdelen een gedetailleerde afwijkingenanalyse te maken. Voor de toelichting op de totale afwijking binnen WBO Jeugd wordt verwezen naar de onder (*) opgenomen tabel.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
1.000	N	6.882 Jeugdreclassering
1.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 1.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	6.91 Coördinatie en beleid WMO
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
1.000	V	6.92 Coördinatie en beleid Jeugd
1.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 1.000

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
291.000	V	7.1 Volksgezondheid
82.000	V	SPUK Brede regeling (Volksgezondheid): SPUK Breed Door uitval/verzuim en beperkte capaciteit binnen het sociaal domein zijn niet alle beoogde projecten tot uitvoering gebracht. Er staat geen nadeel tegenover elders in de begroting.
101.000	V	Mens en zorg PL3 Gelukkig opgroeien: Personeel van derden Er is minder capaciteit ingezet op de projectleiding van de Proof of concept Stevig Lokaal Team Drimmelen-Geertruidenberg dan begroot. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2026.
39.000	V	Mens en zorg PL3 Gelukkig opgroeien: BR23 advieskosten Het project jongerenparticipatie is in de 2 ^e helft van 2025 gestart en loopt door in 2026. Het projectbudget wordt meegenomen naar 2026. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2026.
69.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 69.000 (14 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
48.000	V	7.5 Begraafplaatsen en crematoria

35.000	V	Algemene begraafplaatsen: Onderhoud en beheer Er was extra budget aangevraagd voor onderhoud paden kerkhof Geertruidenberg. Er is echter nog geen besluit genomen over wat de beste keuze is. Aangezien het voor de lange termijn goed moet zijn, is het belangrijk niet over één nacht ijs te gaan. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2026.
13.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 13.000.

Overzicht baten per taakveld van Programma 3

In onderstaande tabel zijn de baten per taakveld opgenomen.

Programma 3 Opgave Mens en Zorg		(bedragen x € 1.000)			
TV	Omschrijving	Begroting 2025 Na wijziging	Jaarrekening 2025	Verskil	V/N
0.10	Mutaties reserves	473	292	181	N
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	0	0	-
4.2	Onderwijshuisvesting	126	116	10	N
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.219	503	716	N
5.1	Sportbeleid en activering	60	57	3	N
5.2	Sportaccommodaties	509	528	-19	V
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	5.182	5.272	-89	V
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	0	0	0	-
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	0	0	-
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	20	-20	V
6.3	Inkomensregelingen	6.899	6.971	-72	V
6.4	WSW en beschut werk	0	0	0	-
6.5	Arbeidsparticipatie	1	1	0	-
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	6	10	-4	V
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	0	-
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	0	0	0	-
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	0	71	-71	V
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	0	0	0	-
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	0	0	-
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	51	74	-23	V
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	0	0	-
6.791	PGB WMO	98	90	8	N
6.792	PGB Jeugd	0	0	0	-
6.811	Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	-
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	681	714	-33	V
6.821	Jeugdbescherming	0	0	0	-
6.822	Jeugdreclassering	0	0	0	-
6.91	Coördinatie en beleid WMO	0	0	0	-
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	0	0	0	-
7.1	Volksgezondheid	112	49	63	N
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	50	66	-16	V
Programma 3 Opgave Mens en Zorg		15.467	14.834	634	N

Toelichting op het overzicht baten per taakveld van Programma 3

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote baten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
181.000	N	0.10 Mutaties reserves
171.000	N	Mutaties reserves opgave 3 Mens en Zorg: Vrije Algemene Reserve (Algemeen) Door verschillende niet benodigde bedragen binnen opgave 3 in het jaar 2025, waaronder de goedkopere zwembadkaartjes en het doorschuiven van het haalbaarheidsonderzoek naar 2026 is minder onttrekking uit de algemene reserve nodig geweest.

10.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 10.000.
--------	---	--

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	4.1 Openbaar basisonderwijs
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
10.000	N	4.2 Onderwijshuisvesting
10.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 10.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
716.000	N	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken
715.000	N	Onderwijsachterstandenbestrijding: Onderwijsachterstandenbestrijding Binnen de Spuk regeling van de Gemeentelijke Onderwijs Achterstandenbestrijding (OAB) ontvangen we per vierjaarlijkse periode middelen. Binnen de huidige periode 2022-2026 hebben we de eerste twee jaar zeer spaarzaam middelen ingezet, waardoor wederom een groot bedrag mee gaat naar 2026. Binnen de begroting van 2026 worden deze middelen ruimer ingezet. Uiteraard binnen de gestelde kaders van de Spuk regeling.
1.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 1.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
3.000	N	5.1 Sportbeleid en activering
3.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 3.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
19.000	V	5.2 Sportaccommodaties
59.000	V	G.geb. Zwembaden: SPUK meerkosten energie openbare zwembaden Afrekening van de SPUK MEOZ. Deze zijn 1 op 1 doorgerekend aan de exploitant van de zwembaden. Zodoende wordt deze inkomst weggestreept tegen de uitgave/afrekening vanuit het Rijk.
67.000	N	G.geb sporthal Parkzicht: Verhuur Verhuur loopt via de exploitant van sporthal Parkzicht. Beheer en exploitatie wordt in opdracht van de gemeente gedaan door een externe partij. Eindafrekening gebeurd op basis van het jaarverslag 2025. Deze ontvangen we medio 2026.
27.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 27.000 (13 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
89.000	V	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
95.000	N	SPUK Brede regeling (Samenkracht en burgerpart.): SPUK Breed regeling In 2025 hebben we niet al het geld dat vanuit het Rijk is beschikt ten behoeve van de Specifieke Uitkering GALA uitgegeven. Dat resulteert in een verplichte terugbetaling aan het Rijk op gebied van de Specifieke Uitkering GALA/Breed. Hierdoor is de werkelijke baat lager dan begroot.
59.000	N	Inburgering en statushouders: SPUK Inburgering Het nadeel is ontstaan door een lagere definitieve beschikking vanuit het Rijk.
56.000	V	Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer expl.: Declaratie leefgeld ministerie Asiel en migratie Het is gebleken dat de gemeente het leefgeld mag declareren bij het Rijk. Dit is tijdens het jaarrekening proces naar voren gekomen, vandaar dat deze post niet vooraf is begroot. Tegenover deze opbrengsten staan de kosten leefgeld Hoge Veer.
38.000	V	Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer expl.: Normvergoeding Oekraïne Doordat er een kind is geboren bij één van de asielzoekers werd gedurende een groot gedeelte van het jaar 51 opvangplaatsen gedeclareerd. We hebben dit aantal gaande het jaar middels natuurlijk verloop terug laten vloeien naar 50 opvangplaatsen.
119.000	V	Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer trans.: Overige leveringen en diensten Ter dekking van de kosten voor noodzakelijk onderhoud voor een bedrag van €119.000 voor de opvangtaak van vluchtelingen in het Hoge Veer is vanuit het Ministerie van Asiel en Migratie een transitievergoeding voor hetzelfde bedrag toegezegd. Deze ontvangsten waren niet begroot. Per saldo dus budgetneutraal.
30.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 30.000 (5 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen jeugd
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
20.000	V	6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal
20.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 20.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
72.000	V	6.3 Inkomensregelingen
66.000	V	PW Inkomen: Terugvordering en verhaal levensonderhoud Op deze kostenplaats is het saldo te zien van alle terugvorderingen die we hebben opgevoerd. De post is hoger uitgevallen door twee grootschalige terugvorderingen die zijn doorgevoerd. Deze vorderingen zijn reeds verrekend met een andere uitkerende instantie.
6.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 6.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	6.4 WSW en beschut werk
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	6.5 Arbeidsparticipatie
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
4.000	V	6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)
4.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 4.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	6.751 Jeugdhulp ambulante lokaal
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
71.000	V	6.752 Jeugdhulp ambulante regionaal
71.000	V	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf: Afrondingsverschil Nagekomen mutaties op de eindafrekening van jeugdzorg WBO over 2024 zorgden voor een meevaller van € 71.000 ten opzichte van de eerder ontvangen definitieve Q4-rapportage over 2024, maar zijn als één bedrag verwerkt. De reden hiervoor is dat er sprake was van voornamelijk administratieve verschuivingen binnen de verschillende zorgsoorten binnen jeugd.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	6.753 Jeugdhulp ambulante landelijk
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
23.000	V	6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal
23.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 23.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
8.000	N	6.791 PGB WMO
8.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 8.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	6.792 PGB Jeugd
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	6.811 Beschermd wonen (WMO)
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
33.000	V	6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)
33.000	V	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO) Het resultaat van het regionaal uitvoeringsbudget Beschermd wonen 2024 was hoger dan begroot. Volgens afspraak vloeit het positieve resultaat terug naar de deelnemende regiogemeentes. Het bedrag van € 33.000 betreft het restant over het jaar 2024, dat in 2025 is teruggevloeid naar de gemeente.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	6.821 Jeugdbescherming
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	6.822 Jeugdreclassering
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	6.91 Coördinatie en beleid WMO
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	6.92 Coördinatie en beleid Jeugd
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
63.000	N	7.1 Volksgezondheid
51.000	N	Mens en zorg PL3 Gelukkig opgroeien: Bijdragen / vergoedingen Er is minder capaciteit ingezet op de projectleiding van de Proof of concept Stevig Lokaal Team Drimmelen-Geertruidenberg dan begroot. Hierdoor is ook de bijdrage van de Drimmelen lager.
12.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 12.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
16.000	V	7.5 Begraafplaatsen en crematoria
16.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 16.000

Overzicht Investerings van Programma 3

In het onderstaande overzicht is de voortgang van de lopende investeringen 2025 opgenomen voorzien van een beslispunt.

Begroot	Werkelijk	Krediet omschrijving	Toelichting - Besluit
€ 241.971	€ 0	24 - Velden RFC	Door onderbezetting binnen de afdeling sport is er geen uitvoering gegeven aan de velden bij RFC zoals opgenomen in het MJOP velden en toebehoren. Met oog op de uitbreiding binnen de afdeling sport wordt dit opgepakt in 2026. Besluit: Krediet overnemen.
€ 5.289.375	€ 5.177.845	21 Nieuwbouw sporthal Parkzicht	De laatste kosten van dit project vallen in 2026. Hierna wordt het project gesloten. Besluit: Krediet overnemen.
€ 6.977.910	€ 6.456.065	21 Kind Centrum (School incl. voorbereiding)	Het restantbudget meenemen naar 2026. In Juli 2026 worden de laatste facturen ontvangen en kan de accountantscontrole worden uitgevoerd waarna de slotbetaling plaatsvindt. Besluit: Krediet overnemen.
€ 792.000	€ 782.089	25 Right-Oh Hybride veld	werk afgerond, veld in gebruik maar we verwachten nog een slottermijn. Restant krediet mee over nemen naar 2026. We verwachten hier nog een slottermijn, plus een SPUK boeking. Besluit: Krediet overnemen.
€ 87.914	€ 0	25 Renovatie B veld vv Raamsdonk	Door onderbezetting binnen de afdeling sport is er geen uitvoering gegeven aan de renovatie B veld vv Raamsdonk zoals opgenomen in het MJOP velden en toebehoren. Met oog op de uitbreiding binnen de afdeling sport wordt dit opgepakt in 2026. Besluit: Krediet overnemen.
€ 14.236	€ 0	25 Renovatie veld DDHC	In 2025 is opdracht gegeven voor herziening huidige MJOP sportvelden. In het 2 ^{de} kwartaal 2026 verwachten we het rapport en een herziene versie MJOP te ontvangen. Deze wordt ter vaststelling aangeboden aan college en gemeenteraad. Daarna wordt gekeken welke werkzaamheden wanneer worden opgepakt. Besluit: Krediet overnemen en mogelijk uitvoering op basis van nieuw vast te stellen MJOP sportvelden.

P4 Opgave Wonen

Overzicht lasten per taakveld van Programma 4

In de onderstaande tabel zijn de lasten per taakveld opgenomen.

Programma 4 Opgave Wonen		(bedragen x € 1.000)			
TV	Omschrijving	Begroting 2025 Na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	V/N
0.10	Mutaties reserves	54	48	-6	V
8.1	Ruimte en leefomgeving	1.362	1.301	-61	V
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	32	65	32	N
8.3	Wonen en bouwen	1.232	1.193	-40	V
Programma 4 Opgave Wonen		2.681	2.606	-74	V

Toelichting op het overzicht lasten per taakveld van Programma 4

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote lasten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
6.000	V	0.10 Mutaties reserves
6.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 6.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
61.000	V	8.1 Ruimte en leefomgeving
39.000	N	Ruimtelijke projecten: Planontwikkelingskosten Voorbereidingskosten zijn gemaakt voor Landonk/Eendrachtsweg.
75.000	V	Ruimtelijke projecten: Omgevingsplan voor omgevingswet De kosten zijn op een andere kostensoort geboekt.
25.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 25.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
32.000	N	8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)
143.000	V	Grex Achter de Hoeven: Planontwikkelingskosten Een grondexploitatie is een meerjarig project, waarbij opbrengsten en kosten kunnen verschuiven in tijd. In dit geval worden geraamde kosten pas na 2025 gemaakt.
34.000	N	Grex Achter de Hoeven: Personeel van derden De kosten voor personeel van derden was begroot op de kostensoort 'planontwikkelingskosten'. Personeel van derden wordt echter op een aparte kostensoort geboekt.
193.000	N	Grex Achter de Hoeven: Activering bouwgrondexploitatie (balans) Grondexploitatie heeft geen directe invloed op het saldo omdat de lasten en baten die geboekt worden in de exploitatie verrekend worden met de balanspositie onderhanden werk. Het zijn daarom budgettair neutrale mutaties. Dit wordt zowel voor begroot als voor werkelijk gedaan.
47.000	N	Grex Oude Haven deel B Woningbouw: Activering bouwgrondexploitatie (balans) Grondexploitatie heeft geen directe invloed op het saldo omdat de lasten en baten die geboekt worden in de exploitatie verrekend worden met de balanspositie onderhanden werk. Het zijn daarom budgettair neutrale mutaties. Dit wordt zowel voor begroot als voor werkelijk gedaan.
99.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 99.000 (11 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
40.000	V	8.3 Wonen en bouwen
32.000	N	Omgevingsvergunning: Inhuur derden specialistische kennis Door een hoger aantal bouw gerelateerde vergunningaanvragen is er meer gebruik gemaakt van de specialistische kennis dan vooraf begroot.
72.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 72.000 (44 afwijkingen).

Overzicht baten per taakveld van Programma 4

In de onderstaande tabel zijn de baten per taakveld opgenomen.

Programma 4 Opgave Wonen		(bedragen x € 1.000)			
TV	Omschrijving	Begroting 2025 Na wijziging	Jaarrekening 2025	Vershil	V/N
0.10	Mutaties reserves	0	0	0	-
8.1	Ruimte en leefomgeving	376	161	214	N
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	31	65	-33	V
8.3	Wonen en bouwen	1.128	1.484	-356	V
Programma 4 Opgave Wonen		1.535	1.710	-175	V

Toelichting op het overzicht baten per taakveld van Programma 4

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote baten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	0.10 Mutaties reserves
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
214.000	N	8.1 Ruimte en leefomgeving
226.000	N	Ruimtelijke projecten: Opbrengsten Over 2025 is geen sprake geweest van ontvangsten uit exploitatiebijdrages en soortgelijke opbrengsten.
12.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 12.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
33.000	V	8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)
47.000	V	GreX Achter de Hoeven: Activering bouwgrondexploitatie (balans) Grondexploitatie heeft geen directe invloed op het saldo omdat de lasten en baten die geboekt worden in de exploitatie verrekend worden met de balanspositie onderhanden werk. Het zijn daarom budgettair neutrale mutaties. Dit wordt zowel voor begroot als voor werkelijk gedaan.
29.000	N	GreX Rivierkade: Activering bouwgrondexploitatie (balans) Deze afwijking is het verschil in de begrote verrekening met de balans. Er was € 31.000 begroot en dat is in werkelijkheid € 2.000 geworden. Per saldo is dit binnen de exploitatie budgetneutraal en heeft dit enkel gevolgen voor de waarde van de grondexploitatie op de balans.
15.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 15.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
356.000	V	8.3 Wonen en bouwen
278.000	V	Omgevingsvergunning: Leges omgevingsvergunning Leges zijn geheven inzake de vergunningen van werkzaamheden A27. Dit levert een grote afwijking op.
49.000	V	Volkshuisvesting: SPUKrealisatie stimulans De hogere baten van € 49.000 hebben betrekking op de SPUK Realisatiestimulans voor project Raadhuisstraat-Regentenstraat. Gemeenten kunnen via deze regeling aanspraak maken op € 7.000 per betaalbare woning waarvan de bouw in het voorgaande jaar is gestart en nog geen eerdere subsidie is ontvangen. Deze middelen zijn gericht op de ondersteuning van de realisatie van betaalbare woningbouw in de gemeente.
29.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 29.000 (10 afwijkingen).

Overzicht Investerings van Programma 4

In programma 4 zijn geen investeringen begrepen.

P5 Opgave Economie en Toerisme

Overzicht lasten per taakveld van programma 5

In de onderstaande tabel zijn de lasten per taakveld opgenomen.

Programma 5 Opgave Economie en Toerisme		(bedragen x € 1.000)			
TV	Omschrijving	Begroting 2025 Na wijziging	Jaarrekening 2025	Vershil	V/N
0.10	Mutaties reserves	50	50	0	-
2.3	Recreatieve havens	11	14	2	N
2.4	Economische havens en waterwegen	65	59	-6	V
3.1	Economische ontwikkeling	375	388	13	N
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	48	48	0	-
3.4	Economische promotie	324	310	-14	V
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	347	338	-9	V
5.4	Musea	34	34	-1	V
5.5	Cultureel erfgoed	219	206	-13	V
5.6	Media	785	788	3	N
8.3	Wonen en bouwen	39	38	-1	V
Programma 5 Opgave Economie en Toerisme		2.299	2.273	25	V

Toelichting op het overzicht lasten per taakveld van Programma 5

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote lasten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	0.10 Mutaties reserves
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
2.000	N	2.3 Recreatieve havens
2.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 2.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
6.000	V	2.4 Economische havens en waterwegen
6.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 6.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
13.000	N	3.1 Economische ontwikkeling
13.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 13.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
14.000	V	3.4 Economische promotie
14.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 14.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
9.000	V	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
9.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 9.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
1.000	V	5.4 Musea
1.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 1.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
13.000	V	5.5 Cultureel erfgoed
13.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 13.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
3.000	N	5.6 Media
3.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 3.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
1.000	V	8.3 Wonen en bouwen
1.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 1.000.

Overzicht baten per taakveld van Programma 5

In de onderstaande tabel zijn de baten per taakveld opgenomen.

Programma 5 Opgave Economie en Toerisme		(bedragen x € 1.000)			
TV	Omschrijving	Begroting 2025 Na wijziging	Jaarrekening 2025	Vershil	V/N
0.10	Mutaties reserves	60	59	1	N
2.3	Recreatieve havens	18	17	1	N
2.4	Economische havens en waterwegen	50	38	12	N
3.1	Economische ontwikkeling	3	72	-69	V
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	8	7	1	N
3.4	Economische promotie	0	0	0	-
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	66	63	2	N
5.4	Musea	12	13	-2	V
5.5	Cultureel erfgoed	54	54	-1	V
5.6	Media	0	22	-22	V
8.3	Wonen en bouwen	4	2	1	N
Programma 5 Opgave Economie en Toerisme		273	349	-76	V

Toelichting op het overzicht baten per taakveld van Programma 5

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote baten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
1.000	N	0.10 Mutaties reserves
1.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 1.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
1.000	N	2.3 Recreatieve havens
1.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 1.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
12.000	N	2.4 Economische havens en waterwegen
12.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 12.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
69.000	V	3.1 Economische ontwikkeling

60.000	V	Economisch beleid: Bijdrage provincie Dit betreft de subsidie haalbaarheidsonderzoek Energiehub Dombosch, welke ingezet mag worden tot 1 mei 2026. Resterende middelen derhalve mee overnemen naar 2026. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2026.
9.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 9.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
1.000	N	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
1.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 1.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	3.4 Economische promotie
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
2.000	N	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
2.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 2.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
2.000	V	5.4 Musea
2.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 2.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
1.000	V	5.5 Cultureel erfgoed
1.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 1.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
22.000	V	5.6 Media
22.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 22.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
1.000	N	8.3 Wonen en bouwen
1.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 1.000.

Overzicht Investerings programma 5

In programma 5 zijn geen investeringen begrepen.

P6 Opgave Bestuur en Dienstverlening

Overzicht lasten per taakveld van Programma 6

In de onderstaande tabel zijn de lasten per taakveld opgenomen.

Programma 6 Opgave Bestuur en Dienstverlening		(bedragen x € 1.000)			
TV	Omschrijving	Begroting 2025 Na wijziging	Jaarrekening 2025	Vershil	V/N
0.10	Mutaties reserves	0	0	0	-
0.1	Bestuur	1.805	2.103	298	N
0.2	Burgerzaken	1.037	1.016	-21	V
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.880	1.850	-30	V
1.2	Openbare orde en veiligheid	645	659	14	N
Programma 6 Opgave Bestuur en Dienstverlening		5.366	5.628	261	N

Toelichting op het overzicht lasten per taakveld van Programma 6

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote lasten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	0.10 Mutaties reserves
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
298.000	N	0.1 Bestuur
27.000	V	College van Burgemeester en wethouders: Onderzoekskosten Het betreffende onderzoek loopt door in 2026. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2026.
275.000	N	College van Burgemeester en wethouders: Voorziening pensioenverplichtingen (APPA) Vanaf 1 januari 2028 gaan de pensioenen van (voormalige en zittende) ambtsdragers over naar het pensioenstelsel van het ABP. Vanuit het VNG is geadviseerd om de voorziening hier tijdig op af te stemmen. Om die reden wordt in 2025 aanvullend gestort op de voorziening.
68.000	N	College van Burgemeester en wethouders: Voorziening wachtgeldverplichtingen wethouders Het verloop van deze voorziening is gebaseerd op de inschatting of (oud-)wethouders een beroep (gaan) doen op deze regeling. Als gevolg van o.a. de wettelijke salarisverhoging en andere ontwikkelingen in de samenstelling van het college dient een bedrag aan de voorziening wachtgeldverplichting te worden toegevoegd.
18.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 18.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
21.000	V	0.2 Burgerzaken
21.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 21.000 (11 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
30.000	V	1.1 Crisisbeheersing en brandweer
30.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 30.000 (12 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
14.000	N	1.2 Openbare orde en veiligheid
14.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 14.000.

Overzicht baten per taakveld van Programma 6

In onderstaande tabel zijn de baten per taakveld opgenomen.

Programma 6 Opgave Bestuur en Dienstverlening		(bedragen x € 1.000)			
TV	Omschrijving	Begroting 2025 Na wijziging	Jaarrekening 2025	Vershil	V/N
0.10	Mutaties reserves	0	0	0	-
0.1	Bestuur	0	0	0	-
0.2	Burgerzaken	474	516	-43	V
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	25	28	-3	V
1.2	Openbare orde en veiligheid	10	12	-2	V
Programma 6 Opgave Bestuur en Dienstverlening		509	556	-48	V

Toelichting op het overzicht baten per taakveld van Programma 6

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote baten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
--------	-----	-----------------------------

-	-	0.10 Mutaties reserves
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	0.1 Bestuur
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
43.000	V	0.2 Burgerzaken
26.000	V	Bevolkingsregister: Leges paspoorten en ID's 492 meer aanvragen dan voorzien omdat burgers naast paspoort vaak ook Identiteitskaart hebben. Dit heeft geresulteerd in extra inkomsten van plus minus € 19.000.
17.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 17.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
3.000	V	1.1 Crisisbeheersing en brandweer
3.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 3.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
2.000	V	1.2 Openbare orde en veiligheid
2.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 2.000.

Overzicht Investerings van Programma 6

In het onderstaande overzicht is de voortgang van de lopende investeringen 2025 opgenomen voorzien van een beslispunt.

Begroot	Werkelijk	Krediet omschrijving	Toelichting - Besluit
€ 47.000	€ 47.170	25 Oefenplaat brandweerkazerne Geertruidenberg	Project gereed. Besluit: Krediet afsluiten.

P7 Opgave Financiën en Organisatie

Overzicht lasten per taakveld van Programma 7

In de onderstaande tabel zijn de lasten per taakveld opgenomen.

Programma 7 Opgave Financiën		(bedragen x € 1.000)			
TV	Omschrijving	Begroting 2025 Na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	V/N
0.10	Mutaties reserves	1.000	999	1	V
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	268	384	116	N
0.4	Overhead	11.161	10.421	-740	V
0.5	Treasury	99	288	189	N
0.61	OZB woningen	434	501	68	N
0.62	OZB niet-woningen	0	0	0	-
0.64	Belastingen overig	0	0	0	-
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	-
0.8	Overige baten en lasten	174	267	93	N
0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	-
3.4	Economische promotie	0	0	0	-
Programma 7 Opgave Financiën		13.135	12.860	276	V

Toelichting op het overzicht lasten per taakveld van Programma 7

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote lasten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
1.000	V	0.10 Mutaties reserves
1.000	V	Diverse afwijkingen resulteren in een voordeel van € 1.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
116.000	N	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden
136.000	N	Hermenzeil: Voorziening nadelig saldo gereed product.
20.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 20.000 (9 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
740.000	V	0.4 Overhead
1.883.000	V	Overhead : Salarissen Net zoals in voorgaande jaren blijven we werken in een moeilijke arbeidsmarkt waardoor in toenemende mate vacatures lastig in te vullen zijn. Op een totaal salarisbudget van ruim € 16 miljoen is bijna €1,9 miljoen salarisbudget vrijgevallen. Dit is benut voor inhuur van personeel.
1.975.000	N	Overhead: Personeel van derden Over de hele linie in de organisatie hebben we moeilijk vervulbare vacatures en een aantal langdurig zieken en zwangerschappen tijdelijk moeten invullen. Hiervoor is er een budget van € 1,04 miljoen begroot. Dit budget is bijna € 2 miljoen overschreden. De dekking hiervoor komt uit vrijval van salarisbudget en extra vergoedingen van het UWV. Voor de kosten voor overige inhuur die specifiek voor een aantal taken in de begroting is in totaal €2,8 miljoen begroot. De werkelijke kosten bedragen € 2,5 miljoen. De verantwoording van deze kosten vindt plaats bij de betreffende producten.
157.000	V	Overhead Personeel: Ontvangen UWV gelden of Zwangerschapsverlofverg Op basis van historie hebben we ingeschat dat er jaarlijks € 120.000 wordt ontvangen in verband met langdurig zieken en zwangerschap. Op begrotingsbasis zijn deze inkomsten begroot als dekking van de reguliere personele kosten. In 2025 hebben we aanzienlijk meer vergoeding gehad van het UWV door meer dan het gemiddeld aantal zwangerschappen per jaar en de nieuwe negen-wekenregeling waar ook vaders gebruik van kunnen maken. Dit extra budget is gebruikt voor tijdelijke vervanging in aantal cruciale posities.
661.000	V	Overige overhead onderdelen (o.a. opleiding en andere emolumenten personeel, gemeentehuis, ict, voorlichting, gemeentewerf, i&a) Dit bestaat uit een groot aantal deelbudgetten (ca 120). Hieronder een weergave van de belangrijkste afwijkingen: <ul style="list-style-type: none"> Voor de implementatie van het nieuwe personeelssysteem Youforce is € 375.000 begroot. Dit is een tweejarig project maar als geheel in 2025 begroot. Youforce is begin 2026 in de basis "live" gegaan. Het grootste deel van kosten, circa €320.000 (V) zullen echter in 2026 worden gemaakt voor diverse modules en processen die moeten worden (her-)ingericht en geïmplementeerd binnen de organisatie. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2026. Vanuit het inkoopbureau zijn extra uren toegerekend aan verschillende inkooptrajecten binnen de organisatie; deze uren waren niet opgenomen in de begroting en, gezien het grote aantal en de diversiteit aan posten, is ervoor gekozen deze extra kosten, circa € 84.000 (N), centraal op één plek in de jaarrekening te verantwoorden. Voor diverse overige personele kosten is circa € 90.000 (V) minder besteed. De belangrijkste ontwikkelingen zijn dat de reis- en opleidingskosten zijn net zoals in 2023 lager uitgevallen dan begroot door de lage(re) bezetting in verband met moeilijk vervulbare vacatures en opleidingen die niet zijn doorgegaan. En daarnaast kan de voorziening voor voormalig personeel worden verlaagd omdat het verwachte risico voor WW en WIA aan voormalig medewerkers omlaag kan worden bijgesteld. Het beheer van het gemeentehuis heeft ca € 54.000 (V) minder gekost dan begroot met name omdat er sinds 2025 geen OZB meer hoeft te worden berekend op onze eigen eigendommen en er minder onderhoud nodig is geweest. Er was € 60.000 minder budget nodig voor bestuurlijke en juridische advisering en € 32.000 (V) minder voor voorlichting. Beide zijn jaarlijks deels afhankelijk van de externe vraagstelling. Het geplande klanttevredenheidsonderzoek (€ 40.000 V) en het onderzoek naar optimalisatie van de ICT (€ 50.000 V) zijn uitgesteld naar 2026. Deze posten komen ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2026. In 2025 is incidenteel een start gemaakt met de opschoning van de netwerkschijven in het kader van het project "Verbeteren informatiehuishouding". Deze werkzaamheden vloeien voort uit wettelijke verplichtingen, waaronder de uitkomsten van het KPI-onderzoek van de archivaris en het toezicht door de provincie. Ook zijn de werkzaamheden aan de "software cloud" nog niet afgerond. Afronding van deze implementatie (resterende kosten € 62.000 V) loopt door in 2026. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverheveling naar 2026. Door het overnemen van het resterende budget (€ 26.000 V) naar 2026 kunnen deze werkzaamheden worden voortgezet en afgerond. Dit gebeurt onder regie van de afdeling DIV, in samenwerking met een gespecialiseerd bedrijf en met inzet van hun softwareoplossingen. Het doel is een duurzame verbetering van de informatiehuishouding en het voldoen aan de geldende archief- en informatiebeheerwetgeving. Een groot aantal overige posten variërend van minder uitgaven voor bedrijfskleding, catering, een teruggave van IZA-gelden, minder representatiekosten etc. heeft per saldo geleid tot een voordeel van € 10.000 (V).

14.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 14.000.
--------	---	---

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
189.000	N	0.5 Treasury
72.000	V	Treasury: Rente De rente op kortlopende schulden kent een meevaller door toereikende middelen gedurende het jaar. Er is enkel rente betaald over tijdelijke negatieve banksaldi gedurende het jaar.
31.000	V	Treasury: Afschrijvingen staat investeringen Door het wijzigen van afschrijvingstermijnen over verschillende activa met ingang van 1 januari 2025 vallen de afschrijvingslasten lager uit. Dit betekent ook een lagere doorbelasting binnen de programma's
31.000	N	Treasury: Doorbel. afschrijvingen investeringen Door het wijzigen van afschrijvingstermijnen over verschillende activa met ingang van 1 januari 2025 vallen de afschrijvingslasten lager uit. Dit betekent ook een lagere doorbelasting binnen de programma's.
303.000	N	Treasury: Rente staat investeringen Door een aanzienlijk lager daadwerkelijke renteomslagpercentage van 0,74% ten opzichte van het begrote renteomslagpercentage van 1,25% valt de rente op (opgeleverde) investeringen aanzienlijk lager uit.
42.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 42.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
68.000	N	0.61 OZB woningen
57.000	N	Uitvoering belastingen en heffingen: Bijdrage SVHW Bijdrage SVHW verhoogd door extra kosten implementatie/conversie BAG/controles.
11.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 11.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	0.62 OZB niet- woningen
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	0.64 Belastingen overig
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
93.000	N	0.8 Overige baten en lasten
39.000	V	Algemene uitgaven en inkomsten: Overige leveringen en diensten Dit betrof een stelpost vanwege de vanuit het Rijk beschikbaar gestelde subsidie onder de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv-regeling). Hier is in 2025 geen gebruik van gemaakt, waardoor is voorgesteld om dit bedrag ook voor 2026 nog beschikbaar te stellen.
65.000	V	Onvoorzien: Onvoorzien In 2025 is geen gebruik gemaakt van de post onvoorzien. Het restant valt als meevaller vrij in het saldo van de jaarrekening.
26.000	V	Algemene uitgaven en inkomsten: Afwikkelingsverschillen voorgjr BTW/BCF/SUP Door het samenvallen van betalingen is een post ten onrechte als nog te betalen blijven staan.
235.000	N	Algemene uitgaven en inkomsten: Voorziening Dubieuze debiteuren algemeen en belast Voor eventuele oninbare vorderingen dient de gemeente jaarlijks een analyse te maken van de openstaande posten en een inschatting te maken van de (on)inbaarheid. Voor de beoordeling zijn beleidsregels vastgesteld. Voor het jaar 2025 valt deze inschatting nadelig uit.
12.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 12.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	3.4 Economische promotie
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Overzicht baten per taakveld van Programma 7

In onderstaande tabel zijn de baten per taakveld opgenomen.

Programma 7 Opgave Financiën		(bedragen x € 1.000)			
TV	Omschrijving	Begroting 2025 Na wijziging	Jaarrekening 2025	Vershil	V/N
0.10	Mutaties reserves	695	525	170	N
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	468	445	22	N
0.4	Overhead	93	21	73	N
0.5	Treasury	388	638	-250	V
0.61	OZB woningen	3.809	3.823	-14	V
0.62	OZB niet-woningen	4.453	4.557	-104	V
0.64	Belastingen overig	14	15	-1	V
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	48.469	49.744	-1.275	V
0.8	Overige baten en lasten	82	202	-120	V
0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	-
3.4	Economische promotie	61	61	0	-
Programma 7 Opgave Financiën		58.532	60.031	-1.499	V

Toelichting op het overzicht baten per taakveld van Programma 7

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote baten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
170.000	N	0.10 Mutaties reserves
271.000	N	Mutaties reserves opgave 7 Financiën: Mutaties reserve Oekraïne De kosten die verband houden met opvanglocaties ontheemden worden gedekt uit de reserve.
99.000	V	Mutaties reserve opgave 7 Financiën: Algemene Weerstandsreserve (algemeen) Vanuit de herziene berekening van het weerstandsvermogen valt de stand per einde 2025 lager uit dan vorig jaar, waardoor dit voordeel op het weerstandsvermogen ten laste van de vrije algemene reserve valt. Per saldo is dit budgettair neutraal.
2.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 2.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
22.000	N	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden
82.000	N	Grondexploitatie algemene dienst: Grondverkoop Door omstandigheden is er in 2025 minder grond verkocht dan op voorhand verwacht was.
41.000	N	Grondexploitatie algemene dienst: Verhuur gronden, water en overige Door omstandigheden is er in 2025 minder grond verhuurd dan op voorhand verwacht was.
89.000	V	Hermenzeil: Bijdragen/vergoedingen Volgens afspraak draagt de Provincie voor 50% bij in de beheerkosten en overige risico's van Hermenzeil. Voor de gemeente is die bijdrage een voordeel. De gemiddelde bijdrage in de beheerkosten van € 16.000 zijn vanaf 2025 abusievelijk niet meer opgenomen in de begroting. Over 2025 bedraagt de bijdrage in de werkelijke beheerkosten € 21.000. Dit bedrag moet worden vermeerderd met de bijdrage ad € 68.000 van de Provincie in de afwaardering van Hermenzeil die in 2025 heeft plaatsgevonden zodat de totale afwijking € 89.000 bedraagt.
42.000	V	Grondexploitatie algemene dienst: Bestrijding illegaal grondgebruik Omdat het snippergroenproject nog steeds loopt, en niet in de begroting opgenomen was, is er een plus in inkomsten uit de bestrijding van het oneigenlijk grondgebruik.
29.000	N	Hermenzeil: Opbrengsten Doordat er minder anti-kraak bewoning is zijn de huuropbrengsten lager als begroot.
1.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 1.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
73.000	N	0.4 Overhead
80.000	N	Overhead Fysiek Domein Ontwikkeling: BR23 Bijdrage derden Dit bedrag was in 2023 ingeboekt omdat er een terugverdieneffect werd verwacht van een subsidiecoördinator. Dit terugverdieneffect is niet gerealiseerd, gezien er geen subsidiecoördinator is ingezet gedurende 2025.
7.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 7.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
250.000	V	0.5 Treasury
248.000	V	Treasury: Rente Door een gemiddeld hoog uitstaand saldo van middelen op de rekening van schatkistbankieren van het rijk bevat de uiteindelijke rentevergoeding gedurende het jaar een meevaller.
2.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 2.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
14.000	V	0.61 OZB woningen
54.000	V	Onroerende Zaakbelastingen eigenaren woningen: Onroerende Zaakbelastingen (EW) De opbrengsten uit de OZB voor woningen liggen hoger dan begroot, doordat de gemiddelde WOZ-waarden hoger zijn uitgekomen dan verwacht.
40.000	N	Uitvoering belastingen en heffingen: Aanmaningen en dwangbevelen Ontvangsten aanmaningen en dwangbevelen worden als opbrengsten gezien.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
104.000	V	0.62 OZB niet-woningen
90.000	V	Onroerende Zaakbelastingen gebruikers: Onroerende Zaakbelastingen (GNW) De opbrengsten uit de OZB voor niet-woningen liggen hoger dan begroot, doordat de gemiddelde WOZ-waarden hoger zijn uitgekomen dan verwacht en doordat er minder leegstand is.
14.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 14.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
1.000	V	0.64 Belasting overig
1.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 1.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
1.275.000	V	0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds
413.000	V	Uitkering gemeentefonds: Algemene uitkering Op basis van de december circulaire zijn verschillende maatstaven en eenheden herzien waardoor een bedrag van € 119.000 extra wordt ontvangen. Daarnaast wordt over 2025 een aanvullend bedrag van € 215.000 ontvangen in het kader van Powerport.
862.000	V	Uitkering gemeentefonds: Algemene uitkering, afrekening voorgaande jaren De hieronder opgenomen bedragen betreffen voornamelijk nabetalings van jeugdgeden over de jaren 2023 en 2024.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
120.000	V	0.8 Overige baten en lasten
27.000	V	Algemene uitgaven en inkomsten: Opbrengsten Door met name verschillende verkopen van activa, waaronder de verkoop van een wiellader en een vrachtwagen, zijn incidenteel hogere opbrengsten verkregen dan vooraf verwacht, wat per saldo resulteert in een (incidentele) meevaller.
97.000	V	Algemene uitgaven en inkomsten: SPUK IZA Er is in 2025 een bijdrage ontvangen vanuit Breda voor de inzet van ambtenaren.
4.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 4.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
-	-	3.4 Economische promotie
-	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Overzicht Investerings van Programma 7

In het onderstaande overzicht is de voortgang van de lopende investeringen 2025 opgenomen voorzien van een beslispunt.

Begroot	Werkelijk	Krediet omschrijving	Toelichting - Besluit
---------	-----------	----------------------	-----------------------

€ 358.028	€ 365.370	20 - 22 Ontvangstruimte	Doordat de aannemer de opdracht heeft teruggegeven zijn we opzoek gegaan naar een andere aannemer. Opdracht is gegund en de aannemer is nog bezig met de werkzaamheden. Afronding eind Q1 2026. Besluit: Krediet verhogen met € 25.000 en overnemen.
€ 122.000	€ 99.014	24 Maxus werkbus V-24-LVT	Voertuig is geleverd. Besluit: Krediet verlagen met € 22.986 en afsluiten.
€ 120.000	€ 97.250	24 Maxus werkbus V-17-LVT	Voertuig is geleverd. Besluit: Krediet verlagen met € 22.750 en afsluiten.
€ 120.000	€ 0	24 Fuso werkbus vv-881-x	De levering van deze bus staat gepland voor 2026. Besluit: Krediet overnemen.
€ 40.000	€ 39.085	24 Mobile devices	Project is gereed. Besluit: Krediet met € 915 verlagen en afsluiten.
€ 40.000	€ 40.500	24 Hybride werken, Kadernota 2024	Project is gereed. Besluit: Krediet met € 500 verhogen en afsluiten.
€ 41.800	€ 6.730	25 Mobile devices 2025	Vervanging van de smartphones (bulk) verzet naar 2026. Besluit: Krediet overnemen.
€ 52.250	€ 46.585	25 Werkplek hardware en/of software 2025	Project gereed. In 2026 is er nieuw krediet voor deze investeringen. Besluit krediet verlagen met € 5.665 en afsluiten.
€ 41.800	€ 32.468	25 Hybride werken, Kadernota 2024 - 25	Project gereed. In 2026 is er nieuw krediet voor deze investeringen. Besluit: Krediet verlagen met € 9.332 en afsluiten.
€ 52.250	€ 0	25 ESX hosts tbv VDI, iedere 5 jaar	Het onderzoek naar de toekomstige digitale infrastructuur is nog niet uitgevoerd, vanuit het advies zouden de investeringen plaatsvinden. Besluit: Krediet overnemen.
€ 41.800	€ 0	25 SAN tbv servers en VDI hosts/ opslag	Het onderzoek naar de toekomstige digitale infrastructuur is nog niet uitgevoerd, vanuit het advies zouden de investeringen plaatsvinden. Besluit: Krediet overnemen.
€ 300.000	€ 8.710	25 Renovatie toiletruimtes gemeentehuis	Het is niet gelukt de uitvoering plaats te laten vinden in 2025. Inmiddels staat de aanbesteding op de planning voor Q2 2026. Besluit: Krediet overnemen.
€ 55.000	€ 48.500	25 Accu aangedreven onkruidverdelger 1	In de najaarsnota is het krediet van 1 borstelmachine gesplitst in 2 accu aangedreven onkruidverdelgers. Daarom dienen deze 2 kredieten als 1 geheel te worden bekeken en resteert een bedrag van € 6.500 per krediet. Besluit: Krediet verlagen met € 6.500 en afsluiten.
€ 55.000	€ 48.500	25 Accu aangedreven onkruidverdelger 2	In de najaarsnota is het krediet van 1 borstelmachine gesplitst in 2 accu aangedreven onkruidverdelgers. Daarom dienen deze 2 kredieten als 1 geheel te worden bekeken en resteert een bedrag van € 6.500 per krediet. Besluit: Krediet verlagen met € 6.500 en afsluiten.

WNT - verantwoording 2025 Gemeente Geertruidenberg

WNT-verantwoording 2025 gemeente Geertruidenberg

De WNT is van toepassing op gemeente Geertruidenberg. Het voor de gemeente Geertruidenberg toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000 (algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2025					
bedragen x € 1	R. Brekelmans		G.M. Brunsveld	N.M. Bovenhorst	J. Donkers
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris	Griffier	Waarnemend Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2025	1-1 t/m 31-3	1-4 t/m 31-08	1-1 t/m 31-12	1-9 t/m 30-11	1-12 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,778	1	1	1	1
Dienstbetrekking?	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	44.380	53.186	82.437	27.462	10.316
Beloningen betaalbaar op termijn	0	8.582	11.548	5.084	1.686
<i>Subtotaal</i>	<i>44.380</i>	<i>61.767</i>	<i>93.985</i>	<i>32.546</i>	<i>12.002</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	47.847	102.500	246.000	61.500	20.500
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	44.380	61.767	93.985	32.546	12.002
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2024					
bedragen x € 1	G.M. Brunsveld		R. Brekelmans		
Functiegegevens	Griffier		Gemeentesecretaris		
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1-12 t/m 31-12		1-6 t/m 31-12		
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1		0,778		
Dienstbetrekking?	Ja		Nee		
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	6.524		85.350		
Beloningen betaalbaar op termijn	975		0		
<i>Subtotaal</i>	<i>7.499</i>		<i>85.350</i>		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	19.735		106.263		
Bezoldiging	7.499		85.350		

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2025		
bedragen x € 1	R. Brekelmans	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	
Kalenderjaar	2025	2024
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	N.v.t.	1-1 t/m 31-5

Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar ⁵	0	5
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar ⁶	0	564
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 235	€ 221
Maxima op basis van de normbedragen per maand	0	117.500
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 117.500	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	0	78.960
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	78.960	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		
N.v.t.		
Bezoldiging		
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		
N.v.t.		N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³		
N.v.t.		

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Overzicht incidentele baten en lasten

Volgens de voorschriften van de toezichthouder worden baten en lasten als incidenteel aangemerkt wanneer ze de begroting niet meer dan drie achtereenvolgende jaren beïnvloeden. Tijdelijke geldstromen, waarvan de eindigheid vastligt, merken we ook aan als incidenteel. Deze stromen kunnen ook over een periode langer dan 3 jaar gaan. De toezichthouder gebruikt dit overzicht om te bepalen of onze financiële positie materieel sluitend is (in meerjarenperspectief). Voor de bepaling van dat beeld worden de incidentele baten en lasten namelijk buiten beschouwing gelaten. Van de incidentele opgenomen baten en lasten in de rekening is het onderstaande overzicht te geven. Hierbij hebben we een ondergrens aangehouden van € 50.000 conform onze financiële verordening. Voor meer informatie over de beoordeling van incidentele lasten en baten verwijzen wij naar de geldende voorschriften die te vinden zijn op www.commissiebbv.nl onderdeel onderwerpen notitie "Structurele en incidentele baten en lasten".

Pr.	Omschrijving	Werkelijk baten	Toelichting
1	Mutaties reserves opgave 1 Leefbaarheid - Vrije Algemene Reserve	102.000	Alle reserves zijn incidenteel m.u.v. voor dekking afschrijving.
1	A27 Maatregelen / Omgevingsvisie Hooipolder - Bijdrage provincie	54.000	A27 heeft begin en einde.
2	SPUK Energiearmoederegeling	315.000	SPUK middelen zijn incidenteel begin en einde.
2	SPUK Lokale Aanpak Isolatie	191.000	SPUK middelen zijn incidenteel begin en einde.
2	SPUK Regeling capaciteit klimaat en energ. (CDOKE)- SPUK BR23 Doeluitkering Duurzaamheid	559.000	SPUK middelen zijn incidenteel begin en einde.
3	Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer trans. - Overige leveringen en diensten	119.000	Noodopvang inkomsten zijn tijdelijk.
3	Mutaties reserves opgave 3 Mens en Zorg - Vrije Algemene Reserve (Algemeen)	292.000	Alle reserves zijn incidenteel muv voor dekking afschrijving
3	Opvang Asielzoekers COA - Normvergoeding opvang asielzoekers COA	2.095.000	Alles met COA is tijdelijk.
3	Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer expl. - Normvergoeding Oekraïne	2.061.000	Noodopvang inkomsten zijn tijdelijk.

3	Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer expl. - Declaratie leefgeld ministerie Asiel en migratie	56.000	Noodopvang inkomsten zijn tijdelijk.
3	Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer expl. - Eigen bijdrage GOO	150.000	Noodopvang inkomsten zijn tijdelijk.
3	Inburgering en statushouders - SPUK Inburgering - SPUK Inburgering	403.000	SPUK middelen zijn incidenteel begin en einde.
3	SPUK Brede regeling (Samenkracht en burgerpart.) - SPUK Breed regeling	325.000	SPUK middelen zijn incidenteel begin en einde.
3	G.geb. Zwembaden- SPUK meerkosten energie openbare zwembaden	59.000	SPUK middelen zijn incidenteel begin en einde.
4	Ruimtelijke beleid - SPUK Startbouwimpuls	438.000	SPUK middelen zijn incidenteel begin en einde.
5	Economisch beleid - Bijdrage provincie	60.000	Overheveling > 50K op incidenteel gezet.
7	Mutaties reserves opgave 7 Financiën - Mutaties reserve Oekraïne	167.000	Alle reserves zijn incidenteel m.u.v. voor dekking afschrijving.
7	Mutaties reserves opgave 7 Financiën - Reserve I&A	135.000	Alle reserves zijn incidenteel m.u.v. voor dekking afschrijving.
7	Mutaties reserves opgave 7 Financiën - Algemene Weerstandsreserve (Algemeen)	99.000	Alle reserves zijn incidenteel m.u.v. voor dekking afschrijving.
7	Grondexploitatie algemene dienst - Grondverkoop	79.000	Grondverkoop is altijd incidenteel.
7	Algemene uitgaven en inkomsten - SPUK IZA	97.000	SPUK middelen zijn incidenteel begin en einde.

Pr.	Omschrijving	Werkelijk lasten	Toelichting
1	Ecopark (natuurpark de Donge) - Personeel van derden	104.000	Is een project met start en einddatum.
1	Powerport Geertruidenberg - Regiofonds Net op Zee	242.000	Powerport heeft eind en begin datum en is daarom incidenteel.
1	Plantsoenen en parken - VAR 24 - Actualisatie beheergegevens openbare ruimte	103.000	Alles met VAR dekking is incidenteel! Zit begin en einde aan.
1	Plantsoenen en parken - Onderhoud bomen	229.000	Overheveling 2025.
1	A27 Maatregelen / Omgevingsvisie Hooipolder - Overige kosten	54.000	A27 heeft begin en einde.
1	Verkeerszaken - VAR23 Inhuur projectleider A27	148.000	Alles met VAR dekking is incidenteel. Zit begin en einde aan.
1	Wegen, straten en pleinen - Herstel schades en vernielingen	76.000	Herstel schades en vernielingen zijn incidenteel.
2	SPUK Lokale Aanpak Isolatie - Uitvoering aanpak lokale isolatie	191.000	Uitgaven zijn ook incidenteel met einddatum.
3	Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer trans. -Overige leveringen en diensten	119.000	Noodopvang uitgaven zijn tijdelijk.
3	Algemene begraafplaatsen - Ruimen graven	55.000	Ruimen graven is overheveling uit 2024.
3	Mens en Zorg PL 3 Gelukkig opgroeien - Personeel van derden	99.000	Alles is maar 1 jaar begroot dus l.
3	Opvanglocaties Ontheemden (project De Driehoek) - Personeel van derden	97.000	Inhuur voor tijdelijk project betaling via reserve ontheemden.
3	Opvang Asielzoekers COA - Inhuur derden	764.000	Alles met COA is tijdelijk.
3	Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer expl. - Afdracht Eigen Bijdrage GOO	116.000	Noodopvang uitgaven zijn tijdelijk.
3	Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer expl. - Leefgeld Hoge Veer	57.000	Noodopvang uitgaven zijn tijdelijk.
3	Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer expl. - Overige leveringen en diensten	154.000	Noodopvang uitgaven zijn tijdelijk.
3	Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer expl. - Inhuur derden	437.000	Noodopvang uitgaven zijn tijdelijk.
3	Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer expl. - Gas en electra	257.000	Noodopvang uitgaven zijn tijdelijk.
3	Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer expl. - Personeel van derden	74.000	Noodopvang uitgaven zijn tijdelijk.
3	G.geb sporthal Parkzicht - Exploitatiekosten	102.000	Staat in 2025 ook als Incidenteel en maar 1 jaar begroot.
3	G.geb. Zwembaden - SPUK meerkosten energie openbare zwembaden	59.000	SPUK middelen zijn incidenteel begin en einde.
3	Sportbeleid - SPUK breed	116.000	SPUK middelen zijn incidenteel begin en einde.
3	Huisvesting Voortgezet Onderwijs - Belastingen en heffingen	72.000	Is incidenteel omdat OZB nog niet afgehandeld is.
3	Huisvesting basisonderwijs - Onderzoekskosten	63.000	Onderzoekskosten scholeneiland uit VAR.
4	Ruimtelijk beleid - SPUK Startbouwimpuls	150.000	SPUK middelen zijn incidenteel begin en einde.
5	Mutaties reserves opgave 5 Economie en toerisme - Vrije Algemene Reserve (Algemeen)	50.000	Alle reserves zijn incidenteel m.u.v. voor dekking afschrijving.
5	Subsidie bibliotheken - Stelpost nieuw beleid	100.000	Stelpost is alleen voor 2025 en 2026 begroot.

7	Mutaties reserves opgave 7 Financiën - Vrije Algemene Reserve (Algemeen)	999.000	Alle reserves zijn incidenteel m.u.v. voor dekking afschrijving.
7	Overhead I&A - Software Cloud	56.000	Overheveling op incidenteel gezet en conform markering begroting 2025.
7	Overhead Personeel - Vervanging ADP / implementatie Yourforce	56.000	Implementatie is volledig incidenteel is kop en einde aan.

Overzicht Incidentele lasten uit de Vrije Algemene Reserver (VAR)

(bedragen x € 1.000)	Toevoeging	Onttrekking	Incidenteel / Structureel
Resultaat 2024 naar Vrije algemene reserve	0	369	I
Mutatie weerstandsreserve 2025 uit VAR	0	99	I
Mutatie weerstandsreserve 2025	99	0	I
Tussentijdse storting vanuit begroting	900	0	I
Overschot invoeringswet omgeving	48	0	I
Overschot opstellen welstandsbeleid	25	0	I
Onderzoek beschoeiing (VAR24)	0	5	I
Actualisatie beheergegevens openbare ruimte (VAR24)	0	97	I
Incidentele tekorten zwembaden	0	14	I
Dekking vanuit overhevelingen vanuit 2024	0	131	I
Dekking haalbaarheidsonderzoek scholeneiland	0	63	I
Dekking verbouwing vrouwenopvang	0	81	I
Dekking actualisatie IHP	0	3	I
Totaal Vrije Algemene Reserve	1.072	862	210

Overzicht Incidentele lasten en baten uit de bestemmingsreserves

(bedragen x € 1.000)	Toevoeging	Onttrekking	Incidenteel / Structureel
Reserve saldo jaarrekening	369	0	I
Reserve sporthal Dongemond *	10	-25	I
Reserve afschrijving restauratie fort Lunet *	0	17	S
Reserve afschrijving bouwkundige kosten Mafeking *	0	5	S
Reserve monumenten	0	0	I
Reserve beeldende kunst	0	0	I
Reserve bouw gemeentehuis 1994 *	0	50	S
Reserve I&A	0	135	I
Reserve OMC Raamsdonk	0	13	I
Reserve bomenfonds	5	0	I
Reserve afschrijving investering IHP *	435	0	S
Reserve Klimaatmiddelen	0	0	I
Reserve Ontheemden	0	168	I
Reserve afschrijving inv. mij. nut in openbare ruimte *	0	73	S
Reserve Centrum Raamsdonk	0	0	I
Reserve grondexploitatie	0	0	I
Reserve Natuurontwikkeling rbs 21-4-22 A27	0	0	I
Reserve Externe groencompensatie (Grex)	0	0	I
Reserve duurzaamheid	0	0	I
Reserve herstel vestingwallen *	0	0	S
Reserve afschrijving Huisvesting Mafeking Bergse Battery *	0	0	S
Totaal Bestemmingsreserves	819	436	383
Totaal alle reserves	1.891	1.298	593
<i>*Reserves met bestemming dekking kapitaalslasten</i>			
Structureel	435	145	290
Incidenteel	1.456	1.153	303
Totaal Bestemmingsreserves	1.891	1.298	593

Overzicht baten en lasten per programma

Overzicht baten en lasten per programma 2025 (bedragen x € 1.000)

L=Lasten / B=Baten / S=Saldo

Omschrijving programma / product	Primitieve begroting 2025			Begroting na wijziging 2025			Jaarrekening 2025			Begroting -/ Jaarrekening 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Mutaties Exploitatie												
Programma 1 Leefbaarheid	6.936	2.155	4.781	8.663	2.697	5.966	7.852	643	7.209	811	-2.054	-1.243
Programma 2 Duurzaamheid	7.228	6.694	535	7.711	7.326	385	7.424	7.358	66	287	32	319
Programma 3 Mens en Zorg	41.600	12.980	28.620	44.653	14.994	29.659	43.028	14.542	28.486	1.625	-452	1.173
Programma 4 Wonen	5.434	4.576	709	2.627	1.535	1.092	2.558	1.710	849	68	175	243
Programma 5 Economie en Toerisme	2.355	189	2.166	2.249	213	2.035	2.223	290	1.933	25	77	102
Programma 6 Bestuur en Dienstverlening	4.841	435	4.406	5.366	509	4.858	5.628	556	5.071	-261	48	-214
Programma 7 Financiën en Organisatie	10.628	54.397	-43.766	12.136	57.837	-45.701	11.861	59.506	-47.645	275	1.669	1.944
Subtotaal mutaties Exploitatie Programma's	79.022	81.426	-2.549	83.405	85.111	-1.706	80.574	84.605	-4.031	2.830	-505	2.324

Mutaties Reserves												
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1 Leefbaarheid	1.720	100	1.620	1.720	304	1.416	5	102	-97	1.715	-202	1.513
Programma 2 Duurzaamheid	0	20	-20	0	20	-20	0	0	0	0	-20	-20
Programma 3 Mens en Zorg	435	10	425	435	473	-38	470	292	178	-35	-181	-216
Programma 4 Wonen	76	226	0	54	0	54	48	0	48	6	0	6
Programma 5 Economie en Toerisme	0	35	-35	50	60	-10	50	59	-9	0	-1	-1
Programma 6 Bestuur en Dienstverlening	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma 7 Financiën en Organisatie	900	344	560	1.000	695	305	999	525	474	1	-170	-170
Subtotaal mutaties Reserves Programma's	3.131	735	2.550	3.259	1.552	1.707	1.572	978	594	1.687	-574	1.112

Totaal Baten en Lasten	82.153	82.161	-8	86.664	86.663	1	82.146	85.583	-3.437	4.517	-1.079	3.437
-------------------------------	---------------	---------------	-----------	---------------	---------------	----------	---------------	---------------	---------------	--------------	---------------	--------------

Overzicht baten en lasten per taakveld naar programma

Overzicht baten en lasten per taakveld 2025 (bedragen x € 1.000)

L=Lasten / B=Baten / S=Saldo

Pr. TV	Taakveld omschrijving	Primitieve begroting			Begroting na wijziging			Jaarrekening			Begroting -/ Jaarrekening		
		L	B	S	L	B	S	L	B	S	L	B	S
P1 0.10	Mutaties reserves	1.720	100	1.620	1.720	304	1.416	5	102	-97	1.715	202	1.513
P1 1.2	Openbare orde en veiligheid	226	0	226	253	0	253	245	0	245	7	0	7
P1 2.1	Verkeer en vervoer	3.646	2.118	1.528	4.198	2.199	1.999	3.926	553	3.372	272	1.646	-1.373
P1 2.2	Parkeren	6	5	1	6	5	1	3	0	3	3	5	-2
P1 2.4	Economische havens en waterwegen	214	18	196	313	22	291	200	22	179	113	0	113
P1 5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	37	0	37	37	0	37	35	0	35	3	0	3
P1 5.5	Cultureel erfgoed	49	0	49	58	7	51	70	7	63	-11	0	-11
P1 5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.757	14	2.743	3.798	464	3.333	3.374	61	3.312	424	403	21
	Opgave Leefbaarheid	8.655	2.255	6.400	10.383	3.001	7.381	7.858	745	7.112	2.526	2.256	271
P2 0.10	Mutaties reserves	0	20	-20	0	20	-20	0	0	0	0	20	-20
P2 7.2	Riolering	2.042	2.627	-585	2.245	2.841	-596	2.202	2.749	-547	43	91	-49
P2 7.3	Afval	2.960	3.569	-609	2.926	3.576	-649	2.893	3.470	-576	33	106	-73
P2 7.4	Milieubeheer	2.226	497	1.729	2.540	910	1.630	2.329	1.139	1.190	211	-229	440
	Opgave Duurzaamheid	7.228	6.713	515	7.711	7.347	365	7.424	7.358	67	287	-12	298
P3 0.10	Mutaties reserves	435	10	425	435	473	-38	470	292	178	-35	181	-216
P3 4.1	Openbaar basisonderwijs	28	0	28	32	0	32	31	0	31	0	0	0
P3 4.2	Onderwijshuisvesting	1.187	60	1.128	1.336	126	1.210	1.183	116	1.067	153	10	143
P3 4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.771	706	1.065	2.290	1.219	1.071	1.547	503	1.043	743	716	27

		Primitieve begroting				Begroting na wijziging				Jaarrekening		Begroting -/ Jaarrekening	
P3 5.1	Sportbeleid en activering	396	213	182	612	60	552	527	57	470	86	3	82
P3 5.2	Sportaccommodaties	2.198	391	1.808	2.234	509	1.725	2.152	528	1.624	83	-19	102
P3 6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.679	4.911	-232	6.334	5.182	1.151	5.984	5.272	712	350	-89	439
P3 6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	0	0	0	78	0	78	18	0	18	60	0	60
P3 6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	0	0	1.943	0	1.943	1.854	0	1.854	90	0	90
P3 6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	0	0	0	0	0	0	20	-20	0	-20	20
P3 6.3	Inkomensregelingen	7.630	6.000	1.631	8.556	6.899	1.657	8.852	6.971	1.881	-296	-72	-224
P3 6.4	WSW en beschut werk	2.605	0	2.605	2.591	0	2.591	2.591	0	2.591	-1	0	-1
P3 6.5	Arbeidsparticipatie	1.085	0	1.085	782	1	781	824	1	823	-42	0	-42
P3 6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	0	0	0	1.230	6	1.224	1.148	10	1.138	82	-4	86
P3 6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P3 6.751	Jeugdhulp ambulante lokaal	0	0	0	85	0	85	101	0	101	-16	0	-16
P3 6.752	Jeugdhulp ambulante regionaal	0	0	0	3.765	0	3.765	3.736	71	3.665	29	-71	100
P3 6.753	Jeugdhulp ambulante landelijk	0	0	0	914	0	914	906	0	906	8	0	8
P3 6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P3 6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	0	0	1.970	51	1.919	1.984	74	1.910	-14	-23	9
P3 6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	0	0	1.113	0	1.113	1.390	0	1.390	-277	0	-277
P3 6.791	PGB WMO	0	0	0	5.495	98	5.397	5.223	90	5.134	272	8	263
P3 6.792	PGB Jeugd	0	0	0	130	0	130	127	0	127	3	0	3
P3 6.811	Beschermde wonen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P3 6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	0	121	681	-560	117	714	-597	4	-33	37
P3 6.821	Jeugdbescherming	0	0	0	422	0	422	449	0	449	-27	0	-27
P3 6.822	Jeugdreclassering	0	0	0	78	0	78	80	0	80	-1	0	-1
P3 6.91	Coördinatie en beleid WMO	0	0	0	736	0	736	736	0	736	0	0	0
P3 6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	0	0	0	99	0	99	98	0	98	1	0	1
P3 7.1	Volksgezondheid	1.692	146	1.546	1.539	112	1.427	1.248	49	1.199	291	63	228
P3 7.5	Begraafplaatsen en crematoria	83	50	34	168	50	119	120	66	54	48	-16	64
Opgave Mens en Zorg		23.789	12.487	11.305	45.088	15.467	29.621	43.496	14.834	28.662	1.594	634	958
P4 0.10	Mutaties reserves	0	0	0	54	0	54	48	0	48	6	0	6
P4 8.1	Ruimte en leefomgeving	867	227	640	1.362	376	986	1.301	161	1.139	61	214	-153
P4 8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	3.446	3.452	-5	32	31	1	65	65	0	-32	-33	1
P4 8.3	Wonen en bouwen	1.197	1.124	74	1.232	1.128	104	1.193	1.484	-291	40	-356	395
Opgave Wonen		5.510	4.803	709	2.680	1.535	1.145	2.607	1.710	896	75	-175	249
P5 0.10	Mutaties reserves	0	35	-35	50	60	-10	50	59	-9	0	1	-1
P5 2.3	Recreatieve havens	8	18	-10	11	18	-7	14	17	-3	-2	1	-3
P5 2.4	Economische havens en waterwegen	58	42	16	65	50	15	59	38	21	6	12	-6
P5 3.1	Economische ontwikkeling	360	3	358	375	3	373	388	72	317	-13	-69	56
P5 3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	48	8	40	48	8	40	48	7	41	0	1	0
P5 3.4	Economische promotie	337	20	317	324	0	324	310	0	310	14	0	14
P5 5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	470	47	423	347	66	281	338	63	275	9	2	6
P5 5.4	Musea	32	12	21	34	12	23	34	13	20	1	-2	2
P5 5.5	Cultureel erfgoed	241	36	205	219	54	165	206	54	152	13	-1	14
P5 5.6	Media	761	0	761	785	0	785	788	22	766	-3	-22	20
P5 8.3	Wonen en bouwen	39	4	35	39	4	35	38	2	35	1	1	0
Opgave Economie en Toerisme		2.354	225	2.131	2.297	275	2.024	2.273	347	1.925	26	-76	102
P6 0.10	Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P6 0.1	Bestuur	1.571	0	1.571	1.805	0	1.805	2.103	0	2.103	-298	0	-298
P6 0.2	Burgerzaken	962	415	548	1.037	474	563	1.016	516	500	21	-43	63
P6 1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.778	10	1.768	1.880	25	1.855	1.850	28	1.821	30	-3	34

		Primitieve begroting			Begroting na wijziging			Jaarrekening			Begroting -/ Jaarrekening			
P6	1.2	Openbare orde en veiligheid	530	10	520	645	10	635	659	12	647	-14	-2	-12
		Opgave Bestuur en Dienstverlening	4.841	435	4.407	5.367	509	4.858	5.628	556.330	5.071.263	-261	-48	-213
P7	0.10	Mutaties reserves	1.018	458	560	1.000	695	305	999	525	474	1	170	-170
P7	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	122	384	-262	268	468	-200	384	445	-61	-116	22	-138
P7	0.4	Overhead	9.812	143	9.669	11.161	93	11.068	10.421	21	10.401	740	73	667
P7	0.5	Treasury	95	388	-293	99	388	-289	288	638	-351	-189	-250	61
P7	0.61	OZB woningen	442	3.729	-3.287	434	3.809	-3.376	501	3.823	-3.322	-68	-14	-53
P7	0.62	OZB niet-woningen	0	4.453	-4.453	0	4.453	-4.453	0	4.557	-4.557	0	-104	104
P7	0.64	Belastingen overig	0	14	-14	0	14	-14	0	15	-15	0	-1	1
P7	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	45.194	-45.194	0	48.469	-48.469	0	49.744	-49.744	0	-1.275	1.275
P7	0.8	Overige baten en lasten	157	46	111	174	82	93	267	202	65	-93	-120	27
P7	0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P7	3.4	Economische promotie	0	44	-44	0	61	-61	0	61	-61	0	0	0
		Opgave Financiën	11.646	54.853	-43.207	13.136	58.532	-45.396	12.860	60.031	-47.171	275	-1.499	1.774
Totaal			64.023	81.771	-17.740	86.662	86.666	-2	82.146	641.355	5.062.754	4.522	1.080	3.439

Overzicht budgetoverhevelingen naar 2026

In de begroting 2025 is voor een aantal onderwerpen/taken een incidenteel budget beschikbaar gesteld dat wordt gedekt door een éénmalige onttrekking uit de Vrije Algemene Reserve (VAR). Deze budgetten waren afkomstig uit voorgaande begrotingen of zijn nieuw in de begroting 2025 opgenomen. In de jaarrekening wordt beoordeeld of de lasten ook daadwerkelijk zijn gemaakt en of de Vrije Algemene Reserve als dekking moet worden aangewend. Tevens wordt beoordeeld of het noodzakelijk is om bepaalde budgetten over te hevelen naar 2026 omdat de beschikbare budgetten om uiteenlopende redenen nog niet in 2025 besteed zijn.

Bij overheveling c.q. bestemming rekeningresultaat is het belangrijk om een bestendige financiële gedragslijn te hanteren. De afgelopen jaren zijn hierover diverse afspraken vastgelegd. Deze afspraken zijn als volgt:

Overhevelingen kunnen worden onderverdeeld in twee groepen:

1. Beleidsmatige overhevelingen: dit betreft budgetten die in 2025 niet zijn besteed en waarvan aan de raad wordt voorgesteld deze budgetten naar 2026 over te hevelen om activiteiten af te kunnen ronden. Het gaat hier om specifieke middelen voor de uitvoering van concrete activiteiten of projecten waar geen structureel budget voor aanwezig is, waarvan de uitvoering vertraagd is en die in het volgend jaar kunnen worden afgerond.
2. Technische overhevelingen: dit betreft enerzijds budgetten waarvoor in 2025 al wel verplichtingen met derde partijen zijn aangegaan maar waarvan de prestatie nog niet is geleverd. Om deze verplichtingen te kunnen nakomen moet in 2026 het budget beschikbaar blijven. Anderzijds gaat het om nog niet gerealiseerde exploitatiebijdragen aan projecten die nodig zijn om projecten te kunnen uitvoeren of afronden.

Een overhevelingsbedrag dient goed gemotiveerd te worden, van materiele omvang te zijn en aan te sluiten bij onze bestendige gedragslijn, te weten:

- a. > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.
- b. De overheveling moet een incidenteel karakter hebben.
- c. Overhevelingen die hun herkomst hebben uit 2024 gaan niet over naar 2026 tenzij argumentatie dit vereist.

Overzicht mee te nemen exploitatiebudgetten van 2025 naar 2026

In het jaarrekeninggedeelte van de jaarstukken is bij verschillende taakvelden aangegeven dat het gewenst c.q. noodzakelijk is om budgetten mee te nemen naar 2026 en te bestemmen voor de dekking van uitgaven die als gevolg van verschillende oorzaken niet in 2025 hebben plaatsgevonden. In de onderstaande tabel wordt een totaalbeeld geschetst van de mee te nemen bedragen.

Het totaalbedrag betreft € 1.410.000.

PR=programma / TV= taakveld

Volgnummer	PR	TV	Verkorte omschrijving	Overhevelen
1	P1	2.4	Waterwegen/vaarwegen	30.000
2	P1	5.7	Plantsoenen en parken	30.000
3	P1	2.1	Straatreiniging	40.000
4	P1	2.1	Straatreiniging	45.000
5	P1	2.4	Waterwegen/vaarwegen	46.000
6	P1	5.7	Plantsoenen en parken	160.000
7	P2	7.4	Algemeen Milieu	7.000
8	P2	7.4	Middelen Klimaatakkoord	22.000
9	P2	7.4	Middelen Klimaatakkoord	30.000
10	P2	7.4	Algemeen Milieu	65.000
11	P3	5.1	Sportbeleid	8.000
12	P3	5.1	Sportbeleid	25.000
13	P3	7.5	Algemene begraafplaatsen	35.000
14	P3	6.5	Mens en Zorg PL 2 Werken met talent	35.000
15	P3	7.1	Mens en Zorg PL 3 Gelukkig opgroeien	50.000
16	P3	7.1	Mens en Zorg PL 3 Gelukkig opgroeien	39.000
17	P3	6.2	Mens en Zorg PL 5 Vrije inloop	50.000
18	P4	8.1	Ruimtelijk beleid	23.000
19	P5	3.1	Economisch beleid	60.000
20	P6	0.1	College van Burgemeester en wethouders	27.000
21	P7	0.4	Overhead DIV	26.000
22	P7	0.8	Algemene uitgaven en inkomsten	37.000
23	P7	0.4	Overhead Bestuursondersteuning college van B&W	40.000
24	P7	0.4	Overhead Personeel	49.000
25	P7	0.4	Overhead ICT	50.000
26	P7	0.4	Overhead I&A	62.000
27	P7	0.4	Overhead Personeel	320.000
			Totaal	1.410.000

Programma taakveld baten en lasten

				Mutaties Exploitatie											
Proç	EXP/RES	U/I	Programma's / Taakveld	L/B	0.10	0.1	0.2	0.3	0.4	0.5	0.61	0.62	0.64	0.7	
P1	EXP	U	Opgave Leefbaarheid	Lasten											
P1	EXP	I	Opgave Leefbaarheid	Baten											
P2	EXP	U	Opgave Duurzaamheid	Lasten											
P2	EXP	I	Opgave Duurzaamheid	Baten											
P3	EXP	U	Opgave Mens en Zorg	Lasten											
P3	EXP	I	Opgave Mens en Zorg	Baten											
P4	EXP	U	Opgave Wonen	Lasten											
P4	EXP	I	Opgave Wonen	Baten											
P5	EXP	U	Opgave Economie en Toerisme	Lasten											
P5	EXP	I	Opgave Economie en Toerisme	Baten											
P6	EXP	U	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Lasten		2.103	1.016								
P6	EXP	I	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Baten			516								
P7	EXP	U	Opgave Financiën	Lasten				384	10.421	288	501				
P7	EXP	I	Opgave Financiën	Baten				445	21	638	3.823	4.557	15	49.744	
Subtotaal Exploitatie Opgaven					0	2.103	500	-61	10.400	-350	-3.322	-4.557	-15	-49.744	
				Mutaties Reserves											
P1	RES	U	Opgave Leefbaarheid	Lasten	5										
P1	RES	I	Opgave Leefbaarheid	Baten	102										
P2	RES	U	Opgave Duurzaamheid	Lasten											
P2	RES	I	Opgave Duurzaamheid	Baten											
P3	RES	U	Opgave Mens en Zorg	Lasten	470										
P3	RES	I	Opgave Mens en Zorg	Baten	292										
P4	RES	U	Opgave Wonen	Lasten	48										
P4	RES	I	Opgave Wonen	Baten											
P5	RES	U	Opgave Economie en Toerisme	Lasten	50										
P5	RES	I	Opgave Economie en Toerisme	Baten	59										
P6	RES	U	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Lasten											
P6	RES	I	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Baten											
P7	RES	U	Opgave Financiën	Lasten	999										
P7	RES	I	Opgave Financiën	Baten	525										
Subtotaal Reserves Opgaven					594	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal baten en lasten															
				Lasten	1.572	2.103	1.016	384	10.421	288	501	0	0	0	
				Baten	978	0	516	445	21	638	3.823	4.557	15	49.744	
				Saldo	594	2.103	500	-61	10.400	-350	-3.322	-4.557	-15	-49.744	

				Mutaties Exploitatie											
Proç	EXP/RES	U/I	Programma's / Taakveld	L/B	0.8	0.9	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.3	
P1	EXP	U	Opgave Leefbaarheid	Lasten					245	3.926	3		200		
P1	EXP	I	Opgave Leefbaarheid	Baten						553			22		
P2	EXP	U	Opgave Duurzaamheid	Lasten											
P2	EXP	I	Opgave Duurzaamheid	Baten											
P3	EXP	U	Opgave Mens en Zorg	Lasten											
P3	EXP	I	Opgave Mens en Zorg	Baten											
P4	EXP	U	Opgave Wonen	Lasten											
P4	EXP	I	Opgave Wonen	Baten											
P5	EXP	U	Opgave Economie en Toerisme	Lasten								14	59	388	
P5	EXP	I	Opgave Economie en Toerisme	Baten								17	38	72	
P6	EXP	U	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Lasten			1.850	659						7	
P6	EXP	I	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Baten			28	12							
P7	EXP	U	Opgave Financiën	Lasten	267										
P7	EXP	I	Opgave Financiën	Baten	202										
Subtotaal Exploitatie Opgaven					65	0	1.822	892	3.373	3	-3	199	316	41	
				Mutaties Reserves											
P1	RES	U	Opgave Leefbaarheid	Lasten											
P1	RES	I	Opgave Leefbaarheid	Baten											
P2	RES	U	Opgave Duurzaamheid	Lasten											
P2	RES	I	Opgave Duurzaamheid	Baten											
P3	RES	U	Opgave Mens en Zorg	Lasten											
P3	RES	I	Opgave Mens en Zorg	Baten											
P4	RES	U	Opgave Wonen	Lasten											
P4	RES	I	Opgave Wonen	Baten											
P5	RES	U	Opgave Economie en Toerisme	Lasten											
P5	RES	I	Opgave Economie en Toerisme	Baten											
P6	RES	U	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Lasten											
P6	RES	I	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Baten											
P7	RES	U	Opgave Financiën	Lasten											
P7	RES	I	Opgave Financiën	Baten											
Subtotaal Reserves Opgaven					0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal baten en lasten															
				Lasten	267	0	1.850	904	3.926	3	14	259	388	48	
				Baten	202	0	28	12	553	0	17	60	72	7	
				Saldo	65	0	1.822	892	3.373	3	-3	199	316	41	

Mutaties Exploitatie				3.4	4.1	4.2	4.3	5.1	5.2	5.3	5.4	5.5	5.6	
Proç	EXP/RES	U/I	Programma's / Taakveld	L/B										
P1	EXP	U	Opgave Leefbaarheid	Lasten							35		70	
P1	EXP	I	Opgave Leefbaarheid	Baten									7	
P2	EXP	U	Opgave Duurzaamheid	Lasten										
P2	EXP	I	Opgave Duurzaamheid	Baten										
P3	EXP	U	Opgave Mens en Zorg	Lasten		31	1.183	1.547	527	2.152				
P3	EXP	I	Opgave Mens en Zorg	Baten			116	503	57	528				
P4	EXP	U	Opgave Wonen	Lasten										
P4	EXP	I	Opgave Wonen	Baten										
P5	EXP	U	Opgave Economie en Toerisme	Lasten		310					338	34	206	
P5	EXP	I	Opgave Economie en Toerisme	Baten							63	13	54	
P6	EXP	U	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Lasten										
P6	EXP	I	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Baten										
P7	EXP	U	Opgave Financiën	Lasten										
P7	EXP	I	Opgave Financiën	Baten		61								
Subtotaal Exploitatie Opgaven					249	31	1.067	1.044	470	1.624	310	21	215	766
Mutaties Reserves														
P1	RES	U	Opgave Leefbaarheid	Lasten										
P1	RES	I	Opgave Leefbaarheid	Baten										
P2	RES	U	Opgave Duurzaamheid	Lasten										
P2	RES	I	Opgave Duurzaamheid	Baten										
P3	RES	U	Opgave Mens en Zorg	Lasten										
P3	RES	I	Opgave Mens en Zorg	Baten										
P4	RES	U	Opgave Wonen	Lasten										
P4	RES	I	Opgave Wonen	Baten										
P5	RES	U	Opgave Economie en Toerisme	Lasten										
P5	RES	I	Opgave Economie en Toerisme	Baten										
P6	RES	U	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Lasten										
P6	RES	I	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Baten										
P7	RES	U	Opgave Financiën	Lasten										
P7	RES	I	Opgave Financiën	Baten										
Subtotaal Reserves Opgaven					0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten en lasten														
				Lasten	310	31	1.183	1.547	527	2.152	373	34	276	788
				Baten	61	0	116	503	57	528	63	13	61	22
				Saldo	249	31	1.067	1.044	470	1.624	310	21	215	766
Mutaties Exploitatie				5.7	6.1	6.21	6.22	6.23	6.3	6.4	6.5	6.60	6.714	
Proç	EXP/RES	U/I	Programma's / Taakveld	L/B										
P1	EXP	U	Opgave Leefbaarheid	Lasten		3.374								
P1	EXP	I	Opgave Leefbaarheid	Baten		61								
P2	EXP	U	Opgave Duurzaamheid	Lasten										
P2	EXP	I	Opgave Duurzaamheid	Baten										
P3	EXP	U	Opgave Mens en Zorg	Lasten			5.984	18	1.854	8.852	2.591	824	1.148	
P3	EXP	I	Opgave Mens en Zorg	Baten			5.272			20	6.971	1	10	
P4	EXP	U	Opgave Wonen	Lasten										
P4	EXP	I	Opgave Wonen	Baten										
P5	EXP	U	Opgave Economie en Toerisme	Lasten										
P5	EXP	I	Opgave Economie en Toerisme	Baten										
P6	EXP	U	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Lasten										
P6	EXP	I	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Baten										
P7	EXP	U	Opgave Financiën	Lasten										
P7	EXP	I	Opgave Financiën	Baten										
Subtotaal Exploitatie Opgaven					3.313	712	18	1.854	-20	1.881	2.591	823	1.138	0
Mutaties Reserves														
P1	RES	U	Opgave Leefbaarheid	Lasten										
P1	RES	I	Opgave Leefbaarheid	Baten										
P2	RES	U	Opgave Duurzaamheid	Lasten										
P2	RES	I	Opgave Duurzaamheid	Baten										
P3	RES	U	Opgave Mens en Zorg	Lasten										
P3	RES	I	Opgave Mens en Zorg	Baten										
P4	RES	U	Opgave Wonen	Lasten										
P4	RES	I	Opgave Wonen	Baten										
P5	RES	U	Opgave Economie en Toerisme	Lasten										
P5	RES	I	Opgave Economie en Toerisme	Baten										
P6	RES	U	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Lasten										
P6	RES	I	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Baten										
P7	RES	U	Opgave Financiën	Lasten										
P7	RES	I	Opgave Financiën	Baten										
Subtotaal Reserves Opgaven					0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten en lasten														
				Lasten	3.374	5.984	18	1.854	0	8.852	2.591	824	1.148	0
				Baten	61	5.272	0	0	20	6.971	0	1	10	0
				Saldo	3.313	712	18	1.854	-20	1.881	2.591	823	1.138	0

Mutaties Exploitatie				6.751	6.752	6.753	6.761	6.762	6.763	6.791	6.792	6.811	6.812	
Pro	EXP/RES	U/I	Programma's / Taakveld	L/B										
P1	EXP	U	Opgave Leefbaarheid	Lasten										
P1	EXP	I	Opgave Leefbaarheid	Baten										
P2	EXP	U	Opgave Duurzaamheid	Lasten										
P2	EXP	I	Opgave Duurzaamheid	Baten										
P3	EXP	U	Opgave Mens en Zorg	Lasten	101	3.736	906		1.984	1.390	5.223	127	117	
P3	EXP	I	Opgave Mens en Zorg	Baten		71			74		90		714	
P4	EXP	U	Opgave Wonen	Lasten										
P4	EXP	I	Opgave Wonen	Baten										
P5	EXP	U	Opgave Economie en Toerisme	Lasten										
P5	EXP	I	Opgave Economie en Toerisme	Baten										
P6	EXP	U	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Lasten										
P6	EXP	I	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Baten										
P7	EXP	U	Opgave Financiën	Lasten										
P7	EXP	I	Opgave Financiën	Baten										
Subtotaal Exploitatie Opgaven					101	3.665	906	0	1.910	1.390	5.133	127	0	-597
Mutaties Reserves														
P1	RES	U	Opgave Leefbaarheid	Lasten										
P1	RES	I	Opgave Leefbaarheid	Baten										
P2	RES	U	Opgave Duurzaamheid	Lasten										
P2	RES	I	Opgave Duurzaamheid	Baten										
P3	RES	U	Opgave Mens en Zorg	Lasten										
P3	RES	I	Opgave Mens en Zorg	Baten										
P4	RES	U	Opgave Wonen	Lasten										
P4	RES	I	Opgave Wonen	Baten										
P5	RES	U	Opgave Economie en Toerisme	Lasten										
P5	RES	I	Opgave Economie en Toerisme	Baten										
P6	RES	U	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Lasten										
P6	RES	I	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Baten										
P7	RES	U	Opgave Financiën	Lasten										
P7	RES	I	Opgave Financiën	Baten										
Subtotaal Reserves Opgaven					0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten en lasten														
				Lasten	101	3.736	906	0	1.984	1.390	5.223	127	0	117
				Baten	0	71	0	0	74	0	90	0	0	714
				Saldo	101	3.665	906	0	1.910	1.390	5.133	127	0	-597

Mutaties Exploitatie				6.821	6.822	6.91	6.92	7.1	7.2	7.3	7.4	7.5	8.1	8.2	8.3	Totaal	
Pro	EXP/RES	U/I	Programma's / Taakveld	L/B													
P1	EXP	U	Opgave Leefbaarheid	Lasten												7.853	
P1	EXP	I	Opgave Leefbaarheid	Baten												643	
P2	EXP	U	Opgave Duurzaamheid	Lasten					2.202	2.893	2.329					7.424	
P2	EXP	I	Opgave Duurzaamheid	Baten					2.749	3.470	1.139					7.358	
P3	EXP	U	Opgave Mens en Zorg	Lasten	449	80	736	98	1.248				120			43.026	
P3	EXP	I	Opgave Mens en Zorg	Baten					49				66			14.542	
P4	EXP	U	Opgave Wonen	Lasten									1.301	65	1.193	2.559	
P4	EXP	I	Opgave Wonen	Baten									161	65	1.484	1.710	
P5	EXP	U	Opgave Economie en Toerisme	Lasten											38	2.223	
P5	EXP	I	Opgave Economie en Toerisme	Baten											2	288	
P6	EXP	U	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Lasten												5.828	
P6	EXP	I	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Baten												556	
P7	EXP	U	Opgave Financiën	Lasten												11.861	
P7	EXP	I	Opgave Financiën	Baten												59.506	
Subtotaal Exploitatie Opgaven					449	80	736	98	1.199	-547	-577	1.190	54	1.140	0	-265	-4.029
Mutaties Reserves																	
P1	RES	U	Opgave Leefbaarheid	Lasten												5	
P1	RES	I	Opgave Leefbaarheid	Baten												102	
P2	RES	U	Opgave Duurzaamheid	Lasten												0	
P2	RES	I	Opgave Duurzaamheid	Baten												0	
P3	RES	U	Opgave Mens en Zorg	Lasten												470	
P3	RES	I	Opgave Mens en Zorg	Baten												292	
P4	RES	U	Opgave Wonen	Lasten												48	
P4	RES	I	Opgave Wonen	Baten												0	
P5	RES	U	Opgave Economie en Toerisme	Lasten												50	
P5	RES	I	Opgave Economie en Toerisme	Baten												59	
P6	RES	U	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Lasten												0	
P6	RES	I	Opgave Bestuur en Dienstverlening	Baten												0	
P7	RES	U	Opgave Financiën	Lasten												969	
P7	RES	I	Opgave Financiën	Baten												525	
Subtotaal Reserves Opgaven					0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	594
Totaal baten en lasten																	
				Lasten	449	80	736	98	1.248	2.202	2.893	2.329	120	1.301	65	1.231	82.146
				Baten	0	0	0	0	49	2.749	3.470	1.139	66	161	65	1.486	85.581
				Saldo	449	80	736	98	1.199	-547	-577	1.190	54	1.140	0	-265	-3.435

Rechtmatigheidsverklaring

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 5 februari 2026 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.612.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 1.467.000 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 1.612.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 271.000 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

Overzicht rechtmatigheidsverantwoording		Bedrag x € 1.000
Begrotingscriterium		
1A	Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door de gemeenteraad vastgesteld autorisatieniveau)	261
1B	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	10
2	Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden		271
4	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat als acceptabel is geduid.	271
	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden dat als niet-acceptabel is geduid.	
Voorwaardecriterium		
5	Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	1.196
M&O criterium		
6	Geen bevindingen.	0
Totaal onrechtmatigheden		1.467
Waarvan acceptabel		271
Waarvan niet-acceptabel		1.196

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Overige Gegevens

Zie hieronder de toelichting vanuit de VNG:

Conform BBV (wetgeving voor de jaarrekening van gemeenten) komt in deze paragraaf uiteindelijk de accountantsverklaring over de jaarrekening die het college vaststelt.

Bijlage 1 SISA verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen

OCW

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstr ekker	Uitkerin gcode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)	Normbedragen voor e (ja/nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle D2</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
			<i>Indicator: B2/01</i>	<i>Indicator: B2/02</i>	<i>Indicator: B2/03</i>	<i>Indicator: B2/04</i>	<i>Indicator: B2/05</i>	
			1	2	Ja	Ja	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten				
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>				
			<i>Indicator: B2/06</i>	<i>Indicator: B2/07</i>				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicator: B2/08</i>	<i>Indicator: B2/09</i>	<i>Indicator: B2/10</i>	<i>Indicator: B2/11</i>	<i>Indicator: B2/12</i>	<i>Indicator: B2/13</i>
			€0	€ 6.935			€0	€0

OCW

			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/14</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/15</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/16</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/17</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/18</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/19</i>
			€0	€16.720	€3.673	€7.242	€1.901	€3.748
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/20</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/21</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/22</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/23</i>	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/24</i>	
			€0	€0	€424	€ 1.248	€5.998	
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C92/01</i>	Bedrag doorgeschoven naar t+1 <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C92/02</i>	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C92/03</i>	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C92/04</i>	Aantal gebruikte leermiddelen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C92/05</i>	
			€ 22.484	€ 0	1	258	4	
OCW	D8	Onderwijsachterstandbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1) <i>Let op bij correctie verder</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)

OCW

		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	verwerken bij indicator 05 Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06
			€ 300.803	€ 78.336	€ 31.578	€ 6.381	€ 504.443	€ 747.587
		Hieronder per regel één gemeente(cod e) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordin gsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachter standenbeleid		Hieronder per regel één gemeente(cod e) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordin gsinformatie voor die gemeente invullen		Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachter standenbeleid	
			Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10		
		1						
		2						
		100						
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs			
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03			
			€ 65.494	€ 0	€ 0			
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoor ding (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07		
			€ 0	€ 65.494	€ 0	Ja		
			Hieronder per regel één	Aan andere gemeenten (in	Hieronder per regel één	Van andere gemeenten (in		

OCW

			gemeente(cod e) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordin gsinformatie voor die gemeente invullen	jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	gemeente(cod e) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordin gsinformatie voor die gemeente invullen	jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/11</i>		
			1					
			2					
			10					
lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021– 2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordin gsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnu mmer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E44B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: E44B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06</i>
			1 061959 Gemeente Altena	IENW/BSK-2024/ 98219	€ 133.664	€ 141.635	€ 267.288	€ 283.229
			2					
			15					
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnu mmer	Eindverantwo rding (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09</i>			
			1 061959 Gemeente Altena	IENW/BSK-2024/ 98219	Nee			
			2					
			15					
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnu mmer	Naam/numme r maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		

OCW

			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13		
			1 061959 Gemeente Altena	IENW/BSK-2024/ 98219	Gemeente Geertruidenbe rg Hemelwaterrio ol project Namer e.o.	Nee		
			2					
			15					
lenW	E120	Regeling specifieke uitkering stimulerings verkeersveiligheidsmaa tregelen 2025-2030	Totale besteding (Jaar T) Aard controle R Indicator: E120/01	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E120/02	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: E120/03	Project afgerond (alle maatregelen) t/m Jaar T?(ja/nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E120/04		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/numme r per maatregel Aard controle n.v.t. Indicator: E120/05	Per maatregel, maatregel afgerond t/m (jaar T)? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E120/06	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligh eids- maatregelen per type maatregel (stuks, meters) Aard controle n.v.t. Indicator: E120/07	Eventuele toelichting, indien noodzakelijk Aard controle n.v.t. Indicator: E120/08		
			1 421 Vrijliggend fietspad - b=1,5 meter, aantal in m	Nee	0			
			2 414 Saneren verticale trottoirbanden en hoogteverschill en tussen verharding en berm, aantal in m	Nee	0			
			3 455 Aanleg van een gebiedsontsluit ingsweg 30 km/u (GOW30), aantal in m	Nee	0			
			50					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeen tedeel 2025	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorz iening oudere en gedeeltelijk arbeidsongesc	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorz iening oudere en gedeeltelijk arbeidsongesc	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorz iening oudere en gedeeltelijk arbeidsongesc	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorz iening oudere en gedeeltelijk arbeidsongesc
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht de de gemeente in (jaar T)						

OCW

		geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	hikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03	kte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04	e gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05	hikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 5.279.125	€ 140.635	€ 392.043	€ 41	€ 42.197	€ 0
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werken en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/12
			€ 33.638	€ 22.697	€ 0	€ 1.078.211	€ 8.395	€ 0
		Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	€ 0	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T)

OCW

		(uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	kapitaalverstrekking	verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	kapitaal (exclusief Rijk)			onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicator: G3/01</i>	<i>Indicator: G3/02</i>	<i>Indicator: G3/03</i>	<i>Indicator: G3/04</i>	<i>Indicator: G3/05</i>	<i>Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
			<i>Indicator: G3/07</i>	<i>Indicator: G3/08</i>	<i>Indicator: G3/09</i>	<i>Indicator: G3/10</i>	<i>Indicator: G3/11</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig)
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente

OCW

		aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr					
		<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/06</i>
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 24.471	€ 662
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 305	€ 191
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 18.254	€ 441
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 43.030	€ 1.294
	Kopie regeling	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/10</i>		
		Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
		Gemeente	Gemeente	Gemeente			
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja			
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja			
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja			
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja			
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja			
6	Totaal	0	0	N.v.t.			
	Kopie regeling	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	
		Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		

OCW

			Indicator: G4/11	Indicator: G4/12	Indicator: G4/13	Indicator: G4/14	Indicator: G4/15
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)						
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)						
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
	Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			
		Gemeente	Gemeente	Gemeente			
	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle D2	Aard controle R			
	Indicator: G4/16	Indicator: G4/17	Indicator: G4/18	Indicator: G4/19			
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
6	Totaal	0	0	0	0		
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		

ocw

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende uitkering					
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/02</i>					
			€ 202.201	€ 261.369					
			Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting			
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/06</i>			
			€ 236.247	€ 25.122	€ 0				
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Totaalbedrag (jaar T) toegekend	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026)	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/Nee/ n.v.t.)?	Toelichting	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H30/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H30/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H30/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H30/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H30/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H30/06</i>	
			€ 423.649	€ 42.363	€ 294.344	€ 997.657	Ja		
			Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H30/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H30/08</i>					
			Ja	Nee					
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)					

ocw

		Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01		Aard controle R Indicator: H35B/02				
		1	060758 Gemeente Breda	€ 108.797				
		2						
		3						
VRO	J17	Realisatiestimulans	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Geprognoseerd aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.			
			Aard controle D1 Indicator: J17/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J17/02	Aard controle D1 Indicator: J17/03			
			7	228	0			
			Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw) .	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling.	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J17/04	Aard controle R Indicator: J17/05	Aard controle R Indicator: J17/06	Aard controle R Indicator: J17/07	Aard controle R Indicator: J17/08	
		1						
		2						
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoede kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoede kosten

OCW

			van energiegebruik /de energierekening			energiegebruik/ de energierekening		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06</i>
			283	€ 19.447	€ 176.418	581	€ 122.712	€ 145.958
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09</i>			
			1.014	€ 172.625	€ 180.193			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15</i>
			2.555	4.575	2	0	864	0
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T), in J94/06 t/m J94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV bestaat is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor

OCW

						WOZ-waarde van boven € 477.000	ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3).	derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J94/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J94/02</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: J94/03</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: J94/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J94/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J94/06</i>
		1	LAI23-03440078	€ 191.251	130	17	€ 0	€ 0
		2	LAI24-03721506	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
		3	LAI25-03833685	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
		100						
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparen de isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J94/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J94/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J94/09</i>			
		1	€ 0	€ 191.251	Nee			
		2	€ 0	€ 0	Nee			
		3	€ 0	€ 0	Nee			
		100						
VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnaam	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J105/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J105/02</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: J105/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J105/04</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: J105/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J105/06</i>
		1	2023-0000096235	56	Ja	56	Ja	€ 150.000
		20						
			Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste	Prijscategorieën woningen komen	Toelichting afwijking(en) van datum start	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw	Afgesproken aandeel van betaalbare

OCW

				van Rijksmiddelen	overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	gestart is cumulatief (t/m jaar T)	woningen gehaald? (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/11</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: J105/12</i>
1		2023-0000096 235	€ 150.000	Ja			12	Ja
2								
20								
			<i>Kopie projectnummer</i>	<i>Eindverantwoor ding (Ja/Nee)</i>				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/14</i>				
1		2023-0000096 235	Ja					
2								
20								
VRO	J209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Beschikking nummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J209/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J209/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: J209/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J209/04</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: J209/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J209/06</i>
1		RHA2022-0336 0274	Flexwonen Omschoorweg Geertruidenberg	€ 0	€ 0	€ 0	0	
2								
10								
			<i>Kopie Projectnaam</i>	<i>Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)</i>	<i>De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)</i>	<i>Zelfstandige uitvoering (ja/nee)</i>	<i>Eindverantwoor ding (Ja/Nee)</i>	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J209/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J209/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J209/09</i>	<i>Aard controle R. Indicator: J209/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J209/11</i>	
1		Flexwonen Omschoorweg Geertruidenberg	0	Nee	Ja	Nee		

OCW

			2						
			10						
KGG	K2B	Specifieke uitkering gebiedsinvesteringen aanlandlocaties Net op Zee	Hieronder één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T-1)	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Zijn alle acties conform het regioplan gebiedsinvesteringen Net op Zee afgerond? (Ja/Nee)	Storting in geormerkt gemeentelijk fonds (Jaar T)	
			SiSa tussen medeoverheden	<i>Geldt alleen voor SiSa 2024</i>					
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: K2B/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: K2B/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: K2B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: K2B/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: K2B/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: K2B/06</i>	
		030010 Provincie Noord-Brabant		€ 0	€ 0	Nee			
KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: K28/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: K28/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: K28/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: K28/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: K28/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: K28/06</i>	
			€ 351.441	€ 207.731	€ 0	€ 1.527.887	€ 0	€ 0	
		Eindverantwoording (Ja/Nee)							
		<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: K28/07</i>							
		Nee							
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)	
		Gemeenten	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	

OCW

	Indicator: M16/01	Indicator: M16/02	Indicator: M16/03	Indicator: M16/04	Indicator: M16/05	Indicator: M16/06
	€ 2.041.908			€ 119.485	€ 0	€ 55.559
Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd		
Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle D2	Aard controle D2		
Indicator: M16/07	Indicator: M16/08	Indicator: M16/09	Indicator: M16/10	Indicator: M16/11		
€ 0	€ 0	€ 115.752	1-4-2024	1-10-2025		
Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)					
Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.					
Indicator: M16/12	Indicator: M16/13					
€ 2.101.200	€ 14.152.391					

Bijlage 2 Overzicht baten en lasten per taakveld

Overzicht baten en lasten per taakveld 2025 (bedragen x € 1.000)

L=Lasten / B=Baten / S=Saldo

Na het vaststellen van de begroting 2025-2028, op 7 november 2024, zijn via een begrotingswijziging de taakvelden omgezet naar de nieuwe indeling van 2025. Hierdoor staan deze nieuwe taakvelden in de primitieve begroting op nul. De vervallen taakvelden uit 2024 zijn niet opgenomen in deze tabel.

TV	Taakveld omschrijving	Primitieve begroting			Begroting na wijziging			Jaarrekening			Begroting -/ Jaarrekening		
		L	B	S	L	B	S	L	B	S	L	B	S
0.1	Bestuur	1.571	0	1.571	1.805	0	1.805	2.103	0	2.103	-298	0	-298
0.10	Mutaties reserves	3.173	623	2.550	3.259	1.552	1.706	1.572	978	594	1.687	574	1.113
0.2	Burgerzaken	962	415	548	1.037	474	563	1.016	516	500	21	-43	63
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	122	384	-262	268	468	-200	384	445	-61	-116	22	-138
0.4	Overhead	9.812	143	9.669	11.161	93	11.068	10.421	21	10.401	740	73	667
0.5	Treasury	95	388	-293	99	388	-289	288	638	-351	-189	-250	61
0.61	OZB woningen	442	3.729	-3.287	434	3.809	-3.376	501	3.823	-3.322	-68	-14	-53
0.62	OZB niet-woningen	0	4.453	-4.453	0	4.453	-4.453	0	4.557	-4.557	0	-104	104
0.64	Belastingen overig	0	14	-14	0	14	-14	0	15	-15	0	-1	1
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	45.194	-45.194	0	48.469	-48.469	0	49.744	-49.744	0	-1.275	1.275

		Primitieve begroting			Begroting na wijziging			Jaarrekening			Begroting -/ Jaarrekening		
0.8	Overige baten en lasten * (Noodfonds alleen in 2023)	157	46	111	174	82	93	267	202	65	-93	-120	27
0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.778	10	1.768	1.880	25	1.855	1.850	28	1.821	30	-3	34
1.2	Openbare orde en veiligheid	756	10	746	897	10	887	904	12	892	-7	-2	-5
2.1	Verkeer en vervoer	3.646	2.118	1.528	4.198	2.199	1.999	3.926	553	3.372	272	1.646	-1.373
2.2	Parkeren	6	5	1	6	5	1	3	0	3	3	5	-2
2.3	Recreatieve havens	8	18	-10	11	18	-7	14	17	-3	-2	1	-3
2.4	Economische havens en waterwegen	272	60	212	378	72	306	260	60	200	118	12	106
3.1	Economische ontwikkeling	360	3	358	375	3	373	388	72	317	-13	-69	56
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	48	8	40	48	8	40	48	7	41	0	1	0
3.4	Economische promotie	337	64	273	324	61	263	310	61	249	14	0	14
4.1	Openbaar basisonderwijs	28	0	28	32	0	32	31	0	31	0	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	1.187	60	1.128	1.336	126	1.210	1.183	116	1.067	153	10	143
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.771	706	1.065	2.290	1.219	1.071	1.547	503	1.043	743	716	27
5.1	Sportbeleid en activering	396	213	182	612	60	552	527	57	470	86	3	82
5.2	Sportaccommodaties	2.198	391	1.808	2.234	509	1.725	2.152	528	1.624	83	-19	102
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	507	47	460	384	66	318	373	63	309	11	2	9
5.4	Musea	32	12	21	34	12	23	34	13	20	1	-2	2
5.5	Cultureel erfgoed	290	36	254	278	61	217	276	61	215	2	-1	2
5.6	Media	761	0	761	785	0	785	788	22	766	-3	-22	20
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.757	14	2.743	3.798	464	3.333	3.374	61	3.312	424	403	21
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.679	4.911	-232	6.334	5.182	1.151	5.984	5.272	712	350	-89	439
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	0	0	0	78	0	78	18	0	18	60	0	60
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	0	0	1.943	0	1.943	1.854	0	1.854	90	0	90
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	0	0	0	0	0	0	20	-20	0	-20	20
6.3	Inkomensregelingen	7.630	6.000	1.631	8.556	6.899	1.657	8.852	6.971	1.881	-296	-72	-224
6.4	WSW en beschut werk	2.605	0	2.605	2.591	0	2.591	2.591	0	2.591	-1	0	-1
6.5	Arbeidsparticipatie	1.085	0	1.085	782	1	781	824	1	823	-42	0	-42
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	0	0	0	1.230	6	1.224	1.148	10	1.138	82	-4	86
6.751	Jeugdhulp ambulante lokaal	0	0	0	85	0	85	101	0	101	-16	0	-16
6.752	Jeugdhulp ambulante regionaal	0	0	0	3.765	0	3.765	3.736	71	3.665	29	-71	100
6.753	Jeugdhulp ambulante landelijk	0	0	0	914	0	914	906	0	906	8	0	8
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	0	0	1.970	51	1.919	1.984	74	1.910	-14	-23	9
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	0	0	1.113	0	1.113	1.390	0	1.390	-277	0	-277
6.791	PGB WMO	0	0	0	5.495	98	5.397	5.223	90	5.134	272	8	263
6.792	PGB Jeugd	0	0	0	130	0	130	127	0	127	3	0	3
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	0	121	681	-560	117	714	-597	4	-33	37
6.821	Jeugdbescherming	0	0	0	422	0	422	449	0	449	-27	0	-27
6.822	Jeugdreclassering	0	0	0	78	0	78	80	0	80	-1	0	-1
6.91	Coördinatie en beleid WMO	0	0	0	736	0	736	736	0	736	0	0	0
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	0	0	0	99	0	99	98	0	98	1	0	1
7.1	Volksgezondheid	1.692	146	1.546	1.539	112	1.427	1.248	49	1.199	291	63	228
7.2	Riolering	2.042	2.627	-585	2.245	2.841	-596	2.202	2.749	-547	43	91	-49
7.3	Afval	2.960	3.569	-609	2.926	3.576	-649	2.893	3.470	-576	33	106	-73
7.4	Milieubeheer	2.226	497	1.729	2.540	910	1.630	2.329	1.139	1.190	211	-229	440
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	83	50	34	168	50	119	120	66	54	48	-16	64
8.1	Ruimte en leefomgeving	867	227	640	1.362	376	986	1.301	161	1.139	61	214	-153
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	3.446	3.452	-5	32	31	1	65	65	0	-32	-33	1
8.3	Wonen en bouwen	1.236	1.127	109	1.271	1.131	140	1.231	1.486	-255	41	-355	395
		64.023	81.770	-17.740	86.662	86.665	-132	82.147	85.581	-3.438	4.520	1.080	3.438

Primitieve begroting   Begroting na wijziging

Jaarrekening

Begroting -/
Jaarrekening

